

TUDI V SÓBOTI MUZEJ NA PROSTEM

V duhu pregovora, da je smeh pol zdravja, smo si tudi mi zamislili tako zdravljenje — s prvoaprilsko potegavščino. Zal pa je uspeh bolj kisel, mnogo naših bralcev je namreč „nasedlo“ in se zdaj jezijo, ker v Pomurju kljub dvajsetletnim prizadevanjem še nimamo in ga tudi kaj kmalu ne bomo imeli — muzeja na prostem. Tako „bogati“ smo, da si mime duše lahko privoščimo zapravljanje kulturne dediščine.

NASLOV

PRED „TALJENJEM“ ČEN

ZVIŠANA TEMPERATURA

Medobčinska sindikalna organizacija se je tokrat — pred tednom — sestala v enem od delovnih kolektivov, in sicer v 1300-članski proizvodno-transportni organizaciji Avtoradgona v Gornji Radgoni, kar ni naključje.

Plačilna nesposobnost, vse ožji cenovni priručnik in vsakovrstna izsiljevanja — to je tisto, kar ta čas tare kolektive širom Slovenije in ne samo v Pomurju, pri čemer prav omenjenega ni mogoče izvesti. Ob tem, da je lani »pridelal« v dveh tozdih — Nadgradnje in Bivalne enote — čez 40 milijonov dinarjev izgube, se hkrati pridružuje ostalim sorodnim organizacijam iz kovinskopredelovalne branže v regiji, ki jim zaradi plačilne nesposobnosti dobesedno teče voda v grlo. Skušajo se sicer izvleči z najemanjem kratkoročnih kreditov, vendar so to le blažilne injekcije, ki ne morejo trajati v nedogled.

O tem, kaj se bo zgodilo, ko bodo cene odtajane, pa so si najodgovornejši pomurski sindikalni delavci komajda upali razmišljati, sicer pa je kot rdeča nit prevladovalo spoznanje, da imajo pri tem pravzaprav zvezane roke. Kljub temu ne kanijo vreči puške v koruzo, marveč kot delavsko-razredna organizacija vplivati na pospešeno iskanje notranjih

rezerv. Slišali smo, da gre za naslednje: povečevanje fizičnega obsega proizvodnje, kjer so pomurski delavci — navkljub prislovično pridnim rokam — lani zdrsnili pod poprečno slovensko storilnost. Boljše mora biti dohodkovno povezovanje, posebej kovinarjev, gradbenikov, agroizvilcev in lesarjev, pogumnejše prodiranje na tuja tržišča, pri čemer bi utegnili biti za zgled prav Avtoradgona s poslom, ki ga je pred nedavnim sklenila s partnerjem z Jamajke za prodajo 175 tipskih montažnih hišic, in še se bo našla kakšna rezerva. Vsekakor pa so pomurski sindikati najodločnejše proti taktiziranju, kajti v nasprotju se bo število kolektivov z različnimi motnjami samo še povečevalo. Zdajšnja redna likvidacija Konstruktorjeve opekarne v Puconcih pri Murški Soboti je šolski primer, od kakih zapletov lahko pride in kako boleč rez je potreben, če ni pravih in predvsem pravočasnih ukrepov.

B. Žunec

GORNJA RADGONA

Sindikati večkrat nemočni

Po poročilih, ki so jih podali predsednik občinskega sindikalnega sveta ter predsednika sveta za delitev dohodka in osebnih dohodkov in sveta za življenske in delovne razmere delavcev, je bilo na dlani, da so sindikalni delavci pri spreminjanju razmer in zagotavljanju interesov delavcev vse prevečkrat nemočni. Po svoje ilustrativen primer, slišali smo ga na programsko-volilni seji, je bila ena izmed razprav delegatov sveta za življenske razmere. Ko so obravnavali cene, je zmotil sejo kar direktor prizadete delovne organizacije, češ, kako si sploh v sindikatu drznejšo govoriti o njihovi odločitvi.

Zato kljub precejšnji angažiranosti osnovnih organizacij, občinskega sindikalnega sveta in njegovih organov, rezultati niso zadovoljivi. V občini je v skripcih precej delavcev, saj zaostajajo osebni dohodki delavcev v gospodarstvu za 2.410, v negospodarstvu pa za 2.070 dinarjev za republiškim povprečjem. Posebej nizki so zaslužki delavcev v tozdu Komunalna, apaški Lini, tozdu Marles Boračeva in na VG Kapela. Sploh pa je za večino delovnih kolektivov značilno, da vse bolj životarijo. To, in nezadržna rast cen, ogrožajo njihovo življensko raven. Nič boljše se ne piše tudi družbenim dejavnostim (najslabše je v zdravstvu, šolstvu in otroškem varstvu).

Zato so se delegati zavzeli, da se strokovnjaki v združenem delu primerno nagradijo (če niso spo-

sobni pa jih je treba zamenjati), posamezne regije v republiki pa bi se morale razvijati skladneje. S tem in borbo za inventivno dejavnost ter sklepi o oživiljanju delavskih kontrole, dodelavi sistema svobodne menjave dela in reševanju problematike brezposelnosti so dopolnili programska izhodišča.

Izvedli so tudi volitve. Še naslednji dve leti bo predsedoval OS ZSS Gornja Radgona Bruno Švagan, sekretar ostaja Jože Slak, na podpredsedniškem mestu pa je Dimitrija Kojiča zamenjal Martin Biček. Delegati so tudi v občinski sindikalni svet ter njegovo predsedništvo izvolili nekatere nove člane, potrdili kandidata za predsednika in podpredsednika MS ZSS za Pomurje ter njihovega delegata v tem organu.

V. Pavco

Na državnem mladinskem namiznoteniškem prvenstvu v Murški Soboti, na katerem je sodelovalo 112 igralcev in igralk, so pripravili nekaj presenečenj tudi domačini. Z osvojenim tretjim mestom je Miran Močan dokazal, da je najboljši slovenski mladinec. Sicer pa sta državna naslova pripadla Lupulescu (Unirea, Uzdin) in Krsnikovi (Olimpija, Ljubljana). NTK Soboti je zopet odlično pripravil to zahtevno tekmovanje, ki je pokazalo kvaliteten napredek.

Foto: L. Klar

Največ težav z likvid- nostjo

Pogoji gospodarjenja, ki so se v lanskem letu večkrat spreminjali, so se odražali tudi v poslovanju ljubljanske banke Pomurske banke. Zmanjšanje razpoložljive pravice z devizami, pospešeno drsenje tečaja dinarja in dodatno omejevanje poraba so vplivali na še slabšo dinarsko in devizno likvidnost. Z likvidnostnimi težavami so se srečevale predvsem organizacije združenega dela, zato so se zahtevale k dragim bančnim kreditom, zaradi administrativnega omejevanja porabe bančnih kreditov pa so v banki le s težavo sledili vsem zahtevam. Če je bila za prvo polovico lanskega leta značilna še sorazmerno dobra bančna likvidnost, pa je do slabšanja prišlo v drugi polovici leta. Za reševanje likvidnostnih težav so se v Pomurski banki posluževali najemanja likvidnostnih kreditov, ki pa so zaradi visokih obrestnih mer tudi za banko postali predragi.

Za leto 1983 je značilno, da je bilo povečanje obsega bilančne vsote v Pomurski banki znatno nad načrtovanim, v primerjavi z letom poprej pa se je le-ta povečala kar za 35 odstotkov. Vendar je to povečanje le navidezno in je slika precej manj ugodna, če upoštevamo vplive, ki sta jih pri tem imeli inflacija in devalvacija. Zaradi visoke devalvacije, ki je v letu 1983 dosegla v poprečju 87 odstotkov, se je močno spremenila tudi struktura bančnih sredstev. Če je znašal delež deviznih sredstev konec leta 1982 26 odstotkov vseh sredstev, se je lani ta delež povečal na 36 odstotkov.

Posledica zaostrenih pogojev gospodarjenja pa je tudi znižanje sredstev gospodarstva v strukturi vseh sredstev banke. Sredstva gospodarstva so v letu 1983 predstavljala le 14 odstotkov celotnih bančnih sredstev, medtem ko so se bančna sredstva občanov povečala kar za 61 odstotkov in so predstavljala 39 odstotkov vseh bančnih sredstev. Do takšnega zvišanja je prišlo predvsem na račun pripisanih tečajnih razlik, docim realni porast deviznih sredstev ni dosegel načrtovanega. Na znižanje deleža gospodarstva pa so vplivale likvidnostne težave, s katerimi se je združeno delo srečevalo. V likvidnostnih težavah pa je iskati tudi osnovni razlog za to, da se povpraševanje po kreditih, kljub visoki obrestni meri, povečuje. To velja predvsem za kratkoročne kredite za obratna sredstva, medtem ko bodo imele visoke obrestne mere v prihodnje gotovo za posledico zmanjševanje investicij, ki v Pomurju že zdaj stagnirajo.

L. Kovač

V Pomurju ima mladinsko prostovoljno delo že dolgoletno tradicijo. To navsezadnje potrjujejo tudi številna priznanja zveznih in republiških mladinskih delovnih akcij, pomurski brigadirji pa se vse bolj uveljavljajo tudi na raznih mednarodnih akcijah. In kako bo letos? O pripravah mladim Pomurcem na delovne akcije in nekaterih dosedanjih izkušnjah na področju mladinskega prostovoljnega dela na 3. strani objavljamo pogovor s predsednikom medobčinskega sveta zveze socialistične mladine za Pomurje Stankom Kerčmarjem.

ZA GRADNJO BOLNIŠNICE VSA

RAZPOLOŽLJIVA SREDSTVA!

Skupna vrednost do sedaj opravljenih del na vseh štirih investicijskih objektih bolnišniškega kompleksa v Rakičanu 339.891.902 dinarja, od tega je bilo porabljeno za kirurški blok 294.194.901 dinar, so poudarili na seji osrednjega gradbenega odbora za izvajanje skupnega referendumskega programa na področju zdravstva. To je okrog 60 odstotkov načrtovane investicijske vrednosti.

Kako naprej? Doslej so s sredstvi dobro gospodarili, kajti vsak dinar, ki se je zbral na žiro računu, so sproti porabili, zato so doslej obračunane razlike v ceni gradbenih del znašale le 6.937.142 dinarja, kar predstavlja le nekaj več kot 2 odstotka. To pa je ob visokih podražitvah v gradbeništvu zelo malo. Ker se v prihodnje najbrž ne bo moč izogniti podražitvam, je v skupnem pomurskem interesu, da bolnico v Rakičanu čimprej dogradimo in opremimo vsaj najbolj potrebne prostore. Prav zato so na seji gradbenega odbora sklenili poklicati vse koristnike družbenih sredstev, ki imajo na svojih računih denar in ga v kratkem ne bodo rabili, da ga posodijo. Apel je namenjen tudi občanom, kjer zbirajo občinske samoprispevke, da denarja ne zadržujejo, na računi, ampak naj ga čimprej nakažejo na poseben žiro račun Splošne bolnišnice v Murški Soboti.

Da bi z gradnjo in opremljanjem bolnišnice končali do srede prihodnjega leta, bo treba posvetiti večjo skrb tudi zbiranju sredstev pri občanah. Novoletne voščilnice, ki so jih izdali lani, so navrgle precej denarja, zato jih bodo prodajali tudi letos. Natisnili so tudi sožalnice svojcem umrlih, denar (namesto vencev in cvetja) pa bodo

občani lahko nakazovali za bolnišnico. Ta način se je v soboški občini že zelo uveljavil, pritegniti pa je treba v večji meri še občane iz ostalih treh pomurskih občin.

Katera dela načrtujejo letos v Rakičanu? Za gradbena dela (grobi in fini ometi, pomoč instalaterjem, obzidave, zazidave) predvidevajo letos 10.000.000 dinarjev, za zunanjo kanalizacijo 9.000.000 dinarjev, medtem ko bodo električne instalacije in druge montaže veljale 140.000.000 dinarjev. Obrtniška dela (polaganje keramike, estrihi, slikopleskarska dela) bodo predvidoma veljala 26.000.000 dinarjev. Dogovorjenih 0,33 odstotka, ki ga plačujejo organizacije združenega dela od dohodka, pa bo predvidoma dal 74.390.000 dinarjev. Pomemben vir bodo sredstva republiške solidarnosti, ki naj bi letos navrgel

29.484.000 dinarjev. Ne nazadnje naj omenimo še 5.725.000 dinarjev, ki jih bodo prispevali občani kot svoje prostovoljne prispevke, vendar bo ta znesek z dobro akcijo prav gotovo presežen. Pri tem ne gre prezreti tudi naših delavcev, začasno zaposlenih na tujem, ki so se akciji zbiranja denarja za bolnico že odzvali, zlasti še v Ingolstadtu. Pri tem imajo veliko vlogo in nalogo slovenska društva.

Pri akciji zbiranja denarja za čimprejšnjo dograditev bolnice (zaradi potreb po zdravstvenih storitvah in nenehnih podražitvah) pa se ne kaže odreči tudi ponudbi nekaterih interesentov, ki se zanimajo za nakup starih bolnic. To velja realizirati tudi zato, ker so kupci pripravljeni plačati že zdaj, čeprav bi objekte uporabljali šele po izselitvi zdravstvenih delavcev.

Š. SOBOČAN

LETNI KONCERT

Sindikalni mešani pevski zbor Štefan Kovač Murška Soboti se v zadnjem obdobju marljivo pripravlja na svoj redni letni koncert, ki bo naslednji četrtek, 12. aprila. Prireditev bo ob 20. uri v dvorani kina Park v Murški Soboti.

Program letnega koncerta bo izredno pester, saj bodo na vrsti umetne, narodne in borbene pesni. Soboški pevci so izredno delavni. Tako bodo sodelovali, prvega maja, na srečanju delavcev v soboškem rekreacijskem središču, 11. maja bodo imeli v gosteh pevski zbor iz Logatec in Ljutomer, sledili hosta občinska in medobčinska revija odraslih pevskih zborov. Obiskala jih bosta zbor iz Budimpešte in Körmenta na Madžarskem, sledilo bo srečanje slovenskih pevskih zborov v Šent Vidu pri Stični, nato pa nastop v Varaždinu.

F. S.

V zahodnonemškem mestu Oberaula se je v nedeljo zbralo več kot tri tisoč demonstrantov. Nastopili so proti shodu bivših članov elitne nacistične SS divizije »Totenkopf«. Zahtevali so tudi prepoved vseh združenj, v katerih se zbirajo nacisti

KAKŠEN DAN MLADOSTI?

Bliža se dan mladosti 25. maj, ko vsako leto na stadionu v Beogradu proslavijo s tem mladostnim dnevom Titov rojstni dan. Prireditev je v bistvu zaključek dvemesečne štafete, ki so jo prvič tekli leta 1945, ko so mladinci iz Kragujevca prinesli Titu v štafetni palici čestitke za njegov rojstni dan. Nekaj let kasneje je sam Josip Broz-Tito predlagal, naj bo štafeta namenjena mladini Jugoslavije, zadnji dan, to je 25. maj, pa naj se imenuje dan mladosti.

Zaradi lanskoletnega scenarija, v katerem so na stadionu postavili velik lik maršala Tita je prišlo do kritik, češ, s scenarijem smo zdrknili na rob malikovanja. Takrat so organizatorji obljubili, da bodo za letošnji dan mladosti pripravili nov, sodoben scenarij. V resnici pa niso storili ničesar in predlagali scenarij z nekakšnim prerezom Titovega življenja, ki naj bi ga ilustrirali z napadom na Drvar, prikazom makete njegovega prvega službenega avtomobi-

la, ladje Galeb in lokomotive modrega vlaka. Na stadionu naj bi na treh velikih filmskih platnih prikazovali zgodbo treh, 16-letne Maje, njenega očeta Slobodana, rojenega med vojno in nositeljice prve štafete Tašane.

Slovenska mladina je imela na scenarij vrsto tehničnih pripomb, ne pa na samo tolovadno prireditev. Zagovarjali namreč tezo, da bi moral scenarij prikazati sedanja prizadevanja mladine, ne pa se umikati v zgodovino in jo skorajda spreminjati v mit. Skratka, gre za idejo, naj z delom, z bojem za uresničitev gospodarske stabilizacije, z utrjevanju bratstva in enotnosti, dokažemo naše vztrajanje na Titovi poti, ne pa s prikazovanjem prvega službenega avtomobila in lokomotive modrega vlaka ter maketo kliničnega centra z enim samim razsvetljenim oknom.

Ker v enem letu organizatorji niso ponudili nove zasnove in ker hkrati niso upoštevali sedanji težavni gospodarski položaj, ko vsem pri-

manjkuje denarja, so se kritiki vprašali, zakaj porabiti milijarde starih dinarjev za vsebinsko neustrezen scenarij. Končno, v Beogradu so ustanovili posebno komisijo za zaščito Titovega imena, da ne bi prišlo do kičastega zlorabljanja, ponujeni scenarij pa je prav to. Ne samo mladina, temveč tudi precejšen del odraslih meni, da v teh trenutkih gospodarskih težav ni primerno prirejati dragih in povrh vsega vsebinsko vprašljivih proslav. Mimogrede, že pred mnogimi leti smo se med drugim tudi zaradi velikih stroškov odpovedali prvomajskim vojaškim in drugim paradam. Vztrajati na nečem, kar je po svoji vsebini na nek način preživelo, je lahko le finančna sila, ki daje denar, da se je preprosto obnašal kot nekakšna prisilna uprava. Pa se je izkazalo, da so bile zahteve IMF skoraj povsem enake stališčem in opredelitvam, ki smo jih že zdavnaj zapisali v stabilizacijske programe. Še zlasti pa v protinflacijski program, potem pa v boju za proizvodnjo, izvoz in osebne dohodke nanje nekoliko ponazabili. IMF nas je torej poučil, da je treba dogovorjeno tudi uresničevati. Preprosto nas je poučil o tem, kako tuji gospodarski svet pojmuje ekonomske zakonitosti.

Mirko Čepić

SODOBNI HLAPCI JERNEJI

Kosara Balabanović, nekoč popularna voditeljica kmetijske oddaje beograjske televizije „Znanje — imanje“, je zdaj še bolj simpatična gledalcem mesečne oddaje: „Dolga pot do resnice“. Kosara namreč prikazuje maratonske pravde delavcev, ki so bili na kak način prikrajšani za svoje samoupravne ali druge pravice. To so namreč prave pravice človeške drame, ki si jih ne bi mogel nihče izmisliti, zvenijo pa prav neverjetno. Kosara pravi o tem: „Tudi ko je spor na sodišču dobljen, človek ne more biti vedno gotov, da je pravica na njegovi strani, kajti šele potem ga čakajo nove in nove ovire v obliki birokracije in njenih neizčrpnih zvijač, ki jih včasih sploh ni mogoče premagati.“ Ko bi se Nobelova nagrada delila tudi za izigravanje zakonov, potem bi bili mi večni kandidati zanjo, je prepričana Kosara.

Te zgodbe, ki jih prikazuje beograjska televizija, trajajo včasih tudi več kot desetletje. To so borbe, v katere vlagajo ljudje leta in leta življenja, energije, zdravja in kajpak, čisto tudi precej denarja. To so pravzaprav sodobni hlapci Jerneji v družbenoekonomskih odnosih, ki marsikje še vedno ohranjajo stare lastninske odnose kljub vsem zakonom, sodiščem in drugim varuhom človekovih pravic.

Praviloma so to ljudje, ki jih imajo dobesedno za norca, saj zanje povedo najprej, da pravzaprav niso zdravi in da jim torej televizija sploh ne bi smela dati besede. Mesto dogajanja pa je navadno tam, kjer je prav vse odpovedalo, tudi sindikat in partija, pripoveduje Kosara, ki jo je najbolj razočaral prav sindikat, katerega izvršni odbori so v vseh primerih takega iskanja pravice v službi direktorjev.

Pismo iz Beograda

Marca je bila prikazana zgodba Vojislava Dejanovića, rentgenološkega tehnika iz Niške Banje. Občinsko sodišče je sedemkrat sodilo: petkrat v korist Dejanovića, dvakrat v korist delovne organizacije, a okrogno sodišče je vsakič vrnilo predmet občinskemu sodišču. In to traja že enajsto leto, ker se sodišči, namesto da bi rešili problem, igrata pingpong.

Poseben biser igre s pravicami delavcev pa je primer treh kovinarjev iz Kostolca, ki več niso mogli delati pri stružnici zaradi alergije na neko emulzijo, ki je pri tem delu v rabi. Ko je bilo to dokazano na sodišču, so se vodilni v tozdu odločili, da jim drugega dela ne dajo: v delovno dvorano so postavili klop, češ sedite tu. Namera je bila jasna: hujskanje delavcev, ki so delali za stroji, proti delavcem, ki so bili posajeni na klop brez dela.

Podobno je bil izigran tudi sprevodnik Rajko Rašić na beograjski železniški postaji: sodišče mu je prisodilo stanovanje, v katerega se je vselil, vendar so ga dva meseca pozneje izselili in vselili Mirka Nedeljkovića, in sicer na podlagi sklepa delavskega sveta, ki ga je podpisal direktor Dušan Knežević. Pravda zopet teče, ker je sodba rednega sodišča izigrana, a direktorju, ki si je to dovolil, ne manjka zaradi tega niti las na glavi. Akti pač niso zajci, da bi bilo treba skrbeti zanje, a za človeka se nihče ne zmeni, tudi družbenopolitične organizacije kolektiva in občine...

Božidarju Jankoviću iz Lazarevca se je zgodilo podobno z gradnjo pomožnega poslopja. Ko je pravdo dobil, ni bilo nikogar, ki bi jo izvršil. In tako se iskanje pravice nadaljuje na vseh mogočih pristojnih mestih, v Lazarevcu pa ne naredijo ničesar, češ da nimajo primerno organizirane službe za to.

Zaradi prevelike počasnosti pri reševanju posameznih problemov delavcev, minevajo leta in v ljudeh se kopiči jeza, ker jim je pač žal izgubljenega časa, ki bi ga lahko uporabili za graditev samoupravljanja. Razmere je mogoče videti tudi tako kot jih je svojčas videl televizijski humorist Lola Djukić, ko je rekel, da prihajajo časi, ko bodo stanovanjci imeli onstran ulice kar svoje sodišče. Morda pa bo reševanje problemov pospešil primerno spremenjen zakon o izvršnem postopku, ki bo terjal hitrejšo delovanje sodišč, toda praksa kaže, da noben zakon ne vpliva na nas tako, da bi hitreje, učinkoviteje in bolj pošteno delali. Morebiti je stvar povsem preprosta, potrebno je kaznovati tiste, ki zakonov ne spoštujejo, meni Kosara Balabanović, ki nam odkriva nezakonitosti kot svojevrstno obliko nasilja nad ljudmi in njihovim življenjem.

Viktor Širc

OGLEDALO TEDNA

V vlogi siromaka

Elektrogospodarstvo Vojvodine že ves čas poudarja, da ima težave z denarjem, ki ga ni dovolj niti za opravljanje osnovne dejavnosti. Prav tako ves čas zahteva, naj se iz žepov občanov napije več sredstev za gradnjo elektroindustrijskih objektov — pišejo Večernje novice.

Občani segajo v denarce in prispevajo čedalje več za električni tok, elektrogospodarstvo pa ob tem igra tradicionalno vlogo siromaka.

Proti koncu lanskega leta, ko so občani Vojvodine dnevno bili tudi 8 do 10 ur brez električnega toka, je sozd Elektrovojvodina povečal osebne dohodke za 30,5 odstotka. Vojvodinski elektrogospodarstveniki so tako na zelo nazoren način pokazali, da niso siromaki, kakor so se hoteli prikazati prej.

Drugi primer je še bolj nazoren. V javnosti se je namreč izvedelo, da je eden od „režežev“ v elektrogospodarstvu (novosadski Elektroprenos) sklenil, da bo kupil osebni avtomobil znamke senator, ki stane okoli pet milijonov dinarjev (novih seveda).

Teh dveh primerov nismo omenili zato, da bi namigovali na zmanjšanje sredstev za nove vire elektrike. Razmisliti pa je le treba o tem, da vsi v elektrogospodarstvu niso dovolj odgovorni, trdijo Večernje novice.

V ŽARIŠČU DOGODKOV

Za leto inflacije — dve leti stabilizacije

Da bomo morali tudi letos iskati finančno pomoč pri istih virih kot lani, je bilo znano že takrat, ko smo pripravljali resolucije o družbenem in gospodarskem razvoju v letošnjem letu. Bilance denarja in potrebe se preprosto niso krile. Tako so tudi resolucije izdelali ob upoštevanju približno tri milijarde dolarjev finančne pomoči iz mednarodnih denarnih skladov. Vlade petnajstih razvitih držav, ki se jim je pridružil tudi Kuvajt, so že lani načeloma privolile, da bodo pomoč tudi potrdile, po ustaljeni navadi pa so prepustile mednarodnemu monetarnemu skladu (IMF), da se z Jugoslavijo dogovori o bistvenih pogojih najemanja tega posojila. Pogovori so bili etapni in so se končali 1. marca letos s podpisom tako imenovanega pisma o namenih — kar pomeni, da so se IMF in naši vladni zastopniki dogovorili o nekaterih ukrepih tekoče in razvojne politike.

Zaradi pomanjkljivega obveščanja tako javnosti kot tudi gospodarstva in njegovih

delegatov v skupščinah se je mnogim zdelo, da je IMF narekoval jugoslovanskemu gospodarstvu vrsto ravnanj in pogojev, ki pomenijo celo vmešavanje v notranje zadeve naše države, da je ravnal kot finančna sila, ki daje denar, da se je preprosto obnašal kot nekakšna prisilna uprava. Pa se je izkazalo, da so bile zahteve IMF skoraj povsem enake stališčem in opredelitvam, ki smo jih že zdavnaj zapisali v stabilizacijske programe. Še zlasti pa v protinflacijski program, potem pa v boju za proizvodnjo, izvoz in osebne dohodke nanje nekoliko ponazabili. IMF nas je torej poučil, da je treba dogovorjeno tudi uresničevati. Preprosto nas je poučil o tem, kako tuji gospodarski svet pojmuje ekonomske zakonitosti.

Ti ukrepi so: CENE — Do 1. maja je treba doseči, da se bodo cene najmanj 55 odstotkov industrijskih izdelkov oblikovale prosto, po pravih ponudbe in povpraševanja, tretjino cen pa bi določali s sporazumi. Cene električne energije, železniške tarife, cene naravn-

ga plina, nafte in derivatov nafte bi prilagajali periodičnim gibanjem v gospodarstvu. TEČAJ DINARJA — V bistvu gre za to, da bo tečaj dinarja drsel v tempu in po meri razlik v gibanju domačih in tujih cen. Seveda pa so določili tudi rok, v katerem bo treba nadomestiti zamujeno prilagajanje tečaja dinarja zaradi »zamrznitve tečaja«.

FINANČNA DISCIPLINA — Glede na to, da je bilo lani v državi za 120 milijard dinarjev izgub, da je za 220 milijard din nekritih tečajnih razlik, da so neporavnane terjatve presegle 280 milijard din, da je za 200 milijard neporavnanih dolgov do poslovnih bank (obresti), je ne-likvidnost krepko privla gospodarstvo. S poostreno finančno disciplino je treba zagotoviti, da med gospodarskimi organizacijami ne bodo krožile nekrite menice. Delovne organizacije, ki ne bodo poravnale obveznosti do upnikov, in tiste, ki so v izgubah, ne bodo smele več večati osebnih dohodkov toliko časa, dokler dolgov ne bodo

vrnile. Tako bodo pravzaprav obudili sklep iz zakona o zavarovanju plačil, ki so ga zaradi joka in stoka prizadetih v zvezni skupščini razveljavili do 1. januarja letos.

POLITIKA OBRETNIH MER — Z realnimi obrestmi je treba zagotoviti, da bo kapital dobil pravo ceno, pa tudi, da bo dinar edino plačilno sredstvo v državi. Povprečna obrestna mera za posojila bi tako narasla od 23 na 29 odstotkov. Za gospodarstvo, ki ima malo lastnih obratnih sredstev in ki ima veliko posojil za dokončanje naložb (in prekoračitve zaradi počasne gradnje), bo to gotovo najtrši oreh.

SPREMENJANJE URESNIČEVANJA UKREPOV — Vsake tri mesece bodo naši pristojni organi skupaj s strokovnjaki IMF spremljali gospodarska gibanja. Do novembra bodo pripravili popolnejšo analizo o gospodarski politiki in o učinkovanju obstoječega deviznega sistema v državi.

Kolikor je ekonomski rek, da se leto dni inflacije zdravi z dvema letoma stabilizacije,

točen, potem našemu gospodarstvu ne kaže drugega, kot da se ozdravitev loti s takšno šok terapijo. Ukrepi torej niso presenečenje, razen morebiti za tiste, ki so mislili, da lahko še naprej delajo in živijo po starem. Visoke obresti, ki odpravljajo posojilo kot obliko socializacije slabega poslovanja, in politika tečaja dinarja, ki krepko kaznuje nepremišljeni uvoz, bosta najbrž precej dramatično presenečenje za vse tiste, ki so se navadili iskati pomoč od zunaj, ki so se navadili izogniti se srečanju z resnico in s pravo bilanco, ki so se privadili, da so breme, ki bi ga morali sami nositi, prevadili na državo, na sistem in na tujino. Življenje na up bo posledje obremenjeno z visokimi obrestmi. Vrednost nacionalne valute bo določal zunanji trg, in ne več nacionalni ponos. O tem, kako bomo živeli tuji, pa odločajo naše roke, naša pamet in naše znanje. Večja bo proizvodnja, bolj bomo delali in več bomo imeli. Tudi za odplačilo tujih dolgov.

(po TV-15)

globus

DUNAJ — Avstrijski zvezni kancler Sinowatz je sprejel predstavnike gradiščanskih Hrvatov, ki so ga seznanili z glavnimi problemi, s katerimi se soočajo v svojem življenju.

LONDON — Velika Britanija se je odločila, da ne bo vplačala svojega deleža 100 milijonov funtov za funkcioniranje Evropske gospodarske skupnosti, ker je v EGS povzročilo veliko zmedo.

BRUSELJ — Visoki funkcionarji NATO menijo, da bo kaj malo verjetno letos prišlo do nadaljevanja pogajanj med ZDA in SZ o jedrskem orožju.

NEW DELHI — Predsednica indijske vlade Indira Gandhi je izjavila, da je Avstrija izrazila pripravljenost, da bo gostiteljica sestanka svetovnih voditeljev, podobnega tistemu, ki ga je sklical lani v New Yorku med zasedanjem generalne skupščine.

SOFIJA — Bolgarija in Romunija se bosta še nadalje zavzemali za brezatomsko cono na Balkanu. To je bilo rečeno ob obisku romunskega voditelja Ceausescuja v Bolgariji.

TEL AVIV — Neki izraelski časopis je objavil trditev, da stane Izrael vojna v Libanonu vsak dan milijon dolarjev.

NIŠ — Drugo največje mesto v ožji Srbiji je letos ponudilo približno tisoč delovnih mest za delavce, ki se namestijo vrniti z začasnega dela v tujini.

BEOGRAD — Beograjska strojna fakulteta bo te dni dobila večnamenskega robota, ki so ga izdelali v tovarni Ivo Lola Ribar v Železniku.

WASHINGTON — Ugledni ameriški senator Edward Kennedy je obdobil predsednika Reagana, da vodi nevarno militaristično politiko do držav Srednje Amerike.

BEOGRAD — Tu je umrl Branko Čopić, eden najbolj znanih in uglednih jugoslovanskih pisateljev.

GORNJA RADGONA — Tudi v tej pomurski občini bodo ustanovili službo komunalnega nadzora. Na zadnji seji izvršnega sveta so že pretresli osnutek odloka, ki bo to urejal. Tako bo gotovo področje komunale, ki so ga doslej nadzorovali le inšpektorji, bolj urejeno. Komunalni nadzorniki, ki bodo skrbeli za komunalni red v krajevnih skupnostih (vzdrževanje javne snage, zbiranje, odvažanje in odlaganje odpadkov, urejanje, vzdrževanje in varstvo zelenih površin, zimska služba na pločnikih ...), bodo gotovo prispevali pomemben delež tudi k varstvu okolja.

LENDAVA — V lendavski občini so sprejeli odlok o združevanju sredstev za financiranje nalog ljudske obrambe in družbene samozščite. Delovni ljudje v organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih bodo plačevali sredstva v višini 0,60 odstotka od doseženega dohodka. Združena sredstva bodo koristila za naloge splošnega ljudskega odpora in družbene samozščite, zlasti pa za izpolnitev potrebne opreme in zagotovitev sredstev.

LENDAVA — Taborniki odreda Ljudska pravica iz Lendave so minuli teden pripravili akcijo zbiranja papirja. S tem so domove očistili nepotrebnega papirja, industriji vrnilo surovino sebi pa zbrali sredstva za letošnjo taborniško taborjenje. Taborniki so samo v enem dnevu nabrali okrog 3 tone papirja. Pripravljajo se tudi na prvomajski pohod in na razstavo o delovanju tabornikov v občini. Ker se v taborniške vrste vključuje veliko učencev osnovne šole, bodo pripravili več oblik izobraževanja za najmlajše člane: od gozdne do zimske šole in letovanj.

TISINA — Vaški odbor je razpravjal o nadaljnji komunalni ureditvi naselja. Tako načrtujejo za letošnji izgradnjo ulične razsvetljave, ki je naselje še nima. Dugovorili so se tudi o ureditvi pokopališča, avtobusnega postajališča, parka in navozu gramoza na poljske ceste. Po predračunu bi znašala vrednost del 680.000 dinarjev. Sredstva bodo prispevali vaščani sami. Po izračunu bo prispevalo vsako gospodinjstvo 2.000 dinarjev. Hkrati pa bodo priharili s prostovoljnimi delom 60.000 dinarjev.

MURSKA SOBOTA — Čeprav so za nami že trije meseci in bodo že kmalu znani rezultati poslovanja v prvem četrtletju, smo v Pomurju šele sredi marca dobili analizo poslovanja združenega dela v letu 1983. O gospodarjenju so sredi prejšnjega tedna razpravljali tudi na izvršnem odboru medobčinske gospodarske zbornice za Pomurje in ugotovili, da so nekateri rezultati v primerjavi z republiškim povprečjem sicer ugodni, vendar ta primerjava ne daje realne slike gospodarjenja. Če so finančni rezultati sicer ugodni, pa zaskrbljuje fizični obseg proizvodnje, ki je v nekaterih organizacijah združenega dela celo manjši kot leto poprej.

MURSKA SOBOTA — Na 1. seji četrtega sklica so se konec minulega tedna sestali delegati zbora Ljubljanske banke Pomurske banke. Potem ko so izvolili nove organe upravljanja banke ter za predsednika zbora banke izbrali Nikolaja Geriča iz Lendave, so največ pozornosti namenili uresničevanju srednjeročnega plana Pomurske banke v letu 1983. Rezultati, ki so jih dosegli v minulem letu, bi bili gotovo ugodnejši, če se pogoji gospodarjenja med letom ne bi večkrat spreminjali, vse to pa je vplivalo na odmike gospodarskih in denarno-kreditnih gibanj od načrtovanih smeri.

do tedna

25 let dvojezičnega šolstva

Komisija pomurskega medobčinskega sveta socialistične zveze za narodnostna vprašanja in obneje stike se je na novo oblikovala; posledje so sestavljajo tudi delegati iz radgonske in ljutomerske občine, med tem ko so bili prejšnji člani le iz soboške in lendavske občine. Novo sestavo je medobčinski svet utemeljil z obsegom obsejnega sodelovanja, ki ni le bogat pač pa tudi velik.

Sicer pa so na prvi seji komisije — tudi v tem sestavu jo bo vodil Ferenc Hajoš — največ govorili o delovnem načrtu. Zavzemali so se, naj bo kritična sodba o dosedanjem delu komisije temelj za načrtovanje novega. Veliko je bilo namreč storjenega za sožitje, za dobre razmere in ustvarjalno vzdušje madžarske narodnosti, za dobre vezi z madžarskimi županijama — Zeleznico in Zalsko, pa vendar. Dvojezično poslovanje v soboški občini, stik z našimi narodnostmi za mejo in še in še so naloge, katerih se bo treba lotiti odločneje.

Letos poteka 25 let kar je bil na narodnostno mešanem območju soboške in lendavske občine uveden dvojezični pouk v osnovne šole. To je obdobje, ki ga mora socialistična zveza politično oceniti, strokovne institucije pa opraviti analize uspešnosti dela v dvojezičnih šolah. Nekaterih nalog so se že lotili tako, da bo praznovanje 25-letnice bolj vsebinsko kot formalno. V vseh dvojezičnih osnovnih šolah bodo pripravili celoletne praznovanju namenjene programe, osrednje slavje pa bo v Prosenjakovih oktobra, ko ho soboška občina praznovala svoj občinski praznik.

Jože Šabjan

ABC POMURKA

KMETIJSKA ZADRUGA PANONKA
Murska Sobota, o. sol. o.

ABC POMURKA — KZ PANONKA
TOZD Sadjarstvo in vinogradništvo

Murska Sobota

razpisuje

prosta dela oz. naloge

DIREKTORJA TOZD

Kandidat, ki želi opravljati navedena dela oz. naloge, mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- visoka izobrazba agronomske ali ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj
- višja izobrazba agronomske ali ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj
- imeti mora sposobnost vodenja TOZD ter sposobnost razvijanja socialističnih, samoupravnih in ekonomskih odnosov.

Kandidati naj vložijo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev najpozneje v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov ABC POMURKA — KZ PANONKA TOZD Sadjarstvo in vinogradništvo, Markišavska 3, Murska Sobota, v zaprti ovojnici z oznako „za razpisno komisijo“.

VKLJUČITI VEČ KMEČKE MLADINE IN ŠTUDENTOV

Mladinsko prostovoljno delo ima v Pomurju bogato tradicijo. Kakšna bodo letošnja brigadirska pota, smo povprašali Stanka Kerčmarja.

„Za letos velja omeniti, da smo z republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije pravčasno dobili razpored o udeležbi naših brigad na akcijah širom republike. Tega pa ne bi mogli povedati za razpored na zveznih mladinskih delovnih akcijah zunaj Slovenije, za kar je bila določena zvezna konferenca ZSMJ. Ob uspehih v prejšnjih letih pa smo v Pomurju tudi ugotavljali pomanjkljivosti, ki jih bomo skušali letos odpraviti. Tako bi naj v brigade vključili čim več kmečke mladine, čeprav se zavedamo, da je Pomurje tudi kmetijska pokrajina in je v času delovnih akcij največ del prav na poljih. Prek klubov študentov pa želimo pritegniti tudi večje število študentov, s pomočjo društev naših delavcev na začasnem delu v tujini pa tudi otroke staršev iz pomurske regije. Člani pionirske delovne brigade pa bodo dober kader za bodoče mladinske delovne akcije, v okviru katerih je treba večjo pozornost nameniti tudi izvedbi programov interesnih dejavnosti. Da ne govorim posebej o pomenu organiziranja enodnevnih lokalnih MDA kot širše oblike mladinskega prostovoljnega dela.“

— Vsekakor bo zanimivo zvedeti, kam bodo letos mladi Pomurci šli na republiške oziroma zvezne mladinske delovne akcije?

„Občinske konference zveze socialistične mladine v Pomurju

bodo v letošnjem letu organizirale 6 mladinskih in eno regijsko pionirsko delovno brigado. Iz občine Murska Sobota bosta meseca julija sodelovali MDB Bratisvo in enotnost (skupaj z mladimi iz

STANKO KERČMAR — Predsednik MS ZSMS za Pomurje

pobratene občine Paračin) na zvezni MDA Loznica v SR Srbiji in MDB Štefan Kovač-Marko na zvezni MDA Pot mladosti v občini Bitola v SR Makedoniji. Brigada 17. oktobra pa bo avgusta odšla na republiško MDA Trebče, ki bo potekala v občinah Šmarje pri Jelšah, Brežice in Krško.

Mladina iz občine Gornja Radgona se bo v okviru MDB Janko Jurkovič-Jovo udeležila zvezne MDA Suha Krajina v občini Žužemberk, ljutomerska brigada

Janko Ribič pa bo odšla na zvezno MDA Kadinjača v SR Srbiji. Obe akciji bosta v mesecu juliju; takrat pa bo MDB Ljudska pravica iz Lendave na zvezni MDA Negotin v SR Makedoniji. Poleg tega pa bo MS ZSMS za Pomurje letos že tretjič organiziral pionirsko delovno brigado Štefan Kovač-Marko, ki bo sodelovala v tretji izmeni zvezne MDA Istra v občinah Koper, Piran in Izola. Seveda se bodo mladi iz Pomurja udeležili tudi mednarodnih akcij, ob republiških MDA na Gorickem in v ljutomerski občini pa bodo še enodnevnih lokalnih akcij.

— Kako pa je z evidentiranjem pomurskih brigadirjev v tem času?

„Kot sem že prej rekel, je zaradi poznega razporeda udeležbe na zveznih mladinskih delovnih akcijah zunaj Slovenije steklo evidentiranje nekoliko pozneje. Moram reči, da je sedaj že v polnem teku, saj prihajajo prve prijavnice. V tem času so organizirane okrogle mize o pomenu mladinskega prostovoljnega dela, razgovori s starši, razstave in predavanja o mladinskih delovnih akcijah ter seznanjanje z možnostmi udeležbe mladih na akcijah širom Jugoslavije. Navsezadnje se zavedamo tega, da imamo v Pomurju že drugo leto zapored dve republiški mladinski delovni akciji in glede tega veliko obveznosti, da bodo naše brigade na republiških in zveznih akcijah popolne tako kot prejšnja leta, čeprav se bomo tudi letos morali soočiti z nekaterimi težavami pri pravočasnem evidentiranju pomurskih brigadirjev.“

MILAN JERŠE

PREMALO POZORNOSTI RAZVOJNO-RAZISKOVALNEMU DELU

Ob akciji o uveljavljanju inovacijske dejavnosti kot množičnega gibanja so bili izpostavljeni nekateri vidiki in problemi pri uveljavljanju te dejavnosti. Za nekatere pa se zdi, kot da niso pomembni, ali pa smo jih namerno zaobšli.

NEUSTREZNO VREDNOTENJE ZNANSTVENO-RAZISKOVALNEGA DELA

Pri razpravah je bilo premalo pozornosti namenjene razvojno-raziskovalnemu delu, ki je gibalno razvoja in nosilec znanstveno-tehnične revolucije. Velika problema sta neustrezno vrednotenje znanstveno raziskovalnega dela in premalo sredstev, za to dejavnost. V Murski Soboti se zbere v ta namen letno okrog tri milijone dinarjev. V Pomurju sta svetili izjemi le Elrad in Radenska. Na kratko rečeno, če hočemo hiter razvoj delovne organizacije jo moramo izpostaviti vplivom širšega okolja in dati možnost tistim dejavnikom, ki lahko vnesejo vanjo napredek.

Dejstvo je velika informacijska zaprtost ne samo jugoslovanskega ampak predvsem pomurskega prostora. Saj v Studijski knjižnici ni moč dobiti strokovne literature, ki izide zunaj slovenskega prostora, pa tudi s slovensko so že težave. Informacija je temeljni pogoj za razvoj znanstveno-raziskovalne dejavnosti.

zaposlenih, na drugi strani pa se je potrebno otresti strahu pred bogatenjem, ki se je nanašal na tiste delavce, ki so se dvignili nad povprečje. S tem bo zaživel tudi inovativna dejavnost.

ALI JE SKUPEN RAZVOJNI CENTER POTREBEN?

Mnenja se kažejo tudi okrog tega, ali je Pomurju razvojni center

potreben ali ne, češ da naloge razvoja morajo reševati razvojni oddelki znotraj organizacij. V soboški občini pa ima le šest delovnih organizacij razvojne oddelke. Teh oddelkov žal nimajo nosilci industrijske proizvodnje v občini razen Panonije. Ne zavedamo se, da je neizoblikovanost načrta razvoja v preteklosti pomenila formiranje proizvodnje in regiji. Razvila se je industrija, ki zahteva predvsem nekvalificirano delovno silo, panoge, za razvoj katerih imamo surovine, pa so se razvile zunaj občine in regije in se še razvijajo in si na ta način ustvarjajo visoke dohodke (profite). Potrebo po skupnem razvojnem centru narekuje tudi akumulacija, ki jo ustvarja združeno delo (3,5 milijarde) in je ne more uporabiti, ker nima ustreznih programov. Po drugi strani pa majhne organizacije nimajo dovolj kadrov, ki bi bili sposobni izdelati te razvojne programe. Večina teh majhnih organizacij ima sedeže zunaj občine, kjer so tudi razvojni oddelki. Z razvojnim centrom pa bi spodbudili razvojno-raziskovalno dejavnost ter preprečili beg „možganov“ v razvitejša okolja in upravno-administrativne poklice. Ugotovimo lahko, da kadri, ki jih imamo, niso dali dovolj, in to zaradi tega, ker so naleteli na ovire znotraj svojih organizacij, ali v organizacijah niso kazali zanimanja za kreativno dejavnost, ali pa sami strokovnjaki ne kažejo zanimanja za ustvarjalno delo, saj jim je šolanje pomenilo zgolj pridobitev statusnega simbola.

Janez Votek

LANSKO POSLOVANJE RADENSKE

TRDEN TEMELJ ZA NAPREJ

Pred kratkim so v računovodskih službah Radenske izračunali lanskoletne poslovne uspehe, o katerih že tečejo razprave na zborih delavcev v temeljnih organizacijah. Dosežen poslovni rezultat očunjujejo kot ugoden kljub vse težjim razmeram gospodarjenja.

Izredno ugodni so fizični pokazatelji — obseg poslovanja se je povečal za 8, produktivnost za 6 odstotkov. 2425 delavcev pa je izboljšalo tudi izkoriščenost delovnega časa. Rekordni sta bili polnjenje in prodaja mineralne vode in brezalkoholnih pijač, saj so jih skupno prodali 263 milijonov steklenic oziroma 11 odstotkov več kot predlani. Prodaja se je

povečala tako na domačem kot tujem trgu, čeprav izvoza mineralne vode (10 milijonov 776 tisoč steklenic) niso dosegli v načrtovani višini. Vendarle pa predstavlja štiri petine celotnega jugoslovanskega izvoza mineralne vode.

V turistično-gostinskih temeljnih organizacijah Radenske so lani zabeležili 312.258 nočitev (88.946 tujih ali 17,8 odstotka več kot 1983 in to predvsem na rovaš večjih zmogljivosti Moravskih toplih).

Celotni prihodek delovne organizacije je po zaključnem računu 4,5 milijarde dinarjev, kar pomeni nominalno povečanje za 1,3 milijarde, realno pa vendarle

nazadovanje za 15 odstotkov. Najhitrejšo realizacijo dosegajo v Moravskih toplih, daleč povprečno rast celotnega prihodka pa v Naravnem zdravilišču, kjer cene storitev ne sledijo rasti stroškov. Od vseh devetih tozdov so zaključili poslovanje z rdečimi številkami le v Moravskih toplih (14 mil. dinarjev), kar pa je posledica obveznosti vračanja tujega kredita, najetega za gradnjo hotela Termal.

Izvoz Radenske lani je bil 223 milijonov 327 tisoč dinarjev ali nominalno za 55 odstotkov večji od leta 1982, povprečni OD pa 16.642 dinarjev in je večji za 28,2 odstotka.

Bo zmaj ugnal Babilon?

Naslovna prispevka želi skozi besedno igro zelo resno pobarati, če bo Zmajev program kos občini razglašeni, ki vlada v pomurskem voznem parku kmetijske mehanizacije. Zdi se namreč, da je raznovrstnost tipov in znamk traktorjev in traktorčkov z vse(mi) (ne)mogočimi priključki takšna in tolikšna, da v pritrdilen odgovor nihče ne verjame. Še najmanj pa verjamejo vanj v soboškem Agroservisu, ki je sicer prvi poklican, da v Pomurju zastavi tehtno besedo glede oskrbe z rezervnimi deli. K sreči je pooblaščen, da ob Zmajevih servisira še stroje, ki so jih proizvedli IMT Beograd, Torpedo Deutz Reka, Fiat Štore in tudi za češke oz. poljske Ursuse in Zetorje zna poskrbeti.

V soboškem Agroservisu smo tudi zvedeli, da se je letos menda prvič primerilo, da je 48 evidentiranih kmetijskih organizacij (kombinatov, zadrug in drugih) pravočasno in s posluhom pristopilo k načrtovanju lastnih strojnih potreb. Nihče natanko ne ve, če morda zato, ker se je Agroservis na Zmajevem prednostnem seznamu za dobavo letos povzpela na drugo mesto in je pred njim le kombinat iz Osijeka. Kakorkoli že, naročena vrednost skupnih potreb po rezervnih delih znaša v letu 1984 v Pomurju okrog 30 milijonov dinarjev. In če gre pri tem pohvala družbenemu sektorju, si toliko večjo grajo zasluži zasebni, saj so strojni skupnosti, kljub zakonski osnovi in možnosti, pri načrtovanju potreb po rezervnih delih za kmetijsko mehanizacijo, povsem odpovedale.

Ravno zato je odgovor na vprašanje, če bo Zmaj ugnal Babilon, tem težje dati.

B. Ž.

SIS ZA VARSTVO PRED POŽAROM GR

Usmeritve razvoja požarnega varstva

Dogovarjanje samoupravne organiziranosti in delegatskega sistema na področju požarnega varstva, ocena požarne ogroženosti in krajevnih skupnostih, informiranje delegatov in porabnikov požarnega varstva, usposabljanje delovnih ljudi in občanov, preventivna dejavnost in posodabljanje gasilske opreme — to so bila vprašanja, katerim so v lanskem letu v samoupravni interesni skupnosti za varstvo pred požarom v občini Gornja Radgona namenili največ pozornosti. To so tudi ugotovili na zadnji seji skupščine SIS za varstvo pred požarom v Gornji Radgoni, ko so sprejemali tudi programske usmeritve nadaljnega razvoja požarnega varstva v občini. V programskih usmeritvah je dan poseben poudarek prilagajanju požarnega varstva sedanjemu gospodarskemu trenutku za boljše organizacijo in varnostnimi ukrepi. To zahteva tudi razvoj industrije in kmetijstva v občini. Pri tem pa bodo morale več razumevanja pokazati tudi delovne organizacije, saj razen redkih izjem dajejo premalo za razvoj požarnega varstva. Prav tako pa bodo v radgonski občini skrbeli tudi za nadaljnje dograjevanje delegatskega sistema in podružbljanje požarnega varstva, za razširitev preventivne dejavnosti, usposabljanje ter nakup sodobne opreme in vzdrževanje. Na seji skupščine so delegati sprejeli višino prispevne stopnje za požarno varstvo, sklep o pripravi razvojnih dokumentov požarnega varstva in izvolili člane predsedstva samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom občine Gornja Radgona.

F. Maušec

Sedemdesetletni jubilej Rudija Čačinoviča

V Ljubljani, kamor je nekoč med vojnama prikolesaril uka željan prekmurški mladinec, je pred dnevi, po mnogih popotovanjih in številnih delovnih postajališčih, dočkal zrel življenjski jubilej naš rakičanski rojak — politik, časnikar in diplomat Rudi Čačinovič.

Če bi pisal dnevnik, bi bila to zajetna knjiga življenjskih izkušenj, odrekanih, požrtvovalnosti, prizadevanj in priznanj delovnih uspehov. Poudarjajo te uspehe in osebnostne vrline so ga te dni javno počastili nekateri njegovi prijatelji in sodelavci. Mi bi pa želeli označiti njegov jubilej z zornega kota Miš-

kovih Poljancev, prekmurških in prleških delovnih ljudi z obeh bregov Mure. Novejša zgodovina te krajine ali drugače povedano — njen vseplošni napredek je namreč trdnostno povezan s Čačinovičevim imenom.

S premišljeno in neenkrat borbeno dejavnostjo za preobrazbo obmurskega sveta, ki je za mnoge pomenil primerljivost z daljno in neznano Sibirijo, je začel že ob nastopu svojega študentovanja, ko si je izbril nazorski pogled in ko se je med prvimi tudi sam vključil v vrste komunistov. V tridesetih letih, ob razmahu Kleklovega klerikalizma, je »Novi čas«, glasilo mladih prekmurških krščanskih socialistov, odločno pomagal preusmeriti na levo. Kmalu po prenehanju lista je preudarno stopil v prve vrste ustanoviteljev Kluba prekmurških akademikov, ki je ostal vseskozi avantgarda mladih prekmurških izobražencev in gibalna sila regionalnega razvoja. Leta 1934 ga zasledimo v najožjem krogu organizatorjev in sodelavcev revolucionarne »Ljudske pravice«, legalnega glasila Komunistične partije Slovenije, ki je bila prek Miška Kranjca, Alija Kardoša in njega s številnimi koreninami pripeta na prekmurška tla. Ko se je v Soboti pojavil »Mladi Prekmurec« je bil Ivan Slovin oziroma Rudi

Čačinovič spet tisti, ki je brez kakršnihkoli funkcij, tiho in preudarno pomagal oblikovati njegovo sporočilno poslanstvo. Njegova politična angažiranost je zdaj že segala tudi v vrste kmečke mladine in maloštevilnega obrtniško-tovarniškega delavstva. Ob odprtju možnosti poklicnega novinarskega udejstvovanja pri mariborskem »Večerniku« je tako s svojim peresom kakor tudi prek organiziranega kroga sodelavcev kritično ocenjeval in opozarjal na žgoče socialne, prosvetne in narodno-obrambne probleme vse dokler na pragu druge svetovne vojne ni bil kot pristaja delavsko-kmečkega gibanja — skupaj s Stefanom Kovačem, Alijem Kardošem in drugimi slovenskimi komunisti — interniran v Bileci. V prvih dneh osvoboditve je bil eden redkih akterjev pri zagonu soboškega tiskarskega stroja, da bi zmagoslavna preobrazbena misel v slovenski besedi oživela na papirju in našla pot do bralcev.

Ko se je na klic partije po večletnem diplomatskem delu v tujini leta 1958 vrnil v Prekmurje, je kot predsednik soboškega okrajnega ljudskega odbora in ljudski poslanec zastavil vse svoje moči in politične izkušnje za uspešno gospodarsko rasti štirih obmurskih občin. Kot dober poznavalec prilik in ljudi in s poslušom za realne načrte ter odpiranje novih delovnih mest je korakoma pomagal usmerjati tako industrijsko kakor tudi kmetijsko proizvodnjo na pota razširitve in modernizacije. In prav v tistih časih je pokrajina ob Muri zakoračila iz klasične zaostalosti. Prenehala je biti periferija in pastorek. Ko je bil Čačinovič potem poklican na novo delovno dolžnost v izvršnem svetu Slovenije, je bilo to nedvomno priznanje njegovemu uspešnemu delu v svetu njegove mladosti, kamor se z iskrenim zdonskim čustvom še vedno rad vrača, kot se na svojo grudo radi vračajo tudi tisočeri njegovi rojaki.

Ob Čačinovičevem jubileju si velja priklicati v spomin plime in oseke delavskega gibanja z obeh bregov Mure in vse znane ter neznane udeležence, ki so v bližnji preteklosti korakali pod njegovo zastavo a jih zdaj ni več med živimi. Sredi delovnega vsakdanjika — ob resnem pogledu ali dovipni besedi — je Rudi Čačinovič doživel veteransko čast zvestih privržencev tega gibanja, zato mu od srca začelimo: še na mnoga leta!

F. Š.

O razporejanju dohodka in razvoju KS

Informacija o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v soboški občini v letu 1983, ki jo je obravnaval izvršni svet skupščine občine v Murški Soboti, je osnova za širšo razpravo delegatov v občinskih zborih. V poglavju o razporejanju sredstev za osebne dohodke je opredeljeno kot zgornja meja 35-odstotno zaostajanje povečanja osebnih dohodkov za rasti dohodka, pri rasti dohodka nad 50 odstotkov pa je možno povečati osebne dohodke največ za 32,5 odstotka. V organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih s področja negospodarstva pa lahko povečujejo sredstva za osebne dohodke največ do rasti sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu. Kljub tako jasnim določilom je v soboški občini kar 13 organizacij združenega dela s področja gospodarstva kršilo omejenosti družbeni dogovor, medtem ko na področju negospodarstva ni takšne organizacije. Nekaj prekorajitev pa je tudi pri rasti razporejanja sredstev za namene skupne porabe. Vse to terjaja temeljito

analizo vzrokov za takšno stanje, kot so ugotovili na seji soboškega izvršnega sveta, zato morajo vsi kršitelji dogovora izdelati pismeno obrazložitev. O njih bo namreč izvršni svet ponovno razpravljati, dokončno informacijo pa bi naj dobili do 5. aprila.

Precej pozornosti je vzbudila tudi informacija o razvoju kulturne samouprave in o problematiki v krajevnih skupnostih soboške občine. Med drugim so ugotovili, da so krajevne skupnosti, ki jih je v soboški občini sedaj 42, ustrezno organizirane, čeprav se še vedno ponekod pojavljajo premajhna zainteresiranost občanov za širše vključevanje. Mnogokje pa je dan tudi večji poudarek delovanju sveta kot pa skupščine krajevne skupnosti. V večini krajevnih skupnosti soboške občine, kjer po številu nad 3 tisoč prebivalcev izstopata krajevni skupnosti Tišina in Grad, aktivno delujejo komisije za zdravstveno-socialna vprašanja, predvsem pa poravnalni sveti, ki precej dobro razrešujejo zadeve v

svojem okolju. Dokaj pozitivno ocenjujejo tudi delo delegacij, še posebej za zbor krajevnih skupnosti, manj uspešno pa je delo posebnih in združenih delegacij. Doslej pa niso posebej zaživel interesni zbori občanov. Pri načrtovanju in krajevnih skupnostih ugotavljajo, da je največji problem pomanjkanje finančnih sredstev, zato opozarjajo, da so proračunska sredstva preskromna in ne zadoščajo za pokrivanje funkcionalnih izdatkov. Po drugi strani pa so v večini KS zadovoljni z administrativnim in finančnim poslovanjem prek krajevnih uradov, pri čemer pozitivno ocenjuje sodelovanje z upravnimi organi občinske skupščine.

Kot so poudarili na seji izvršnega sveta, se bo treba v prihodnje dogovoriti o enotnih oblikah nagrajevanja v KS, zagotoviti strokovno pomoč posameznim komisijam, za kar se obvežejo posamezni občinski organi. Razmišljajo tudi o dodatnem izobraževanju v krajevnih skupnostih.

Milan Jerše

Delegati skupščine občine Gornja Radgona

Izvolili novo (staro) vodstvo

Jože Kolbl bo še naslednji dve leti predsednik skupščine občine. Tone Rovšnik podpredsednik, prav tako pa ostajajo na svojih mestih dosedanja predsedniki in podpredsedniki posameznih zborov, so sklenili na ločenih sejah delegati radgonske občinske skupščine. Sicer pa bi ne bilo o volitvah v skupščinskih klopeh, ki so bile nesklepno dejanje predhodnih aktivnosti, kaj reči, če ne bi bilo težav z dvotretjinsko prisotnostjo delegatov družbenopolitičnega zbora. Če že ne drugega, je to skoraj padec na prvem preizkusu zbora, saj so si delegati v letnem programu zadali nalogo, da si zagotovijo v skupščinskem sistemu občine težiščno vlogo.

Na ločenih sejah so delegati vseh treh zborov sprejeli že vsako leto ponavljajočih se nekaj poročil, programov in aktov, na skupni seji pa se opravili volitve za predsednika SR Slovenije in člana predsedstva. Na skupnem zasedanju pa je bil v ospredju sprejem osnutka smernice za pripravo dolgoročnega plana občine v obdobju od 1986 do 1995 in na nekaterih področjih kar do leta 2.000. Osnova osnutku so študija Slovenija do leta 2.000, program prestrukturiranja pomurskega gospodarstva in seveda tam, kjer te že premorejo (Tovarna polnilne opreme, Lina, TOZD Bivalne enote Avtoradgona in še kje), dolgoročni razvojni programi. Glede na to bo morali nadaljnji razvoj občine sloneti na večjem povezovanju domačih OZD z združevanjem dela in sredstev ter vse večjem vključevanju v mednarodno delitev dela, za kar pa bo potrebno zagotoviti boljše storilnost, optimalno izkoriščanje obstoječih zmogljivosti, kadrovske rasti ter domačo pamet. Poglavitne naloge pa so v intenzifikaciji kmetijstva, razvoju tujškega turizma, energije in tovarnega

prometa. Dokument bo v javni razpravi do konca naslednjega meseca. Ob koncu pa so delegati vseh treh zborov potrdili še zaključni račun občinskega prora-

čuna za leto 1983 in sprejeli letošnjega. Ta predvideva nekaj čez 16,3 odst. povišanja oz. skupno 93 milijonov in 934 tisoč dinarjev.

V. Paveo

ŠKUD OŠ Karel

Destovnik Kajuh Apače

Apaška osnovna šola spada med šole, kjer je bilo kulturno delo močno razvito že pred ustanovitvijo kulturnih društev. Bogata kulturna dejavnost se je lahko razvila samo z veliko podporo za kulturo vnetih prosvetnih delavcev, ki so to delo opravljali predvsem zunaj delovnega časa. Omeniti velja zlasti gledališko, glasbeno in folklorno dejavnost. Skupine s teh področij so namreč zastopale radgonsko občino tudi v širšem slovenskem prostoru. Zaradi razvite šolske kulturne dejavnosti so se razvijale dejavnosti tudi v krajevnem kulturnem društvu. V zadnjem času pa se delo ŠKUD manifestira bolj v organizaciji proslav za potrebe kraja, manj pa v organizaciji posebnih glasbenih, gledaliških ali drugih prireditev, zato se nagrada podeljuje predvsem za uspešno minulo delo.

Tako je argumentirala komisija za podelitev Kerencičevih nagrad svojo odločitev, da se ta nagrada podeli ŠKUD OŠ Karel Destovnik Kajuh iz Apač. Mi pa dodajamo, da je to tudi širše družbeno priznanje okoli 170 učencem in učenkam, aktivnim članom ŠKUD, ki jih že od leta 1979 uspešno vodi mentorica Angela Mitrovič. Pravzaprav izhaja iz njihovega dela celotna kulturna dejavnost kraja. Ob že omenjenih dejavnostih oziroma sekcijah, v katerih se zbirajo in ustvarjajo, se zadnje čase lojeva še lutkovna dejavnost. Povedati je treba, da so apaški mladi pevci redni gostje vseh občinskih pa tudi prireditev glasbene mladine zunaj občinskih meja. Vztrajno in zagna-

no vadijo že tudi mladi harmonikarji in še bi lahko naštevali.

Tudi letos ne bo minila brez nastopov apaških otrok nobena kulturna prireditev v kraju, kot doslej pa se bodo udeležili vseh srečanj v radgonski občini. Te dni pa se že vneto pripravljajo na obeležitev prvega krajevnega praznika, na katerem bodo pripravili glavno kulturno programa. Se večjo obveznost pa pomeni praznovanje 200-letnice učiteljskega dela in šolstva v kraju letos jeseni. Zagotavljajo, da bodo zavihali rokave in jim dela ne bo zmanjkalo, posebej še ob dejstvu, da jih je veliko vključenih tudi v krajevno kulturno društvo Svoboda.

vp

POTRJENI MANDATI

Minuli teden so zbori skupščine občine Ljutomer na skupni seji ponovno potrdili mandate najvišjim funkcionarjem v skupščini občine in njenih zborih. Potem ko so analizirali poročilo o minulem dvestoletnem mandatnem obdobju, so soglasno izvolili Emila Kuharja za predsednika in Marijo Prelog za podpredsednico skupščine občine Ljutomer. Tudi pri volitvah za predsednike in podpredsednike vseh treh zborov ni prišlo do nobenih sprememb, razen pri zboru krajevnih skupnosti, kjer so za podpredsednika tega zbora na novo izvolili Franca Kosjica iz Cvena. Delegati so dali tudi svojo podporo kandidaturi Franca Popita za predsednika predsedstva SR Slovenije in Janeza Stanovnika za člana predsedstva. Po opravljenih volitvah so novo izvoljeni občinski funkcionarji podpisali slovesne izjave, delegati pa nadaljevali s svojim delom po načrtu.

D. L.

Skupščina OGZ Murška Sobotna

Pobude za še boljše delo

Občinska gasilska zveza Murška Sobotna je v zadnjih letih dosegla viden napredek tako v številu članstva, kakor tudi v opremljenosti. V soboški občini deluje 132 gasilskih društev, ki vključujejo nad 5000 članov. V zadnjem obdobju se je zlasti povečalo število mladih članov, medtem ko je še vedno premalo žensk v gasilskih vrstah. Delegati so na volitno programski skupščini ugodno ocenili vseslovensko akcijo 100.000 požarnovarnostnih pregledov, ki je dobila velik odmev tudi v soboški občini, kjer so opravili nad 18.000 preventiv-

nih pregledov. Ti pa so zelo ugodno vplivali na razpoloženje občanov, ki so si sami začeli nabavljati gasilske opreme. Tako že imajo v nekaterih naseljih soboške občine po 80 gasilnih aparatov. Delegati so tudi soglasno podprli predlog za akcijo nakupa osebne zaščitne opreme in se dogovorili, da bodo po družinskih dobi šest kompletov osebne zaščitne opreme. Sicer pa bo akcijo med prebivalstvom za nabavo osebne zaščitne opreme vodila SZDL in CZ. Na seji skupščine so tudi soglašali z akcijo za izgradnjo slovenskega gasilskega muzeja v

Metliki in prevzeli obveznost, da bodo zbrali 120.000 dinarjev v občini. Sicer pa so delegati v živahni razpravi dali vrsto koristnih pobud in predlogov za bodoče delo, zlasti pa so se zavzeli za boljše povezovanje s krajevnimi skupnostmi in sklenili, da morajo biti letos izdelani požarnovarnostni načrti v krajevnih skupnostih in OZD. Na skupščini so izvolili delegate za 10. jubilejni slovenski gasilski kongres, ki bo junija v Mariboru, ter novo vodstvo. Za predsednika OGZ so ponovno izbrali Ernesta Eörjya, za tajnika pa Ivana Smodiša.

F. Maučec

Člane vseh generacij Kluba študentov Prekmurja oziroma Kluba prekmurških akademikov da se udeležijo

tovariškega srečanja ob 50-letnici ustanovitve KPA

ki bo v soboto, 7. aprila 1984, ob 18. uri v kavarni hotela Diana v M. Soboti.

Klub študentov Prekmurja

MARIJA KOZAR-MUKIČ

Slovensko Porabje – Slovénvidék

O delu Železne županije, kjer živijo Slovenci, o Porabju, smo bili primorani dolgo časa brati le v naših časnikih, revijah in publikacijah, preveč let je moralo preteči, da smo dobili prve knjige porabskih avtorjev o Porabju. Prva sta se te težke, zahtevne in, kot se je pokazalo pri prvi knjigi, celo nevhvaležne naloge lotila Francek in Marija Mukičeva s knjigo Slovensko Porabje. Marija Kozar-Mukič s svojim raziskovalnim delom nadaljuje: v roke lahko vzamemo njeno delo Slovensko Porabje.

Dvojezično slovensko-madžarsko knjigo Slovensko Porabje sta izdala Znanstveni inštitut ljubljanske Filozofske fakultete in Muzej Savaria v Szombathelyu. Knjiga je uvrščena v zbirko Etnološke topografije slovenskega etničnega ozemlja in je sestavni del široko zastavljene naloge »Način življenja Slovencev v 20. stoletju«. Za območje Slovenije so posamične obravnave vpete v občinske meje, v zamejstvu pa poteka delo po bolj ali manj zaokroženih regijah. Doslej so bile nastajene monografije občin Kočevje, Ljutomer in Gornja Radgona, delo Marije Kozar-Mukič o Slovenskem Porabju pa je prva obravnava zamejskega območja. Od dosedanjih izdaj se Slovensko Porabje razlikuje le po dvojezičnosti. Sicer pa po enotnem načrtu obravnavajo posamezna območja zato, da bi omogočili kasnejši sintetični pregled za ves slovenski etnični prostor.

Marija Kozar-Mukič je najprej opredelila območje in ga nato zelo podrobno razčlenila. Sledijo poglavja o demografskem in gospodarskem razvoju, o spreminjanju poklicne in socialne sestave prebivalstva. Piše o uvajanju novosti, razvoju in stopnji ohranjenosti tradicionalne kulturne podedbe, o etnološki proučenosti območja in sklene s povzetkom v angleškem

jeziku in s pestrim fotografskim pričevanjem.

Naštevaje posameznih poglavij ne more ponuditi celovite vrednosti knjige, kajti vrednost dela je v bogastvu zbranega materiala, ki ga je avtorica poiskala in obdelala. Vrednost knjige je tudi v tem, da ni namenjena zgolj strokovnjakom, ampak najdejo marsikaj zanimivega na njenih straneh tudi vsi tisti, ki jih nekoliko podrobneje zanima položaj Slovencev na Madžarskem. Pozornemu bralcu razkriva vsebina posameznih poglavij domala vse značilnosti pretakanja življenja v Porabju, v teh, zelo dolgo časa odmaknjenih in gospodarsko manj razvitih vaseh. Knjiga ponuja v presojo in uporabo množstvo spoznanj, ki jih je bilo mogoče razkriti in zapisati samo z dobro voljo, z visoko stopnjo osebnega pristopa in temeljitim znanjem oziroma strokovno usposobljenosti.

Za konec je avtorica pripravila pregled etnološke proučenosti območja in nanizala nekaj predlogov, iz katerih povzemamo: Za kompleksno krajvno študijo predlagamo Gornji Senik. V tej vasi je še najbolj ohranjena tradicionalna kulturna podoba Slovencev na Madžarskem. Hkrati pa je zaradi novih gradenj in ustavitve odseljavanja mogoče proučiti tudi spremembe v kulturni podobi. Med predlogi za tematske študije bi lahko posebej poudarili proučevanje sezonstva in besedne umetnosti.

Velike vrednosti je tudi madžarski prevod celotnega besedila, saj so se na madžarski strani doslej le redko lotili proučevanja Porabja. Zato lahko za konec le poudarimo, da mladi strokovnjaki, žal še sila redki, postopno razkrivajo podobo slovenskih krajev in po tej plati dopolnjujejo vse, kar je v zvezi z aktualno narodnostno problematiko. Brez strokovnega vpogleda v zgodovinsko in politično preteklost (kar je seveda prepletano ali velikokrat isto) ni mogoče razreševati tudi aktualnih nalog sedanosti.

gregor grič

V spomin ZOLTANU CSUKI

Pred dnevi so madžarski dnevniki, za njimi pa tudi naši, natisnili novico, ki je pretresla širok krog bralcev tudi v Sloveniji in Jugoslaviji: V 83. letu je umrl Zoltán Csuka, književnik in prevajalec, ki je svoje ogromno znanje in takorekoč življenjske moči žrtvoval prevajanju jugoslovanske književnosti v madžarsčino.

Erdőiget, danes že obrobje Budimpešte, je te dni še vedno zavil v molk in občasni poskusi pomladnega sonca na tem sicer neverjetno prijaznem kraju nekako ne najdejo odziva na onemelih obrazih tamkajšnjih prebivalcev. Budimpeštanski vrtovi v Erdő (Erdőiget) pričevajo hrsti in skromno domovanje pokojnega Csuke bo kmalu zavito v zelenje. Na pročelju hiše je napis: »Hiša sonca«. In zadnjih sedem let še drugi: »Knjižnica dobrega sosedsstva.« Tu je Zoltán Csuka debelih petdeset let že kar strastno »prevajal dragoceni literarni tovor z enega na drugi jezikovni breg.«

Csuka se je rodil v Banatu 1901, v Plandišču, kjer je njegov oče, finančni uslužbenec iz Transilvanije, služboval. Subotica in Pečuj sia mada prvo znanje. Pred oblastniki je bežal 1921. v Novi Sad, pred stalinizmom ni mogel pobegniti, zato je bil obsojen na 15 let za svoje prijateljstvo z Jugoslavijo. Po petih letih, v januarju 1955, so ga spustili in rehabilitirali. Vrnil se je v priljubljeni Erd, kjer je ostal do smrti.

Hiša Zoltána Csuke je bila Jugoslavija v malem. Tisoče knjig jugoslovanskih in madžarskih avtorjev je naš voljo plementim ciljem dobrega sosedsstva. Prepričani smo, da ni pomembnega dela iz naše književnosti, ki ga prav po zaslugi Csuke madžarski bralci ne bi mogli brati v materinščini. Ko je bila Budimpešta 1946. še v prahu in pepelu, je Csuka že objavil prevod Goranove Jame. Potem sledijo Gorskii venec, Prešernov Sonetni venec in kot podvig, o katerem literarni kritiki še danes pišejo, študije »neprevredljive prevod Krleževih Balad Petrice Kerempuja. Tu je celotni Andričev opus, Mosti na Drini pa že leta 1947... Po nedavno potrjenih podatkih UNESCO je Csuka prevedel 110 literarnih del iz slovenščine, makedonščine in srbohrvaščine.

Csuka pri Pomurski založbi

Skoraj nemogoče je, da tako velik zagovornik dobrega sosedsstva, medsebojnega spoznavanja kulturnih vrednot, prevajalec okrog 200 jugoslovanskih literarnih del ne bi »zašel« tudi v Pomurje, kjer si že v najzgodnejši dobi otroke prizadevamo vzgajati za sožitje narodov in smo temu cilju namenili tudi del dejavnosti skoraj vseh kulturnih inštitucij, še zlasti tistih na narodnostno mešanem območju, pomurska založba je v marsičem pionir, in tudi v posredovanju lepe besede sosedom, je opravila to nalogo. V prevodu Zoltána Csuke je izšel Prešernov Sonetni venec, Šel je popotnik skozi atonski vek Mateja Bora, Partizanska lirika in izbor izvirne Csukove poezije — v prevodu Jožeta Olaja. Vse izdaje so dvojezične.

Nihče v svetu doslej ni ustvaril tolikšnega opusa. Kljub temu pa je to le del njegovih prevodov, v mnogih madžarskih časopisih, antologijah in zbirkah je objavil pesmi, pripovedke in eseje povezanih z imeni jugoslovanskih literarnih ustvarjalcev.

Prevajanje je bilo zanj neke vrste šport, šport višjega stila, v katerem človek podarja sebe drugemu, v zameno pa uživa nad umetnostjo tega. Ves čas govorimo o Csuki prevajalcu, vendar je tudi njegov pesniški opus vsega spoštovanja vreden, še zlasti če ga gledamo z našega zornega kota. Predsedmimi leti je izšlo 360 njegovih pesmi pod naslovom Az idő merlegén; beseda je o knjigi, ki ima 640 strani. Največ teh stihov je nastalo, ko je Csuka živel še pri nas (1921—1933). V tridesetih letih tega stoletja je bil zagret organizator literarnega življenja v Novem Sadu. Spodbudil je nastanek nekaj publikacijam v madžarsčini. Začel je kot bojevit apostol ekspresionističnega aktivizma, nadaljeval s pesnimi-proglasi s socialnim nabojem in elegijami zaradi poraza madžarske revolucije, končal pa kot pisec pasaj v nadrealizmu. Csuka je v Novem Sadu ustanovil prvi madžarski časopis v Jugoslaviji — Ut (Pot), ki pa je izhajal le tri leta. Z žalostnim srcem se je Csuka takrat vrnil v svojo prvo domovino (vedno je govoril, da ima dve domovini), kjer je še z večjo vneto prevajal dela jugoslovanskih avtorjev in »pri tem imel sladke občuteke«, da nadaljuje po poti ugaslega časopisa Ut. V njem je namreč proglasil, da sta umetnost in kultura nadnacionalni s težnjo po enem in enotnem cilju.

Zoltána Csuke ni več, ostaja njegova literatura, ki bo nenehno opozarjala, da živimo na poliglotskem območju — tukaj ob Muri, v Podravju, Podonavju...

J. Šabjan

Kulturni koledar

RADENCI — V četrtek, 5. aprila, bo ob 17.00 uri v kongresni dvorani hotela Radin samostojni koncert mladinskega pevskega zbora osnovne šole Gornja Radgona. Ta zbor je že dvakrat prejel srebrno odličje na vzevzem festivalu mladinskih zborov v Celju, torej se obeta poslušalcem kvaliteten koncert. Zborovodkinja je Marija Dukarič.

GORNJA RADGONA — V avli osnovne šole v Gornji Radgoni bo v petek, 6. aprila, ob 17.00 uri revija otroških in mladinskih zborov radgonske občine. Nastopilo bo 12 zborov in orkester glasbene šole Gornja Radgona. Revijo organizira ZKO občine Gornja Radgona.

MURSKA SOBOTA — V Grajski dvorani bo v petek ob 18.00 uri solistarnostni koncert v počastitev dneva OZN.

MURSKA SOBOTA — V torek, 10. aprila, bo v galeriji kulturnega centra Miško Kranjec revija glasbenih šol Pomurja. Nastopili bodo učenci vseh štirih glasbenih šol iz Murške Sobotne, Lendave, Ljutomerja in Gornje Radgone.

V petek, 13. aprila, bo lutkovna skupina KUD Lendava gostovala v Porabju z lutkovno igrico Rajka Stuparja Zlato jabolko. Lutkarji bodo nastopili najprej v Monostru — ob 10.00 uri, ob 13.00 uri bo predstava v Gornjem Seniku in ob 16.00 uri v Števanovcih. Predstavo je režiral avtor Rajko Stupar.

Razstave

RAZSTAVE: LJUTOMER — V petek, 6. aprila, bo ob 19.00 uri v galeriji Ante Trstenjak otvoritev arheološke razstave arheološka izkopavanja na Safarskem: Safarsko v prazgodovini (paleolit, neolit...)

MURSKA SOBOTA — V torek, 10. aprila, bo ob 19.00 uri v galeriji kulturnega centra Miško Kranjec otvoritev razstave umetniške fotografije Zenona Harasyma (Poljska). Razstava bo odprta do 15. aprila.

MURSKA SOBOTA — V galeriji kulturnega centra Miško Kranjec bo do 8. aprila odprta razstava umetniške fotografije sedmih avtorjev.

MURSKA SOBOTA — V galeriji kulturnega centra Miško Kranjec bo do 9. aprila odprta razstava grafike, plastike in risbe akademskega kiparja Gabriela Kolbiča, ki jo posreduje umetnostna galerija iz Maribora.

LENDAVA — V Lendavski galeriji je odprta razstava likovnikov iz Pomurja z naslovom Likovna ustvarjalnost Pomurja, ki jo organizira ZKO občine Murska Sobota. Razstava bo odprta do 15. aprila.

KNJIŽNE USPEŠNICE v knjigarni Dobra knjiga:
Prežihov Voranc: **SOLZICE** (Mladinska knjiga)
Vladimir Oreški in Milan Nikolič — **SIBIRSKI PEČAT** (Partizanska knjiga)
Victoria Holt — **SKRIVNA ŽENSKA** (Pomurska založba)

v. c.

Razstava ljubiteljske ustvarjalnosti

V lendavski likovni galeriji so odprli razstavo pomurske ljubiteljske likovne ustvarjalnosti. Na njej sodelujejo člani KUD LIKOS iz M. Sobotne, KUD LINDAU iz Lendave, KUD Ivan Kuačić iz Ljutomerja in DKUD Svoboda iz Gornje Radgone. Razstava bo odprta do 15. aprila, potem pa jo bodo prenesli v vse pomurske občinske centre. Likovna ljubiteljska ustvarjalnost v Pomurju dosega iz leta v leto večji razmah. Vse več je članov, ki si prizadevajo za kulturno bogatstvo delovnega človeka. Razstavljena dela so v različnih tehnikah, tako da so tudi zaradi tega pestra in vredna ogleda.

Jani D.

KONEC, KI BI LAHKO BIL ZAČETEK

Po dveh letih spet koncert skupine Zasilni izhod

Ko je pred leti skupina iz M. Sobotne izdala malo ploščo, koncerturala in godla po raznih krajih ter posnela nekaj skladb za RTV Ljubljana in Zagreb ter radio Novi Sad, smo šele pravzaprav pričakovali pravi razvoj in napredovanje na domači glasbeni sceni. Toda naključje je hotelo, da iz tega ni bilo nič. Nekateri člani so morali k vojakom ali pa so skupino zapustili. Tudi pravega odmeva na izvajano, zanje značilno glasbo ni bilo.

Ko so se fantje ponovno sestali, zapolnili nekatere vrzeli v zasedbi in do neke mere spremenili tudi svoj stil igranja, sta minili približno dve leti do koncerta v soboto 31. 3. 1984 v Murski Soboti. Pričakovanja so bila velika, saj je

bilo veliko besed o kvalitativni spremembi, možnosti snemanja velike plošče in kot nalašč zanje je bilo še sodelovanje na TV v oddaji Letniki '60 — '70, teden dni pred koncertom. Da so fantje stvar zagrabilili sila resno, dokazujejo okusno narejen plakat, pri katerem jim je pomagal tudi akademski slikar Franc Mesarič, in vabila naslovljena na RTV in večino časopisnih hiš, ki se bolj ali manj ukvarjajo z glasbo, ter plakatiranje, ki je privabilo v soboto kino dvorano skoraj 500 dobre glasbe željnih poslušalcev.

Ob izredno zanimivi sceni je koncert pričel Andrej Sobočan, mlad cimbalist s prekmursko narodno Nede mi več rasla, ki bo odkrivala prekmursko identiteto

skupine na koncertih širom po Sloveniji, upajmo pa, da tudi po Jugoslaviji. Po tem uvodu so ob različnih scenskih efektih reflektorjev in megle prišli na oder Jože Zadravec, Srečo Merklin, Andrej in Miran Celec, Marjan Farič in Bela Čerpnjak. Trema je naredila svoje, tako da smo šele po drugi ali tretji skladbi lahko slišali in videli Zasilni izhod v pravi luči.

Glasba, ki je delo Jožeta Zdravca in Marjana Fariča, se v bistvu dosti ne razlikuje od predhodne, je pa koherentnejša in ob podpori elektrone ter racionalnejši razdelitvi solističnih vložkov polnejša. Jože Zadravec nadaljuje svojo pred leti začeto pot z zelo dobrimi, angažiranimi besedili, ki jih je žal v njihovo škodo skoraj popolnoma izničil mož za mešanico mizo (Prepoceni zgodba).

Bolj, ko se je približeval konec koncerta, bolj je raslo vdušje med prej sicer hladno publiko. Po eni uri je bilo nastopa konec. Mogoče bi fantje še prišli na oder in zaigrali kakšen dodatek, če ne bi osebje kino dvorane zaradi strahu pred izgredi prehitro prižgalo glavne luči.

S koncertom Zasilni izhod v celoti ni bil zadovoljen, bolj so bili verjetno zadovoljni poslušalci, ki so po dveh letih spet imeli priložnost v živo videti in poslušati domačo skupino. Obojim pa se ponujajo priložnosti na prihodnjih koncertih Zasilnega izhoda. Tako lahko mirno zapišemo, da konec koncerta v M. Soboti pomeni pravzaprav začetek nove poti naše najbolj nadarjene glasbene skupine.

RUDI ČACINOVIC:

Gospodarske in socialne značilnosti Prekmurja med obema vojnama

PRISPEVEK K DELU 11. PLENUMA KULTURNIH DELAVCEV SLOVENIJE

Celoten gospodarski in družbeno-politični razvoj Prekmurja med dvema svetovnjima vojnama je bil pod težkim zaviralnim pritiskom dveh temeljnih dejstev: ogromna agrarna prenaseljenost ob nedosledno izvedeni agrarni reformi poraja desetisoče prekmurskih sezoncev in nešteto socialnih problemov, nerazvito gospodarstvo z nekaterimi začetki industrializacije ob izrednem izkoriščanju nezaščitenih in skoraj do konca omenjenega predvojnega obdobja neorganizirane delovne sile.

Razvoj industrije v Prekmurju je bil vključen v okviru splošnega industrijskega razvoja v stari Jugoslaviji. V pokrajini brez surovinske baze in brez večjih možnosti za investicije, na skrajni periferiji države, z nerazvitimi prometnimi povezavami je bil lahko razvoj industrializacije le skromen. Od mi-

neralnih bogastev je takrat na celotnem območju bil izkoriščen le petanski mineralni vrelec, bilo je nekaj opokam, ki so zadoščale za skromne gradnje v pokrajini. Za nafto, plin in premog takrat niso vedeli in se nihče ni zanimal za raziskave. Lahko se je razvijala le industrija, in to na temelju cenjenih kmetijskih proizvodov, predvsem živinoreje (klavnica in kasnejša industrija) ter žitaric (mlinarstvo). Najcenejša »surovina« pa je bila delovna sila, katere izkoriščanje so pospeševali precej redki socialni predpisi in ob tem še širokogrudnost in korumpiranost tistih, ki bi morali skrbeti za njihovo spoštovanje. Sredstva za domače investicije so bila zelo omejena, vlagali so le tam, kjer je bil zagotovljen nadpovprečen zaslužek. Tako si je kapital zgradil v Prekmurju nekaj čisto omejenih, izoliranih posto-

jank, ki niso mogle pospešiti celotnega razvoja prekmurskega gospodarstva, razviti pokrajino v kapitalističnem smislu. Kapitalizem je gradil torej na možnosti večjega izkoriščanja delovne sile in večjega izkoriščanja tistih, ki so prodajali surovine. V prvo kategorijo spada celotna prekmurska tekstilna industrija, ki je nastala na izkoriščanju nezaščitenih, predvsem ženskih rok (tovarna perila, lendavska dežnikarna). V drugo kategorijo — seveda tudi z elementi prve — pa spada Benkova mesna industrija, ki je imela monopol položaj edinega kupca ter bila konkurenčno sposobna zaradi nizkih odkupnih cen živine. Zaradi tega je bila prekmurska industrija tak trdovraten nasprotnik vsaki koncesiji delavcem, zato je potrebovala zaščito žandarjev, korupcijo itd. ter se branila celo minimalnih predpisanih bremen, ki so jih industrije v ostali Sloveniji že davno prerastle. Če bi npr. Cvetičeve šivilje preje-

male na začetku redne povprečne slovenske meze in bile zaščitenе, kot so bile njihove tovarišice po drugih slovenskih tovarnah (predvsem zahvaljujoč delavskim organizacijam), Cvetiči nikoli ne bi postal tovarnar. Pri Cvetiču so bile šivilje samo »investitor« z nadpovprečno akumulacijo, ki so jo ustvarjale.

Prekmurje je vse do konca predvojnega obdobja ostalo v svojem razvoju pod slovenskim in jugoslovanskim povprečjem. Ogromna večina prebivalstva je živela po vaseh, ki so imele vse značilnosti agrarne prenaseljenosti. Na celotnem območju sta bili le dve mestni naselbini (Sobota in Lendava), pa še ti sta zaostajali za drugimi slovenskimi okrajnimi središči. Gospodarsko nerazvitost Prekmurja zrcalijo podatki o socialnem zavarovanju (OUZD). V Prekmurju je bilo leta 1927 vsega 2.373 zavarovancev, leta 1937 pa 1919. Gospodarska kriza je priza-

dela obrt in zmanjšala število zavarovancev, čeprav se je število zaposlenih v industriji povečalo.

Tradicionalne obrti (lončarstvo, čevljarstvo itd.) so propadale pod udarci industrializacije ali krize. Lončarstvo se ni razvilo v nobeno industrijsko dejavnost, čevljarstvo je uničil »Bata«. Prav tako je propadlo platnarstvo.

Prodirajoči kapitalizem je razbil pretesen polfvdalni kotel, v katerem so bile stlačene prekmurske vasi do konca madžarske oblasti. Nipa imel ne moči ne interesa, da bi dal odvečni delovni sili v prenaseljenih vaseh nove možnosti, nov sodobnejši življenjski okvir. Tako se je torej dalje razvijalo in krepilo sezonstvo, značilno za celoten razvoj predvojnega Prekmurja. Pojav, ki je imel izreden vpliv na družbenopolitično življenje, je vplival tudi na razmišljanja in orientacijo mlade generacije izobražencev in zapustil močne sledi v

književnih spisih prekmurskih literarjev.

Položaj sezoncev je nekakšna kolebajoča vloga med, posebno v času krize, osiromašenim kmetom in delavcem. Ti polproletarci na prenaseljeni agrarni površini so bili vir priliva denarnih sredstev in celo deviz v prekmursko gospodarstvo »od zunaj«. Subvencionirali so prenaseljeno Prekmurje. Bili so goloroki graditelji jezui, ki naj bi zavrli beg desetisočev s koščka rodne grude, bez s posestev, ki jih niso mogli racionalneje obdelovati in ki so bila sicer zapisana bobnu. Kakšne so bile posledice tega subvencioniranja sezoncev, kažejo podatki o njihovi socialni in duševni stiski. Ponesrečilo se jih je od 4 do 5 promil, prav toliko pa jih je tudi duševno zbolelo. Trajno bolezen si je nakopalo od 18 do 35 odstotkov delavcev (velja za povprečje let od 1929 do 1937).

(nadaljevanje)

**DOMAČA
PAMET,
KJE SI?**

Manj na strniščih — več v kašče in silose

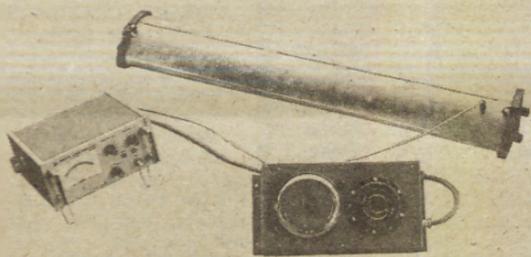
Le čemu neka njiva par dni po žetvi pšenice ali drugih žitaric tako rada in pogosto »ozeleni«? — se čestokrat sprašujejo kmetovalci. V isti sapi ponavadi dobijo odgovor: zrnje, ki ga razsipavajo kombajni, vzklije. Če lahko verjamemo podatku, je samo lani na račun razsipa ostalo na strniščih jugoslovanskih polj najmanj 750 tisoč ton pšenice — od pridelanih 13 milijonov ton žitaric — ki bi sicer lahko pristala v kaščah ali silosih. Poslej naj bi menda bilo drugače, za kar bo poskrbela naprava imenovana monitoring 203 (tj. naprava za zaznavo razsipa zrnja ob kombajninanju), ki jo tudi v Pomurju začnejo vgrajevati v kombajne. Za kaj sploh gre?

REVOLUCIJA V MALEM?

Čeravno je do žetve še daleč, saj najprej setev, potem žetev, ustvarjalnost na področju kmetijske mehanizacije — boljše tehnološke opremljenosti v agroživilskem kompleksu — kot tudi drugje, ne pozna in ne priznava časovnih okvirov. Temu je dokaz več že omenjen Monitoring — 203, ki ga je zasnovala strokovna skupina inženirja Franca Kamenika iz Iskre, serijsko proizvodnjo je prevzela organizacija Univerzal iz

ELEKTRONIKA V KMETIJSTVU

Še več: odpirajo se tako rekoč neomejene možnosti in nova obzorja za rabo dosežkov elektronike in mikroelektronike v kmetijstvu; saj, ko bo denimo v to napravo vgrajen še mikroprocesor, bo le-ta med žetvijo samodejno uravnavala količino razsipa in vzniku ne bo treba ustavljati kombajna. Za zdaj sicer še mora kajiti na prevelik razsip zrnja ga posvarijo že omenjene priprave, ki so potemtakem neprecenljiv pripomoček, če

— Napravo monitoring-203 bomo lahko kmalu videli vgrajeno tudi v pomurske kombajne

Vinkovcev, montažo, servisiranje in prodajo pa organizacija sozda ABC Pomurka Agroservis iz Murske Sobotice. Ali smemo govoriti ob napravi, ki je za naše jugoslovanske razmere prva te vrste — njena skrivnost pa tiči v posebni sondi in elektronskem krmiljenju — o mali revoluciji v kmetijski mehanizaciji? Nesporno, zagotavlja Andrej Šajnovič, eden najodgovornejših mož soboškega Agroservisa. Z njo bodo namreč vozniki kombajnov med žetvijo pšenice, soje, rži in ječmena ter pri spravilu koruze in sončnic ugotavljali in hkrati uravnavali razsip zrnja. Poenostavljeno rečeno: kombajnistu ne bo več potrebno vsake toliko časa zaustavljati delovnega stroja in opravljati neposredne kontrole, niti ne, da bi moral kdo za kombajnom nadzorovati žetev, marveč ima vse v kabini. Tu je signalni del monitoringa (A-203), ki rabi za zvočno in svetlobno opozarjanje upravljalca delovnega stroja, če pride do čezmernega razsipavanja zrnja, ter osrednji del monitoringa z elektronsko pripravo M-203. Njen osnovni namen je, da opravlja selekcijo in zaznava zgolj izgube zrnja, nanjo pa sta priključeni po ena ali dve sondi, sicer nameščeni v zadnjem delu kombajna. S tem je v bistvu zagotovljena trojna kontrola, skratka nič ni prepuščeno naključju.

Branko Zuneč

ZA USTREZNEJŠO KVALITETO ZAPOSLOVANJA

Če vemo, da je bila v minulem letu v soboški občini načrtovana 2-odstotna stopnja rasti zaposlenosti, kar je pomenilo okrog 350 dodatnih zaposlitev; v primerjavi z letom poprej pa se je dejansko povprečno zaposlilo 364 dodatnih delavcev, potem je jasno, da so nekoliko presežena občinska resolucijska predvidevanja. Spričo zaostrenih gospodarskih razmer in krčenja investicijskih vlaganj je ta podatek dokaj ugoden. Pri tem so v soboškem gospodarstvu zaposlili na novo 294 delavcev ali 2 odstotka več, v negospodarstvu pa 70 dodatnih delavcev, kar pomeni 2,3 odstotka, s čimer so presegli načrtovane cilje. Tako je bilo ob koncu tasnega leta v družbenem in zasebnem sektorju skupno zaposlenih 19.269 delavcev, pri čemer znaša delež žensk že 47,1 odstotka. V letu 1983 so na področju gospodarstva največ dodatnih zaposlitev imeli v delovnih organizacijah Mura, Panonija, Mesna industrija in organizacije s področja kmetijstva, v negospodarstvu pa izstopajo TOZD Moravske toplice in Srednješolski center usmerjenega izobraževanja.

Ob tem se zastavlja logično vprašanje, ali je bila temu ustreza tudi kvaliteta zaposlovanja? Žal ne, saj organizacije združenega dela iz soboške občine še vedno zaposlujejo več kot 50 odstotkov ne kvalificiranih in priučeni delavcev, kar gotovo ne more ugodno vplivati na

prizadevanja za izboljšanje kvalifikacijske strukture zaposlenih. Vzroke za to, da še vedno zaposlujejo največ delavcev ozkega in širokega profila, je treba iskati zlasti v nizki strukturi dela, ki terja delovno silo na ravni poklicne šole kovinarske in konfekcijske usmeritve. V tem času pa se število nezaposlenih, med katerimi še vedno prevladujejo mladi do 26. leta starosti, ni bistveno povečalo. Znatno večji poudarek pa bo treba dati zaposlovanju pripravnikov, čeprav so organizacije vključile 171 pripravnikov; od tega 106 za določen čas, 65 pa za nedoločen čas. Obstaja namreč bojazen, da bi združeno delo na ta način nadomeščalo trenutni primanjkljaj delavcev, hkrati pa ne bi sprejemalo nobenih obveznosti po opravljeni pripravniški dobi. Posebej pa je treba obravnavati tiste organizacije, kjer v preteklem letu niso sprejeli nobenega pripravnika.

Poleg tega se delo prek polnega delovnega časa, to so nadure, in pogodbeno delo ne zmanjšuje v takšni meri, kot so pričakovali. V letu 1983 je namreč 7422 delavcev opravilo nad 505 tisoč nadur, kar je celo nekoliko več kot leto poprej. To je zlasti opazno na področju gospodarstva. Zato morajo biti prizadevanja usmerjena v nadaljnje zmanjševanje števila nadur in pogodbenega dela. Po drugi strani pa je ugodna ocena, po kateri dela

v dveh izmenah na področju soboške industrije 59,4 odstotka vseh zaposlenih, napredek pa je dosežen tudi pri zaposlovanju invalidnih oseb. Več pozornosti pa bo treba, kot so izpostavili tudi na seji izvršnega sveta v Murski Soboti, nameniti zaposlovanju upokoencev, ki bi naj bilo le v izjemnih primerih, ko je zaradi strokovnosti in usposobljenosti v kratkem času težko najti ustrezno nadomestitev. Kritično je nujno oceniti tudi planiranje kadrov v nekaterih OZD, kjer temu vprašanju ne namenijo dovolj pozornosti. Vseprisod pa morajo biti prisotna prizadevanja za združevanje sredstev za nove investicije in s tem odpiranje novih delovnih mest.

Letošnja stopnja rasti zaposlovanja bi naj bila višja od občinske resolucije, zato soboški izvršni svet poziva OZD, da se resno lotijo dolgoročnega planiranja zaposlovanja; tudi s kadrovskimi stipendijami. Program pripravništva pa se naj realizira v dogovoru z usmerjenim izobraževanjem, medobčinsko gospodarsko zbornico in večjimi organizacijami združenega dela v soboški občini.

Milan Jerše

Predstavljamo
vam

Franc Dervarič — predsednik soboških sindikato

Na osnovi evidentiranja v osnovnih organizacijah zveze sindikatov v soboški občini je odbor za kadrovska vprašanja pri OS ZSS v Murski Soboti na nedavni letni seji občinske sindikalne organizacije predlagal za novega predsednika Franca Dervariča, ki je že prevzel to nadvse odgovorno družbenopolitično funkcijo. Tovariš Franc Dervarič, ki se je rodil 7. oktobra 1947 v Dolnjih Slavečih, po poklicu pa je ekonomist, je bil doslej sekretar občinskega sveta zveze sindikatov v Murski Soboti. Sicer pa je vrsto let aktiven družbenopolitični delavec in član zveze komunistov od leta 1968.

Doslej je opravljal mnoge odgovorne funkcije v zvezi mladine, med drugim pa je bil tudi predsednik mladinske organizacije v delovni organizaciji Potrošnik, kjer je bil precej časa zaposlen. Tu so mu zaupali funkcijo predsednika konference osnovnih sindikalnih organizacij in predsednika sveta ZK, bil pa je tudi sekretar OO ZK v Potrošniku TOZD Merkur ter predsednik krajevne konference SZDL v Črnečavcih. Če naštejemo še nekatere najpomembnejše dolžnosti, potem je treba vsekakor omeniti članstvo v samoupravnih organih in številnih komisijah, poleg tega pa je bil tudi delegat medobčinske gospodarske zbornice za Pomurje, Ljubljanske banke in posebne raziskovalne skupnosti SR Slovenije.

Svoji dosedanji delom si je pridobil zaupanje delavcev in občanov, z moralnopolitičnimi kvalitetami pa je dokazal, da je sposoben demokratično sodelovati pri izmenjavi mnenj, odgovoren odnos do dela in organizacijske sposobnosti pa je uspešno pokazal v predsedstvu občinskega sveta zveze sindikatov, kjer je bil podpredsednik in nazadnje še sekretar.

Milan Jerše

Drobno gospodarstvo

Komu 3 milijone kredita?

Glede na to, da v Murski Soboti ni kaj prida možnosti, da bi uredili razne lokale za potrebe drobnega gospodarstva v „starem mestnem jedru“, saj so „gradbeniki“ napovedali še več rušenj, ne preostane drugega kot kupiti nov lokal. Večja „obrtiška cona“ nastaja na Lendavski cesti, kjer so pred dvema letoma zgradili v pritličju stanovanjskih blokov tudi nekaj lokalov, vendar so jih težko prodali, čeprav se zdi, da je bila cena (vsaj na prvi pogled) privlačna: kvadratni meter površine (goli zidovi, vendar vrata in okna) je veljal 23.000 dinarjev. Sete po drugem razpisu so lokale uspeli prodati. Kupci so lahko najeli zanje (ob 20-odstotni lastni udeležbi) kredit za dobo 10 let z 9-odstotnimi obrestmi, kar je seveda dokaj ugodno. V ta namen sta stanovanjska skupnost in obrtna zadruga Prekmurka vezali pri banki določen znesek denarja.

In kakšni lokali so oziroma še bodo na Lendavski cesti? Ženski in moški frizerski salon, picerija, kozmetični salon, ekspresna kemična čistilnica, šiviljsko-krojaška delavnica, tekstilni butik, kava bar, delavnica za uokvirjanje slik, finomehanična obratovalnica in popraviljalnica gospodinjskih strojev. Površina vseh na novo pridobljenih lokalov znaša 900 kvadratnih metrov, posamezen lokal pa meri od 35 do 85 kvadratnih metrov. Med kupci je le en zdomec!

Kako naprej? Sedaj stanovanjska skupnost ne more več nastopati kot investitor, ampak se morajo bodoči kupci vključiti v gradnjo kot soinvestitorji. Prvi tak primer je v Mojstrski ulici, kjer bo v pritličju stanovanjskega bloka frizerski salon. Podobno kot kupci lokalov z Lendavske ceste, bo tudi ta obrtnica knjižena v „zemljiški knjigi“ kot etažna lastnica. Enako se bo zgodilo z bodočimi soinvestitorji. Torej bodo knjiženi kot posestniki določenega dela stavbe. Možnosti za soinvestiranje obstoje tudi v prihodnje, saj je predvidena nadaljnja gradnja na Mojstrski in seveda na Lendavski cesti. V ta namen bo moč dobiti tudi kredit, saj v banki ležijo že 3 milijoni od prej odobrenega kredita za kreditiranje nakupa oziroma gradnje prostorov za potrebe drobnega gospodarstva. Verjetno bodo kredit odobrili tudi za nakup lokalov v drugih krajih soboške občine.

S. SOBOČAN

OBRTNA ZADRUGA PRLEKIJA LJUTOMER TUDI V IZVOZ

TUDI V IZVOZ

Obrtna zadruga Prlekija je najstarejša zadruga pomurskih in drugih obrtnikov, saj so jo na pobudo obrtnega združenja Ljutomer-Ormož ustanovili že 1973. leta. V več kot desetih letih je zares opravičila svoj obstoj. Lani, na primer, je zadruga ustvarila kar 419.661.950 dinarjev prihodka. Vsekakor je razveseljivo, da zadruga veliko stori za dolgoročno kooperacijo z družbenim sektorjem gospodarstva, saj se obseg takih del povečuje, medtem ko ostaja obseg gradbenih del nespremenjen. Člani zadruge opravljajo naslednje dejavnosti: predelava in obdelava kovin in lesa, predelava plastike, izdelovanje tekstilnih proizvodov, galvanske, in gradbeno-obrtiška dela ter še nekatere druge. Člani zadruge se s svojimi proizvodi v vse večji meri vključujejo v izdelavo izdelkov, ki so jih prej uvažali. Prav tako je veliko izdelkov obratovalnic, ki so članice obrtne zadruge Prlekija, vzgajenih v večje sklope in se tako posredno vključujejo v izvoz. V zadrugi pa si tudi prizadevajo, da bi izvažali neposredno. Nameravajo tudi razširiti paleto storitev za svoje člane.

V letu 1983 je zadruga bila investitor in je zagotovila sredstva za izgradnjo poslovnih prostorov za obrat lastne proizvodnje. Toda z lanskim 1. julijem se je ta obrat izločil iz sestave zadruge v temeljno organizacijo združenega dela, ki se je vključila v delovno organizacijo LTH Škofja Loka. Na novo se je zaposlilo 38 delavcev.

S. Sobočan

KRITIČNI OBJEKTIV: Eno od številnih poslopij, ki kazijo videz sicer vse bolj urejenih krajev v Apaški dolini. Temeljna organizacija Kmetijstvo Crnci je mnogo prispevala k njihovi razvoju, vendarle pa je tukaj še precej razpadajočih zgradb v njihovi lasti. Takšno je tudi poslopje v neposredni bližini vaškega zadrugnega doma v Žepovcih, ki ga bodo obnovljenega ponovno predali namenu vaščani ob 1. prazniku apaške krajevne skupnosti. Štiri leta že sameva in ga močno najeda neusmiljeni zob časa. To je bila nekoč močna zgradba, kjer so bili upravni prostori temeljne organizacije. Krajevna skupnost in vaški odbor so vodstvo tozda na to že večkrat opozarjali, pa zaman. Bojijo se, da bo v sedanjem stanju tudi kazila slovesnosti ob bližnjem praznovanju.

V. Paveo

DRUŽITI KMETE

Predsedstvo občinske konference SZDL v Lendavi je pred nedavnim na podlagi poprejšnjega evidentiranja imenovalo člane sveta za kmetijstvo, ki ga sestavlja 16 delegatov iz kmetijskih delovnih organizacij, krajevnih konferenc SZDL in kmetijske zemljiške skupnosti. Na prvi seji sveta so sprejeli program dela za letošnje leto in razpravljali o pripravah na spomladansko setev. Svet bo med drugim razpravljal o spremembah zakona o združevanju kmetov, preživilinskem varstvu letih, perspektivah mladih v kmetijstvu, pripravil pa bo tudi problemsko konferenco o tej panogi. Občinska konferenca SZDL v Lendavi bo skušala poživiti tudi delovanje sekcij za kmetijstvo pri krajevnih konferencah, saj bi le-te lahko veliko pomagale pri nadaljnjem razvoju kmetijstva v občini, zlasti pa na svojih območjih.

Jani D.

Pred setvijo sladkorne pese: ŠE VEDNO POD PLANOM

Že v prejšnji številki smo poročali, da so v ormoški tovarni sladkorja razglasili rezultate lanskoletnega tekmovanja v pridelovanju sladkorne pese ter najuspešnejšim pridelovalcem podelili tudi priznanja in nagrade. To tekmovanje so lani organizirali že tretjič, z njim pa želijo vzbuditi interes za setev sladkorne pese in prizadevanja za čim višje pridelke. Slednji so namreč v veliki meri odvisni od ustrezne agrotehnike, to pa se je najbolj pokazalo prav v lanskem letu, saj so na pravilno pripravljenih, gnojenih in obdelanih ter zaščitnih površinah pridelki dosegli tudi okrog 70 ton sladkorne pese na hektarju, dočim na površinah, ki niso bile ustrezno pripravljene, pridelki ni presegel niti 20 ton. Sicer pa je na območju, ki prideluje sladkorno peso za tovarno sladkorja v Ormožu, bil lani pridelok v povprečju za 25 odstotkov nižji kot leto poprej in je dosegel 30,81 ton na hektar v družbenem sektorju in 35,76 ton na hektar pri kmetih.

Kljub suši, ki je v lanskem letu prizadela posevke, pa so nekateri pomurski pridelovalci dosegli pridelke, ki so na

območju tovarne tako po kvaliteti kot tudi po višini med najboljšimi. Izmed vseh, ki so v letu 1983 pridelovali sladkorno peso na več kot 2 hektarjih, so v tovarni za najboljšega pridelovalca razglasili Franca Štiha iz Noršinec pri Ljutomeru, ki je peso prideloval na 8 hektarjih in dosegel 10,25 ton biološkega sladkorja po hektarju. Dežider Koltaj iz Tešanovec, ki mu je pripadlo drugo mesto, je

imel peso na 2 hektarjih in je dosegel 10,81 ton biološkega sladkorja na hektarju, Ernestu Kočarju iz Skakovec pa je za tretje mesto zadostovalo 2,45 hektarjev, na katerih je dosegel poprečno 9,53 ton biološkega sladkorja na hektar.

Poleg najboljših na območju tovarne pa so razglasili ter podelili priznanja in nagrade še najboljšim pridelovalcem na območju posa-

meznih temeljnih zadrudnih organizacij. Najboljši v posameznih TZO v okviru Kmetijske zadruge Panonka so v TZO Murska Sobota Franc Hodošek iz Zenkovec, Stefan Šušar iz Bodonec, Karel Klanfar iz Murskih Petrovec in Geza Temlin z Vaneče; v TZO Martjanci je bil najboljši Ludvik Horvat iz Mlajtinec, pred Jožetom Lipičem iz Tešanovec in Dežiderjem Koltajem iz Tešanovec; na območju TZO Cankova, ki je bila najboljša tudi v ekipni uvrstitvi, pa je bil najboljši Ernest Kočar iz Skakovec, pred Francem Šinkom iz Skakovec in Evgenom Skledarjem iz Dolnjih Slaveč. V Kmetijski zadrugi Lendava je v TZO Turnišče največ uspeha dosegel Stefan Horvat iz Turnišča, pred Alojzom Gjerkešem iz Turnišča in Stefanom Gjerkešem iz Nedelice; v TZO Dobrovnik je zmagal Janez Somi iz Dobrovnik, drugi je Jožef Magyar iz Kamovec in tretja Elvira Berden iz Dobrovnik; v TZO Lendava si je prvo mesto »pridelal« Franc Gerencér iz Banute, pred Silvom Gaberškom iz Benice in Stefanom Tuškejem iz Banute; v TZO Črenšovci so najboljša mesta

pripadla Stefanu Ciganu in Stefanu Kreslinu iz Črenšovca ter Stefanu Horvatu iz Gornje Bistrice; v TZO Hotiza pa je zmagal Jožef Jaklin iz Velike Polane, pred Stefanom Lebarjem s Hotize, Ivanom Hožjanom iz Velike Polane in Jožefom Lebarjem iz Gaberje. V okviru Kmetijske zadruge Gornja Radgona so se v TZO Apače najbolje uvrstili Jože Čuček iz Podgorja, Tomaž Jaušovec iz Nasove in Polde Ščap iz Janhove; v TZO Videm ob Ščavnici so bili najboljši Jože Farkaš iz Radoslavec, Stanko Černel iz Slaptinec in Karel Flajsinger iz Spodnjih Ivanjcev; v TZO Radgona-Radenci pa so se najbolje odrezali Erik Žitek iz Hrastja Mote, Ivan Kokol, Jože Kozar in Franc Slana, vsi iz Melov. V Kmetijski zadrugi Ljutomer—Križevci so se na območju TZO Klas najbolje odrezali Jože Kuhar iz Verzeja, Jože Balažič iz Stara-

nove vasi in Franc Kosi iz Ključarovec, na območju TZO Kmetovalec pa je bil najboljši Anton Zuman iz Noršinec, pred Karlom Antoličem iz Stročje vasi in Markom Vaupotičem iz Noršinec. V TOK Ljutomer VŽK Ljutomerčan je najboljši rezultate dosegla Ana Sever s Cvena, pred Dragom Pavličičem iz Pristave in Francem Slavičem iz Banovec; v TOK Kooperacija VG Kapela pa je bil najboljši Jože Lukač iz Hrastja Mote, pred Marijo Berden iz Hrastja Mote in Stefanom Palom iz Dragotince.

Prejeta priznanja so spodbuda dobitnikom za še boljše delo in doseganje še večjih rezultatov v prihodnje, gotovo pa tudi spodbuda ostalim pridelovalcem, saj prav pri doseganju višjih pridelkov še zdaleč niso izkoriščene vse možnosti.

L. Kovac

CENA SPODBUDNA

Čeprav smo že tik pred setvijo sladkorne pese, pa v tovarni sladkorja v Ormožu še niso zadovoljni z rezultati, ki so bili doseženi pri sklepanju pogodb. To še posebej velja za zasebni sektor, kjer kljub dobro pripravljeni in zastavljeni akciji, le-ta ni dala željenih učinkov. Na območju, ki ormoško tovarno sladkorja oskrbuje s sladkorno peso, bi morali letos s to kulturo zasejati 5.735 hektarjev, do konca marca pa je bilo sklenjenih pogodb le za okrog 5.190 hektarjev. S sklepanjem pogodb zaostajajo tudi v Pomurju, kjer bo svoje obveznosti v glavnem izpolnil družbeni sektor, medtem ko so kmetije podpisali pogodbe le za dve tretjini načrtovanih površin.

V tovarni ugotavljajo, da se za sladkorno peso odloča še vedno premalo novih pridelovalcev, pa čeprav je njeno pridelovanje ekonomsko interesantno in daje ob ustreznih pridelkih zadovoljive finančne učinke. Tako je za letošnje določena cena sladkorne pese, ki znaša 5 dinarjev za kilogram, iz republiških sredstev pa bodo primaknili še premijo v višini 0,65 par. Če k temu prištejemo še ceno, ki jo bodo priznavali pridelovalcem za »stroške prevoza, pa regresiranje setve in zaščite, se bo cena kilograma sladkorne pese gibala okoli 6 dinarjev. To pa je že cena, ki bi lahko spodbudila kmete, da bi tej poljščini namenili v prihodnje več površin.

TURNIŠČE: cene pujskov

Pretekli četrtek (29. marca) se je na turniškem sejmišču ponovila situacija, kot je bila že nekaj tednov prej. Rejci so pripeljali malo pujskov (le 34), kupcev pa je bilo veliko. Prodajne cene so se gibale od 6.500,00 do 9.000,00 dinarjev za par pujskov.

O SOJI — nekoliko podrobneje

OPIS RASTLINE

Soja je enoletna rastlina. Glavna korenina je vretenasta in dosega tudi od 1,5 do 2,0 m v globino, je močno razvejana, pretežni del stranskih korenin se razvije do globine od 50 do 70 cm. Na stranskih koreninah se nahaja od 25 do 80 drobnih gomoljčkov (sl. 1) to so takomenovane ciste, v katerih živijo bakterije (*Rhizobium japonicum*). Bakterije živijo v sožitju (simbiozi) s sojo in imajo sposobnost, da vežejo dušik iz zraka in ga pretvarjajo v mineralni dušik, ki služi rastlini za hrano. Če hočemo, da se na koreninah tvorijo ciste, moramo seme soje okužiti — uporabiti moramo nitrugin. V enem letu lahko bakterije vežejo od 100 do 300 kg dušika/ha iz atmosfere, od te količine 75 % oddajo rastlini gostiteljici, okrog 25 % pa koristijo za svoje potrebe.

Steblo soje je razvejano in pokončno, visoko 40 — 120 cm, kar je odvisno od sorte in vegetacijskega prostora. Glavno steblo ima od 2 do 5 stranskih vej, ki so gosto porasle z dlačicami bele ali sive barve. Tudi listi so dlakavi, sestavljeni iz treh ovalnih, ali srčastih listov. V pazduhah listov se razvijajo cvetovi v skupini od 3 do 5. Cvetovi so drobni, brez vonja, beli ali vijolični, po obliki so podobni metulju, zato tudi rečemo, da soja spada med metuljnice. Na rastlini se pojavi veliko stevito cvetov, toda venko se jih posuši. Soja se oprahuje z

lastnim cvetnim prahom, je samooplodna rastlina.

Plod soje je strok, v katerem so 2 do 4 semena. Na steblo se formira 10 do 350 strokov. Pomembno je predvsem na kakšni višini steblo se bodo formirali prvi stroki, le-ta naj bi bila višja kot 10 — 15 cm zaradi žetve s kombajnom. Seme je različne oblike, kar je odvisno od kultivarja: okroglo, ovalno, izdolženo; po barvi je lahko: svetlorumeno, rumeno, rjavo, sivorjavo, nekateri kultivarji so celo črni.

KULTIVARJI

Pri soji kot zelo stari rastlini razlikujemo veliko število kultivarjev (po starem sort). Po mnenju številnih avtorjev je na svetu več kot 10.000 kultivarjev soje. Vsi ti različni kultivarji so se dobili z lahtinjenjem ali pa so se formirali pod vplivom različnih geografskih, pedoloških, klimatskih in drugih faktorjev — od severnih mej Kanade in Mandžurije pa vse do 45° južne geografske širine.

Prav zaradi tega pa obstajajo med njimi velike razlike v bioloških, morfoloških, proizvodnih in drugih lastnostih. Morfološke razlike so opazne v različni barvi cvetov, strokov, različni obliki listov in stebel. Biološke lastnosti pa se razlikujejo predvsem po dolžini vegetacije. Nekateri kultivarji dozorevajo v 70 do 90 dneh po setvi, medtem ko je za nekatere potrebno 200 dni ali pa še več. Po ameriški klasifikaciji se kultivarji soje delijo glede

na dolžino trajanja vegetacije na 10 zrelostnih razredov: OO (najranejši) O, I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII (najbolj pozni). Med posameznimi razredi je razlika v dozorevanju 10 do 20 dni. Neki novi selekcionirani kultivar, ki je prilagojen za določeno območje, se lahko širi od 150 do 225 km okrog, ne da bi se spremenila dolžina vegetacije. Če se ta kultivar prenese

Ciste na koreninah soje

izven omenjene širine, se dolžina vegetacije menja. Severno od tega pasa bo kultivar dozoreval pozneje, južno pa bolj zgodaj. V Jugoslaviji se uspešno pridelujejo, glede na geografsko širino (41 — 46° s. g. š.), kultivarji iz zrelostnih razredov OO, O, I, II, medtem ko iz zrelostnega razreda III dozorevajo le v najjužnejših predelih, v Makedoniji. V Sloveniji, natanč-

neje pri nas v Pomurju, pa dozorevajo, glede na poskusno pridelovanje zadnjih 3 let, le kultivarji iz zrelostnih razredov OO, O, v določenih letih, kar je odvisno predvsem od vremena, pa tudi kultivar iz I. razreda.

Kot osnova za klasifikacijo kultivarjev soje služi razdelitev v zrelostne razrede, razen tega pa definiramo kultivarje še glede na namen uporabe:

1. Kultivar za pridelovanje zrna (pridelovanje beljakovin in olja).
2. Kultivar za pridelovanje zelene krme, siliranje.
3. Kombinirani kultivar (za zrno in zeleno maso).

Kultivarji, ki jih pridelujemo za zrno, morajo vsebovati veliko beljakovin in olja, medtem ko kultivarji za pridelovanje zelene mase morajo formirati veliko vegetativne mase in da le-ta vsebuje čim več beljakovin in vitaminov. Toda zaenkrat v Pomurju ne bomo pridelovali soje za zeleno krmo, ker lahko v naših ekoloških razmerah pridelamo več zelene mase, kakor tudi več beljakovin na enoti površine z ustreznimi travno-deteljnimi mešanica-mi. Nujno pa je, da pridelujemo sojo za zrno kot nadomestek beljakovinskih koncentratov. V tabeli I so podani kultivarji, ki pridejo v poštev za pridelovanje v Pomurju.

TABELA I.: Pregled kultivarjev primernih za pridelovanje pri nas

Zap. št.	KULTIVAR	Zrelostni razred	Ranost	Dolžina vegetacije v dneh
1.	Bistra	OO	zelo rana	95 — 105
2.	Marija	OO	zelo rana	95 — 105
3.	S 0512	OO	zelo rana	95 — 105
4.	Zvijezda	O—OO	rana, zelo rana	95 — 105
5.	Srečka	O—OO	rana, zelo rana	95 — 105
6.	Ljubica	O	rana	106 — 120
7.	S 0990	O	rana	106 — 120
8.	Sivka	O	rana	106 — 120
9.	Evans	O—I	srednje rana	106 — 120
10.	Uskolistna	I	srednje rana	121 — 130

Vsi navedeni kultivarji so se v poskusih pokazali kot primerni za pridelovanje v naših razmerah. Največji pridelki v zadnjih dveh letih sta dala kultivar Marija in Evans, zato smo ta dva izbrali tudi za letošnje setev.

Zelo obetaven pa je slovenski kultivar bistra, ki se odlikuje z visokim pridelkom in se zaradi nizke vsebnosti grenčičnih snovi lahko rabi tudi v ljudski prehrani.

Zina FLISAR, dipl. ing. agr.

Vzgoja sadik zelja pod perforirano folijo

Letno pridelujemo zelje na okoli 3.000 ha površin, pridelki se gibljejo do 70.000 ton. Za potrebe kisarn zadostuje 7.500 do 10.000 ton zelja, ostale količine porabijo pridelovalci sami.

Zelje večina pridelovalcev presaja, zato je predhodno potrebno vzgojiti kakovostne sadike. Prednosti vzgoje sadik so: manjša poraba semena, boljša zaščita posevka od kalitve naprej, ker rastline rastejo na manjši površini, za presajanje izberemo samo dobro razvite rastline, od katerih lahko pričakujemo velike pridelke.

Pri vzgoji sadik potrebujemo za 1 ha 0,5 do 1 kg semena sort ali 0,20 do 0,25 kg semena hibridov. To seme posejemo na 200 do 300 m² veliko setvenico, ki jo moramo zelo skrbno obdelati, prej pa ne širimo leta na njej gojiti sadik zelja. Pred setvijo zemljo razkužimo tako, da 1 m² zalijemo s 3 do 5 litri vode, v kateri so raztopljeni fungicidi in insekticidi. Za 10 l vode potrebujemo 3 dag captana in 2 dag basudina.

Ker je pletev setvenice zamudno delo, ob pripravi zemlje škropimo z treflanom 2,4 do 4,8 l/ha, ki ga moramo takoj zadeliti v zemljo. Lahko pa tudi po setvi škropimo z ramrodrom ali muharicidom (vsakega od teh 6 kg/ha) ali propaklorom T 50 (8 do 10 kg/ha).

Sejemo vedno razkuženo seme, uporabljamo kombinacijo radotirama 4 g/l kg in benlate 2 g/l kg, lahko pomešamo seme pred setvijo s captanom ali pa ga namočimo v 0,2 % raztopino captana (2 dag/10 litrov vode) in pred setvijo posušimo.

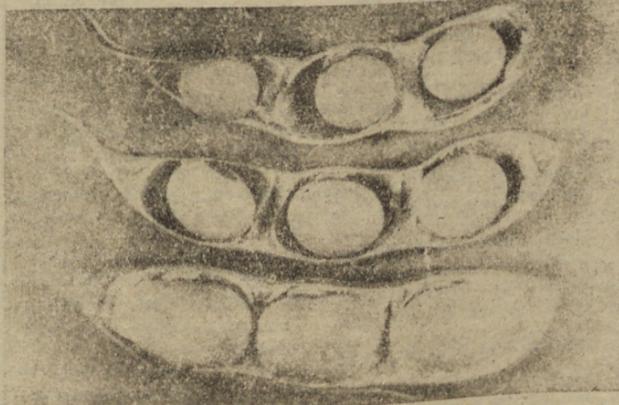
Pri setvah od konca marca do konca aprila se je zelo dobro obnesla uporaba perforirane folije širine od 3 do 5 m debeline pa 0,03 do 0,05 mm, to je trikrat do dvakrat tanjša, kot jo uporabljamo za pokrivanje tunelov. Perforirano folijo sanji luknjamo tako, da naredimo na razdalji 5 cm x 4 cm luknjice 1 cm premera z vrtnalnim strojem, ki ima malo obratov. Pri tem perforiranju dobimo 500 lukenj/m². Če je bolj hladno vreme, potem perforiramo manj, samo 250 lukenj/m², vendar pa je potrebno tako perforirano folijo znatno prej odkriti, kot če ima perforacijo 500 lukenj/m².

S perforirano folijo prekrivamo takoj po setvi, čim širša je prekrita površina, tem boljše rastline rastejo, zato ozke folije zvarimo skupaj. Folija po površini ne sme biti napeta, robove zakopljemo 20 cm v zemljo, med rastjo jih popuščamo, tako da folija lebdi nad rastlinami. Prekriti moramo vlažno površino, med rastjo pa dež pronica skozi luknjice v foliji. Pri prekrivanju s perforirano folijo moramo stalno nadzorovati rast rastlin in odkriti takrat, ko se razvijajo širje listi. Največ prekrivamo do 25 dni po setvi, če pa je zelo hladno vreme, potem lahko prekrivamo še nekaj dni več. Folijo vedno odstranimo ob oblačnem vremenu ali ob dežju, da rastline čim manj prizadenejo spremembe v mikroklimi, to je v temperaturi in vlagi, ki sta pod perforirano folijo znatno večji kot na prostem.

V letošnjem letu prodajajo narezano folijo, ki jo deklarirajo kot folijo, ki raste s sadikami. V Avstriji tako narezano folijo imenujejo Xiro in jo tudi uporabljajo za vzgojo sadik.

Ze med rastjo je potrebno sadike dobro zaščititi pred boleznimi (padavico in plesnijo) in škodljivci (bolhači, kapusov kljunotaj, kapusova hrčica, kapusova muha), zato redno na 7 do 10 dni škropimo s fungicidi (captan 0,2 % ali dithane M 45 0,25 %) in insekticidi (basudin 0,2 % ali unden 50 WP 0,1 % ali parathion 0,15 % ali actelic 500, 1 % ali dipterex SL 50 0,15 %). Samo iz zdrave, dobro razvite sadike, lahko pričakujemo velike pridelke.

Mihaela Černe, dipl. ing. agr.

Dozorevanje soje

V Pincah bo življenje drugačno

Vas Pince leži na skrajnem severovzhodu naše domovine. Tik ob meji s sosednjim Madžarsko. prek plodnih zemljišč pa se onstran reke Mure razteguje Medžimurje.

Vaška kronika pravi, da je naselje prvič omenjeno leta 1829. ko so bile ob vznožju vinogradov zgrajene prve hiše. Menda je naselje dobilo ime zaradi vinogradov. saj pince v prevodu pomeni klet. Pastimo zgodovino in pogledjmo, kaj in kako živijo danes v Pincah. Naselje šteje nekaj nad 70 gospodarstev, ki so v glavnem usmerjena v kmetijstvo in vinogradništvo. nekaj mlajših pa je zaposlenih v lendavskih delovnih organizacijah.

Leta 1954 so zgradili gasilsko-vaški dom. kjer se sestajajo stari in mladi, asfaltirali pa so tudi cesto, ki jih povezuje z Lendavo. Lani so zgradili tudi novo karavlo, na katero so sila ponosni. še

bolj pa na tesno sodelovanje z vojniki-čuvarji naših meja. Vendar pa velja omeniti dva pomembna dogodka, ki bosta vplivala na drugačno življenje v vasi. Prvi je bližajoči se konec komasacije kakih 95 hektarov kmetijskih zemljišč, ki bodo tudi

meliorirana in na katerih bodo kmetovalci gotovo veliko več pridelali, kot so na razdrobljenih parcelah doslej. Kmetovalci se sicer hudejejo, ker bi dela že morala biti končana in se bojijo, da bodo kasnili s spomladansko setvijo. Nosilec te naložbe je

kmetijska zadruga iz Lendave. dela pa so zaupana gradbenemu podjetju in njegovim kooperantom. Vrednost po predračunu znaša 18 milijonov dinarjev. Vendar te dni z deli končujejo in bodo s setvijo lahko začeli pravočasno.

V Pincah pravijo, da je življenje bolj pestro, odkar so ob meji zgradili novo karavlo, ki je ena najodobnejših pri nas. Tesno sodelovanje z graničarji je že dalo prve rezultate, res sicer najprej na športnem in kulturnem področju, a bo pozneje tudi na drugih. Letos bodo v Pincah praznovali tudi 60 let gasilstva. Bolj skromno sicer, a vendar dostojanstveno. Obudili bodo spomine na tiste dni, ko je nekaj vaščanov sklenilo ustanoviti gasilsko društvo. Starim gasilskim veteranom bodo podelili priznanja, ustanovili pa naj bi še žensko desetino. Urediti nameravajo tudi gasilski dom.

Jani D.

Odkar so v Pincah zgradili novo karavlo, se je življenje popestrilo. Na plodnih zemljiščih, ki bodo kmalu urejena in meliorirana, bo moč pridelati več. V Pincah bo torej življenje bolj razgibano.

Nove usmeritve

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

V preteklih nekaj letih smo dosegli dokajšnje premike in uspehe na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozastite, zlasti pri podružljanju samozastite in varnosti. K temu je vsekakor veliko prispevala akcija Nič nas ne sme presenetiti, ki jo v Sloveniji usmerja SZDL. V zadnjem obdobju so bili na tem področju tudi sprejeti nekateri novi dokumenti, v katerih so upoštevana tudi nekatera nova spoznanja in izkušnje. Nedavna ocena predsednikov koordinacijskih odborov za SLO in DS pri občinskih konferencah SZDL Pomurja je pokazala, da so bili tudi v naši regiji doseženi pomembni premiki pri izvajanju akcije Nič nas ne sme presenetiti, čeprav je bilo ponekod zaradi nekaterih stalnih oblik čutiti malodušje. Prav zaradi tega v Sloveniji že v letošnjem letu uveljavljamo nekatere nove usmeritve akcije Nič nas ne sme presenetiti.

Čeprav bomo v okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti nadaljevali stalnimi in konkretnimi aktivnostmi na področju prometne varnosti, zaščite pri delu, požarne varnosti in izvajali nekatere vaje, bodo letos in prihodnje leto bistvene usmeritve pri uresničevanju koncepta dopolnjene zasnove narodne zaščite, zaščite pred jedrskim, biološkim in kemijskim orožjem pri krepitevi samoupravne delavske kontrole ter varstva človekovega delovnega in življenjskega okolja. Na področju narodne zaščite gre za nadaljevanje lani začelih aktivnosti, ki bodo temeljile predvsem na seznanjanju delovnih ljudi in občanov z vsebinsko in organizacijsko dopolnjeno zasnovo narodne zaščite, organiziranju in delovanju v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela ter praktičnem usposabljanju prebivalstva za potrebe delovanja narodne zaščite. Druga usmeritev bo veljala usposabljanju delovnih ljudi in občanov za kolektivno in osebno zaščito pred soobnim jedrskim, kemičnim in biološkim orožjem ter

opremljanju prebivalstva s sredstvi za kolektivno in osebno zaščito pred vojnimi dejstvi in drugimi nevarnostmi ter usposabljanju za uporabo teh sredstev. V okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti pa želimo v naši samoupravni družbi oživiti samoupravne delavske kontrole kot sestavni del brizadevanj za doseg ciljev gospodarske stabilizacije. Pri tem bi se morali še posebej angažirati sindikati. Kot pomembna usmeritev nadaljnje akcije Nič nas ne sme presenetiti pa morajo biti napore za varstvo človekovega delovnega in življenjskega okolja. To zgovorno narekujejo vse večji problemi pri onesnaževanju zraka in vode, uporaba različnih škodljivih kemikalij itd. Predvsem bi morali v konkretnih delovnih in življenjskih okoljih mnogo več storiti za ohranitev zdravega človekovega delovnega in življenjskega okolja ter krepitev zavesti o racionalnejšem gospodarjenju z naravnimi dobrinami. Pri tem bi morale aktivno vlogo odigrati organizacije SZDL, sindikat mladina ter društva ribičev, lovcev, planincev itd. Skratka, z novimi usmeritvami v okviru akcije Nič nas ne sme presenetiti želimo doseči novo kakovost na samozastitnem področju in pri preventivnem delu. Zato bo potrebno nameniti več pozornosti varnostno-političnim ocenam v vseh okoljih in večji družbeni odgovornosti.

Feri Maučec

POŽRTVOVALNO, SKROMNO...

Najbrž bo že otrok vedel povedati, da je človek, ki bolj ali manj redno obiskuje hiše, ki včasih razžalostijo, večkrat pa razveseli pismošoa.

Dvainpetdesletni Jože Rogan, kar Šeba ga kličejo po domače, že sedemindvajset let raznaša pošto po enajstih vaseh od Sotine do Ropoče na Goričkem, in sicer v Sotini, Serdici, Ocincu, Kramarovic, Nusko, Rogoševcih, Fikšincih, Juriju, Pertoči, Ropoči ter Večeslavcih. „Poštariji zaradi različne težavnosti terena vsak teden raznašamo pošto po drugih vaseh, saj verjetno ne bi mogli vzdržati vedno na enako težkih poteh. Kljub temu da so ceste boljše kot pred leti, pa še vedno niso vzdrževane, sploh pa pozimi, ko nihče ne očisti snega.“ je zgovorno začel pripovedovati pismošoa Šeba.

Sogovornika sem srečal tik pred odhodom na teren. Malce čudil sem se, kako bo v hudem mrazu in po goriških hribovitih ter zaledenelih poteh lahko kar z mopedom raznašal pošto. „Ja, prepeščitit moram tričetrhi poti, to je približno osemindvajset kilometrov dnevno, po glavni cesti pa se lahko tudi peljem.“ Ob četrtkih, petkih in sobotah, ko je njegova torba ponavadi najbolj polna, raznosi približno štirideset kilogramov pošte. Seveda pa se v teh zimskih dneh srečuje s številnimi težavami. „Najhuje je takrat, ko imajo Romi veliko pisem od sodnika za prekrške, in zato, ker ima tudi deset družin enak naslov, ne morem najti tistega, ki ga iščem. Velikokrat pa imamo težave z neprivezanimi psi.“

Povprašal sem ga tudi o cenjenosti, priljubljenosti tega nadvse naporenega poklica. „Verjetno smo cenjeni, sicer nas ne bi vedno tako nestrpno pričakovali. Večina ljudi me lepo sprejema...“ „In morda včasih stisne v žep nekaj napitnine.“ sem ga začel dopolnjevati. „Nekateri res nekaj dajo, bogatejši manj, siromašnejši pa več. Seveda pa tiste dinarje združim z mesečnimi prejemki za gorivo.“

Koliko pa zastužite? „V povprečju nekaj malega čez milijon, kar se mi zdi, da je veliko premalo.“

Upravnik rogaševske pošte je povedal, da njihovi trije poštariji raznašajo pošto približno 1100 hišnim številkam. Plačani pa so po storilnosti in kvaliteti opravljenega dela.

Seveda to še zdaleč ne pomeni, da pismošoa Jože Rogan ni dovolj produktiven in da svojega dela ne opravlja dovolj kakovostno. Nasprotno! Za svoje prizadevano delo pri zbiranju Vestnikovih naročnikov je od Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost ob 25-letnici časopisa prejel tudi priznanje, na katero je zelo ponosen. ZČRD ga je trikrat nagradil tudi z Vestnikovim izletom.

Kot človek, ki se z dušo in srcem predaja svojemu poklicu, je pismošoa Šeba tudi kritičen do svojega dela, pripomnil pa je, da je bilo veliko lažje delati

DO UPOKOJITVE

JOŽE ROGAN: »LEPO JE BITI PISMOŠOA, TODA DELATI Z LJUDMI NI VEDNO LAHKO!«

Pismošoa Šeba velikokrat razveseli zaljubljene, mlade in starejše, upokojece, včasih tudi s pošto razžalosti, posebej pozimi pa je sam večkrat slabe volje.

takrat, ko so v tiskarni Vestnik zlagati še po vaseh, zdaj, ko je zložen po abecedi za rogaševsko pošto, pa ga dalj časa pripravlja za raznašanje. Skromen in požrtvovalen kot je, pa se tudi zaradi tega veliko ne pritožuje.

Torej ho najbrž držalo, da je le človek, ki rad pešači in dela predvsem z ljudmi oziroma zanje, ki požrtvovalno dela tudi v najhujših vremenskih razmerah in je ob vseh psihofizičnih naporih zadovoljen tudi s pičlim osebnim dohodkom, lahko pismošoa, celo zelo zelo iskan in cenjen pismošoa.

Tekst in foto: MILAN SKLEDAR

LJUTOMER

Vključiti več žena in mladine

Občinska gasilska zveza v Ljutomeru je v zadnjem obdobju veliko storila na področju požarnega varstva, čeprav s stanjem še niso zadovoljni. To so ugotovili na letni skupščini zveze, ko so posebno skrb namenili tudi nadaljnjim usmeritvam. Delegati so se zavzeli zato, da bi morali v gasilске vrste vključiti več žensk in mladine, zlasti pa za večjo aktivnost na področju preventivnega dela. Prav tako bodo v prihodnje posebno skrb namenili izobraževanju kadrov, v društvih pa bodo poživili kulturno-prosvetno dejavnost.

Dogovorili so se, da bodo klasificirali gasilska društva v občini. Poseben poudarek bodo dali izdelavi ocen požarne ogroženosti v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela ter načrtom varstva pred požari. Pomembne naloge pa jih čakajo tudi v predkongresnih aktivnostih ter pri razvijanju dejavnosti na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. Na letni skupščini so tudi izvolili nove organe skupščine in komisije. Občinska gasilska zveza Ljutomer vključuje 42 gasilskih društev in 5 industrijskih gasilskih društev.

F. M.

Dodatna sredstva za Žižke

Žižki spadajo v krajevno skupnost Črenšovci. V letu 1978 so se odločili, da svoj vaški dom odstopijo delovni organizaciji TOKO iz Domžal, ki je dom preuredila v poslovne prostore, v katerih proizvajajo usnjeno galanterijo. Danes v tem obratu dela 66 delavcev z območja krajevnih skupnosti. Žižki imajo 629 prebivalcev, ki potrebujejo aktivnejše kulturno življenje, zato so se odločili zgraditi nov vaško-gasilski dom. Do polovice je že zgrajen in ga nameravajo letos tudi končati, za kar pa potrebujejo dodatna sredstva. Komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj je predlagal, da Žižkom dodeli še dodatnih 83 tisoč dinarjev kot pomoč pri gradnji doma. Del sredstev bodo dobili tudi od krajevnih skupnosti. Predlog o dodatnih sredstvih je podprla tudi večina delegatov zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine.

Jani D.

BO ZMAGALA TRADICIJA?

Katastrske občine so katastrske občine. Izidor Vučak živi v Beznovcih, družinski mlin s 150-letno tradicijo pa ima ob potoku v Vadarcih, pa tudi oljarna je v njem. Razdalja je majhna, Izidorjeva želja, da bi se mlinarska tradicija v družini nadaljevala, pa velika. Začel je dobro, saj je sin Izidor usposobljen za mlinarsko stroko, vendar je še vedno v Intesovem mlinu v Ljubljani. Ni povedal, razumeti pa se je dalo, da naj bi mlinarsko tradicijo pri Vučakovih za Izidorjem starejšim nadaljeval Izidor mlajši...

Dela je skoraj vedno dovolj. Melje pšenico, rž in dela belo kašo, ob tem pa hkrati dodaja, da je pšenice zaradi zamenjave čedalje manj.

Prav živahno je bilo med našim obiskom v posodobljeni oljarni. Delo gre vsem hitro od rok, zato pa je ob koncu bolj veselo.

Janko Stolnik

MORALA — AHILOVA PETA KADROV

Stopnice se pometajo od vrha navzdol, pravi ljudski rek. Nas res načentja moralna rja? Pohlep najeda ljudi. Bije se pravi boj za fotelje. Kakršno življenje, takšna morala. Kaj so to — moralno-politične vrline? Večobrazni privilegiji. Primitivec, malomeščan ali človek z okusom. Se mar vračamo h karakteristikam?

Teh nekaj paberkov, ki ta čas polnijo časopisne stolpce in radijske oddaje, bi prav lahko zakaokrožili s prebliski francoskega misleca (biologa) Jeana Rostanda: ščiti me moja nesposobnost in cepljen sem proti bednim oblikam samoljubja ter dodatek — čutim odpor do »poliuzuranja« kot do kakšne začimbe, ki daje prav vsaki jedi isti okus.

Vsekakor tudi na levem in desnem bregu Mure nismo »odporni« zoper maniro, ki ima raje vrabca v roki kot da bi posegla za golobom na strehi. Mlajši rodovi lahko njene korenine najdemo v spisih posameznih razumnikov, kakršen je denimo Rudi Čučinovič, ki je v reviji Svet ob Muri (štev. 11/2 III/3) leta 1957 v razmišljanju Postanek in razvoj kapitalizma v Prekmurju med drugim zapisal: »Kdor bi študiral zgodovino prekmurskega »palarstva«, bi odkril marsikatero poreklo za kulaštvo, za različne »srednje sloje« in tudi marsikatero lokalne politične vplive, »kortešer« in občinske veljake v »bivših« »palarjih«. Pred vojno so nekateri proglašali Benka kot edinega »pravega« prekmurskega tovarnarja. To bi ga lahko nazvali ne samo zaradi tega, ker je bil slovenskega kmečkega porekla iz Tešanovec in ker je svojo tovarno zgradil na »prekmurski surovini«, kravah in »vinjah, temveč ker se ima tudi on zahvaliti svojemu dvigu iz brezlične množice delovnih ljudi »palarstvu« ...»

ČISTKE IN LJUDSKI GLAS

Tudi predhodnik Vestnika Ljudski glas je pred 35 leti pisal: »Na mnogih sestankih postavljajo danes frontovci na dnevni red vprašanje čiščenja svojih vrst, kar je vsekakor pravilno. Na predvolilnih sestankih ugotavljajo, da mnogi vaški odbori niso izvrševali svojih nalog zaradi tega, ker so tičali v njih ljudje spekulativnega kova in jim je bila fronta le krinka pri njihovi »spekulaciji«. Čisto upravičena in razumljiva je zahteva frontovcev v večjih vaseh, ki so zahtevali, da se taki škodljivi, zajedalski ljudje odstranijo iz vrst OF. Dovolj je

Nekoč smo pobudo o tem, da bi veljalo dodobra prečesati vse mogoče privilegije, ki so jih pri nas deležni tako funkcionarji, ljudje na vodilnih in vodstvenih položajih kot povsem »navadni« občani, že sprožili, a je ostala brez odmeva. Tokrat jo naslavljamo na sindikat, kajti zdaj se, da je ravno ta delavsko-razredna organizacija pravi naslov za te zadeve. Posebej še, ker jih najpogosteje zlorabljajo po delovnih kolektivih.

poštenih, zavednih, delovnih ljudi, ki ne marajo živeti na tuj račun in ki nikoli niso živeli na tak način.«

Kronist Pomurja, ki bi mu šlo le za iskanje pogrobnih zgodbic, aferic in spletk, bi jih v več kot treh desetletjih nabral za zajetno knjigo in četudi senzacionalistično obarvana, bi se z gotovostjo uvrstila med uspešnice, kakršni sta vzemimo Vedno več (o privilegijih v Franciji) francoskega TV novinarja de Closetsa ali Svetovni izziv J. J. S. Schreibera. Sploh pa še malo ne preneča, da smo dandanes prišli že tako daleč, da je postal načelen, marljiv, skromen, požrivovalen človek, ki ne zna komolčiti, se znajti in porivati v ospredje, dobesedno predmet blagonaklonjenega pomilovanja kolektiva. Doma ga žena in nasledstvo prej očitajoče in s prezirom kot s spoštovanjem in ponosom nazivajo »pošten bedak«. Moralnost smo namreč začeli skoroda istovetiti z nesposobnostjo in kaj lahko se je čisto znebiti. »Le kaj mu, revežu, drugo tudi preostane, kot da je pošten!«

Andre Malraux je svojčas naglasil, da rabi vsako gibanje, skupina ali skupnost svojevrstne, idealno-tipski model obsebnosti, ki posebejla najvišje vrednote, za katere se je opredelila. V dobi antike je bil to svoboden državljani atenskega polisa, dalje srednjeveški vitez, človek renesanse, španski kabaletjer, angleški džentlmen, ruski boljševnik in pri nas partizanski borec. Ne gre za ljudi »posebnega kova«, marveč za to, da bi nam v kriznih časih prišel še kako »prav neke vrste« »malrojevski« prototip »vrlega samoupravljalca« ali »mirnodobnega revolucionarja«.

RAZČIŠČEVANJE IN DELEGATSKI VESTNIK

Če naj »opravičimo« naslov, tj. Morala — Ahilova peta kadrov in nadnaslov, tj. Ozadje neke »obletnice«, se moramo vprašati, kako je z našimi, pomurskimi kadri. Jasno je, da si je v priložnostnem zapisu mogoče privoščiti samo okvirno skico zelo kočljive teme. Sicer pa bi se bilo priporočljivo ta čas, ko dajemo zaupnico najodgovornejši garnituri v družbenopolitičnih in interesnih skupnostih za drugo polovico tretjega mandatnega obdobja uveljavljanja delegatsko-skupščinskih odnosov, nekaj več ukvarjati prav z idejno-političnimi in moralnimi vrhlinami ali bolje — kot jih opredeljuje družbeni dogovor o kadrovski politiki — s celovitostjo osebnostnih kvalitet. Prav s tega vidika se nam namreč v vsej širini razgali spoznanje, kako je morala hudo pokvarljivo blago in v resnici Ahilova peta (najobčutljivejša točka) posameznika.

Upoštevalo sintagmo, da kadri odločajo o vsem, nas lahko prebrano v Delegatskih vestnikih ljutomerske in soboške občine resno skrbi. »Nekatere pomembne družbene odločitve se v naši občini zaradi oportunitizma in lokalnih interesov niso uresničile, kar v veliki meri zavira delegacije in delegate, ker se čutijo nemočni. Skrivanje takega ravnanja pod plaščem samoupravnih pravic posameznih organizacij in skupnosti je vredno najostreje politične obsodbe, saj si ne moremo zamisliti uspešnega razvoja na posameznih družbenih področjih, če se bodo posamični interesi

postavljali nad širše družbene. Tu mislimo predvsem na nekatere integracijske procese (kmetijski, lesarji — op. pis.), za katere je dala smernice in odločitve naša skupščina, pa ni prišlo do njihove uresničitve.« Tako v Ljutomeru, kjer se v bistvu zavoljo tega ni nikomur nič zgodilo »Kritično je treba ugotoviti, da so se v sedanjem mandatnem obdobju okviru delegatskega odločanja na vseh

Brez ambicij po podrobnejšem prikazu bi radi z nekaj dejstvi podkrepili, kako nas v Pomurju načentja moralna rja in najeda pohlep. Začetja se že pri mladih, ki jih je bilo lani — po podatkih UNZ Murska Sobota — več kot 400 vmešanih v razne prestopke, od teh celo 124 otrok. Skrb zbujajo do nedavna v pokrajini še neznano kaznivo dejanje pridobivanja, razpečevanja in uživanja mamil, ki jih je bilo kar 26 in letos že tudi nekaj. Pravcati razvezet doživlja šušmarjenje. Če se lahko zanesemo na javno objavljen podatek, da se je v nastavljene mreže slovenskih občinskih davčnih uprav ujelo 544 šušmarjev — od tega samo v naši regiji 232 (!), in sicer v Murski Soboti 120, Ljutomeru 52 in v Lendavi 60 — je to samo dokaz več, kako točna je izditev: kakršno življenje, takšna morala.

ravnih močno zožili. Delegati opozarjajo, da vseh ukrepov ni mogoče opravičevati s splošno formulo o težavnosti sedanjih družbenoekonomskih in političnih razmer. Predvsem pa ni vedno dovolj argumentov za način in postopek sprejemanja raznih ukrepov, ki se v vedno večjem številu sprejemajo po nujnih, skrajšanih postopkih in pogosto še z oznako strogo zaupno.«

To je vse res, še bolj pa je res, da si s tem pravzaprav ne moremo kaj došt pomagati. Bolj smotno se je vrniti k osebnostnim kvalitetam in s predsednikom slovenske frontne organizacije

Nimamo razloga dvomiti v ljudski rek: stopnice se pometajo od vrha navzdol, dvomimo pa v upravičenost ravnanja odgovornih ljudi po občinskih skupščinah, ki o — resda maloštevilnih — spremembah oz. zamenjavah ljudi v sisoških skupščinah interesnih skupnosti niso dali delegatom takorekoč nikakršnih pojasnil ali obrazložitve. Nekaj podobnega velja tudi za kadrovske spremembe v družbenopolitičnih organizacijah, kar z drugimi besedami pomeni, da smo še daleč od javnosti dela v kadrovski politiki.

SZDL Francem Šotincem podčrtati: »Na preizkušnji je lik aktivista, frontnika, tudi tistega, ki ni član zveze komunistov, rekel bi, širina borca za nove kvalitete gospodarjenja in življenja. V sedanjem času ni lahko biti aktivist. To je čas, ko se ne moremo hvaliti s številkami, z indeksi, novimi objekti, čeprav na račun naše inflacije. Naš frontnik se mora s svojo aktivnostjo boriti za zaupanje množic, kar v teh časih ni lahko. Spopadu z malodušnostjo in pasivnostjo kot našim največjim nasprotnikom se ni mogoče izogniti, če hočemo, da dobi naše življenje nov polet. Iz zaupanja v lastne sile moramo črpati svojo moralno, svojo ustvarjalnost.« Se nam bo potemtakem vendarle uspelo dokopati do neke vrste »malrojevskega« prototipa »vrlega samoupravljalca« ali »mirnodobnega revolucionarja«?

STALNA SOOČANJA

Kar je naš predhodnik Ljudski glas terjal pred tremi in pol desetletji, toliko bolj terjata zdajšnji čas in razmere. Tudi v Pomurju, ki noče biti — kot so natočevali v 60-tih letih zlob-

neži iz republiške metropole — nekakšen raj za »bogove« in eldorado zaostalosti, naj bi korajžje prelamljali z malomeščanstvino, družinskim klanovstvom, ozkosrčnostjo in zihraštvo. Čeravno se tu in tam še slišijo glasovi, da je pokrajina ob Muri »hogu za hrtbom«, na obrobju in zapostavljena, se ljudje tod ne dajo. Vendar so razvojna vprašanja že poglavje zase, s katerimi se stalno ukvarjamo.

Branko Žunec

dopisniki so zabeležili

Še dve društvi upokojencev

Upokojenci v soboški občini se zavzemajo za bolj organizirano delo, zato bo očitno prišlo še to pomlad do ustanovitve občinske zveze. Društvo upokojencev v Murski Soboti je izredno aktivno, to zimo so ustanovili samostojno društvo v Bakovcih, sodeč po prnprava pa bodo imeli samostojni društvi tudi na Tišini in v Černelavcih. Morda še kje. O tem se na začetku pomladi pogovarjajo tudi na letnih občinskih zborih poverjeništev v krajevnih skupnostih.

-js-

Načrti KS Bakovci

Krajevna skupnost ima tudi letos pred sabo precej komunalnih nalog, vendar vse kaže, da bodo posvetili osrednjo pozornost dograditvi mrtvašnice in ureditvi strehe na vaškem domu. Za gradnjo mrtvašnice so že doslej porabili dva milijona in pol, poldrugi milijon pa bodo iz krajevnega samoprispevka odšteli do konca leta.

-js-

KONČNO DVA GASILSKA AVTOMOBILA

Posodabljanju gasilske opreme so namenili veliko pozornosti tudi v krajevni skupnosti Krog, čeprav bodo morali za dva gasilska avtomobila, ki bosta stala dva milijona 200 tisoč dinarjev, dve tretjini sredstev zagotoviti sami. Prvi avtomobil so že dolgo pričakovali v Krogu, drugega pa bo dobilo gasilsko društvo Satahovci.

Zbiralne akcije prispevek krajevnih skupnosti in nekaj že namensko prihranjenega denarja. Bo že šlo, pravijo v obeh vaseh.

-js-

PO LOVCIH BI SE LAHKO VZGLEDOVALI

Na letni skupščini lovske družine Rankovci so ugodno ocenili delo v minulem obdobju. Sedemindvajset članov, poleg lova, zavzeto skrbi za divjad in obogatitev revirjev. Lani so spustili v svoja lovišča 150 fazanov, ugotavljajo pa, da je čedalje manj jerebic. Gojivni divjadi bodo v prihodnje posvečali še več pozornosti.

Za obogatitev lovišč se je odločila tudi lovska družina Cankova, ki ima že 51 članov, kar sedem pa jih vadijo in privajajo na lovski red. Zelene straže pridejo prav. Škoda, da ob varovanju okolja nimamo »zelenih straž« tudi iz vrst ostalih občanov.

F. K.

RAZMAH TELEFONIJE

Na območju krajevnih skupnosti Tišina bi radi do maja končali z napeljavo telefonskega omrežja, ki bo tako, da bodo lahko nanj, ko bo večja telefonska centrala, priključili še okrog dvesto telefonskih aparatov. V prvi fazi bo ob sedanjih štiridesetih na območju krajevnih skupnosti še 160 telefonov, kar je precej, vendar odločno premalo.

Pri delih so za pocenitev investicije s prostovoljnimi delom poskrbeli bodoči telefonski naročniki in ostali, pritegnili pa so tudi mladino. Vsak novi naročnik je prispeval 60.000 dinarjev, ostalo pa je primaknila krajevna skupnost.

-js-

Še ena pridobitev

Gasilsko društvo v Veržuju je že doslej vložilo precej denarja v posodabljanje opreme, zdaj pa so pred največjo investicijo. Kupili bodo sodobno orodno vozilo, za to pa bodo morali odšteti kar milijon 160 tisoč dinarjev. Polovico denarja bo prispevala občinska skupnost, nekaj denarja so prihranili, zdaj pa so sredi zbiralnih akcij po vaseh na območju krajevnih skupnosti. Hitijo. Vozilo naj bi na posebni slovesnosti prevzeli že v juniju.

-is-

Na dvorišču Petra Loperta v Kobilju sem na filmski trak ujel zarjavel traktor znamke »Oliver«. Leta 1955 ga je kupil v Dobrovniku. Ker je že neuporaben, hi ga zelo rad dal v muzej.

FRANC KERČMAR — SEDEMDESETLETNIK

Brez Franca Kerčmarja si ni moč predstavljati družbeno-političnega in društvenega življenja na Hodošu. Franc je bil in je še aktiven na vseh področjih, toda nekako najbližje mu je gasilstvo. Lahko bi rekli, da je marec mesec jubilejev za Franca in za gasilsko društvo, ki mu je še danes na čelu. Gasilsko društvo je bilo ustanovljeno 18. marca 1894, Franc je rojen 26. marca 1914, v gasilske vrste pa je stopil 6. marca 1932.

Odkar je član gasilskega društva je opravljal razne funkcije, leta 1943 pa je bil izvoljen za prveljnika in tako začel s svojim ustvarjalnim delom v društvu, saj je skrbel za vključevanje mladih članov. Bil je pobudnik za nakup sodobne

opreme, in sicer motorne brizgalne leta 1943 in druge leta 1968 ter gasilskega vozila v letu 1982. Več let je bil tudi predsednik občinskega gasilske zveze Petrovci-Salovci. Za požrivovalno delo v gasilstvu je prejel več priznanj Gasilske zveze Slovenije in Jugoslavije.

Franc Kerčmar pa se ni zadovoljil samo z delom v gasilskem društvu, ampak se je tudi aktivno vključeval v ostalo družbeno-politično življenje že od osvoboditve naprej. Bil je odbornik okrajnega ljudskega odbora, občinske skupščine Murska Sobota in občine Petrovci-Salovci. Aktivno se je vključeval tudi v delo frontne organizacije, saj je bil osem let v izvršnih organih občinske konfe-

Franc Kerčmar, predsednik SZDL Murska Sobota. Po sprejetju nove ustave in uveljavitvi

delegatskega sistema je bil dve mandatni dobi vodja krajevnih delegacij in eno mandatno dobo podpredsednik zbora krajevnih skupnosti skupščine občine v Murski Soboti. Vse to kaže na izredno požrivovalnost in vztrajnost Franca Kerčmarja pri izgradnji našega samoupravnega-socialističnega sistema. Za to svojo požrivovalnost in delavnost je poleg ostalih odlikovanj in priznanj prejel srebrno odličje Osvobodilne fronte in državni odlikovanji medaljo dela ter red zastav za narod.

Franc je kljub sedemdesetim letom še vedno aktiven, saj je predsednik gasilskega društva, pa tudi drugje rad prisloži na pomoč, kolikor mu zdravje dopušča.

Janez Votek

Nalepke, korenine in še kaj

Ljudje smo različni. Vsak se ukvarja z neko dejavnostjo, vsak goji želje, da bi na tem področju uspel. Prizadeva si. Da bi se čutilo kulturno življenje še v večji meri tudi na naši sohi, smo v okviru KUD izpolnjevali anketo. Med drugim je zejemala tudi vprašanja lastnega ustvarjanja in dela v prostem času. Tako so bile razkrite misli, dela in interesi v zbirkah, ki so različne.

Kot prvi je razstavljal Nikolaj. Njegova ljubiteljska dejavnost je zbiranje nalepk in značk. Predstavil se nam je z nalepkami. Zbral jih je veliko. Bile so športne, turistične in seveda propagandne. Nikolaj je za tem v knjigo napisal tudi svoja mnenja o tej ljubiteljski dejavnosti in načinu, ki ga je privedel do zbirateljstva.

Z naslednjo razstavo smo prešli na drugo področje, v naravo. Narava nam ponuja veliko lepoto. Dokazuje svojo moč, ki je skrita v raznih oblikah, tako dreves, korenin, kamnov... Te skrivnosti so mi bile zmeraj všeč. Nabirala sem jih ob vsakem zahajanju v naravo in tako je nastala zbirka. Štor, korenina, kamen... Oblike so različne, vsaka ima neko določeno podobo. In prav ta raznolikost me je spodbudila k še večji vnemi. Ko sem pripravljala to razstavo, sem si zaželela, da bi med sošolci postal še kdo zbiratelj raznolikosti narave.

Bernarda Pintarič
Salamenci

Nevarne pomaranče

Ameriški znanstveniki trdijo, da je v pomarančah, limonah in drugem južnem sadju pesticid EDB, ki povzroča raka. Agencija za varstvo človekovega okolja je pred objavo novece dolgo omahovala in predvsem veliko raziskovala. Zdaj sploh več ne dvomijo o škodljivosti etilen dibromida (EDB), ki so ga našli v sadežih, tako pomembnih za zdravje otrok in bolehnih ljudi. Ista agencija je pred nekaj meseci že opozorila na rakasto nevarnost v žitaricah, v katerih so prav tako našli pesticide. Za južno sadje, domače in uvoženo, pa so medtem celo že določili standarde oziroma toleranco količine pesticida — v pomarančah in limonah ne bi smelo biti več kot 30 delčkov EDB na milijardo vseh delcev, v užitem delu pa 2.200 na milijardo vseh. Razlike so seveda očitne, omenjena agencija jih imenuje »astronomske«. Za domače sadje in zelenjavo podatkov ne navajajo, menijo pa, da je tudi to daleč od zaželenih standardov. Mimogrede: od vsega sadja na tržišču v ZDA sta le dva odstotka uvožena.

Trnuto so najbolj zaskrbljeni ameriški pridelovalci sadja in to celo dvakratno — težko bodo namreč zadržali visok donos in rodnost brez uporabe dosedanjih pesticidov, nič lažje pa jim ne bo pričevati potem kupce, da pomaranče niso več polne nevarnih kemikalij.

ENOSTAVNO

— Mišek dragi, le kako si lahko spet dobil nezadostno?
— Enostavno: tovariš je začel spraševati.

BONI, BONI, BONI ...

— Malico sta imeli, boste in kaj pili?
— Hvala, dragič. Tu pa imata bon za malico.
— Ta pa pri nas ne volje. Banskakoga sta mi dali.
— Tja pa na gram, kar ni mara čimurja ...

KAKO SO ROPALI BOGASTVO AFRIKE ALI

POŠLJITE MI POŠTENEGA CLOVEKA

3

Vojne, s katerimi so kolonialisti v Afriki utrjevali oblast, pravzaprav niso bile vojne v pravem pomenu besede, ampak je bilo to v bistvu čisto navadno iztrebljanje s pomočjo naj-sodobnejše vojne tehnike.

V jugozahodnem delu Afrike so si Nemci leta 1884 prisvojili del redko naseljene obale. Da bi preprečili zaveznitvo med njimi in Buri, ki bi si skoraj postali sosedje, so se Angležji odločili zabiti med svoja nasprotnika klin. Razen tega so bile tu še neosvojene pokrajine, ki so pritegovale pozornost kapitalističnih mogočnikov, predvsem lastnikov zlatih in diamantnih rudnikov v Kimberleyu.

»Vsak čas bomo slišali bridki jok Bečuanec.« je izjavil angleški minister za kolonije Joseph Chamberlain, bližnji zaupnik južnoafriškega politika in »diamantnega kralja« Cecil Rhodesa.

Apetit britanskih imperialistov so zbužala zlasti plodna zemljišča med rekama Zambezi in Impolo, severno od ozemlja, na katerem so živel Bečuaneci, in Burske Transvalije. Januarja 1888 se je tamkaj, v Buluwayu, glavnem mestu kralja Lobengula, pojavil misijonar in zastopnik angleške vlade John Moffat. Uspelo mu je pregovoriti kralja, da je podpisal »prijateljsko pogodbo«, s katero naj bi prešla dežela, ki sta jo naseljevali plemeni Matabele in Mašona, v »področje britanskega vpliva«. Za Moffatom je krenil tja še njegov sobojevnik Cecil Rhodes, da bi pridobil še koncesije za izkoriščanje zemeljskih bogastev v pokrajini med dvema rekama. Lobenguli so obljubili, da zlata ne bo iskalo več kot deset mož in ki se bodo morali razen tega še pokoravati zakonom dežele. Te važne določbe pa Rhodes ni vnesel v pogodbo.

Ko so dobili kraljev podpis, so se Angležji brž potrudili pozabiti svoje obljube, njegovo privolitve v koncesije pa so jeli smatrati za pravico, da lahko sami upravljajo deželo.

Lobengula je skušal najti pravico. Odpravil se je v daljnji London, k »belemu kralju«, ki so mu o njegovi moči in veličini toliko pripovedovali Rhodesovi odposlanci. V Londonu so njegove pritožbe sprejeli precej zadržano. »Ugoditi« so le eni sami njegovi prošnji: Lobengula je namreč prosil kralja, naj mu pošlje poštenega človeka, ki ga bo izmotal iz mreže, v katero so ga ujeli Cecil Rhodes in njegova družba. Lahko si predstavljamo njegovo presečenost, ko se je čez nekaj mesecev v Buluwayu pojavil v vlogi kraljevega poslanca nihče drug kot John Moffat, taisti, ki je vso prevaro zasnoval.

ALI JE MOŽNO KUPITI NEKO LJUDSTVO

Poleti leta 1890 je vdrla v deželo velika kolona »pionirjev«. Ti pionirji seveda niso bili niti od daleč podobni običajnim, miroljubnim iskalcem zlata. Bolj so spominjali na predhodnike kake armade. Spremljalo jih je 500 vojakov in častnikov v službi Rhodesove družbe. Ekspedicija je najprej z južne in vzhodne strani obkolila Matabele, najmočnejše plemo, ki je živelo na tem ozemlju, nato pa so prodrli še dalje, na območje plemena Mašona, kjer so zgradili nekaj utrd. Prvi kolonije kmalu sledila še druga. Ropali so, požigali vasi in pobijali.

Vendar dežela med dvema rekama ni bila tako pravično bogata, kot je Cecil Rhodes razglaševal v svojem tisku. Nikomur se ni posrečilo odkriti večjih nahajališč. Družba je pretrpela znatne izgube. Po

vsem tem so njeni voditelji ugotovili, da bi se ogroženi profiti mogli rešiti le tako, da postane družba edini gospodar in lastnik dežele. Tako zemlja kot tudi živina Afričanov bi morali postati last Rhodesovega podjetja.

Ódslej so sledile proti kralju Lobenguli provokacije druga za drugo. Poglavar Matabelov je dan za dnem jasneje spoznaval, kako malo častni in kako zahrbtni so ti ljudje, ki so mu še pred kratkim zagotavljali prijateljstvo. Avgusta 1893 je pisal »belemu kralju«: »Predstavniki družbe so rekli mojim ljudem, da so beli kupili to zemljo, skupaj z ljudstvom, ki živi na njej. Vaše veličanstvo, želim, da mi poveste, ali je sploh možno kupiti neko ljudstvo, pa naj bo že za kakršnokoli ceno?»

Ko je odplula ladja s tem pismom v London, je na bregovih Zambezija že divjala vojna. Buluwayo je bil v plamenih, britanske čete pa so zasledovale ostanke matabelskih vojščakov. Ko so tako Britanci dokončno podjarmili deželo med dvema rekama, so jeli po vsem svetu razglaševati, kako so miroljubne in delovne Mašone osvobodili krvave tiranije Matabelov. V resnici so začeli naglo in smotno osvobajati tako Mašone kot tudi Matabele njihove lastne zemlje in živine. Prisilno delo in pretepanje sta bila prva blagoslova civilizacije, ki ju je spoznalo to črnsko ljudstvo.

Po slabih treh letih so v vsej deželi izbruhnili krvavi upori. Uprli so se tudi »osvobojeni« Mašoni in sele ko so prelihi Angležji potoke krvi, je mogla Rhodesova družba neovirano izkoriščati svoj plen. Pokrajini so dali tudi novo ime: Rhodesia — v čast in slavo Cecilu Rhodesu, maliku britanskega imperializma. (Konec)

Da bi prišla v znamenito Guinnessovo knjigo rekordov sta dva zahodna Nemca izdelala tole velikansko kolo, dolgo 4,40 in visoko 2,10 metra. Le kdo bo vozil to čudo, težko polnih sedemdeset kilogramov

POSKUS VRNITVE CESARJA KARLA

Revanšistična Madžarska je po prvi svetovni vojni bila primerno mesto za razne zahrbtnete poteze proti Jugoslaviji, Češkoslovaški in Romuniji ter si prilaščala pravico do delov ozemlja omenjenih držav, kot nekdanja velika sila v propadli Avstro-Ogrski monarhiji. Neposredno po vojni je Beograd, Prago in Bukarešto vznemirjala nevarnost po vrnitvi Habsburžanov na madžarski prestol, kar bi lahko pomenilo začetek restavracije nekdanje črno-rumene monarhije.

Da se kaj takega pripeti, ni bilo potrebno dolgo čakati: 26. marca 1921 se je bivši cesar Karel Habsburški pojavil v madžarskem mestu Szombathelyju in se naslednji dan srečal v Budimpešti z regentom Horthyem, svojim nekdanjim admiralom. Karel je od Horthya zahteval, da mu preda krono sv. Stefana, ker bi njegovo ponovno kronanje bilo dobro sprejeto v Franciji. Kljub prebrisanosti madžarskega regenta in njegovo nasprotovanje kronanju in samo dejstvo, da se je sestal z bivšim monarhom je izzvalo energične proteste držav Male Antante. Ko so predstavniki Francije, Italije in Velike Britanije izjavili Horthyju, da njihove vlade nasprotujejo vrnitvi Habsburžanov, je ohrabrena jugoslovanska kra-

ljevska vlada opozorila Budimpešto, da vrnitev Karla lahko za Malo Antanto pomeni vojno napoved. Nekoliko dni kasneje je izrekel isto gržnjo češkoslovaški minister za zunanje zadeve Beneš. Na njegovo iniciativo sta 30. marca dve vladi poslali ultimati, da mora Karel zapustiti Madžarsko ali pa bodo to storili diplomati male Antante. Po vesti o tem, da Jugoslavija koncentrira enote pri Subotici Karlu ni preostalo drugega, da se je vrnil v eksil v Švico.

Bivši cesar propadle monarhije ni razumel, da se stari časi ne morejo vrniti. V oktobru 1921 leta je še enkrat poskušal priti na oblast, tokrat na bolj spektakularen način. Z avionom je nena doma poletel v Sopron, zbral 3.000 vojakov in se odpravil v Budimpešto. Horthy sedaj ni okleval, ker je vedel za stališče sosednjih držav. Na svojega nekdanjega komandanta je poslal enote, ki so v operetni borbi razgnale upornike in ujele Karla in ga internirale v samostan na Blatnem jezeru. Ker je bila v Jugoslaviji in v Češkoslovaški izvedena delna mobilizacija, se madžarski parlament definitivno rešil Habsburžanov, s tem pa tudi možnosti restavracije črno-rumene monarhije.

SODOBNO STANOVANJE

— Sozad, zakaj si preluknjal steno?
— Ča že moram vsak večer poslušati vreščanje tvoje žene, potem se spodobi, da tu in tam pogledam, če si še živ ...

Bambus zraste na dan tudi do 40 cm na dan — seveda v tropskih razmerah.

x x x

S padalom je iz letala prvič skočil leta 1912 ameriški letalec Albert Berry v Saint Louisu.

x x x

drugje smo prebrali

Neki ameriški mornar, ki je med drugo svetovno vojno služil v ameriški azijski floti je svojemu dekletu napisal pismo, ki je obsegalo 5 (pet) tisoč upkanih strani. Cathleen Howald, ki ji je bilo pismo namenjeno, je odgovorila s kratkim pismom, v katerem je omenjenemu vojaku sporočila, da se je zaročila z drugim.

x x x

Ameriški pleskar Al Hamburg dela veliko reklamo za svojega psa Woolferja D. Coyota, ki naj bi po njegovem postal predsedniški kandidat.

x x x

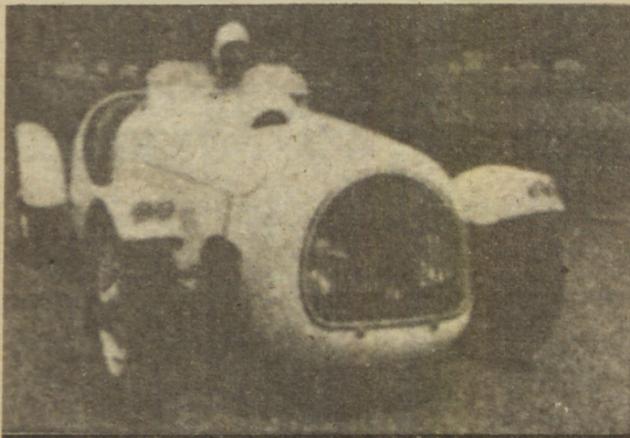
Nizzemka Katian van Dyck je visoka 230 centimetrov.

ODKRIT FANT

— Ima ta fant s tabo resne namene?
— Zelo resen je. Sinoči mi je v postelji obljubil, da z najino poroko ne bo nič.

BRŠKANJE PO SPOMINU

— Dragi, mislim, da mi naravna barva las vseeno najbolj pristaja.
— Pa se boš spomnila, kakšna je bila naravna?

Avtomobil za gangsterje

Pet švicarskih konjičkarjev je skonstruiralo kopijo avtomobila »Citroën 11 CV«, ki so ga nekoč zelo radi uporabljali gangsterji. V tridesetih letih 20. stoletja je bil ta avto, ki je imel pogon na prednja kolesa, prava revolucija v avtomobilski proizvodnji. Avto na fotografiji, ki je težak eno tono, doseže hitrost 130 kilometrov na uro, čeprav so se zanj zanimali številni kupci, pa so se konstruktorji odločili, da ostane unikat.

Sue Ashton, ki se menda spozna tudi na modo in dela v Londonu, trdi, da je Liverpool, od koder je doma, najlepše mesto na tem svetu in zanj bi dala še tisti skromni košček perila, ki ga ima na sebi

GRADIMO HIŠO

Stranišče v kopalnici?

Eno samo stranišče v stanovanju, ki je zraven tega še združeno s kopalnico, je sprejemljivo kvečjemu še v gospodinjstvu za dve osebi.

Pri večji družini pa to hitro povzroči zaplete. Vsaj tukaj naj ima stranišče svoj lastni prostor. Še boljše pa bi bilo, če bi bilo v bližini vhoda še dodatno stranišče — tako imenovano stranišče za goste.

Umivalniki v teh ločenih straniščih so večinoma zelo majhni; često komaj zadoščajo za umivanje rok.

Če prostor dovoljuje (često ga pri zdaj tako piclo odmerjenih straniščih primanjkuje), in če velikost družine to terja, je dobro, če z namestitvijo velikega umivalnika uredimo tukaj dodaten prostor za umivanje otrok, da razbremenimo kopalnico. Če pa je prostora na voljo dosti več, lahko preudarimo, ali ne bi postavili še ene prihe. Ker so dotoki sveže in odtoki porabljene vode vsi že tu, toniti ne bi bilo pretirano drago.

nekaj za vinogradnike

OPORA VINSKE TRTE

Žična opora je draga, zato premislimo, kakšne stebre bomo uporabili. Uporabljamo lahko lesene (kostanj, akacija, hrast), ki jih impregniramo in jim tako povečamo trajnost vsaj za eno tretjino. Armirani betonski stebri so težki in dragi, lažji so stebri iz prednapetega betona. Zelo primerne so železne cevi ali železo L ali U profila, ki jim zabetoniramo podstavke.

Železne stebre zaščitimo pred korozijo, stebre iz prednapetega betona in kovinske stebre pa moramo opremiti s prečkami in vodili za žico. Ta izdatek se glede na trajnost in racionalnost splača.

Za oporo uporabljamo pocinkano ali plastificirano mehko žico. Ko začne pocinkana žica rjaveti, jo lahko premažemo s protikorozijskimi sredstvi (minij, plastični premazi, oljne barve itd.).

Navadno uporabimo: za osnovno kordonsko žico uporabimo žico premera 2,5, 2,8 ali 3,0 milimetra; za oporne žice žico s premerom od 2,0 do 2,5 milimetra; za sidranje žico debelo od 3,1 do 3,4 milimetra.

Leseni stebri so iz dneva v dan dražji (žal tudi vsi ostali) in tudi dobiti jih je težko.

Zato smo se nekako navadili na betonske. Železni stebri potrebujejo dodatno »coklo« iz betona, kar podraži steber in otežuje njegovo postavljanje.

Stebrov krajnikov ne postavljamo preveč poševno, ker v vrsti izgubimo preveč prostora zaradi močno odmaknjenih sider. Postavimo jih pod kotom 70 ali 80 stopinj.

Sponke za povezovanje žice si naredimo sami: iz odpadne debelejšje pocinkane žice. Pri nameščanju žice uporabljamo odvijala za žico. Žice ne nategujemo s kleščami ali močnimi železni-

mi napenjalniki, ker bomo ranili pocinkani ali plastični plašč žice, zaradi česar bo hitro rjavela. Žice tudi ne nategujemo v vročini in upoštevajmo krčenje žice v hudem mrazu. Žica, ki smo jo v vročini močno nategnili, se bo pozimi, če je ne bomo popustili, tako skrčila, da bo izrgala sidra ali pa polomila oporo (!). Le-ta je draga, zato bodimo temeljiti pri ureditvi žične opore. Pri napenjanju žic uporabimo enostavna napenjala, ki jih namestimo na ali ob krajnikih ali na žice ob začetku vrste.

Pa še teža in dolžina žice pri različnih premerih!

Premer žice v milimetrih	1000 metrov žice tehta v kilogramih	1 kilogram žice meri v metrih
2,00 milimetra	24,40 kilogramov	40,82 metra
2,20 milimetra	29,65 kilogramov	33,73 metra
2,50 milimetra	38,29 kilogramov	26,12 metra
2,80 milimetra	48,03 kilogramov	20,82 metra
3,10 milimetra	58,57 kilogramov	16,99 metra
3,40 milimetra	70,85 kilogramov	14,10 metra
3,80 milimetra	88,50 kilogramov	11,30 metra

Upamo, da smo s tem nasvetom, ki smo ga priredili po knjigi Jožeta Colnariča: Vinogradništvo, ustregli, vsekakor pa tistim vinogradnikom, ki bodo postavljali oporo vinski trti v naslednjih dneh. Pa še tole: betonski stebri, dolžine 2,80 metra, veljajo okrog 500 dinarjev. Če boste z nakupom odlašali, boste plačali višjo ceno, morda pa jih niti ne boste dobili. Enako velja za nakup žice. Pri postavljanju vinogradniških stebrov pa so potrebne seveda mišičaste roke, zlasti pri vrtanju lukenj za stebre. Š. S.

avtomobilizem

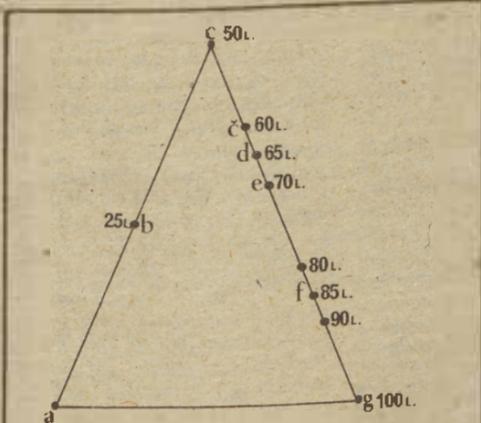
VSESTRANSKI AVTO

Nek italijanski oblikovalec je naredil prototip avtomobila kapsula. Za spodnji, osnovni del vozila, ki ima motor s prednjim pogonom, je naredil izmenljivo karoserijo. Tako si lahko lastnik takega avta uredi navaden osebni ali športni avto, mali kamion ali furgon. Ni kaj, koristna domisljica, vendar je do serijske proizvodnje še daleč. Sicer pa ideja ni slaba tudi za kakega našega „izumitelja“.

POJASNILO

— Kaj se razburjate? Naša gostilna je najcenejša v tej pokrajini.
— Morda je res najcenejša, CENENA pa tudi...

»Življenjski trikotnik

- a — doba napredovanja
- c — doba propadanja
- a — rojstvo
- b — konec priprav na življenje
- c — vrhunec življenja
- č — upokojevek pri poklicno zaposleni ženski
- d — upokojevek pri poklicno zaposlenem moškem
- e — povprečna življenjska doba (65—70 let)
- f — (pri nas) skrajna življenjska meja
- g — (pri nas) izjemno redki posamezniki, stoletniki

zdravnik za vas

DEBELOST — TA NADLOGA

Star latinski pregovor: »Ne živimo, da bi jedli, temveč jejmo toliko, da lahko živimo!« Še vedno velja. Energije namreč ne dobivamo samo od hrane, pač pa še ločimo pododano in čisto ali dihalno energijo ter kozmično (sončna).

Torej, če ste se odločili za shujševalno kuro, se ne bojte, če se vam zavrti in se slabše počutite prve tedne, kajti pozneje se vam bo vaše potrpljenje obrestovalo. Resneje ne morete zboleti, ker vas čuva energija, ki smo jo že omenili, in ne le energija, ki jo dobivate s hrano. Slednja vam lahko prinese neštete nevarnosti in bolezni, če jo v preveliki količini ali nepravilno vnašate v telo.

Držimo se diete, pravih prehrane, dovolj se gibajmo, uporabljajmo druge metode, ki pripomorejo k normalni teži in zdravju, kot so balneofizikalna terapija: plavanje, savna, masaža, tudi podvodna, magnetoterapija). Med hujšanjem je potrebna tedenska kontrola v ambulanti, pred tem pa laboratorijske in ostale preiskave, ki

so potrebne za izločitev določenih bolezni. Posledice debelosti so: znojenje ob manjšem fizičnem naporu ali brez navora, pogost prehlad; depresija, razpad sklepov, kosti, hrbtenica, srčne mišice, jeter, manjša dihalna površina pljuč, žolčni kamni, zvišan krvni pritisk, sladkorna bolezen, protin, poapnenje žil, ekcem kože, vnetje ven in drugo.

Jejmo dovolj vitaminsko hrano in toliko, da ne postanemo bolni zaradi prehrane.

(Bistričanec)

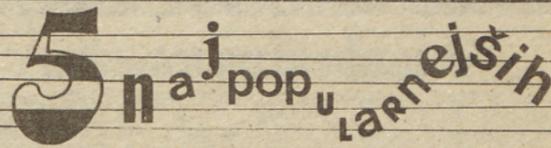
DRAGE SOLZE

- Katica, vse solzava si.
- Sem, pa ne brez razloga. Jože je pri kartah zapravil ves denar, še precej mojega.
- To pa ni tako hudo. Se bo že uredilo.
- Kdo ve. Sama pa sem prepričana, da ga dolgo več ne bo.

ZIVLJENJSKI TRIKOTNIK

Trikotnik, ki ga vidite pred seboj, lahko imenujemo »življenjski trikotnik«. En sam pogled nanj pove, da traja že sama priprava na življenje najmanj 25 let (ne glede na kakršnokoli šolanje) in da ostaja vsega 40 let za naše življenjsko delo. Vrhunec življenja je pri 50 letih. Je naše življenje dovolj ustvarjalno? Leta hitro teko!

RADIO MURSKA SOBOTA

Vsak petek od 16.00 do 16.30 na Radiu Murska Sobota
Lestvica tega tedna:

1. All night long — Lionel Richie
2. Island in the stream — Dolly Parton in Kenny Rogers
3. Radio Ga-Ga — Queen
4. My, oh, my — Slade
5. Say, say, say — Paul McCartney in Michael Jackson

Nagrado — vstopnico za disco Nr 1 v hotelu Diana prejmeta: Jožica Siftar Štefana Kovača 11 69000 Murska Sobota Lidija Huber G. Slaveči 82 69263 Kuzma

Naša nova predloga:

1. Kid Creole and the Coconuts — Lifeboard Party
2. Trio — Turaluraluralu

Vaše predloge — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1 69000 Murska Sobota, s pripisom: za najpopularnejših pet.

recept za vas

Šunkine tortice

Za 4 osebe potrebujemo: 20 dekagramov nemastne šunke, 4 dekagrame margarine, 4 dekagrame majoneze, 1 žličko gorčice, 2 kuhana rumenjaka, 2 sardelna fileja, sol, poper, nekaj kapljic konjaka, 10 dekagramov kisle zelenjave: šampinjoni, šalotka, kisle paprika, kisle kumarice, redkvice, 20 plastičnih nabolalcev.

Priprava: margarino penasto umetemo, pridamo kuhane in prelačene rumenjake, sardelne fileje, gorčico in majonezo, sol, poper in konjak. Dobro premešamo in plasti šunke namažemo. Zložimo kot napolitanke.

V hladilniku to »torto« dobro ohladimo. Nato jo poljubno narežemo in okrasimo z nabolalci in kisljo ali svežo zelenjavo. Ponudimo jo s slanimi krekerji.

POZORNOST

— Dobil sem vas. Torbo ste mi hoteli ukrasti s kolesa!
— Za koga pa me imate? Po strani vam je visela, nehvaležnež, pa sem jo hotel popraviti!

sestavil	trener	tuje	vlačuga	ena od	franc.	naj-	trnato
Marko	naših	moško		elektrud	gled. or-	mlajši	drevo z
Napast	smuč.	ime			ganizator:	slovenski	dišečimi
	skakalcev					tehtnik	cveti
neposredna proizvodnja							
smrdljiv plin v stranišču							
slaba volja							
pismeni suštanov odlok						ogljik	pregrada za vodo
obrtniki, ki se ukvarjajo z ličenjem							
desni pritok Volge					slovensko ime za šklica	vzklik	
fosfor	domača molzna žival	sanitetni material				igralna karta	
učenje		ljudska skupščina				mesto v Notranji Dalmaciji	zaostala hrvaška pokrajina
kurivo						kiloliter	
il. naravoslovec (Luigi, 18. stol.)						glasbenik Soss	
letalec, pilot							
ravna pokrajina							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: Johnson, uporaba, Gagarin, otavič, Z, Ri, as, Ant, oje, hihot, S, OM, kost, detomor, nirvana, Iri, Nen, Kim, ata.

V gozdu in na travniku

Sneg je skopnel, prišla je pomlad. Trava bo začela zeleneti in rasti. Kmetje morajo travnike očistiti. Suho travo zažgejo, krnine poravnajo, navozijo gnojnico in potrebeje umetno gnojilo. Tako je travnik pripravljen za rast trave.

Tudi v gozdu je veliko dela. Ljudje podirajo drevesa za gradbeni les ali pripravljajo kurjavo za prihodnjo zimo. Mlado drevje je treba očistiti, na posekuna mesta pa zasadimo mladike, da se bo gozd obnovil. Gozd moramo varovati pred požari. V gozdu se skrivajo gozdne živali. Ob robu gozda nabiramo prve znanilce pomladi — zvončke.

Marko Štebič, 2. a

Prve znanilce pomladi so že pokukale iz zemlje na robu gozda. To so zvončki, trobentice, mačice. Tudi na drevju bodo kmalu popki. V našem gozdu je največ jelš. Iglavec nimamo, ker je močvirnat svet. V gozdu imamo srne, divje prašiče in zajce. Tudi luzanov je mnogo in jerebic. Gozdarji se pripravljajo na novo pogozditev, da bi izpopolnili gozdni zaklad. Pri tem pomagajo tudi šolski otroci.

Iz gozdu prihajajo srne na travnike na pašo, ker še nimajo v gozdu dovolj hrane. Kmetje čistijo travnike in jih zalivajo z gnojivko.

Ko bo trava zrasla, bomo nabirali travniške cvetlice. Mnogo je belih ivanjščic.

Alenka Črnič, 2. a
OŠ Miško Kranjec Velika Polana

Razveselila sem dedka

Dedek mi je rekel, naj pospravim sobo. On je tisti čas odšel von. Jaz pa sem hitela pospravljati. Ko sem jo uredila, sem še pospravila kuhinjo. Dedek se je vrnil in rekel: »Oh, kako je zdaj drugače, lepo!« Dal mi je denar, naj si kupim bonbone.

Ena je ...

Ena je S
dva je O
tri je N
štiri je J
pet je A

Vse skupaj je
moja mamica:
SONJA.

Timotej Horvat, 2. a
OŠ Radenci

Varčevanje je osnova samostojnosti

Varčevanje je steber, na katerega se opiramo vse pogosteje v današnjem modernem svetu. Človek še vedno vse premalo vidi v bodočnost. Večkrat ne vidi preprek, ki se mu zastavljajo na poti — na vsakem koraku. Na tej poti se pogosto srečuje tudi s finančnimi težavami, še večkrat pa z željami, ki bi jih uresničil le z določenimi sredstvi. Šele takrat se spomni in zave besede varčevanje, o kateri tako malo razmišljamo.

Da danes varčujem, je veliko doprinesla naša šolska hranilnica, ki je na šoli pritegnila učence, pa tudi razredne skupnosti. Ščasoma smo se privadili na varčevanje. Vendar to še ne velja za vse. Še vedno je nekaj taktih, ki denar raje sproti zapravijo za nepotrebne stvari, predvsem slaščice. Seveda je takrat za njih prijetno, ko si odvijajo lučko ali kaj podobnega. Ko pa mi dvignemo večjo vsoto iz hranilne knjige in si kupimo kaj večjega, takrat pa vidijo, da niso ravnali prav.

Mislím, da ti vsak prihranjen dinar prinese lepše, boljše življenje, predvsem pa samostojnost in neodvisnost od nekoga drugega.

Tatjana Zagorc, 7. razred
OŠ Marija Rožman,
STOŽOVCI

PRAVLJICA O ZELJU

Na polju je raslo zelje. Dedek in babica sta ga pozabila posekati. Glave so rekly: »Oh, kako sta pozabljiva! Če kdo pride mimo, naj nas odnese.« Pa sta se prva pripeljata dedek in babica. Hotela sta posekati zelje. Pa sta videla, da zelja ni več, da so glave gnile. Žal jima je bilo, ker jih nista prej pospravila. Zeljne glave so od žalosti segnile.

Valerija Ilič, 4. a
OŠ Bakovci

MOJ PRVI KUHARSKI POSKUS

Kuhanje me zelo veseli. Ze večkrat sem opazovala, kako je mama pripravljala kosilo. Natihoma sem si želela, da bi tudi sama kaj skuhalo. Moja vroča želja se mi je uresničila prej, kot sem to lahko pričakovala.

Nekega dne sem odšla obiskat starega očeta, ki je bil bolan. Ležal je v postelji in zasmil se mi je. Vprašala sem ga, če bi kaj jedel. Pokimal je. Odločila sem se, da mu nekaj pripravim. Toda kaj? Vedela sem, da so moje kuharske sposobnosti skromne, zato sem se pripravila na kuhanje manj zahtevne jedi. Skuhala naj bi juho.

Spravila sem se na delo, stari oče pa mi je dajal napotke. Malo mi je bilo tesno pri srcu, ker nisem vedela, kaj bo nastalo. Vseeno sem se delala hrabro in tega nisem pokazala. Pripravila sem si meso, ga zalila z vodo in postavila na štedilnik. Čez nekaj časa sem dodala sol in zelenjavo. Vse skupaj se je nekaj časa kuhalo in v kuhinji je začelo dišati. Bila sem nestrpna, zato sem starega očeta spraševala, kako dolgo se bo kuhalo. Ker je bilo piščančje meso, je bilo hitro kuhano. Nazadnje sem dodala še rezance in juha je bila kmalu gotova.

Seveda sem bila nestrpna, kaj bo povedal stari oče, ko bo poskusil. Juha mu je teknila in pohvalil me je. Bila sem zadovoljna in ponosna nase. Sklenila sem, da to ne bo zadnjič in od takrat dalje sem večkrat kaj skuhalo.

SIMONA KULIČ
OŠ ŠTEFAN KUHAJ-BOJAN
PUCONCI

VIDELA SEM PIJANCA

Nekega dne, ko sem šla iz šole, sem srečala pijanca. Bila sem na drugi strani ceste. Bežal je čez cesto proti meni. Bilo me je zelo strah. Začela sem hitreje hoditi. Nato je pijanec zavil v ulico. Šla sem dalje. Pijanec pa se je pripeljal s kolesom za menoj po sredini ceste. Tedaj je pripeljal avtomobil. Malo je manjkalo, da bi ga povozil. Jaz sem šla naprej, a pijanec se je vlegel v grabo. Kolo je pustil na cesti. Pripeljal se je neki stric in kolo dal v avtomobil. Pijanec pa ni hotel v avto. Stric ga je komaj spravil vanj. Zato mi ni noben pijanec všeč.

Daniela Zelko, 3. r.
OŠ Črenšovci

Prvič v operi

Ko smo zvedeli, da bomo šli v opero, smo se smejali in oponašali petje opernih pevcev. Kljub temu pa smo bili veseli, da bomo nekam šli.

Opero sem večkrat poslušala po radiu, televiziji, vendar ji nikdar nisem ostala zvesta do konca. Končno je napočil trenutek, ko smo se znašli v gledališču pred odrom, ki ga je zakrivala zavesa. V nekaj trenutkih se je zavesa dvignila, vsi smo zastrmeli v čudovit prizor, ki se je pojavil pred nami. Vzdušje je bilo čisto drugačno. Z zanimanjem smo zrlí v nastopajoče. Sama si nikoli nisem mogla predstavljati, kako zgleda, če v živo opazuješ in poslušáš opero. Sedaj vem, da je to nekaj čisto drugega; kot če poslušáš opero po radiu. Bilo je zares lepo.

Želim in upam, da bom imela še kdaj možnost, da bom obiskala opero.

Anica Budja, 8. r.
OŠ Kapela

IZBRANA RISBA: »Ilustracija zgodbe Kdo je napravil Vidku srajčico«. Narisala Dušana Porš, 2. raz. OŠ Fokovci.

STANE ČERVIC-BOJAN

Pri meni je formiral postojanko in me postavil za poverjenika OF. Imel sem nalogo, da pridobim še nekaj zanesljivih ljudi v Polani, obenem pa pripravim zanesljivo skrivališča za ilegalce. Bojan se je zatek še večkrat oglašil in prinašal propagandni material.

In res je bil pri Jožetu. Komjaku skopan in dobro zamaskiran bunker za 7 ljudi. Po terenu od postojanke do postojanke sem se gibal večkrat sama. Da bi bil manj sumljiv, sem nosil »kapo levence«. Novo postojanko sem v tem času ustanovil tudi v Martjancih pri župniku, ki je bil zanesljiv sodelavec. Ena najpomembnejših postojank, ki ni bila izdana, je bila pri Jožku Brumnu v Murški Soboti. To postojanko sem večkrat uporabljal pri obnovljani organizaciji OF v Prekmurju. Jožko Brumen se spominja: »Nekako čez dva ali tri dni po aretacijah v Črenšovcih se je Bojan vrnil strašno zdelan in utrujen. Bil je onstran Mure in je le s težavo ušel. Zvedel je, da je v Črenšovcih pavel v borbi njegov oče, aktivistka Dragica Vrhnjak-Nadža pa je bila ranjena ujeta. Za njim je madžarska policija izdala tiralice. Zadrževali smo ga v hiši in negovali skoraj en teden, narkar je zaradi nevarnosti odšel v husto nekam v okolico Martjancev.«

Tudi iz izjave Brumna je razvidno, da sem kljub nevarnosti nadaljeval z delom, odhaja iz postojanke pri njem in se spet vrača. Postojanka je bila varna tudi zato, ker je pri Brumnu istovrstna, ko sem jaz prihajal tja, stanovali tudi nek madžarski obli. V igla vsa celo sosednji ... Na sosednji ...

ko pa je večkrat hodila tudi Brumnova hčerka Danica, kamor je odnašala moja poročila, prinašala pa je propagandno literaturo in material do Murške Sobotice, kar sem potem posredoval naprej do poverjenikov in zaupnikov OF.

Se pred razbitjem moje skupinice sem sodelovanjem domačih aktivistov večkrat napravil na okupatorja vtis, da je v Prekmurju in Medžurju veliko partizanov. Omenjam en tak primer. Ko sem nekoč jedel v restavraciji pri »Kroni« v M. Soboti, sem

Dane Šumenjak-Miran

pod krožnikom pustil listek z besedilom: »Pozdravljajo vas partizani!« To se je hitro razvedelo in posnemali so me tudi drugi. V Soboti pa je med okupatorji vladal preplah, češ, kdo ve, koliko partizanov je tu! Tako sem okupatorju naznanil strah v kosti vse do moje tragedije na Vancei. Večkrat sem izgubil zvezo z ... noskim območjem, toda vedno znova sem jo vzpostavil. To je razvidno tudi iz zgodovinskega arhiva CK KPS.

Spomini na partizansko leto 1944 v Prekmurju

PRIHOD DANETA ŠUMENJAKA-MIRANA

V začetku julija je prišel v Prekmurje Dane Šumenjak-Miran, ki se je leta 1941 umaknil iz Prekmurja in s tem izognil aretaciji. Dane Šumenjak-Miran se je rodil 11. februarja 1923 v Smarju. Pozneje so živeli v Murški Soboti, kjer je Dane končal gimnazijo. Oče sodnik je svoje otroke vzgajal zelo napredno. Dane je že kot dijak sodeloval v raznih protifašističnih akcijah. Leta 1941 je sodeloval v vstaji s Štefanom Kovačem. V septembrskih in oktobrskih aretacijah so iskali tudi njega, vendar se je umaknil in se prebil v Ljubljano, kjer se je povezal z OF. Tam je deloval v varnostno-obveščevalni službi. Junija 1942 je bil aretiran in interniran v taborišče Gonars. Tam je dočkal kapitulacijo Italije in se znova vključil v NOV. Istega leta je bil sprejet v KP in deloval v VOS v Trstu. Kot domačina iz Prekmurja in kot izkušnega obveščevalca ga je vodstvo NOG Slovenije in vodstvo varnostno-obveščevalne službe Slovenije določilo, da odpotuje prek Prekmurja v Budimpešto, odkoder bi slovensko NOG obveščal o stanju na Madžarskem, o vojaško pomembnih objektih, premikih vojske itd. V Budimpešto ga je usmeril njegov prijatelj iz dijaških let Edo Brajnik-Stellan, ki je tedaj delal v vodstvu

slovenske VOS. Dane Šumenjak-Miran in njegova spremljevalca so odšli iz Zgornjega Prekarja, kjer je bil štab IV. operativne cone skupaj z Ivanom Nemcem-Vojkom ter člani oblastnega komiteja KPS in oblastnega odbora OF za Štajersko proti pujskemu in ljutomerskemu območju. V Prlekiji so se srečali z Jožetom Kranarjem-Jušem in njegovim spremljevalcem Alojzom Kosijem-Francetom, ki pa sta v Prekmurje prišla nekaj dni za Šumenjakovo skupino. Takoj po prihodu iz nemško-madžarske meje se je Miran oglašil v Štrigovi pri svojem sošolcu Viktorju Zenkoviču-Cirihu. Od tam so nato nadaljevali pot proti Murški Soboti do Deškovičevih, kjer je Miran postavil svojo postojanko, saj sta brata Ljubomir in Milan Deškovič že prej sodelovala v NOG oziroma OF.

Hiršlova vila

zaščitni enoti VOS za Štajersko in haje že takrat agent gestapa. Zaradi njegove izdaje je bilo na ljutomerskem območju mnogo aretacij.

Miranov spremljevalec Ivan Orel-Rastko pa se polti v Prekmurje spominja takole: »Z Miranom sva prišla v Prekmurje s posebno nalogo kot obveščevalca oziroma VDV-jevca. V ljutomerskem okrožju sva se srečala s tamkajšnjimi aktivisti, najbolj se spominjam Borisa (Ivanjšičaj) in Ljuba (Hojsa). Odnjiju sva dobila vse informacije, vključno to, da je že januarja odšla v Prekmurje skupina aktivistov na politično delo. Aktivisti Bojan, ki vodi skupino, je še v Prekmurju, z njim se morava povezati. Vežo do njega dobiva pri Francu Altu-Milanu v Globoki, kjer je bila postojanka in obenem veža za naprej. Iz ljutomerskega terena čez mejo nas je spremljal Stane Simonič do Milana Alta v Globoki, od tam pa v Štrigovo k Viktorju Zenkoviču-Cirihu, ki je bil Miranov sošolec iz dijaških let. Miran je Zenkoviča pridobil za svojega spremljevalca v Budimpešto, ker je dobro obvladal madžarski jezik in poznal Budimpešto, kjer je študiral. Čez nekaj dni po prihodu v Štrigovo smo odšli čez Muro v Prekmurje oziroma v Murško Soboto, kjer smo se oglašili na postojanki pri Deškovičevih. Takoj prve dni smo dobili zvezo z Bojanom ter se z njim sestali v Hiršlovi vili, kjer je Bojan imel postojanko. Dobro se spominjam, da je Bojan takrat Mirana seznanil s položajem v Prekmurju in mu poročal o organizaciji OF ter o postojankah in poverjenikih, kjer se lahko oglašamo.

Dalje prihodnjič

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona razpisuje v skladu z določili Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti, združenih v SSS občine Gornja Radgona, sprejetega na zboru uporabnikov dne 30/3-1984 in sklepa Odbora za graditev in prenovo stanovanj pri skupščini Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona, z dne 30/3-1984 naslednji

III. NATEČAJ

za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti

I. NAMEN KREDITIRANJA

Kredit, dodeljen po tem natečaju, se lahko uporablja za:

- gradnjo in nakup stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti,
- prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš.

II. UPRAVIČENCI DO KREDITA SO:

- delavci, ki združujejo delo v organizaciji združenega dela oz. v delovni skupnosti, ki združuje sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti ali je združevanja začasno oproščena, delavci, ki zagotavljajo lastno udeležbo z namenskim varčevanjem za stanovanjsko graditev ali pa s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko, na osnovi katerega bodo pridobili stanovanjski kredit,
- delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov, pri njih zaposleni delavci, delovni ljudje, ki samostojno opravljajo kot poklic umetniški ali drugo dejavnost, ki združuje sredstva vzajemnosti v stanovanjski skupnosti in ki zagotavljajo lastno udeležbo z namenskim varčevanjem v banki ali pa s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko, na osnovi katerega bodo pridobili stanovanjski kredit,
- upokojevci in invalidi, ki za stanovanjsko graditev namensko varčujejo pri banki ali pa bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjski kredit in zagotovili lastno udeležbo (pravico do kredita uveljavljajo po domicilnem načelu).

III. NATEČAJNA VSOTA JE 6.150.000,00 DINARJEV.

IV. NATEČAJNI POGOJI

Delavci in drugi upravičenci imajo pravico do kredita za gradnjo, nakup ali obnovo stanovanja ali stanovanjske hiše, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da nimajo stanovanja ali pa imajo neustrezno oz. neprimerno stanovanje in niso sami ali njihovi družinski člani lastniki vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vseljive počitniške hišice, katere površina presega 50 m²,
- da namensko varčujejo za stanovanjsko graditev v banki ali pa bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjski kredit in zagotovili lastno udeležbo,
- da imajo zgrajeno stanovanjsko hišo do III. gradbene faze (pod streho), v kolikor gre za novogradnjo, razen v primeru gradnje montažne stanovanjske hiše, kjer morajo imeti veljavno sklenjeno pogodbo o nakupu montažne hiše,
- da imajo veljavno gradbeno dovoljenje oz. potrdilo o priglasitvi gradnje, če prenavljajo stanovanje ali stanovanjsko hišo.

Kredit za gradnjo, prenovo, nakup stanovanja ali stanovanjske hiše lahko dobijo tudi delavci, ki imajo ustrezno rešeno stanovanjsko vprašanje, če bodo z gradnjo ali nakupom stanovanja oz. stanovanjske hiše sprostili družbeno stanovanje v dveh letih po dodelitvi stanovanjskega kredita.

O tem se sklene ustrezna pogodba, s katero se določijo medsebojne pravice in obveznosti. Če delavec ne izprazni stanovanja v roku, ki je določen s pogodbo, dospe kredit po izteku roka za izpraznitev stanovanja takoj v celoti v plačilo.

Kredit, ki ga lahko dobi delavec za gradnjo ali nakup stanovanja ali stanovanjske hiše v zasebni lasti, znaša največ 20 % od predračunske ali kupoprodajne cene standardnega stanovanja ob upoštevanju določb 8. čl. tega pravilnika oz. 30 % za nakup stanovanja v etažni lastnini. Pri tem se upoštevajo že sprejeti krediti po prejšnjih natečajih, ki se revalorizirajo v skladu s ceno m² individualne stanovanjske gradnje v občini Gornja Radgona.

Enako velja tudi pri prenovi stanovanj in stanovanjskih hiš. Za posojila, pridobljena iz sredstev vzajemnosti po III. natečaju, in za posojila, pridobljena iz sredstev SSS v predhodnem obdobju uporabljajo naslednji revalorizacijski faktorji:

Za posojila pridobljena v letu	se uporabljajo faktorji
1983	139,07
1982	122,6
1981	129,9
1980	212,3
1979	318,5
1978 in prej	360,5

Skupna vsota vseh kreditov, ki jih lahko dobi delavec, ne sme presegati:

- pri nakupu etažnega stanovanja 80 %
- pri zadržani gradnji zasebnih stanovanj 75 %,
- pri gradnji zasebne stanovanjske hiše 70 %,
- pri prenovi stanovanj in stanovanjskih hiš po pogodbi oz. predračunu 70 % vrednosti stanovanja ali stanovanjske hiše, ob upoštevanju standardne stanovanjske površine, ki znaša pri stanovanju in stanovanjski hiši 90 m².

Kredit za nakup, gradnjo in prenovo stanovanj ter stanovanjskih hiš v zasebni lasti se dajejo delavcem največ za dobo 14 let. Obrovnina meta za te kredite 4 %, po 10 letih odplačevanja pa se poveča za 2 %.

Znesek kredita, ki ga lahko prejme upravičenec ne more biti nižji od 50.000,00 din. Višina kredita je odvisna od zbranskega števila točk po točkovnem sistemu, ki je priloga pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti, združenih v Samoupravni stanovanjski skupnosti.

Višina lastne udeležbe, ki jo mora delavec oz. drug upravičenec glede na višino dohodka na družinskega člana v preteklem letu zagotoviti:

Če znaša povprečni mesečni dohodek primerjavi s povprečnim mesečnim dohodkom v gospodarstvu v SR v preteklem letu v	znaša lastna udeležba v % od cene standardnega stanovanja oz. stanovanjske hiše (90 m ²) v %	znaša lastna udeležba v % od cene stanovanja za etažne lastnike v %
do 50	30	20
nad 50 do 75	35	25
nad 75 do 100	40	30
nad 100	50	40

Povprečni mesečni osebni dohodek v gospodarstvu v SR Sloveniji v letu 1983 znaša 17.957,00 din. Cena 1 m² stanovanjske površine v letu 1983 v občini Gornja Radgona znaša 32.431,12 din.

V. DOKUMENTACIJA

Prosilci na dan prijave za dodelitev kredita navesti naslov svojega bivališča, u naslov oz. kraj novogradnje oz. adaptacije, opis stanovanjskih mer, delovno dobo bivanja v

občini Gornja Radgona, število družinskih članov in predložiti naslednja potrdila:

- potrdilo o mesečnih prejemkih družine v letu 1983,
- eventualna zdravniška potrdila o boleznih v družini oz. odločbo o invalidnosti,
- potrdilo o nosečnosti nad 4 mesece,
- kupno oz. predkupno pogodbo za nakup stanovanjske hiše,
- predračun o ceni del za obnovo stanovanja ali stanovanjske hiše,
- veljavno gradbeno dovoljenje oz. druga dokazila, iz katerih bo razvidna upravičenost do kredita,
- izjavo o pridobljenih kreditih po prejšnjih natečajih in
- druge ustrezne dokumente, ki jih zahteva banka.

VI. OSTALE DOLOČBE

Obrazci za vloge za kredit se dobijo pri poslovni enoti Ljubljanske banke, Gornja Radgona, ki bo vključno do 20/4-1984 zbirala vloge za ta natečaj in kjer bodo prosilci dobili tudi vse potrebne informacije.

Vlog prispelih po tem datumu in nepopolnih oz. neustreznih vlog ne bodo obravnavali.

Banka ima pravico, da resničnost predloženih podatkov oz. dokumentov preveri.

Prosilci, katerim bo odobren kredit, sklenejo pri PE Ljubljanske banke, Gornja Radgona, kreditno pogodbo.

Prosilci, ki so že po prejšnjih natečajih pridobili kredit, in so predložili ustrezno gradbeno dokumentacijo, predložijo sedaj le ostala potrdila (o dohodkih družine, zdravniška potrdila itd.)

Pri razlagi vsebine razpisa se uporabljajo določila pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona, splošni akti Ljubljanske banke in drugi ustrezni predpisi s področja stanovanjskega gospodarstva.

O rezultatih natečaja bodo prosilci kredita obveščeni v roku 60 dni od poteka roka za sprejem vlog.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona razpisuje v skladu z določili pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti, združenih v SSS občine Gornja Radgona, sprejetega dne 30/3-1984 in sklepa Odbora za graditev in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš z dne 30/3-1984 naslednji

I. NATEČAJ

ZA DODELITEV KREDITOV ZA NAKUP STANOVANJ V ETAŽNI LASTNINI

I. NAMEN KREDITIRANJA

Kredit, dodeljen po tem natečaju se lahko uporablja za nakup stanovanja v etažni lastnini družbeno usmerjene stanovanjske gradnje.

II. UPRAVIČENCI ZA PRIDOBITEV KREDITA SO:

(Enako kot pri II. točki III. NATEČAJA za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti)

III. NATEČAJNA VSOTA JE 1.400.000,00 DINARJEV.

IV. NATEČAJNI POGOJI

— da imajo sklenjeno kupno oz. predkupno pogodbo o nakupu stanovanja v etažni lastnini. (Ostali pogoji veljajo enako kot pri 14. točki III. NATEČAJA za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.)

V. DOKUMENTACIJA

(Enako kot pri V. točki III. NATEČAJA ZA pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.)

VI. OSTALE DOLOČBE

(Enako kot pri VI. točki III. NATEČAJA za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.)

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona razpisuje na podlagi pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti, združenih v SSS občine Gornja Radgona sprejetega 30/3-1984 in v skladu s sklepom Odbora za graditev in prenovo pri skupščini Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona z dne 30/3-1984, naslednji

II. NATEČAJ

ZA DODELITEV KREDITOV IZ SREDSTEV VZAJEMNOSTI ORGANIZACIJAM ZDRUŽENEGA DELA ZA GRADNJO STANOVANJ V DRUŽBENI LASTNINI

I. NAMEN KREDITIRANJA

Kredit dodeljen po tem natečaju se lahko uporablja za:

- gradnjo stanovanj v družbeni lastnini (v 23-stanovanjskem bloku G. Radgona, Trate, Kare 9 II. in III. vhod.)

II. UPRAVIČENCI ZA PRIDOBITEV KREDITOV:

— organizacije združenega dela in delovne skupnosti

III. NATEČAJNA VSOTA JE 3.500.000,00 DINARJEV

IV. NATEČAJNI POGOJI

Pravico do kredita iz združenih sredstev vzajemnosti za gradnjo ali nakup stanovanj za svoje delavce, lahko uveljavljajo organizacije združenega dela oz. delovne skupnosti, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za planiran obseg stanovanjske gradnje, ki vrednostno ni večji od 5 % celotne mase BOD v srednjeročnem obdobju,

- da združujejo sredstva za vzajemnost ali so zaradi neugodnih poslovnih rezultatov začasno oproščene tega združevanja v stanovanjski skupnosti,

- da so sprejele samoupravne splošne akte o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, usklajene z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in z družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji,

- predložijo plan, v katerem je plan dohodka, finančni plan in plan financiranja stanovanjske gradnje in prenove,

- potrebe po stanovanjih in program reševanja stanovanjske problematike svojih delavcev,

- sprejmejo na ustrezen način obveznosti vsakoletnega zagotavljanja lastne udeležbe, vračila anuitet in izpolnjujejo obveznosti iz že odobrenih posojil iz združenih sredstev vzajemnosti,

- bodo delavcem dodeljevali standardna stanovanja,

- niso v preteklem letu prekoračile družbeno dogovorjenih meril za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke,
- da gradijo ali kupujejo stanovanje v okviru programa stanovanjske gradnje samoupravne stanovanjske skupnosti,
- da lahko zaključijo finančno konstrukcijo za obseg stanovanj, ki jih bodo pridobile s tem pravilnikom in
- da lastna udeležba za pridobitev kreditov za gradnjo ali nakup stanovanj v družbeni lasti znaša najmanj 30 % od vrednosti stanovanja po pogodbi oz. predračunske vrednosti po izhodiščni ceni za kv. metra.

Kredit za gradnjo ali nakup stanovanja v družbeni lasti pa lahko znaša največ 70 % od vrednosti stanovanja po pogodbi.

Odplačilna doba kredita iz sredstev vzajemnosti, ki ga najamejo organizacije združenega dela oz. delovne skupnosti je odvisna od višine odobrenega kredita. Za organizacije združenega dela in delovne skupnosti, ki ne poslujejo z izgubo, znaša odplačilna doba največ 10 let.

Organizaciji združenega dela oz. delovni skupnosti, ki trenutno posluje z izgubo, se glede na možnosti odplačevanja odobrenega kredita iz sredstev vzajemnosti lahko odloži odplačevanje kredita največ za 2 leti, s tem, da posojilo v celoti vrnejo najkasneje v 10 letih.

Izhodiščna cena kvadratnega metra v družbeni gradnji je 32.431,12 din za blok Trate, Kare 9 II. III. vhod.

V. DOKUMENTACIJA

Prijavi za natečaj morajo organizacije združenega dela priložiti izjavo pristojnega samoupravnega organa o izpolnjevanju pogojev za pridobitev kredita iz sredstev vzajemnosti in dokazilo o zagotovljenih sredstvih lastne udeležbe.

VI. OSTALE DOLOČBE

(Enako kot pri VI. točki III. NATEČAJA za pridobitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.)

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona razpisuje v skladu z določili Pravilnika o pogojih in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, ki delajo pri zasebnih obrtnikih, in drugih upravičencev ter na podlagi sklepa Odbora za graditev in prenovo stanovanj pri skupščini Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona, sprejetega dne 30/3-1984, naslednji

III. NATEČAJ

ZA DODELITEV KREDITOV IZ SREDSTEV, NAMENJENIH ZA REŠEVANJE STANOVANJSKIH VPRAŠANJ DELAVCEV, KI DELAJO PRI ZASEBNIH OBRTNIKIH, IN DRUGIH UPRAVIČENCEV

I. NAMEN KREDITIRANJA

(Enako, kakor pri III. NATEČAJU za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.)

II. UPRAVIČENCI ZA PRIDOBITEV KREDITOV

— samostojni obrtniki, pri njih zaposleni delavci in delovni ljudje, ki kot poklic opravljajo umetniško dejavnost, če združujejo v samoupravni stanovanjski skupnosti sredstva za kreditiranje nakupa, gradnje in prenove stanovanj v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana za obdobje 1981—1985.

III. NATEČAJNA VSOTA JE 400.000,00 DINARJEV

IV. NATEČAJNI POGOJI, V. DOKUMENTACIJA, VI. OSTALE DOLOČBE

(Enako, kakor pri III. NATEČAJU ZA dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.)

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona razpisuje v skladu s sklepom o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sredstev solidarnosti borcev NOV in kmetov borcev NOV, združenih v SSS občine Gornja Radgona in na podlagi sklepa odbora za graditev in prenovo stanovanj z dne 30/3-1984 naslednji

IV. NATEČAJ

ZA DODELITEV KREDITOV IZ SREDSTEV SOLIDARNOSTI BORCEM NOV IN KMETOM BORCEM NOV

I. NAMEN KREDITIRANJA

(Enako, kakor pri III. NATEČAJU za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.)

II. UPRAVIČENCI ZA PRIDOBITEV KREDITOV SO:

- borci NOV in kmeti borci NOV
- vdove oz. vdovci padlih ali po vojni umrlih udeležencev NOV
- za pridobitno delo nesposobni otroci padlih ali po vojni umrlih udeležencev NOV.

III. NATEČAJNA VSOTA JE 1.760.000,00 DINARJEV

IV. NATEČAJNI POGOJI

Poleg natečajnih pogojev, ki jih vsebuje III. NATEČAJ za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti, se pri dodeljevanju kreditov iz sredstev solidarnosti borcem NOV in kmetom borcem NOV ter ostalim upravičencem po tem natečaju upošteva tudi aktivno in organizirano delo v NOV in sicer pripada udeležencem NOV s priznano dvojno dobo za čas sodelovanja v NOV:

do 9/9-1943	100 %
od 9/9-1944	80
po 1/1-1945	60 %

kredita od maksimalno določenega zneska 150.000,00 dinarjev.

V. DOKUMENTACIJA, VI. OSTALE DOLOČBE

(Enako, kakor pri III. NATEČAJU za dodelitev kreditov iz sredstev vzajemnosti.)

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE GORNJA RADGONA

NAMIZNI TENIS — DRŽ. MLAD. PRVENSTVO

TRETJE MESTO MIRANA MOČANA

Na 38. državnem posameznem prvenstvu Jugoslavije za mladince in mladinke v Murski Soboti se je zbrala vsa elita jugoslovanskega mladinskega namiznega tenisa, saj se je tekmovanja udeležilo 112 igralcev in igralk iz 46 klubov vseh republik in pokrajin. Poleg njih so bili tudi najboljši strokovnjaki ter namiznoteniški delavci s predsednikom NTZJ Radivojem Hudetzom, zveznima kapetanoma Ljubimkom Skakičem ter Slavkom Iličem, predsednikom komisije za vrhunski namizni tenis pri NTZJ Mirkom Janškovicem in predsednikom NTZS Janezom Reflakom na čelu. Sobočani so bili zastopani s šestimi igralci, ker so bili pozneje v tabelo uvrščeni Kuzma, Unger, Benkovič, Žitek ter Tanja Sinic pri mladinkah, in dosegli imeniten uspeh, saj je republiški prvak Miran Močan zasedel odlično tretje

mesto, kar je po šestih letih spet uvrstitev kakega Sobočana med trojico najboljših na državnih mladinskih prvenstvih, uspeh pa pomeni tudi uvrstitev dvojice Močan—Benko med osmerico.

Sicer pa je tudi to prvenstvo postreglo z nekaj velikimi presenečenji, ko so se morali favoriti posloviti od nadaljnjega tekmovanja že v prvih kolih. Enega največjih je pripravil domači pionir Mirko Unger, ki je v prvem kolu izločil najboljšega pionirja Jugoslavije in sigurnega udeleženca evropskega pionirskega prvenstva ter petega nosilca skupine na tem prvenstvu Jakšiča iz Vinkovcev v dveh setih na razliko. Močan je za svoj največji uspeh v osmini finala premagal po težki borbi Špelica iz Kočevja z 2:1 v tretjem setu na razliko, v četrtfinalu pa precej lažje Žunjiča iz Partizana Beograd z 2:0 — ta je kolo poprej izločil. Zalaznika — v polfinalu pa ga je porazil mladinski državni reprezentant Primorac iz Bagata Zadar z 0:2. Tako je bil Močan daleč najboljši slovenski igralec in ima po tem uspehu velike možnosti, da osvoji jakostne lestvice Slovenije in bo najboljši slovenski igralec na zveznih jakostnih lestvicah. Benko je v prvem kolu premagal Bašiča iz Zenice z 2:0 ter nato izgubil s prvakom Vojvodine Kovačem z 1:2. Ostali Sobočani razen Ungerja so izgubili v prvem kolu, čeprav moramo povedati, da so prikazali zelo dobro igro in nudili močan odpor svojim nasprotnikom, Unger pa je bil v drugem kolu izgubil z Matjaševićem z 0:2. Med osmerico najboljših se je uvrstila dvojica Kuzma—Žitek ter mešana dvojica Benko—Marinkovič (Petovia). Sicer pa so naslove državnih prvakov v Murski Soboti osvojili Lupulesko (Unirea Uzdin) pred Primorcem (Bagat Zadar) pri mladincih posamezno; Krsnikova (Olimpija Ljubljana) pred Ojsterškovo (Kemičar Hrastnik) pri mladinkah posamezno; dvojica mladincev Lupulesko—Petroj, dvojica mladink Ojsteršek—Gopič (Kemičar—Senta) ter mešana dvojica Primorac—Fazlič (Bagat—Mladost Zagreb). Organizacija zelo zahtevnega tekmovanja je popolnoma uspešna, za kar gre zasluga organizacijskemu odboru s predsednikom Jožetom Kovačem na čelu ter pokrovitelju tekmovanja SOZD ABC POMURKA in pokrovitelju kluba VELETRGOVINI „POTROŠNIK“.

M. U.

Predsednik kolektivnega poslovnega organa ABC Pomurka Gusti Grof v imenu pokrovitelja državnega mladinskega prvenstva v namiznem tenisu v Murski Soboti podeljuje priznanje republiškega mladinskega prvaku in tretjevrščenemu na državnem prvenstvu Miranu Močanu iz Murske Sobotice. Foto: L. Klar

KEGLJANJE

RADENSKA PETA

V zadnjem kolu tekmovanja slovenske moške kegljaške lige je Radenska gostovala v Ljubljani in izgubila srečanje z novim republiškim prvakom Gradisom z rezultatom 5206:4980 podrtih kegljev. Pri Radenski je bil zopet najboljši Miro Steržaj, ki je podrl 904 kegljev pred Harijem Steržajem 854. Kovačem 847. Smodišem 841. Drvaričem 801 in Kocuvanom 733 podrtih kegljev.

Gradis	10	7	0	3	14
Triglav	10	7	0	3	14
Konstruktor	10	6	0	4	12
Celje	10	5	0	5	10
RADENSKA	10	4	0	6	8
Tešstil	10	1	0	9	2

HOKEJ NA TRAVI

Spet Pomurje

V Ljubljani je bil odigran turnir v hokeju na travi posvečen 35. letnici igranja te panoge v Sloveniji. Med tremi moštvi so imeli zopet največ uspeha igralci Pomurja iz Murske Sobotice, ki so osvojili prvo mesto. Rezultati: Pomurje: Svoboda 0:0, Pomurje: PIC Maribor 5:1 (Črnko 2, Časar, Drvarič in Fujs). Pomurje je igralo v postavi: Kous, Mesarič, Malok, Bedek, Črnko, Fujs, Zelko, Bukvič, Časar, Gostonj, Drvarič in Lalovič. Sodila sta Vuček in L. Zelko iz Murske Sobotice.

POMURJE	2	1	0	5	1	3
Svoboda (Lj)	2	0	2	0	0	2
Maribor	2	0	1	1	1	1

ODBOJKA

Druga zmaga

V predzadnjem kolu tekmovanja v drugi slovenski ženski odbojkaški ligi — vzhod je Pomurje iz Murske Sobotice v Beltincih premagalo Braslovče s 3:0 in zabeležilo svojo drugo zmago. V moški konkurenci pa je Ljutomer zmagal v Vuzenici s 3:0, medtem ko so Radenci z 0:3 izgubili z mladinskim moštvom Stavbarja iz Maribora.

STRELSTVO — REP. PRVENSTVO

Mladinke Noršinec prvakinja

V Hotinji vasi je bilo republiško prvenstvo za mladince, mladinke. Člane in članice v streljanju z zračno puško. Tekmovanja so se udeležili tudi pomurski strelci in strelke in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. To še posebej velja za mladinke SD Noršinci (Valentino Rojko, Alenka Balšak in Jožica Kodila), ki so s 1059 krogi osvojile prvo mesto in naslov republiških prvakinja.

Najboljša med njimi je bila Rojkova, ki je osvojila četrto mesto. V članski konkurenci se je izkazal Jani Horvat (Mura), 375 krogov, ki je osvojil četrto mesto, med članicami pa Milica Sinko, ki je osvojila peto mesto s 357 krogi.

Na državnem prvenstvu, ki bo v Zenici, bo iz soboške občine sodelovalo 13 strelcev in strelk. Toso: Janez Horvat, Milica Sinko, Valentina Rojko, Alenka Balšak, Jožica Kodila, Marjan Madžar, Branko Bukovec, Aleš Števanec, Franc Gider, Robert Pertoci, Damir Panič, Silva Horvat in Erika Kovač.

POKALNI NOGOMETNI TURNIR

Turnišče občinski prvak

V Turnišču je bil sklepni pokalni nogometni turnir občine Lendava, na katerem so nastopila tri moštva. Največ uspeha so imeli domači nogometaši, ki so osvojili prvo mesto, naslov pokalnega prvaka občinske nogometne zveze Lendava in prejeli pokal. Rezultati: Odranci—Olimpija 3:1, Turnišče—Olimpija 6:1 in Turnišče—Odranci 0:0. Vrstni red: 1. Turnišče, 2. Odranci in 3. Olimpija iz Dolge vasi.

V Hotizi pa je bilo sklepno pokalno tekmovanje mladincev. Zmagalo je Turnišče pred Hotizo in Mostjem.

Rokoborba — rep. člansko prvenstvo

PET REPUBLIŠKIH NASLOVOV SOBOČANOM

V telovadnici doma Partizan v Murski Soboti je bilo republiško člansko prvenstvo v rokoborbi, na katerem je sodelovalo 62 tekmovalcev iz 7 društev in klubov. Med njimi so bili dobro zastopani pomurski rokoborci, ki so se lepo odrezali, saj so osvojili kar pet republiških naslovov.

Tekmovanje si je ogledal zvezni trener Milan Nenadič in bil zadovoljen s prikazanimi borbami. Od pomurskih tekmovalcev bodo sodelovali na državnem prvenstvu: Hošpel, Jože Vrbancič, Kranjec, Danijel Vrbancič, Podlesek in Podlipnik.

Od pomurskih rokoborcev so bili na republiškem tekmovanju najuspešnejši: Hošpel (MS) v kat. do 48 kg, Jože Vrbancič v kat. do 62 kg, Danijel Vrbancič v kat. do 48 kg, Podlesek v kat. do 74 kg in Podlipnik v kat. nad 100 kg, ki so osvojili naslove republiških prvakov. Druga mesta so osvojili: Cifer (Puc), Meklicar (MS), Kranjec (MS) in Kološa (MS). Tretji so bili: Makar (Puc), Lazar (Puc), Vogrinec (MS).

V soboto in nedeljo bo v Zagrebu državno mladinsko prvenstvo.

JUDO

TOKRAT NAJBOLJŠI SOBOČANI

V organizaciji športnega društva Cankova je bil tretji pozivni turnir pionirjev Pomurja v judu. Sodelovalo je 60 tekmovalcev s Cankove, iz Lendave, Ljutomerja in Murske Sobotice. Največ uspeha so imeli pionirji iz Murske Sobotice, ki so v ekipni razvrstitvi osvojili prvo mesto. Lep napredek pa so pokazali pionirji s Cankove.

Rezultati: do 32 kg: 1. Blažič (Le), 2. Šbul (Ca), 3. Smodiš (Ca) in Kavčič (MS); do 35 kg: 1. Breznik (Le), 2. Vzžo (Le), 3. Štolt in Rituper (MS); do 38 kg: 1. Sebjan (MS), 2. Virag (Lj), 3. Štajer (Le), in Horvat (Lj); do 42 kg: 1. Cerič (MS), 2. Lešnjak (Le), 3. Šadl (Ca) in Orehovec (Le); do 46 kg: 1. Veldin (MS), 2. Kornhauer (Ca), 3. Recek (Le) in Kos (MS); do 52 kg: 1. Šoš (MS), 2. Berden (MS), 3. Korc (Le) in Ortman (Lj); nad 52 kg: 1. Hajdinjak (Le), 2. Hari (Ca), 3. Horvat (Le) in Podlesek (MS). Ekipno: 1. Murska Sobota 25, 2. Lendava 25, 3. Cankova 12 in 4. Ljutomer 4 točke.

V soboto bo v Lendavi republiško prvenstvo pionirjev, na katerem bo nastopilo okrog 100 tekmovalcev iz 16 klubov. Med njimi bodo tudi številni pomurski tekmovalci.

O. Šoš

PREDSTAVLJAMO VAM

ALEŠ ŠTEFANEC

Je učenec osnovne šole na Tišini. Na letošnjem republiškem prvenstvu v streljanju z zračno puško šolskih športnih društev Slovenije je osvojil naslov republiškega prvaka. hkrati pa prispeval pomemben delež k osvojitvi ekipnega prvaka Slovenije SŠD Ludvik Rogan na osnovni šoli Tišina.

S strelstvom se je začel ukvarjati v petem razredu osnovne šole. Za strelstvo ga je spodbudil oče, s tem da mu je kupil zračno puško. Poleg strelstva se ukvarja še z nekaterimi drugimi športi, zlasti z nogometom in košarko. Najbolj pa ga privlači strelstvo, kjer je doslej tudi dosegel največje uspehe. Že lani je sodeloval na republiškem prvenstvu, kjer je osvojil drugo mesto. hkrati pa bil tudi udeleženec državnega prven-

stva. Na letošnjem republiškem prvenstvu šolskih športnih društev je s 184 krogi izenačil republiški rekord. Tudi vnaprej se bo nestrno ukvarjal s strelstvom in upa, da uspehi ne bodo izostali.

SNE

REMI MURE IN ZMAGA NAFTE

V prvenstveni tekmi slovenske nogometne lige je soboška Mura gostovala v Kranju in igrala z domačim Triglavom 0:0. Tako so Sobočani nadoknadili točko iz prvega kola, ki so izgubili doma z Rudarjem. Lendavska Nafta pa je v tekmovanju slovenske lige — vzhod doma premagala Peko z 2:0.

Razpored tekem

I. MNL Murska Sobota

X. kolo — 8/4—84
Šalovci : Radgona
Bogojina : Apače
Tišina : Pušča
Rakičan : Puconci
Tešanovci : Dokležovje

XI. kolo — 15/4—84
Tešanovci : Šalovci
Dokležovje : Rakičan
Puconci : Tišina
Pušča : Bogojina
Apače : Radgona

XII. kolo — 22/4—84
Šalovci : Apače
Radgona : Pušča
Bogojina : Puconci
Tišina : Dokležovje
Rakičan : Tešanovci

XIII. kolo — 29/4—84
Rakičan : Šalovci
Tešanovci : Tišina
Dokležovje : Bogojina
Puconci : Radgona
Pušča : Apače

XIV. kolo — 6/5—84
Šalovci : Pušča

Apače : Puconci
Radgona : Dokležovje
Bogojina : Tešanovci
Tišina : Rakičan

XV. kolo — 13/5—84
Tišina : Šalovci
Rakičan : Bogojina
Tešanovci : Radgona
Dokležovje : Apače
Puconci : Pušča

XVI. kolo — 20/5—84
Šalovci : Puconci
Pušča : Dokležovje
Apače : Tešanovci
Radgona : Rakičan
Bogojina : Tišina

XVII. kolo — 27/5—84
Bogojina : Šalovci
Tišina : Radgona
Rakičan : Apače
Tešanovci : Pušča
Dokležovje : Puconci

XVIII. kolo — 6/84
Šalovci : Dokležovje
Puconci : Tešanovci
Pušča : Rakičan
Apače : Tišina
Radgona : Bogojina

SRL — ŽENSKE

Polana povečala vodstvo

V nadaljevanju prvenstva v slovenski ženski rokometni ligi — vzhod je Polana z visokim rezultatom 24:12 premagala Brežice. Gole za Plano so dosegle: Horvatova 11, Vugrinčeva in Kociprova po 4, Bačičeva in Laslova po 2 ter Viragova enega. Rokometašice Beltinke iz Beltincev pa so izgubile v Titovem Velenju od domače ekipe 19:28. Gole za Beltinko so dosegle: Zakojčeva 11, Bašova 3, Rousova 2, ter Puklavčeva, Vereševa in Gjerkeševa po enega. Na lestvici vodi Polana s prednostjo 4 točk pred drugouvrščenim Smartnim, Beltinka pa je brez točke zadnja.

SKL — ŽENSKE

ZMAGA POMURJA

Košarkarice Pomurja iz Murske Sobotice so gostovale v Divači in v prvenstveni tekmi slovenske lige premagala ekipo Cimosa z rezultatom 68:60. Koše za Pomurje so dosegle: Žitek 24, Kordoš 13, Šiško 9, Bore 8, Benko in Babič po 4, Katančič 3 in Roškar 2.

Na soboški avtobusni postaji so predstavniki judo sekcije Partizana Murska Sobota in ljubitelji tega športa po vrnitvi iz Aten pripravili prisrčen sprejem dobičniku srebrne in bronaste medalje na balkanskem prvenstvu.

Maraton TREH SRC 21. aprila v Radencih

Tekaške proge nespremenjene

Društvo Partizan Radenci, ki bo 21. aprila 1984 organizator že tradicionalnega tekaškega maratona TREH SRC v Radencih, že nekaj časa sprejema prijave tekačev. Tudi letos ostane štartnina nespremenjena 100 dinarjev za tiste, ki se prijavijo v razpisnem roku, to je 10 dni pred prireditvijo, oziroma 200 dinarjev za zamudnike.

Štartnina se plača za veliki in mali maraton, medtem ko za trim tek štartnina ni. Udeleženci tekaškega maratona plačajo štartnino na dan prireditve ob dvigu štartnih števil. Proge za tek bodo v glavnem iste kot lani.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTO

V prejšnjem tednu je bilo na območju Pomurja veliko tatvin. Kaže, da nepridipravi pridno izkoriščajo našo malomarnost do premoženja.

Doslej neugotovljen storilec je ponoči obiskal polja v Brezovcih in Predanovcih, kjer opravljajo melioracijska dela, in vdrl v delovne stroje. SGP Gradbinec iz Kranja je oškodovano za 11.500 dinarjev, saj je ob 230 litrov nafte. Obrtniku Edu Kranjcu je tat ukradel 120 litrov pogonskega goriva in mu povzročil za 6.000 dinarjev škodo. Vlomil je še v delovni stroj,

od koder je odnesel kaseto z orodjem.

V zadnjem času je veliko povprane ševanje po aluminiju. Potemtakem ni čudno, da je nekdo v Presiki, kjer ima Anton Gomboc od Jurja delavnico, odpeljal 210 kilogramov aluminijevih odpadkov in tako povzročil za 30.000 dinarjev škodo.

KDO KRADE NAFTO?

Manjšo škodo pa je utrpel Franc Erjavec iz Lipovec, znan po reji zajcev. V teh dneh mu je nekdo ukradel 6 nemških lisev in 4 zajce novozelandske pasme. Škoda znaša 20.000 dinarjev.

Dobre ključavnice so preprečile, da vlomilec, ki mu je sicer uspelo priti v skladišče restavracije Park v Radencih, ni vlomil še v ostale prostore. Tam bi namreč našel predmete večje vrednosti, medtem ko je iz skladišča pobral le nekatere malenkosti. Po sledovih, ki jih je pustil, ga bodo skušali čimprej odkriti.

Marija Kovač iz Lendave je prijavila krajo ročne torbice in ženskega prstana, kar je menda vredno 47.000 dinarjev. Za storilecem poizvedujejo.

Kraje drv iz gozdov so na našem območju zelo pogoste. Pred dnevi so iz gozda pri Lutvercih ukradli 10 kubičnih metrov jelševih in topolovih drevov. Kmetijski kombinat, TOZD Gozdarstvo, je oškodovan za 15.000 dinarjev.

Na to, da je treba avto vselej zakleniti, smo na tem mestu že nekajkrat opozorili, vendar nekateri še vedno ravnajo malomarno. Kot Ignac Donko iz Gaberja, ki je pred kratkim nezaklenjen avto pustil pred bifejem v Gaberju, sam pa se z avtobusom odpeljal v Celje. Ko se je vrnil, je ugotovil, da je med tem iz avta nekdo ukradel radio s kasetofonom. Škoda znaša 20.000 dinarjev.

V noči s 30. na 31. marec je nekdo s parkirišča pred stanovanjskim blokom na Lendavski cesti 25/b ukradel osebni avto zastava 101, registrska številka MS-404-41. Lastnik avta je Viktor Pintarič.

Teden pa ni minil brez prometnih nesreč. V kroniki bomo opisali tri. V primerjavi s prejšnjimi obdobji, je stanje v prometu še kar zadovoljivo, so nam zatrtili v ponedeljek na Upravi za notranje zadeve v Murški Soboti. So pa v skrbeh,

kajti v zadnjih dneh aprila in v času prvomajskih praznikov, je stanje v prometu običajno manj ugodno. Prizadevati si moramo za večjo varnost.

V preteklem tednu se je najhujša prometna nesreča zgodila 30. marca ob 9.30 uri na Hotizi. Srečko Puklavec iz Maribora se je peljal s kombijem iz Murske Sobotne proti

Lendavi. Na Hotizi je zmanjšal hitrost in vključil smerni kazalec, da bi zapeljal na levo stransko cesto, ki pelje proti Veliki Polani. Tedaj je za njim pripeljal s tovornim avtom Bela Simon iz Lendave, ki je zaradi neprimerne hitrosti in kratke varnostne razdalje trčil v kombi, ki se je zato obrnil za 180 stopinj in obstal na levi strani ceste. V tem hipu se je iz nasprotne smeri pripeljal z osebnim avtom Branko Lovrak iz Lendave, ki je s prednjim delom trčil v desno bočno stran kombija. Lovrak se je lažje poškodoval in so ga prepeljali v bolnico. Škoda na vseh treh avtih pa znaša 450.000 dinarjev.

V soboto, 31. marca ob 13.35 uri se je zgodila prometna nesreča na magistralni cesti v Lomanoših. Vzrok: neprimerna hitrost in prekratka varnostna razdalja. Telesnih poškodb ni, pač pa gmotna škoda v znesku 45.000 dinarjev. Marjan Hajdinjak iz Spodnje Ščavnice se je pripeljal v Lomanoše iz mariborske strani in se ustavil za traktorjem. Nenadoma pa je z neprimerno hitrostjo pripeljala Irena Varga iz Lendave in z osebnim avtom trčila v Hajdinjakov avto.

Prav tako v soboto pa se je zgodila prometna nesreča v Bogojini. Janez Brumen iz Bogojine je vozil traktor po lokalni cesti in ko je pripeljal v križišče z regionalno cesto, se ni prepričal, če lahko varno zapelje nanjo. To pa je bilo usodno, saj se je prav v tistem trenutku po prednostni cesti pripeljala z osebnim avtom Alojzija Laslo iz Dobrovnika. Ob trčenju je nastalo gmotne škode v znesku 70.000 dinarjev. Telesnih poškodb k sreči ni.

Š. S.

krvodajalci

MORAVCI — Štefan Bencak (7), Franc Bencak (1), Marija Lipič (8), Irena Ambruž (9), Štefan Ambruž (13), Ludvik Temlin (10), Rudolf Roth (3), Geza Lutar (34), Majda Džurinek (4), Branko Džurinek (3), Jože Sep (17), Franc Bruner (6), Šarika Gomboc (13), Zinka Ovsenjak (5), Štefan Flisar (6), Marija Rajbar (12), Geza Lanjšček (10), Franc Semenič (26), Anica Henah (7), Geza Bencik (3), Šarika Kuhar (16), Francka Škraban (5), Jože Kanjšček (1), Marija Džuban (4), Slavica Kešic (3), Franc Horvat (10).

DRVODAJALCI OD DRUGOD — Josip Kološa (4), Emilija Horvat (4), Janez Kološa (9), vsi iz Andrejec; Marta Pintarič (15), Rudolf Savel (22), oba iz Martjanec; Marija Vitez (5), Dragica Vogrinčič (15), Marija Škerlak (4), vsi iz Nemčavec; Jože Gergorič (8), Jože Kavaš (11), Stefan Banko (13), Stanko Donša (7), Franc Zakoč (13), Irma Lanjšček (36), vsi iz Noršinec; Jože Albert (5), Marta Lutar (5), Stanko Golob (7), Marjeta Ružič (8), vsi iz Sebeborec; Anton Barič (27), Lendava; Oto Baranja (18), Franc Horvat (11), Franc Panker (13), vsi Panonija M. Soboti; Janez Šantak (17), KIK Pomurka; Branko Rantaša (6), Agrotehnika; Hilda Andrejek (6), Trdkova; Vlado Lazar (7), Ivanovci; Branko Ribaš (8), Panonija; Jožica Šbul (5), Skakovci; Srečko Frelih (21), Lina Apac.

HVALA ZA SDELOVANJE!

UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE MURSKA SOBOTA

razpisuje javno dražbo

za prodajo osebnih avtomobilov, ki bo 18/4-1984 ob 10. uri na dvorišču UNZ M. Soboti, Ul. Arh. Novaka št. 5.

- osebni avto VW 1200, letnik 1972, izklicna cena 30.000.- din
- osebni avto VW 1200, letnik 1975, izklicna cena 43.000.- din
- osebni avto VW 1200, letnik 1976, izklicna cena 49.000.- din
- osebni avto VW 1200, letnik 1975, izklicna cena 42.000.- din
- osebni avto Zastava 750, letnik 1978, izklicna cena 41.000.- din
- osebni avto Zastava 750, letnik 1979, izklicna cena 45.000.- din
- osebni avto Zastava 750, letnik 1978, izklicna cena 36.000.- din
- osebni avto Zastava 750, letnik 1978, izklicna cena 35.000.- din
- osebni avto Zastava 750, letnik 1978, izklicna cena 33.000.- din
- osebni avto Zastava 750, letnik 1977, izklicna cena 25.000.- din
- interv. avto IMV Combi, letnik 1974, izklicna cena 85.000.- din
- osebni avto VW Golf D, letnik 1978, izklicna cena 180.000.- din

na prodaj je tudi pisarniška in druga oprema.

Kupec plača prometni davek od izklicane cene po predpisani stopnji.

Udeleženci morajo pred pričetkom dražbe plačati za motorna vozila 10 % udeležbo od izklicne cene.

Ogled vozil in druge opreme je možen v torek, 17/4-1984 od 8. do 15. ure na dvorišču UNZ M. Soboti.

FERI MAUČEC

13

60 LET NOGOMETA V POMURJU

Lendava prvak slovenske lige

Kmalu po osvoboditvi so se v TVD Paruzanu v Murški Soboti zbrali nekateri športni delavci, med katerimi velja omeniti predsednico občine Murska Soboti Kocmurjevo, Mesariča, Serbca in Jančija Hojerja ter se dogovorili o nadaljnjem razvoju športne dejavnosti, zlasti nogometa. Na tem sestanku so se tudi dogovorili, da bodo nogometaši začeli z vadbo pod vodstvom igralca in trenerja Vladimira Kukanje. Prav tako so začeli z igranjem prijateljskih nogometnih tekem. Med drugim so igrali z reprezentanco Ljubljane in zmagali z visokim rezultatom 5:1. V Mariboru so premagali Branik z 1:0, v Murški Soboti pa s 3:1. Skratka, po osvoboditvi so

imeli v Murški Soboti najboljšo nogometno enajsterico v Sloveniji, in to vse do pomladi leta 1946, ko so iz športnega kluba Mura odšli nekateri dobri nogometaši: Kerčmar in Gerencar, ki sta se pridružila Lendavi ter Deškovič I, ki je odšel študirat.

Leta 1946 je bila ustanovljena slovenska nogometna liga, v katero je bil uvrščen tudi SK Mura. Ker pa so klub zapustili nekateri dobri igralci, moštvo ni doseglo vidnejšega uspeha in je nekaj časa celo doživljalo krizo.

Šele s prihodom mlajše generacije je SK Mura začela dosegati boljše rezultate. Za Muro so nastopali: Bencik, Gerencar, Kološa, Cagran, Deškovič I, Deškovič II, Klanjšček, Vrtarič, Zelko, Kukanja, Kerčmar, Gorčan, Matuš in Klepec.

Po osvoboditvi so v moštvo SK Lendava prišli igralci: Todor, Božič, Vogrinčič, Stefanec,

FERI ZELKO — eden najboljših nogometašev Mure, ki je s svojo igro in goli vrsto let navduševal številne gledalce. Bil je tudi trener Mure.

Šiflar itd., tako da je športni klub Lendava v okrožnem prvenstvu osvojil prvo mesto in igral kva-

(nadaljevanje)

lifikacije za vstop v slovensko ligo z moštvom Kranja. Ker so nogometaši SK Lendava zmagali na obeh srečanjih v Kranju in v Lendavi z 1:0, so se uvrstili v slovensko nogometno ligo. V tej ligi so nastopila še moštva: Železničar (Ljubljana), Rudar (Trbovlje), Olimp (Celje), Železničar (Maribor), Polet (Maribor), Mura (Murska Soboti), Drava (Ptuj) in Lendava. V tem tekmovanju so nogometaši Lendave osvojili prvo mesto z eno točko prednosti pred Železničarjem iz Ljubljane in se uvrstili v prvo zvezno nogometno ligo, ki je bila ustanovljena jeseni leta 1946. Z uvrstitvijo v prvo zvezno ligo se je Lendava preimenovala v Nafto.

Nogometno moštvo Mure 1948. Ieta: stojijo od leve — Š. Norčič, Cvetič, Vrtarič, Šušteršič, Kološa st., Deškovič, Babič, Horvat. Sedijo: Kološa ml., Režinja, L. Norčič in Klanjšček.

NK "Nafta" proti "Partizan" Beograd leta 1946 z desne: Gerencar, Jaba, Štelanec, Kukanja, Zelko, Todor, Matuš, Vrtarič, Babič, Cvetič, Kološa ml., Kukanja, Zelko, Vrtarič, Šušteršič, Cvetič, Norčič, Kološa st., Deškovič, Babič, Horvat, Režinja, L. Norčič, Klanjšček.

Nogometno moštvo Nafta iz Lendave leta 1946.

Na podlagi 37. člena Statuta delovne skupnosti Skupne strokovne službe SIS materialne dejavnosti občine Gornja Radgona, sprejetega dne 8/2-1983, in sklepa komisije za medsebojna in delovna razmerja delovne skupnosti Skupne strokovne službe SIS materialne dejavnosti občine Gornja Radgona z dne 30/3-1984 so

OBJAVLJENA prosta dela in naloge

— strokovni delavec

za področje samoupravne komunalne interesne skupnosti in samoupravne interesne skupnosti za ceste

Poleg splošnih pogojev, predpisanih v ZZZ, mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima višješolsko izobrazbo pravne, gradbene oz. druge ustrezne smeri,
- dve leti ustreznih delovnih izkušenj, ali
- da ima srednješolsko izobrazbo gradbene oz. druge ustrezne smeri,
- tri leta ustreznih delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprjema komisija za medsebojna in delovna razmerja pri Skupni strokovni službi SIS materialne dejavnosti občine Gornja Radgona, Trg svobode 10, Gornja Radgona, 8 dni od objave razpisa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni pismeno v roku 30 dni od poteka roka za prijavo.

SREDNJA GOSTINSKA IN TURISTIČNA ŠOLA IZOLA

objavlja

potrebo po delavcih za:

1. 2 NATAKARJA

natakar s 2 letoma izkušenj v stroki, poskusno delo 2 meseca (za določen čas: od aprila do 30. 9. 1984 z možnostjo kasnejše zaposlitve za nedoločen čas)

2. ČISTILKA

NK delavka, poskusno delo en mesec, pričetek dela 1. junija 1984.

Kandidati naj dostavijo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev z opisom dosedanjega dela v 8 dneh po objavi.

Komisija za delovna razmerja osnovne šole „Stefan Kuhar-Bojan“ Puconci

objavlja

naslednja prosta dela in naloge:

- 1 učitelja nemškega jezika — NDC — pogoj PRU
- 1 učitelja fizike in tehničnega pouka — NDC — pogoj PRU

Rok prijave: 8 dni po objavi. Nastop dela 1. september 1984.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni.

Tovarna dušika Ruše n. sol. o. TOZD Proizvodnja kremenčevega peska Puconci n. sol. o. 69201 PUCONCI

objavlja

na osnovi sklepa poslovnega odbora

prosta dela in naloge

1. vodja razvoja

- dipl. gradbeni inž. ali gradbeni inženir ali gradbeni tehnik,
- poskusno delo 3 mesece,
- nudimo vseljivo 2-sobno stanovanje.

2. referent nabave

- srednja strokovna izobrazba in 5 let delovnih izkušenj,
- poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili na gornji naslov v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po izbiri.

tedenski koledar

PETEK, 6. april — Viljem SOBOTA, 7. april — Herman NEDELJA, 8. april — Albert PONEDELJEK, 9. april — De-meter
TOREK, 10. april — Mehtilda SREDA, 11. april — Stanislav CETRTEK, 12. april — Lazar

prodam

ZASTAVO 750 (PO DELIH), prodam. Anton Marinič, Strožja vas 26, p. Ljutomer. In-212
KOSO ZA TRAKTOR ZETOR, škropilnico in štiritredno sejalnico za koruzo ter obračalnik prodam. Ključarovič 23, p. Križevci pri Ljutomeru. In-211
VSELJIVO HIŠO V ČRENŠOV. CIH z 20 arov vrta prodam. Informacije pri zidarskem mojstru Jožetu Horvatu, Žizki, telefon 70-047. M-1307
SEJALNICO ZA KORUZO HAS-SIAR RAU, 4-redno in 300 l škropilnico prodam. Veščica 54. M-1372
HLADILNIK, preproga za dnevno sobo in preproga — tekač prodam. Murska Sobota, Mladinska 62. M-1376
LADO 1500 SL (47.000 km), dodatno opremljeno, prodam. Potisk, Vrtna 3, telefon 23-160. M-1377
BARVNI TELEVIZOR GORENJE PRODAM. Potisk, Vrtna 3, Murska Sobota. M-1378
ŠKODO 100, letnik 1971, lahko tudi po delih, prodam. Lemerje 73. M-1382
GOLF J, potreben manjšega popravila, prodam. Kličiče od 18. do 19. ure po telefonu 77-081. M-1383
DVOOSNO PRIKOLICO, 3 t, nujno prodam. Andrejč, M. Petrovci 2. M-1384
RENAULT-5, letnik 1974, prodam. Bojan Maučec, Murska Sobota, Lendavska 19/A. M-1385
RENAULT-4, letnik 1977, prodam. Rudi Kolarič, Murska Sobota, Prvomajska 18. M-1386
RABLJENO SEDEŽNO GARNITURO, električni in plinski štedilnik ter staro stiskalnico („prešpan“), prodam. M. Sobota, Miklošičeva 23. M-1387
RENAULT-4, letnik 1975, na novo registrirano, ugodno prodam. Bokan, Otovci 22. M-1388
PRIKOLICO ZA ŽIVINO PRODAM. Ogljed možen v soboto in nedeljo. Bakovci, Stara ulica 4. M-1389
NESNICE, mlade jarkice, pasme HISEX, rjave, stare tri mesece, navajene že na vsi domačo hrano, iz vrst najboljših pasem nesnic, prodajam. Dobite jih vsak dan, tudi v soboto in nedeljo. Jože Soršak, Podložje 1, 62323 Ptujška gora. In-154
CITROEN GS, letnik 1976, prodam za 180.000,00. Bakovci, Cvetna 10, telefon 76-071. M-1391
MEŠANI GOZD V KRIŽEVCIH PRODAM. Oglasite se v nedeljo. Naslov v upravi lista. M-1392
FORD GLX, letnik 1973, prodam. Leopold Flisar, Skakovci 40. M-1393
PARCELO V IVANOVCIH, primerno za sadovnjak ali novi nasad, 10 arov prodam. Informacije pri odvetniku Danilu Hariju. M-1394
TRISOBNO STANOVANJE V CENTRU M. SOBOTE PRODAM. Informacije po telefonu 21-688. M-1396
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, ohranjeni, prodam. Marija Topolovec, Murska Sobota, St. Rozmarna 2 („šoping“). M-1397
HRASTOV LES ZA OSTREŠJE PRODAM. Nedelica 14, p. Turnišče. M-1399

tel: 069/73-137
branko
MOJLA
radenci

avtokleparstvo/avtoličarstvo
ravnalna miza-komora
zaščita vozil-vlečna služba

inles
inovak okna

VESTNIK

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor.

Stefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunc, Gontar Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. — Celoletna naročnina 470,00 din, polletna 235,00 din, letna naročnina za inozemstvo 1.100,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 630,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 13,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

GOZD IN SADOVNJAK NA KRPECU PR ŠTRIGOVI, 2 ha, prodam. Oglasite se pri Dragotinu Nemcu, Štrigova. M-1400
PEUGEOT 304, letnik 1971, prodam. Cena po dogovoru. Horvat, G. Petrovci 32/A. M-1401
VESPO APK s prikolico, nosilnost 500 kg, vozen z A kategorijo, 10.000 km, prodam. Anton Nedog, Stavešinski vrh 49, p. Spodnji Ivanjci. GR-90
VOKSWAGEN 1200, starejši letnik, registrirani do novembra 1984, prodam za 48.000 din. Klobasa, Okoslavci 71. GR-91
SALONITNE PLOŠČE 7,5-valne (140 kom.), prodam. Ciril Ploj, Podgorje 19, p. Apače. GR-92
RENAULT—4, TL, letnik 1977, po ugodni ceni, nujno prodam. Janez Bratuša, Negova 74, p. Spodnji Ivanjci. GR-99
VINOGRADNIŠKO—GOSPODARSKO ZGRADBO (počitniška hiša) z vinogradom in vinogradniško opremo v okolici Kapela—Radenci prodam. Hiša je podkletena, napeljana sta elektrika in vodovod. Vinograda je 50 arov, novejši hasad. Informacije v večernih urah po telefonu (069) 82-512. M—MM
ŠKODO, letnik 1971, neregistrirano, v voznem stanju in tridelne klinaste brane (ljutomerske), prodam. M—1436
RENAULT-4, letnik 1977, ugodno prodam. Martin Hanc, Črenšovci 23. M—1437
DIANO letnik 1978, obnovljeno, prodam. Naslov v upravi lista. M—1438
FIAT 125 P, letnik 1980, prevoženih 54.000 km, prodam. Cena 180.000,00 Ernest Banfi, Vaneča 39. M—1439
VEČ KOSOV STARINSKEGA POHIŠTVA PRODAM. Murska Sobota, Prežihova 7/A, telefon 23-652. M—1440
RENAULT-4, letnik 1979, ugodno prodam. Gornja Bistrica 124. M—1441
LADO 1500, letnik 1981 in tov. avto tip IFA. 5 t, zaradi gradnje nujno prodam. Cena po dogovoru. Ogljed vsak dan. Serdica 126, p. Rogošovci. M—1443
ŠKROPILNICO METALNA, traktorsko, prodam. Tešanovič 9. M—1444
FORD TAUNUS 17 M, in hidroforski z enofazno, 5-stopenjsko črpalko prodam. Naslov v upravi lista. M—1445
GOZD IN PARCELO, primerno za počitniško hišico v Dolini pri Puconcih prodam. Rituper, Panovci 16. M—1446
KOSILNICO BERTOLINI, diesel, prodam. Silvo Gabersček, Benica 24, p. Lendava. M—1447
SEMENSKI KROMPIR PRODAM. Beltinci, Vezna 12. M—1448
DVE LAHKI PRIKOLICI in dvobrazni plug prodam. Smodiš, Rankovci 26. M—1449
HARMONIKO, 3-vrstno (prostotonsko), prodam. Murska Sobota, Okt. revolucije 40. M—1450
ZASTAVO 101, letnik 1975, poceni prodam. Silvo Gabersček, Benica 24, p. Lendava. M—1447
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK PRODAM. Telefon 22-508 — popoldne. M—1451
BARVNI TELEVIZOR GORENJE PRODAM. Informacije po telefonu: 23-314. M—1450
TRAKTORSKI SADILEC ZA KORUZO »PANONIJA«, dvo-redni, prodam. Elemer Kovač, Šulinci 55, p. G. Petrovci. M—1456
MALE PUJSKE PRODAM. Krog, Trubarjeva 90. M—1457
MLATILNICO ZA DETELJO, kompletno, zaradi starosti lastnika, prodam. Anton Balažič, Boreci 24.

p. Križevci pri Ljutomeru. M-1403
VW 1300 prodam. Naslov v upravi lista. M-1402

Tudi jaz bom obiskal gostilno na Hotizi in se razvedril.

POSNEMALNIK ZA MLEKO, v dobrem stanju, prodam. Anton Balažič, Boreci 24, p. Križevci pri Ljutomeru. M-1404
ZASTAVO 101, letnik 1981, prodam. Ropoša, Veržej 31. M-1405
SEJALNICO OLT, 4-redno, malo rabljeno, prodam. Alojz Filipič, Boreci 26, p. Križevci pri Ljutomeru. M-1406
PONY EKSPRES PRODAM. Ogljed po 16. uri. Anton Zakšek, Murska Sobota, Vrtna 8. M-1407
HRAST PRODAM. Murski Črnci 19. M-1408

BORISU GUMILARJU iz Markišavca 32, ki te dni odhaja na odsluženje vojaškega roka, želita veliko srečnih in zadovoljnih dni v novem okolju, po odsluženju pa srečen povratek v domači kraj — očka in mamica.

DRAGEMU DUSANU FLISARJU iz Markišavca, ki odhaja na odsluženje kadrskega roka, želijo vse najboljše, dobrega počutja in vojaški sukni in v novi sredini z željo, da bi se zdruv in poln življenjskih izkušenj vrnil v krog svojih najdražjih — oče, mama, sestra Frida in obe stari mami.

GUME 155 x 13 in zamrzovalno skrinjo prodam. Telefon 22-684. M-1410
PEVSKO OZVOČENJE LEM, 200 W, HALL EFEKTE, prodam. Telefon 77-612 ali 21-533, int. 382. Marjan, Vidonci 30. M-1411
HRENOVE SADIKE PRODAM. Naslov v upravi lista. M-1412
ZASTAVO 101, letnik 1973, v voznem stanju, registrirano, prodam. Odranci 180/A. M-1413
ŠKODA 110, letnik 1975, napredaj. Gornja Bistrica 57. M-1414
GROBNICO NA POKOPALIŠČU V MURSKI SOBOTI, po zelo ugodnih pogojih prodam. Telefon (069) 21-868 — od 19. do 20. ure. M-1415
POHIŠTVO ZA SPALNICO, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Krog, Murska 63. M-1416
MEŠANI GOZD V KUŠTANOVCIH, 45 arov, prodam. Informacije v Selu 10. M-1417
BARVNI TELEVIZOR Z DALJINSKIM UPRAVLJALCEM PRODAM. Golubovič, Murska Sobota, Lendavska 10. M-1419
POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Feher, Murska Sobota, Miklošičeva 75. M-1423
SENO, večjo količino, prodam. Šalamenci 64. M-1424
PRINC 1200 C, dobro ohranjen, ugodno prodam. Melinci 86. M-1425
MOTOR ZA ZASTAVO 1500, italijanski, prodam. Lovrenčič, Rakičan, Panonska 48. M-1427
KOMPLETNO POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO PRODAM. Ogljed popoldne. Činč, Murska Sobota, Lendavska 25/B. M-1428
MOPED APN 6 in WALKMAN (japonski), prodam. Informacije po telefonu 22-026. Murska Sobota, Prešernova 24. M-1430
ŠTEDILNIK ZA CENTRALNO OGREVANJE in 300 kom. isospalna prodam. Murska Sobota, Lendavska 25, stanovanje 133. M-1431
POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO PRODAM. Murska Sobota, Razlagova 13. M-1432
ŠTEDILNIK ZA CENTRALNO OGREVANJE WINHAGEN PRODAM. Serdica 25. M-1433
PRINCA 1200 C (po delih), prodam. Šalamenci 56. M-1435
FIAT 750 LE in pohištvo za spalnico prodam. Telefon 24-078 — popoldne. M-1458

NOVO MANJŠO HIŠO (skrušna pečjo), pri Ljutomeru (Stara cesta), z lepim vinogradom, brajdami, sadovnjakom in vrtom prodam ali menjam za manjšo hišo z vrtom ali njivo v Mariboru. Lepa prilika tudi za zdomce. Klemenčič, Maribor, Regentova 20, ali telefon 062-33-590. M-1459
SEJALNICO PANONIJA ZA KORUZO, 4-redni in traktorsko škropilnico prodam. Elemer Hari, Križevci 141. telefon 77-805. M-1460
MALE PUJSKE PRODAM. Magdič, Muzge 1 — letališče Rakičan. M-1462
ZASTAVO 850, prevoženih 48.000 km, prodam. Ogljed v popoldanskem času. Mlinarič, Veržej 221. M-1463
BARVNI TELEVIZOR PRODAM. Meškovič, Murska Sobota, Trstenjakova 67. Ogljed popoldne. M-1464
MLADO KRAVO PRODAM. Trnje 91. M-1466
BMW 1502 PRODAM. Stanko Brunec, Murska Sobota, A. Kardoša 8. M-1467
TRAKTOR URSUS 335 s 1300 delovnimi urami, prodam. Jurij 107, p. Rogošovci. M-1469
ZASTAVO 101, letnik 1977, dve tridelni okni, rabljeni in sod za gnojnico s črpalko prodam. Tropovci 1/A. M-1470
MALE PUJSKE PRODAM. Tišina 7. M-1472
KOMBAJN ZMAJ 780 PRODAM. Hari, Sodiščinci 27, p. Tišina. M-1473
MLADO KRAVO PRODAM. Genterovci 83. Le-132
BARVNI TELEVIZOR TELEFUNKEN PRODAM. Dolga vas 8/A. Le-129
MZ TS 250, prevoženih 6.000 km, kot nov, registriran, prodam. Ogljed pri Feliksu Zadravcu, Veščica 8/B — popoldne. In-215
WARTBURG KARAVAN, letnik 1978, malo karambolirani, prodam. Grantaša, Veržej 152. in-214
KUHINJSKE ELEMENTE, štedilnik in hladilnik prodam. Murska Sobota, Ivana Regenta 31. M-1475
OSTREŠJE, 9 m, in špirovce 6—8 m, prodam. Lucova 37, p. Gornji Petrovci. M-1476
KRAVO, staro pet let, brejo osem mesecev; kontrola A, prodam. Naslov v upravi lista. M-1477
ZASTAVO 750, letnik 1978, nujno prodam ali zamenjam z doplačilom za motorno žago. Dankovci 26. M-1478
MOSKVIČ, star štiri leta, prevoženih 29.000 km, (zelo ugodno) in oltov plug »slavonac«, 12-colni, prodam. Franc Marič, Rankovci 31, p. Tišina. M-1480
KOMBAJN CLASS EVROPA PRODAM. Andrej Košalin, Grad 28. M-1481
MPORED TOMOSTL 14, star tri leta, malo rabljeni, ugodno prodam. Vidonci 73. M-1482
PUJSKE PRODAM. Skakovci 44. M-1483
FIAT 750, v nevoznem stanju, tudi po delih prodam. Satahovci 3. M-1484
126 P, prevoženih 19.000 km, prodam. Informacije po telefonu 22-319. M-MM
HLADILNIK, 170 l, zaradi selitve, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-MM
Boračeva 4/A, p. Radenci. M-1488

STISKALNICO ZA GROZDJE in MLIN ZA MLETJE JABOLK ter židno opeko (MODUL), prodam. Bakovci, Mladinska 62. M-1489
KOSILNICO LAVERDA PRODAM. Telefon 23-088. M-1507
GOLF DIESEL, letnik 1979, prodam. Naslov v upravi lista. M-1491
MERCEDES 200 D PRODAM. Naslov v upravi lista. M-1492
SENO PRODAM. Ludvik Novak, Ratkovci 7. M-1493
MERCEDES 406 D FURGON PRODAM. Strukovci 32. M-1494
OSEBNI AVTO PASSAT, letnik 1975 ZAMENJAM za traktor na 30 KS. Naslov v upravi lista. M-1496
ZASTAVO 126 P, letnik 1976, prodam. Beltinci, Ravenska 59. M-1498
ELEKTRONIC 90 PRODAM. Ogljed v nedeljo popoldne. Milan Kranjec, Trate 3, G. Radgona. M-1500
TRAKTOR STEYR, 30 KM, letnik 1962, z jermenico in koso prodam. Slavi Horvat, Srednja Bistrica 35/A. M-1504
BARVNI TELEVIZOR ELEKTRONIK PRODAM. Rudi Horvat, Murska Sobota, M. Kuzmiča 21. M-1503
AMI-8 PRODAM. Jože Žinkovič.

Naročnikom, in bralcem Vestnika iz Radgonske občine!
Odslej boste lahko oddali mali oglas za Vestnik vplačali naročnino za Vestnik in naročili čestitko po radiu Murska Sobota. Vsak petek od 8. do 12. ure v prostorih dopisništva Vestnika in Radia v Upravni zgradbi pomurskega sejma v Gornji Radgoni.

HLADILNIK, 120-litrski, skoraj nov, ugodno prodam. Kerčmar, Lendavska 17 b, M. Sobota. Ogljed po 16. uri.
OBRACALNIK FAVORIT 220 PRODAM. Bišup, Babinci 45, p. Ljutomer. In-213
LESENO HIŠO, primerno za vikend in 30 arov gozda prodam. Naslov v upravi lista. M-1502
LADO STANDARD, letnik 1976, prodam za 120.000,00 din. Veličan, Murska Sobota, Kidričeva 18. M-1506
ZASTAVO 750 PRODAM. Jože Slavič, Bakovci, Na kamni 1. M-1508
HIŠO z gospodarskim poslopjem in 10 arov zemlje, primerno za vikend prodam. Šiplič, Vaneča 43. M-1509
ZASTAVO 101, dobro ohranjeno, prodam. Ludvik Šoš, Murska Sobota, Štefana Kuzmiča 26. M-1511
FIAT 125 PRODAM. Andrejci 3/A. M-1513
KORUZO ZAMENJAM ZA SEMENSKI KROMPIR IGOR Naslov v upravi lista. M-1516
MALE PUJSKE PRODAM. Krajna 20. M-1517
NOVE GUME (5 kom.) SENPERIT 165/13 prodam. Srša, Melinci 163/B. M-1518
TRAKTOR DEUTZ 6006 nov, prodam. Naslov na upravi lista. M-1519

kupim

GRADBENO PARCELO, staro ali novo hišo v Murski Soboti kupim. Naslov v upravi lista pod šifro: »ZDOMEČ«. M-1306
SMUČI, rabljene, starejše, kupim. Jože Prša, Mala Poljana 87. M-1374
KOSO ZA TRAKTOR STEYR, letnik 1961 ali naprej kupim ali zamenjam za kosilnico, Leopold Gregorec, Čakova 11, p. Videm. M-1474
STAREJŠO HIŠO na relaciji LENART—M. SOBOTA, lahko potrebna popravila, kupim. Tone Herič, Kranj, Gubčeva 4, telefon 064 26-737. M-1486

zaposlitve

KV ALI PRIUČENO NATAKARICO IŠČE GOSTIŠČE METKA. Vse informacije po telefonu 065 77-015. M-1274
KV ALI PK NATAKARICO ZAPOSILIM. Stanovanje in hrana v hiši, dva dni v tednu prosta. Telefon: 062 658-613. M-1442
ZIDARJA (lahko priučena) in delavca takoj zaposlim. Stanovanje, hrana, prevoz z dela in na delo, zagotovljen. OD po dogovoru. Informacije po telefonu (061) 318-246 — od 7.—8. in (061) 653-123. M-MM

Čenjene stranke obveščamo, da smo začeli s prodajo **PELARGONIJA** in DRUGIH OKRASNIH CVETLIC ZA OKNA IN BALKONE
Cvetličarna je odprta od 7—17. ure. Za obisk se priporočamo. Cvetličarstvo Györfi, Murska Sobota — nasproti avtobusne postaje.

sobe

ZAKONCA IŠČETA SOBO S KUHINJO. Trimesečno predplačilo. Informacije po telefonu 24-702, od 14. do 16. ure. M-1395
DVOINPOLSOBNO STANOVANJE V POSTOJNI zamenjam za enako v Murski Soboti ali Radenci. Telefon od 17. do 20. ure: 067 22-879. M-1479
SOBO S KUHINJO in sobo s souporabo kopalnice oddam. Naslov v upravi lista. M-1490

razno

PREKLIC!
Preključim veljavnost zaključnega spričevala OŠ Salovci, izdano leta 1980. Piroška Rituper, Kriplivnik 35/A, p. Hodoš. M-1421
STAREJŠO HIŠO NA GORIČKEM VZAMEM V NAJEM, pozneje možen odkup. Naslov v upravi lista ali telefon: 23-520. M-1454
OPRAVLJAM SLIKOPLESKARSKA DELA, polagam keramične ploščice, delam demit fasade (toplotne). Keramičarja in slikopleskarja zaposlim. Zlatko Paler, telefon 23-852. M-1471

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 74. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Alojz Hajdinjak

iz Vadarac

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje. Lepa hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilem in predstavniku KS za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Globoko žaljuči: žena Terezija ter sinovi Bela, Pišta in Herman z družinami

Po livadi se ozremo, hiša prazna tam stoji, vrata nemo so priprta, ker tebe draga mama več tam notri ni.

ZAHVALA

16. marca nas je nepričakovano in brez slovesa v 75. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in sestra

Karolina Bedek

roj. Feldvari iz Vučje gomile

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Prisrčna zahvala g. duhovniku, govornici za poslovilne besede in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žaljuči: sin Drago z ženo Ibolko, vnukinja Melita in ostalo sorodstvo

Radijski in televizijski spored od 6. do 12. aprila

PETEK SOBOTA NEDELJA PONEDELJEK TOREK SREDA ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA
16.00 — Pet najboljših ta hip, 16.30 — Aktualno v petek, 6. aprila (mladinska rubrika, Kam konec tedna, pregled Vestnika, napoved radijskega programa), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA
8.50 TV v šoli: TV koledar, Zakaj, zakaj, Francoščina, Odmor, Vladan Desnica, Poročila, 10.35 TV v šoli (do 12.30), 17.30 Poročila, 17.35 Jazz na ekranu: Mingos Dynasty — 1. del, 17.55 Modro poletje, španska mladinska nanizanka, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Turizem — možnost in priložnost: Industrija gostoljubja, 19.10 Risanka, 19.20 Čik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Včeraj za jutri Prešernijada, dokumentarna serija, 20.35 Propagandna oddaja, 20.40 Ne prezrite, 20.55 TV kviz, 22.05 TV dnevnik II, 22.20 Juriš lahke konjenice, ameriški film

TV ZAGREB
8.50 TV v šoli, 16.40 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Vrtoglavi, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika reških občin, 18.45 Obramba in zaščita, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Clochmerle, 21.00 Dober večer, 21.50 Dnevnik, 22.05 V petek ob 22.00.

TV AVSTRIJA
9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Kovčki gospoda O. F. (film), 11.45 Usmeritev, 12.15 Raport z vzhoda, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Risanka, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Panoptikum, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stari (nadaljevanka), 21.20 Avstrijski kviz, 22.15 Šport.

TV MADŽARSKA
8.05 Šolska TV, 8.20 Počitniška matineja, filmi za solarje, 10.35 Paberkovanje, 11.15 Dresirani vlak; Življenje v tleh, kratka filma, 16.30 Popper, pon., 17.25 Panonska kronika, 18.00 Okno, reportaže, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Šola za obrekovanje, komedija, 21.35 Kviz, 22.05 Ilona Medneczky in njeni gostje, posnetek, 23.10 TV dnevnik.

TV KOPER
14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola, Mala Hexy — lutke, Žetev — dokumentarec iz serije Veliko morje — prvi del, Grump — Hudičev čarovnik — risanka, 18.00 Čas umika — televizijski film iz serije »Ryana«, 18.50 Risanke, 19.30 TV dnevnik — Stičisce, 19.50 Deset minut z glasbo, 20.00 Aktualna tema, 20.30 Skrivnost Oberwald — film — Igrajo: Monica Vitti, Franco Branciaroli — režija: Michelangelo Antonioni, 22.30 Turistični televizijski atlas, 22.50 TV dnevnik — Vse danes, 23.00 Visok pritisk — glasba, vesti, novosti iz glasbenega sveta.

RADIO MURSKA SOBOTA
16.00 — Glasbena paleta po vašem izboru, 16.30 — Aktualno v soboto, 7. aprila (Sobotna reportaža, iz družbenih organizacij in društev, Naš nasvet, Listamo po starih Vestnikih), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. Dežurstvo: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA
8.00 Poročila, 8.05 Slovenske ljudske pravljice: O dobrem kovaču, 8.25 Ciciban, dober dan: Potovalna agencija, 8.35 Meseček, otroška serija TV Beograd, 9.05 Glasba za kitaro, 9.30 Spoznavanje naše naravne dediščine: Dvorenost sodobnega poljedelstva, 9.35 Človek in zemlja: Bonellijev orel — 2. del, 10.20 Včeraj za jutri: Novo leto 1946, dok. serija, 10.50 Kronika oddajanja, dokumentarna oddaja ob 30-letnici Planice, 12.00 Poročila (do 12.05), 15.10 PJ v nogometu — Vojvodina: Rijeka, prenos iz odmora, 17.00 PJ v košarki — 2. tekma II. kola končnice, v odmoru propagandna oddaja, 18.30 Skrivnostni svet Arhurja Clarka: Z jasne neba, angleška dokumentarna serija, 19.00 Risanka, 19.20 Čik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 T. Partljič: Sekretar za humor, prenos iz Cankarjevega doma, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 Zrcelo tedna, 21.25 Pustlova (delovni nast.), ameriški film, 23.15 Poročila

TV ZAGREB
15.55 Nogomet: Vojvodina — Rijeka, 17.45 Rezerviran čas, 18.30 Naša večna mladost, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Smokey in bandit (film), 21.35 Dnevnik, 21.50 Odrske luči

TV AVSTRIJA
9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.35 Ko bi samo enkrat... (film), 11.55 Nočni studio, 13.00 Poročila, 15.00 Čudim se (film), 16.50 Risanka, 17.00 Poročila, 17.05 Igra in zabava, 18.00 Tedeni TV spored, 18.25 V soboto zvečer, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Večer v dvojici, 21.45 Šport, 22.45 Evina hčer (film).

TV MADŽARSKA
8.05 Francoščina, 8.25 Naš ekran, 8.45 Za otroke, 10.50 Družina Laurent, pon., 14.15 Popotnica, 14.50 Paberkovanje, 16.05 Računalnik, 16.30 Kitajska, 17.55 Nogomet: Raba ETO-Ferencváros, 20.00 TV dnevnik, 20.35 Mircelle Mathieau, glasb. film, 21.50 Umor na telefonski poziv, grozljivka, 22.35 Koščica brez ribe, 4. del, 0.15 TV dnevnik.

TV KOPER
13.00 Skrivnost Oberwald — film — Igrajo: Monica Vitti, Franco Branciaroli — režija: Michelangelo Antonioni, 15.10 Nogomet, Novi Sad: Vojvodina — Rijeka, jugoslovansko prvenstvo, 17.00 TV poročila, 17.05 Košarka — jugoslovansko prvenstvo PLAY OFF, 18.30 Medved v eksperimentalnem parku — dokumentarec iz serije Človek in zemlja, 19.00 Risanka, 19.30 TV dnevnik — Stičisce, 19.50 Ameriške komiče, 20.00 Francija v Sansonu, 20.30 Herry ima vročino — televizijski film iz serije Lucy in njeni, 21.00 Dolgo iskanje — dokumentarna oddaja, 22.00 TV dnevnik vse danes, 22.10 Nočni film.

RADIO MURSKA SOBOTA
10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (Aktualen zapis, Nedeljska reportaža, Kmetijska oddaja, Humorno-satirična priloga), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. Dežurstvo: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA
9.20 Poročila, 9.25 Živ žav, otroška matineja, 10.15 Modro poletje, španska mladinska nanizanka — ponovitev, 10.45 F. Boyer: Življenje Berliosa, francoska nadaljevanka, 11.40 625, oddaja za stik z gledalci, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Poročila (do 13.05), 15.05 Poročila, 15.10 Trobentač v belem kluboku, sovjetski film, 16.40 Športna poročila, 16.55 Evropa pleše, prenos iz Dvorane Tivoli (TV Sarajevo snema), 18.30 Visok pritisk, zabavno glasbena oddaja TV Koper, 19.10 Risanka, 19.20 Čik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 S. Karanović-M. Marinović-A. Horton: Nekaj vmesnega, nadaljevanka TV Beograd, 20.55 Propagandna oddaja, 21.00 Športni pregled, 21.30 Slovenci v zamejstvu, 22.00 Poročila.

TV ZAGREB
10.20 Poročila, 10.30 Nedeljsko dopoldne, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 TV v šoli, 13.30 Prehrana rastlin, 14.00 Narodna glasba, 14.30 Modro poletje, 15.30 Sestane brez dnevnega reda, 17.35 Tista reč (film), 18.55 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Nekaj vmesnega, 21.00 Športni pregled, 21.30 Slovenci v zamejstvu, 22.00 Dnevnik

TV AVSTRIJA
9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Podgane (film), 12.05 Risanka, 12.15 Diana — nasmeš za krono, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Pasje zgodbe, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Ljudje in živali, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Smileyevi ljudje, 22.10 Slike in plastike z Tirolskega.

TV MADŽARSKA
8.05 Šolska TV, 8.20 Za otroke, 9.50 Plavanje, 11.20 Veliki orkestri, pon., 14.20 Napoved sporeda, 14.50 Jaz in moj dedek, madžarski film, 16.20 Možgansko prvenstvo, 16.55 Narodne, 18.15 Delta, 19.00 Teden; aktualnosti, reportaže, 20.05 Derrick, serijska kriminalka, 21.05 Umetnina tedna, 21.10 Peter Mate, 21.45 Madžarski znanstveniki.

TV KOPER
17.00 Videomix — glasbena oddaja, 19.00 Risanka, 19.30 Stičisce — tednik TV dnevnik, 19.45 Visok pritisk — glasba, vesti, novosti iz glasbenega sveta, 20.30 Ovaduh — film — Igrajo: Jean Luis Trintignant, Klaus Kinski, Frank Wolf — režija: Sergio Corbucci, 22.00 Na pragu svobode — dokumentarec iz serije Skušnjava novega — 2. del, 22.30 Srečanje jugoslovanskih pevci, 20.30 Ovaduh: Na meji med Mehiko in Združenimi državami je ob koncu prejšnjega stoletja snežilo. Ta izjemni dogodek je original na plan upornike, ki so se skitvali po gozdovih, kar so izkoristili lovci na nagrade.

RADIO MURSKA SOBOTA
16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 9. aprila (Športna rubrika, Najbolj iskane plošče minulega tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA
8.50 TV v šoli: TV koledar, N. Iveljič: Dve številki ena, Makedonščina, Povej mi, povej, Dubrovnik, Poročila, 10.35 TV v šoli: TV berilo, Risanka, Angleščina, Jug Grizelj, Risanka, Velikani športa in olimpijske igre (do 12.30), 17.20 Poročila, 17.25 Meseček, otroška serija TV Beograd, 17.55 Odrski jezik, izobraževalna oddaja, 18.15 Naši znanstveniki, izobraževalna oddaja, 18.25 Podravske obzorniki, 18.40 Pet minut za rekreacijo, 18.45 Podium, 19.15 Risanka, 19.20 Čik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Gojko Santič: Jaz, Rade Tomov, monodrama TV Titograd, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 Glasbeni Magazin: Noč o operi, 22.05 TV dnevnik II.

TV ZAGREB
8.50 TV v šoli, 16.40 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Slovenske pravljice, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika bjelovarskih občin, 18.45 Podij, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Nenavaden sako (drama), 21.10 Izbrani trenutek, 21.15 Svet danes, 21.45 En avtor en film, 22.00 Dnevnik

TV AVSTRIJA
9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Podgane (film), 12.05 Risanka, 12.15 Diana — nasmeš za krono, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Pasje zgodbe, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Ljudje in živali, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Smileyevi ljudje, 22.10 Slike in plastike z Tirolskega.

TV MADŽARSKA
8.05 in 15.00 Šolska TV, 9.55 Nedožnje laži, ital. film, 16.40 Naš človek, 2. del nadaljevanka; Molk je srebro, 17.40 Ne le za žene, 18.00 Gremo se gledališče, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Družina Laurent, 4. del nanizanke, 20.55 Studio 84, kulturni tednik, 21.55 Narodna za orkester, 22.00 Tveganje, svetovnogospodarski magazin, 22.35 TV dnevnik.

TV KOPER
14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola, Bog bizon — dokumentarni film iz serije Čuda narave, 17.30 Ovaduh — film — Igrajo: Jean Luis Trintignant, Klaus Kinski, Frank Wolf — režija: Sergio Corbucci, 19.00 Športni pregled, 19.30 TV dnevnik stičisce, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Narodni park »Dajmije« — dokumentarec iz serije Človek in zemlja, 20.30 Monroesovi — televizijski film, 21.20 TV dnevnik vse danes, 21.30 Franz Liszt — Koncert za klavir in godala v A-duru, 22.00 Nočni film.

RADIO MURSKA SOBOTA
16.00 — Vrtljak popev-karskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 10. aprila (Gospodarska tema, Iz krajevni skupnosti), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA
10.35 TV v šoli: Rastlinski laboratorij: Celuloza, Risanka, botanik, Mali program, Risanka, Glasbeni pouk: Klavir; Govorni jezik (do 12.30), 16.25 Šolska TV: Kristalizacija, Vzemi si čas, ne življenja, Zemlja se spreminja, 17.30 Poročila, 17.35 Slovenske ljudske pravljice: Zvezda na čelu, 17.55 MPP Celje 83: Mednarodno tekmovalstvo — 2. del, 18.25 Posavski obzornik, 18.40 Padalci, madžarski kratki film, 18.55 Knjiga, 19.10 Risanka, 19.20 Čik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Ch. Dickens-D. Edgar: Življenje in dogodivščine Nicholas Nicklebyja, angleška nadaljevanka, 20.55 Propagandna oddaja, 21.00 Skupno: Tanke niti ali trdne vezi? — notranjepolitična oddaja, 21.45 TV dnevnik II, 22.00 Sofijski solisti — 3. oddaja.

TV ZAGREB
8.50 TV v šoli, 16.50 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Pisani avtobus, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika osi-jekih občin, 18.45 Mladi talenti, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Poti stabilizacije, 20.55 Conrac (film), 22.35 Dnevnik

TV AVSTRIJA
9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Zlati časi, 11.20 Šport v ponedeljek, 12.10 Avstrija v sliki, 12.35 Schilling, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Oddaja z mislo, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Lenik 39, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 21.45 Prtljaga iz tretjega sveta.

TV MADŽARSKA
8.05 in 15.00 Šolska TV, 9.55 Nedožnje laži, ital. film, 16.40 Naš človek, 2. del nadaljevanka; Molk je srebro, 17.40 Ne le za žene, 18.00 Gremo se gledališče, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Družina Laurent, 4. del nanizanke, 20.55 Studio 84, kulturni tednik, 21.55 Narodna za orkester, 22.00 Tveganje, svetovnogospodarski magazin, 22.35 TV dnevnik.

TV KOPER
14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola, Skrita cesta — televizijski film iz serije Kim & Jo, Potovalni zapiski — dokumentarna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola, Notranje prečiščevanje — dokumentarec iz serije Človeško telo, 17.30 Svinčena čikaska leta — film — Igrajo: Jack Palance, Carol Lynley, 19.00 Risanka, 19.30 TV dnevnik stičisce, 19.50 Deset minut glasbe, 20.30 Negomet — Evropski pokali, 22.00 Turistični vodič — V sodelovanju s Kompas — Heriz, 22.10 TVD vse danes, 22.20 Francija v Sansonu.

RADIO MURSKA SOBOTA
16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 11. aprila (Gost v živo, Iz delovnih kolektivov), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA
8.50 TV v šoli: TV koledar, Poštni nabiralnik, Življenje v kapljici vode, Odmor, Socialistična revolucija v Jugoslaviji, Kako se sporazumavamo, Poročila, 10.35 TV v šoli: Biologija: Nevretičarji, Risanka, Od morskoga dna do oblaka, Kako se vedemo na obisku, Risanka, Tek je najstarejši šport, Baletni upi (do 12.30), 18.05 Poročila, 18.10 Ciciban, dober dan: Letališče, 18.25 Celjski obzornik, 18.40 Mozaik kratkega filma: Onstran smučič, zahodnonemški film, 19.05 Risanka, 19.20 Čik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 35 mm-Filmska delavnica, ob jugoslovanskem dokumentarnem filmu Kri in pepel Jasenovca.

TV ZAGREB
8.50 TV v šoli, 16.40 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Smogovci, otroška nadaljevanka, 18.15 Znanstveni razgovori, 18.45 Čloli z evropskih nogometnih igrišč, 19.00 Glasbena akademija vam predstavlja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Tinetiški večer (do 22.30)

TV AVSTRIJA
9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Šport, 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Mandara, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 TV kuhinja, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Kdo je bil Edgar Allen?, 21.45 Zunanjepolitična reportaža.

TV MADŽARSKA
8.05 in 15.00 Šolska TV, 9.50 Delta, pon., 11.20 Kippenberg, 1. del nemškega filma, 16.40 Borza, 16.45 Perpetuum mobile, 17.30 Lepa povest, 18.05 Poročila v sponzoriranih zasedanja parlamenta, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Slovenske žrtve, ameriški film, 21.30 Ozadje vestni, 22.30 Festival Lira 83, 22.50 TV dnevnik.

TV KOPER
14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola, Poročila: Zapiski — dokumentarec iz serije »Cosmos« — Carla Sagana — 3. del, 17.30 Srečanje jugoslovanskih pevci, 18.00 Lutnja — televizijski film iz serije Ryan, 18.50 Risanka, 19.30 Evrogol, 19.30 TV dnevnik stičisce, 19.50 Z nami pred kamero, 20.30 Rumpolova vrnitev, televizijski film iz serije Rumpole, 21.20 Turistični vodič — Potovalna knjiga Kompas — Heriz, 21.30 TV dnevnik vse danes, 21.40 Videomix — glasbena oddaja v živo z glasbenimi željami nagradni-mi igrami

RADIO MURSKA SOBOTA
16.00 — Glasba skozi stoletja, 16.30 — Aktualno v četrtek, 12. aprila (Kulturna rubrika, SLO in družbena samozaščita), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA
10.35 TV v šoli: Kemija, Risanka, Izobraževalna reportaža, Risanka, Meteorolog, Govorni jezik (do 12.20), 16.50 Šolska TV: Kristalizacija, Vzemi si čas, ne življenja, Zemlja se spreminja, 17.55 Poročila, 18.00 Igrajmo se gledališče: Kateri vrag nas je gnal v to gledališče, 18.25 Severnoprimorski obzornik, 18.40 Čas, ki živi: Vas Lipa, 19.10 Risanka, 19.20 Čik cak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Tednik, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 J. Prebble-K. Taylor: Borgijci, angleška nadaljevanka, 22.00 TV dnevnik II, 22.15 Retrospektiva slovenske TV drame — Cikel Staneta Severja-A. Hieng: Gluhi morja meji.

TV ZAGREB
8.50 TV v šoli, 16.40 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Smogovci, 18.15 Znanstveni razgovori, 18.45 Čloli z evropskih nogometnih igrišč, 19.00 Glasbena akademija vam predstavlja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Tinetiški večer (do 22.30)

TV AVSTRIJA
9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Šport, 12.15 Klub seniorjev, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Mandara, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 TV kuhinja, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Kdo je bil Edgar Allen?, 21.45 Zunanjepolitična reportaža.

TV MADŽARSKA
8.05 in 15.00 Šolska TV, 9.50 Delta, pon., 11.20 Kippenberg, 1. del nemškega filma, 16.40 Borza, 16.45 Perpetuum mobile, 17.30 Lepa povest, 18.05 Poročila v sponzoriranih zasedanja parlamenta, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Slovenske žrtve, ameriški film, 21.30 Ozadje vestni, 22.30 Festival Lira 83, 22.50 TV dnevnik.

TV KOPER
14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV poročila, 17.05 TV šola, Poročila: Zapiski — dokumentarec iz serije »Cosmos« — Carla Sagana — 3. del, 17.30 Srečanje jugoslovanskih pevci, 18.00 Lutnja — televizijski film iz serije Ryan, 18.50 Risanka, 19.30 Evrogol, 19.30 TV dnevnik stičisce, 19.50 Z nami pred kamero, 20.30 Rumpolova vrnitev, televizijski film iz serije Rumpole, 21.20 Turistični vodič — Potovalna knjiga Kompas — Heriz, 21.30 TV dnevnik vse danes, 21.40 Videomix — glasbena oddaja v živo z glasbenimi željami nagradni-mi igrami

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustil naš mož, oče, dedek, pradedek in brat

Otto Časar

iz Markovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje. Pristrčna zahvala sosedom Štuhečevim, Jakičevim, Knausovim in Gubičevim iz Čepincev, ki ste nam takoj priskočili na pomoč. Hvala tudi tov. Zorki za poslovilne besede, g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke in gasilcem.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

OSMR TNICA

V sredo, 28. marca 1984, smo se zadnjič poslovili od našega

Rudija Radošiča

upokojenega elektromonterja
iz Ižakovec 100

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

DELAVCI ELEKTRO MARIBOR
TOZD ELEKTROMONTAŽA
LJUTOMER

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, babica in sestra

Terezija Mourin

iz Hrastje-Mote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje. Pristrčna hvala g. duhovniku s Kapela, pevcem, sosedom, OO ZSS Avtoradgona TOZD BIVALNE ENOTE in TOZD Transport ter vsem, ki ste jo imeli radi in se poklonili njenemu spominu.

Hrastje-Mota, 20. marca 1984

Žaljuči: mož Franc, sinova Maks in Franc z družinama ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

18. marca je minilo devet žalostnih let, odkar nas je tragično zapustil naš dragi

Jože Balazic

Prekratka so bila leta, ki smo jih preživel skupaj. Spomin na njega bo ostal v naših srcih do konca dni.

Pristrčna hvala vsem, ki prihajate k njegovemu grobu, ga krasite s cvetjem in prižigate sveče.

VSI, KI SMO GA IMELI RADI

*Kje si ljubi oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

11. marca 1984 nas je po krajši in hudi bolezni v 56. letu starosti zapustil dragi mož, sin, oče in stari oče

Štefan Bagari

iz Prosečke vasi 42

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, še posebno pa sosedom, ki so nam priskočili na pomoč in kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, ter vsem, ki so darovali vence in cvetje, nam pa ustno ali pisмено izrekli sožalje. Pristrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnici KS Mačkovec Marti Horvat in predstavniku GD Prosečka vas Jožetu Fujsu za poslovilne besede ter kolektivoma Konstruktor Pomurje in OZD Mura TOZD Ženska oblačila ter učencem 8. b razreda OŠ Puonci.

Vsem še enkrat — pristrčna hvala!

Žaljuči: žena Antonija, mama Marija, sin Štefan z ženo Majdo in sinom Andrejem, hčerka Verica z možem Jožetom in hčerko Simono, sin Albert in ostalo sorodstvo

*Že leto dni te zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš*

V SPOMIN

3. aprila je minilo boleče leto, polno žalosti, odkar nas je zapustil dragi oče, mož, dedek in brat

Štefan Lepoša

iz Budinec

Ni ure in ne dneva, da se te ne bi spomnili in občutili praznine, ki je nastala za teboj. Ne moremo verjeti, da te ni več in boleča je resnica, da te nikoli več ne bo. Naš dom, ki si ga tako ljubil, je prazen. Odšel si tja, kjer ni trpljenja in ne bolečine. Hvala vsem, ki se ga še spominjate, poslednji dom krasite s cvetjem in na njem prižigate sveče.

Žaljuči: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

*Če bi solza mrtvega zbudila,
lebe draga mama ne bi črna zemlja krila.*

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, babica in prababica

Cecilija Žgajnar

roj. Kološa
z Vaneče

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi duhovniku, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem in predstavnici KS Marti za poslovilne besede.

Vaneča, 11. marca 1984

Žaljuči: sin Ludvik z družino, hčerke Irma, Marija in Irena z družinami ter vnukinji Hilda in Dragica z družinama

ZAHVALA

Boleča je resnica, ko se zavedamo, da nas je nepričakovano, tiho in brez slovesa, komaj v 67. letu starosti za vedno zapustil dragi mož, oče in sin

Zoltan Durič

bivši mizarški mojster in trgovski poslovodja v pokoju
iz M. Sobote

V naših srcih je bolečina, med nami praznina. Nadvse boleča je resnica, da te nikoli več ne bo med nami. Naše misli so vedno pri tebi in tvoj jik ostane v naših srcih do konca dni.

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nas tolažili, našega dragega pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti ter mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebno zahvalo namenjamo g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnikom KS, OO Zveze združenj borcev NOV SRS Murska Sobota in društva upokojencev za poslovilne besede ob odprtem grobu, sodelavcem iz DSSS Gorenje-Elrad Mele in G. Radgona, DO Potrošnik, Jeklotehne in Agrotehnika—Grude ter zdravniškemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

M. Sobota, 23. marca 1984

Globoko žaljuči: žena Irma, mama Barbara, sin Zoltan z družino, sin Slavko in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Vse je minljivo, razen spomina na žalostno leto, odkar nas je 1. aprila 1983 kruta usoda ločila od naše ljube žene, mame, tašče in stare mame

Jolanke Kočiš

roj. Počiš
iz Ratkovec

V naših srcih še živi in bo živela do konca naših dni. Vsem, ki se pomudite ob njenem preranem grobu, ga krasite s cvetjem in prižigate sveče ter vsem, kateri na kakršen koli način počastite njen spomin — iskrena hvala!

Žaljuči: mož Jožef, hčerka Irena z možem Ludvikom ter vnukinji Štefka in Jožica

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.*

ZAHVALA
Ob boleči in nenadomestljivi izgubi, ko nas je nenadoma
in tiho zapustila naša ljuba mama

Vilma Temlin

iz Puzevec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ji poklonili toliko cvetje in sočustvovali z nami v naši neizmerni žalosti.

Zahvaljujemo se tudi vsem govornikom, recitatorji in godbi na pihala. Posebna zahvala dr. Borisu Kosu za izredno skrb pri njenem zdravljenju.

HČERKE Z DRUŽINAMI IN SESTRA IRENA Z DRUŽINO

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

Justine Voroš

roj. Rezar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Hvala tudi duhovniku, pevcem in predstavniku KS za poslovilne besede.

Žalujoci: sinova Jožef in Janez, vnuki Irena, Zinka, Marija in Gabika z družinami, Jožica, Jože in Dušan ter pravnuki

V SPOMIN
30. marca je minilo pet žalostnih let, odkar nas je zapustil
naš najdražji mož, oče, stari oče in brat

Ivan Horvat

iz Andrejec

Še vedno je težko verjeti, da nisi več med nami. Dom, ki si ga imel tako rad, v katerem smo bili srečni, je ostal prazen, nam pa sta ostali žalost in bolečina. Pristrčna hvala vsem, ki prihajate k njegovemu grobu, ga krasite s cvetjem in na njem prižigate sveče.

Vsi tvoji, ki smo te imeli radi

ZAHVALA
Hudo in boleče nas je prizadela izguba našega dragega
moža, očeta, dedka, pradedka, brata in strica

Jakoba Pučka

tesarja v pokoju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam ustno ali pismeno izrekli sožalje.

Najlepša hvala tudi predstavniku KS tov. Bagariju za poslovilne besede in govor pri odprtem gobu, kolektivu SOBOTE TOZD Obrtništvo, TOZD Komunala, DSSS in zdravstvenemu osebju splošne ambulante iz M. Sobote, č. župnikoma za pogrebni obred in poslovilne besede ter pevcem za odpete žalostinke.

VSJ NJEGOVI

ZAHVALA
3. marca nas je po krajši boleznj zapustila naša draga
mama, stara mama in prababica

Jožefa Polanec

iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in sovaščanom iz Vučje gomile, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli iskreno sožalje.

Zahvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

VSJ NJENI

ZAHVALA
Po težki boleznj nas je v 73. letu starosti za vedno zapustil
naš dragi mož, oče, dedek in brat

Ludvik Kerman

iz Filovec 38

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in prijateljem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Pristrčna hvala g. Gjuranu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS Francu Berdenu, GD, govorniku Jožetu Ošlaju za poslovilne besede ob odprtem grobu, kolektivom L. M. K., DO Agromerkur, sodelavcem Moravskih topljic, NK Filovci in osebju kirurškega oddelka za lajšanje bolečin.

Brez slovesa si odšel od nas, zdaj v hladnem grobu spiš, z venci in šopki prekrit in s solzami zalit.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Filovci, 14. marca 1984

Žalujoci: žena Marija, sinova Stefan in Ludvik z družinama iz Kanade, hčerka Marija z družino iz Kočevja, sinova Anton in Avgust z družinama, hčerka Milka z Andrejem, sin Janez, brat Jože z družino, brat Franc z ženo in ostalo sorodstvo

ZAHVALA
Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi našega dra-
gega

Ferija Šiftarja

iz Kupšinec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Posebej se zahvaljujemo medicinskemu osebju Kliničnega centra-infekcijski kliniki v Ljubljani za njihov trud in požrtvovalnost v času zdravljenja. Iskrena hvala Šariki Furst iz Ljubljane za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih, delavcem DO Potrošnik, lovski družini Dolina in lovcem iz ostalih lovskih družin, Društvu kmetijskih inženirjev in tehnikov Pomurja, krajevni skupnosti Černelaveci, govornikom, godbi na pihala, pevskemu zboru in rogistom, poslovnim prijateljem, sosedom, sovaščanom in vsem drugim, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Kupšinci, Polana, 16. marca 1984

Žalujoci: žena Nada s sinom Tomažem, oče in mama, sestra Slavica z družino, tast in tašca, svak Milan z družino in ostalo sorodstvo

*Od doma v službo je odšla,
mamica naša se ni več vrnila.*

ZAHVALA
Ob hudi, boleči in nenadomestljivi izgubi, ko nas je v 36.
letu starosti nenadoma, tiho in brez slovesa zapustila naša
draga žena, mamica, hčerka, sestra, snaha, teta in botra

Marta Škrilec

roj. Kranjc
iz M. Sobote

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh bolečih trenutkih takoj in nesebično priskočili na pomoč, nas tolažili, darovali vence in cvetje, izrekli sožalje in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Pristrčna hvala g. duhovniku za poslovilni obred, pevcem za odpete žalostinke in godbi, predstavnici OOZS TOZD Perilo in 122. brigade za ganljive besede ob odprtem grobu, med. osebju internega oddelka soboške bolnišnice in oddelka nevrokirurgije mariborske bolnišnice, ter kolektivoma MURA TOZD Perilo in TOZD Bljšk za podarjene vence in šopke ter drugo pomoč.

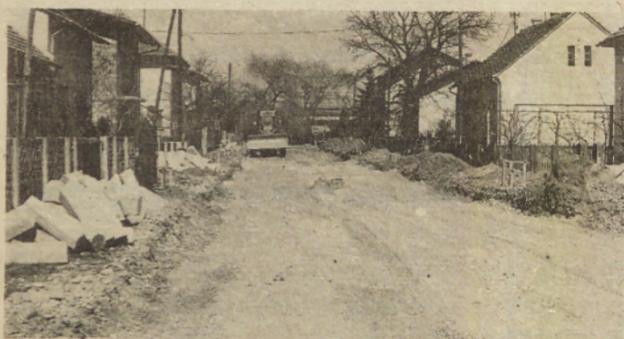
Utihnili je tvoj glas, ostali pa so sledovi tvojih pridnih rok in neizmerna bolečina v naših srcih. Vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu, iskrena hvala.

Žalujoci: mož Ludvik ter sinova Dušan in Andrej v imenu vsega sorodstva

ASFALTIRANJE MESTNIH ULIC

Ob pomanjkanju finančnih sredstev je vsekakor razveseljivo, da v mestu Murska Sobota te prve spomladanske dni pospešeno urejujejo nekatere ulice. S tem v bistvu uresničujemo osnovne naloge iz referendumskega programa vseh šestih mestnih krajevnih skupnosti. Vsa letošnja dela,

ulica na odseku s križiščem Gregorčičeve ulice, kjer so delavci TOZD Gradbeništvo Sobota urejali kanalizacijo ob priključku na severni kolektor. Križišče z Gregorčičevo ulico, kjer bodo postavili tudi semaforje, pa bo dokončno urejeno meseca maja. Celotna investicija bo veljala

KMALU ASFALT TUDI V ČOPOVI ULICI — sedaj potekajo obsežna zemeljska dela pri pripravi asfaltnih prevleke. Foto: M. Jerše.

upoštevajoč kanalizacijo, vodo-od, predvsem pa asfaltiranje, bi naj veljala 28 milijonov dinarjev. Od tega je 15 milijonov dinarjev lastnih sredstev mestnih krajevnih skupnosti, okrog 3 milijone dinarjev bo prispevala občinska komunalna skupnost, 1 milijon dinarjev so prispevki občanov, zainteresiranih organizacij združenega dela itd., preostala sredstva pa odpadejo na kredit izvajalcev.

Te dni je asfaltirana Lendavska

okrog 15 milijonov dinarjev. Tudi ulica 17. oktobra v Murski Soboti je pred dnevi dobila že dolgo pričakovano asfaltno prevleko. Kmalu bo asfaltirani tudi del Kopalniške ulice v KS Park, prav zdaj pa potekajo pospešena dela v Čopovi in Vegovi ulici v KS Partizan, kjer si bodo prebivalci po dolgem pričakovanju oddahnil, saj jim je neprestani cestni prah povzročal obilico nevšečnosti.

Milan Jerše

V RADENCIH SKLENILI 6. RADENSKE DNEVE

Srečanje slovenskih kardiologov

V petek in soboto so se srečali v Radencih na 6. Radenskih dnevih slovenski kardiologi. Kardiološka sekcija Zdraviliškega društva Slovenije je v sodelovanju z Radensko, kjer imajo naši kardiologi domicil, privabila okoli sto udeležencev. Med njimi so bili tudi podpredsednik Združenja kardiologov Jugoslavije dr. Barič, dr. Golder, predsednik kardiološke sekcije hrvaškega zdraviliškega društva in gosta iz sosednje Italije. Prvi dan so spregovorili o akutni diagnostiki in terapiji kroničnih stanj koronarnih bolezni, drugega pa osrednjo pozornost namenili pediatrični kardiologiji, srčni kirurgiji in prostim temam. Vse to so obdelali v 20 referatih. Za tradicionalni Radenski dnevi so še posebej pomembni, saj prispevajo k formiranju doktrine in na njem slovenski kardiologi začrtajo svoj program dela za naprej.

vp

LENDAVA

Priprave na akcijo NNNP

V letošnji akciji Nič nas ne sme presenetiti bodo med drugim namenili pozornost tudi opremljanju s sredstvi za osebno in kolektivno zaščito. V lendavski občini se za to že zavzemajo. Civilna zaščita je dokaj dobro opremljena, težave pa so s sredstvi za osebno zaščito. Te dni bodo naredili seznam potrebne opreme in jo naročili, zavedajo pa se, da je vsako letošnje ne bo dobil, temveč bo to opremljanje trajalo dalj časa. Med akcijo bodo delovne ljudi in občane seznanili s pomenom zaščitnih sredstev in jih usposabljali za pravilno rabo zaščitnih sredstev. Občinski štab civilne zaščite bo pripravil predavanja tudi v krajevnih skupnostih.

Jani D.

KINOLOŠKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI

V nedeljo, 1. aprila, je bil ustanovni občni zbor kinološkega društva v Murski Soboti, ki se ga je udeležilo 45 članov. Da je bila ustanovitev društva potrebna, so povedali člani iz Murske Sobotne, Ljutomer in Gornje Radgone, posebno še v današnjem času zaradi pomanjkanja, varčevanja in dragega hencina. Tako so se vanj vključili ljubitelji psov, ki so bili dosedaj

včlanjeni v društva v Mariboru, Ljubljani, Lendavi itd. V Ljutomeru pa bo sekcija, ki bo delovala v okviru kinološkega društva Murska Sobota.

Na občnem zboru so člani sprejeli statut in program dela društva. Poseben poudarek bodo dali strokovnemu izobraževanju članov v dobre in sposobne kinologe, športne tekmovalce, vodnike, vzreditelje, sodnike in sodniške pripravnike. Da bi vse to dosegli in imeli lasten strokovni kader, bodo poslali nekatere člane na seminarje in tečaje, ki jih organizira Kinološka zveza Slovenije. Člani društva pričakujejo, da bodo s sodelovanjem in pomočjo družbenopolitičnih in drugih organizacij dobili in uredili prostor za vse tehnične pripomočke za šolanje in treniranje psov.

Na občnem zboru so izvolili devetčlanski izvršni odbor, katerega bo vodil predsednik Ervin Ratkai. Izvršni odbor bo področju širjenja kinologije na sploh in za potrebe športa in službe ter organov za notranje zadeve namenil veliko pozornost v obliki sodelovanja pri obrambni vzgoji in organiziranju SLO in DS.

objava

Odbojarska zveza Pomurja Murska Sobota organizira tečaj za odbojarske sodnike, ki bo predvidoma v mesecu aprilu 1984, zato prosimo vse tiste, ki bi želeli postati odbojarski sodniki, da se nemudoma prijavijo na naslov Odbojarska zveza Pomurja Murska Sobota, Mladinska 3, pisмено ali po telefonu. Starost ni omejena. Prijave zbira do 11. aprila 1984.

Zato pohitite in se prijavite!!

Odb. zveza Pomurja

KAKO ZDRAMITI SVETE POTROŠNIKOV?

Pravimo, da bi sveti potrošnikov morali vplivati na usmeritev proizvodnje blaga in storitev za široko potrošništvo in na delovanje vseh posredovalnih dejavnosti, kot so trgovina, gostinstvo, obrt, komunala, servisi itd. Gre torej za to, da v delovanju svetov potrošnikov ne moremo izpostavljati le varstva interesov potrošnikov, ampak tudi njihove naloge pri spodbujanju večjega medsebojnega usklajevanja najrazličnejših interesov. Zato ne poudarjamo zaman, da lahko sveti potrošnikov v občini in krajevnih skupnostih postanejo pomemben dejavnik soočanja interesov delavcev kot proizvajalcev in potrošnikov, predvsem, ko je treba zagotoviti ustrezno načrtovanje in preskrbi in kvaliteto proizvodov, k čemur lahko prispeva celoten proces družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. V ta sklop pa sodijo tudi vpliv na raven kulturne potrebe in storitev ter cen, zagotavljanje rezervnih delov in sodelovanje pri ustanavljanju in delovanju servisov za vzdrževanje in popravila tehničnih naprav in strojev. Med pomembne naloge organiziranih potrošnikov pa štejemo tudi njihovo boljše obveščenost o proizvodnji blaga, o razširjanju maloprodajne trgovske mreže, določanju poslovnega časa in o drugih vprašanih s področja varstva potrošniških interesov. Nujna pa sta tudi vzgoja potrošnikov na področju porabe in njihov vpliv na delovne organizacije, ki z ekonomsko propagando

uveljavljajo svoje interese na tržišču.

Potemtakem imajo sveti potrošnikov, ki so sestavni del samoupravnih odnosov v krajevnih skupnostih, nadvse pomembne naloge pri spremljanju in obravnavi problematike preskrbe in varstva interesov potrošnikov, lahko pa tudi predlagajo ukrepe za učinkovitejšo reševanje problemov in zadovoljevanje potreb občanov. Zdajšnja ocena iz soboške občine ni kaj prida ugodna, saj pravijo, da sveti potrošnikov še vedno niso zaživel, ker se sestajajo običajno le takrat, če pride do

hova aktivnost izredno majhna.

Seveda bi bilo zgrešeno, če bi se zgolj zadovoljili s takšnim stanjem, posebej zato, ker bi aktivni sveti potrošnikov v soboški občini skupno z organizacijami združenega dela proizvodnje in blagovnega prometa v zdajšnjih zaostrenih gospodarskih razmerah lahko bistveno prispevali k stabilizaciji gospodarstva. In kaj storiti za poživitev delovanja svetov potrošnikov? Tu čakajo krajevne konference in občinsko konferenco SZDL v soboški občini zares obsežne naloge. Najprej je treba spodbuditi ustanavljanje svetov potrošnikov povsod tam, kjer še ne obstajajo, nato pa koordinirati delo svetov potrošnikov v občini. Z nenehno skrbijo za usmerjanje vsebine in dopolnitev načinov njihovega delovanja je nujno posebno razmišljati o ponovni ustanovitvi občinske konference svetov potrošnikov. Skupno z vsemi odgovornimi dejavniki v občini pa je treba skrbeti tudi za hitrejšo uresničevanje podružbljanja varstva potrošnikov in krepitev vloge samoupravno organiziranih potrošnikov. Nič manjšega pomena nista sprotno in stalno informiranje ter vzgoja potrošnikov, da bi zagotavljali hitrejši dvig kulture potrošnje med delovnimi ljudmi in občani. V soboški občini pa resno razmišljajo tudi o različnih oblikah strokovne pomoči in skrbi za usposabljanje in izobraževanje vodstev organiziranih potrošnikov, kot so seminarji, posveti in podobno.

Milan Jerše

V PREMISLEK

kakšnih problemov v oskrbi. Tudi akcija socialistične zveze, ki je osnovni politični nosilec aktivnosti za ustanovitev svetov potrošnikov, ni dala željenih rezultatov. Na vprašalnik, s katerim so hoteli dobiti konkretne odgovore o dejavnosti organiziranih potrošnikov v posameznih krajevnih skupnostih soboške občine, so namreč dobili odgovore le iz 14 krajevnih skupnosti. Ali lahko potemtakem sklepamo, da v ostalih krajevnih skupnostih — skupno jih je v občini 42 — sploh nimajo svetov potrošnikov ali pa preprosto nič ne delajo? Ob podatku, da so sveti potrošnikov v glavnem sestajali le ob svojem ustanavljanju, ponekod pa morda še enkrat ali dvakrat, govori v prid trditvi, da je nji-

CIVILNA ZAŠČITA

Dogovor o zakloniščih

Podpisnice samoupravnega sporazuma o sodelovanje na področju civilne zaščite „Bratstvo, enotnost in solidarnost“, to so občine Varaždin, Čakovec, Pregrad, Koprivnica, Krapina, Ptuj, Slovenska Bistrica, Maribor, Lendava in Murska Sobota, so na posvetu v Murski Soboti razpravljale o izgradnji zaklonišč in zaklanjanju prebivalstva. Posveta so se udeležili tudi republiška sekretarja za ljudsko obrambo Hrvaške in Slovenije, projektanti, urbanisti, izvajalci in še nekateri drugi. Ugotovljeno je bilo, da zlasti Pomurje zaostaja pri izgradnji zaklonišč. Zato so se dogovorili, da bodo temu vprašanju v prihodnje namenili več pozornosti. V prihodnje naj ne bi več gradili novih objektov brez zaklonišč, ki naj bi imela dvojno namembnost v mirnodobnem času in v vojni. Prav tako so se dogovorili, da bo skrb za vzdrževanje zaklonišč prevzela občinska gasilska zveza.

F. M.

Najuspešnejši na občinsko tekmovanje

Koordinacijski svet zveze socialistične mladine na srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti je pred kratkim organiziral akcijo obveščanja, oskrbe v gradivom in šolsko tekmovanje »Sampionat znanja« v kvizu Tito — revolucija — mir. Prijavilo se je okrog 40 tekmovalcev — razdelili so 50 izvodov gradiva, na šolskem tekmovanju pa se je pomerilo 21 učencev. Najuspešnejša je bila učenka tretjega letnika pedagoške usmeritve Zlatka Kardoš, ki je zbrala 62 točk, njena sošolka Majda Korpič je zbrala 60, Darja Žižek pa 59 točk. Prejle so pismena priznanja in knjižne nagrade.

- Še

ZLA TOPOROČENCA LIPIC

Karel LIPIC, star 82 let in žena Jožefa stara 70 let, sta dočakala 50 let skupnega življenja. Živita v Lukavcih, KS Križevci. V zakonu je jima je rodilo 9 otrok, 6 sinov in tri hčere, največje veselje babice in dedka pa je sedaj že 15 vnukov. Zlatoporočno listino in darilo občinske skupščine Ljutomer jima je izročil predsednik zbora KS občine Ljutomer Alojz JURŠ.

Marija TIVADAR

Obisk sindikalne delegacije BiH v Pomurju

Konec tedna se je v Pomurju mudila tričlanska delegacija Zveze sindikatov Bosne in Hercegovine, ki jo je vodil predsednik sveta ZS BiH Kemal Karačić, v njej pa sta bila še člana predsedstva Maja Jerković in Rajko Krunic. V spremstvu predsednika republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Marjana Orožna in podpredsednice slovenskih sindikatov Francke Herga so ugledni gostje najprej obiskali Mursko Soboto. Na medobčinskem svetu zveze sindikatov za Pomurje jih je predsednica Mira Marko seznanila z gospodarskim in družbenim razvojem soboške občine, razgovora pa so se udeležili tudi predstavniki občinskega sindikata.

Sindikalna delegacija iz BiH si je ogledala tudi proizvodni proces v največji delovni organizaciji, tevari oblačil in perila Mura, ter oddelek avtomatske obdelave podatkov. Za tem so imeli razgovor z vodstvom delovnega kolektiva in sindikata. Obiskali so še delovno organizacijo Radenska v Radencih in se seznanili s poslovnimi uspehi tega velikega kolektiva. Obisk delegacije Zveze sindikatov Bosne in Hercegovine bo gotovo prispeval k nadaljnji krepitvi gospodarskih stikov, saj je Pomurje navezalo že marsikatero obliko poslovnega sodelovanja s to republiko.

M. Jerše

LENDAVA

PRIPRAVE NA KONGRES GASILCEV

Približuje se 10. kongres gasilcev Slovenije, nanj pa se skrbno pripravljajo tako v občinskih vodstvih kot gasilskih društvih. V gasilskih društvih bodo poskrbeli, da se bo bolj razvila protipožarnostna kultura občanov. Letos bodo posebno pozornost posvetili tudi izobraževanju in usposabljanju kadra, zlasti še vključevanju mladih v gasilska društva. Ena poglavitnih nalog gasilcev v tem kongresnem letu bo ustanavljanje gasilskih enot v organizacijah združenega dela. Doslej sta v lendavski občini ustanovljeni le dve takšni enoti: v INA-Nafti in Gorenju Varstrolj. Pri ustanavljanju gasilskih enot v delovnih organizacijah bo pomagal tudi občinska gasilska zveza in samoupravna interesna skupnost za boj proti požarom.

Jani D.

Skupščina OGZ Gornja Radgona

PESTER PROGRAM AKTIVNOSTI

Občinska gasilska zveza v Gornji Radgoni, ki vključuje 37 gasilskih društev, od tega 6 industrijskih, je v zadnjem mandatnem obdobju opravila pomembno poslanstvo pri razvoju požarnega varstva v občini. Priredili so 308 novih članov, tako da imajo sedaj v radgonski občini 2428 članov gasilske organizacije, od tega 3° žensk. Pomembne uspehe so dosegli tudi na področju strokovnega izobraževanja kadrov, čeprav je 343 gasilcev še vedno brez izpita in bodo tudi v prihodnje morali usposabljanju nameniti posebno skrb. Zelo se je izboljšala opremljenost gasilskih enot, skoraj vsa društva v občini pa imajo gasilska vozila in sodobne motorne brizgalne. Uspešno so izvajali preventivne akcije in se vključevali v gasilska tekmovanja. Sicer pa so bili gasilci v radgonski občini dokaj aktivni tudi na drugih področjih v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela.

Na skupščini občinske gasilske zveze v Gornji Radgoni so sprejeli bogat program dela za letošnje leto, ki ga bodo dopolnili s sklepi 10. kongresa slovenskih gasilcev. Tudi v prihodnje bodo posebno skrb namenili strokovnemu usposabljanju kadrov, imeli letne preglede gasilskih društev, se vključevali v akcije s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter NNNP. Še naprej bodo razvijali občinski gasilski center in sodelovali pri ocenjevanju ogroženosti ter požarnovarnostnih načrtih. Za novega predsednika OGZ je bil panovno izvoljen Peter Fridau.

F. Maučec

NOVI STROKOVNI KADRI

Občinska gasilska zveza v Murski Soboti je tudi letos pripravila dvomesečni tečaj za častnike in nižje častnike. Tečaj je obiskovalo 65 kandidatov, ki so tudi uspešno opravili sklepne izpite. V času tečaja so si kandidati pridobili potrebno znanje iz gasilskih veščin za strokovno operativno delo v gasilskih društvih. Razveseljivo je, da so se tečaja udeležili predvsem mlajši kandidati od 18. do 30. leta starosti, med katerimi so mnogi tudi končali srednje in višje šole. To pa pomeni, da se komandni kader v gasilskih društvih izboljšuje.

F. M.

VESTNIK

DELEGATSKI

Delegatsko glasilo občine
Murska Sobota

Št. 3

Leto IV

5. april 1984

VSEBINA 3. ŠTEVILKE DELEGATSKEGA VESTNIKA

- **Predsedniki zborov Skupščine občine Murska Sobota sklicujejo seje zborov, dne 18. aprila 1984**
- **Analiza gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe ter uresničevanje resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1983**
- **Analiza uresničevanja plana zaposlovanja v občini Murska Sobota za leto 1983, ter plan zaposlovanja za leto 1984**

— Predsedniki zborov Skupščine občine Murska Sobota sklicujejo

26. seja Zbora združenega dela
26. seja Zbora krajevnih skupnosti
26. seja Družbenopolitičnega zbora

Seje bodo:

v sredo, dne 18. aprila 1984 ob 8. uri

v veliki sejni dvorani skupščine občine Murska Sobota

Predsednik Zbora združenega dela in predsednik Zbora krajevnih skupnosti predlagata naslednji

DNEVNI RED:

1. Izvolitev in poročila verifikacijskih komisij
2. Potrditev zapisov:
 - zapis skupnega zasedanja zborov občinske skupščine, z dne 9. marca 1984
 - zapis 25. seje Zbora združenega dela, 25. seje Zbora krajevnih skupnosti in 25. seje Družbenopolitičnega zbora, z dne 23. marca 1984
 - zapis skupnega zasedanja zborov občinske skupščine z dne 23. marca 1984
 - zapis 2. skupne seje zborov občinske skupščine z dne 23. marca 1984
3. Informacija o delu skupin delegatov, ter Zbora občin in Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije
4. Analiza gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe ter uresničevanje resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1983
5. Analiza uresničevanja plana zaposlovanja v občini Murska Sobota za leto 1983, ter plan zaposlovanja za leto 1984
6. Informacija o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1983 v občini Murska Sobota
7. Predlog odloka o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč v občini Murska Sobota, ter koristni za razlaščenost stavbna zemljišča za posamezna območja v občini Murska Sobota
8. Predlog odloka o obvezni deratizaciji in dezinfekciji na območju občine Murska Sobota
9. Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovanju civilne zaščite v občini Murska Sobota
10. Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o določitvi prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo v obdobju 1981—1985
11. Osnutek odloka o zaključnem računu proračuna občine Murska Sobota za leto 1983

12. Osnutek odloka o službi komunalnega nadzora (to točko obravnava samo Zbor krajevnih skupnosti)

13. Soglasja k statutom in samoupravnim sporazumom:

- Statut DO Veterinarne postaje Murska Sobota
- Spremembe statuta Srednje zdravstvene šole
- Samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti socialnega skrbstva Murska Sobota
- Samoupravni sporazum o ustanovitvi Kulturne skupnosti Murska Sobota

— Statut Kulturne skupnosti Murska Sobota

14. Delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja

15. Predlogi, sklepi, mnenja in obvestila.

Delegati DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA bodo obravnavali 2., 3., 4., 5., 6., 9., 14. in 15. točko zgoraj predlaganega dnevnega reda.

Gradivo za obravnavo 4., 5. in 6. točke dnevnega reda je objavljeno v tej številki Delegatskega vestnika.

Gradivo za obravnavo 2., 9., 10., 11., 12. in 13. točke dnevnega reda je posredovano vodjem delegacij in vodjem konferenc delegacij, delovnim skupnostim, ki vršijo funkcijo delegacij ter delegatom družbenopolitičnega zbora.

Gradivo za obravnavo 7. in 8. točke dnevnega reda je bilo posredovano kot osnutek za seje zborov dne 9. marca oziroma 23. marca 1984. Ker na osnutke odlokov ni podanih dopolnilnih predlogov bosta odloka obravnavana v enakem besedilu.

Informacija k 3. in 14. točki dnevnega reda bo podana na seji.

— Analiza gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe ter uresničevanje resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1983

UVOD

V predloženem gradivu so prikazana gospodarska gibanja ter gibanja skupne in splošne porabe v občini v letu 1983. Podan je tudi pregled izvajanja nalog, ki so bile dogovorjene z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana občine za leto 1983.

Analiza je izdelana na podlagi podatkov Službe družbenega knjigovodstva, strokovne službe SIS za družbene dejavnosti, Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino, Narodne banke Slovenije, samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje, Zavoda za statistiko in občinskih upravnih organov.

2 – DELEGATSKI VESTNIK

1. OSNOVNE ZNAČILNOSTI GOSPODARSKIH GIBANJ V LETU 1983

V letu 1983 se je v gospodarstvu občine povečal celotni prihodek za 56 %, porabljena sredstva 57 %, dohodek 51 % in čisti dohodek za 43 % v primerjavi z letom poprej.

V gospodarstvu so bili doseženi naslednji rezultati:

	1982	1983	– v 000 din Indeks občina SRB	
Celotni prihodek	31.298.320	48.727.728	156	147
Porabljena sredstva	25.281.920	39.672.682	157	149
Amortiz. po min. stop.	638.415	867.259	136	138
Dohodek	6.016.363	9.055.002	151	143
Čisti dohodek	4.102.268	5.880.513	143	137
Bruto osebni dohodki	2.855.879	3.855.736	135	131
Poslovni sklad	179.723	1.311.539	149	149
Akumulacija	1.122.305	1.872.950	167	159
Izguba	62.953	56.867	90	149

Enako kot v letu 1982 je tudi v lanskem letu dosežena za eno indeksno točko hitrejša rast porabljenih sredstev od rasti celotnega dohodka, kar je imelo za posledico počasnejšo rast dohodka.

Na povečanje porabljenih sredstev je vplivala močna rast nabavne vrednosti blaga za 60 %, surovin in materiala za 54 %, energije pa za 37 % ipd.

Po dejavnostih so bile v letu 1983 dosežene naslednje rasti:

	Celotni prihodek	Porabljena sredstva	Dohodek	Čisti dohodek	rast v %
Industrija	50	50	50	45	
Kmetijstvo	54	63	71	59	
Gozdarstvo	36	34	37	36	
Vodno gospodar.	41	38	48	54	
Gradbeništvo	33	30	41	31	
Promet in zveze	40	36	43	46	
Trgovina	67	68	50	37	
Gostin. in turiz.	42	43	39	36	
Obrt	39	33	62	40	
Komunal. dej.	41	49	36	34	
Finanč. in dr. posl. stor.	15	41	8	2	

Med organizacijami združenega dela najbolj izstopajo z visoko rasti celotnega prihodka KG Rakičan, TOZD Prašičervecja 97 %, TOZD Poljedelstvo in govedoreja 64 %, in TOZD Tovarna močnih krmil 62 %, Živinorejsko-veterinarski zavod 106 %, Mesna industrija TOZD Klavnica 75 %, SOZ Prekmurka 70 %, Ustarstvo 72 % pod občinskim povprečjem pa je bila rast celotnega prihodka v LIV TOZD Oprema in orodja 31 %, Konstruktorju TOZD Grabeništvo 23 %, Graditelj Beltinci 21 %, SOBOTI TOZD Gradbeništvo 23 %, Blisku 30 %, Zvezdi 31 %, Kroju 16 % ter Projektivnem biroju 15 %.

Zelo hitra rast porabljenih sredstev pri nekaterih organizacijah presega rast celotnega prihodka tudi do 26 indeksnih točk kar ima za posledico nizko rast dohodka.

Nizko rast dohodka beležijo zlasti Graditelj Beltinci 1 %, LIV TOZD Oprema in orodja 2 %, Komuna Beltinci 4 %, Projektivni biro 8 %, Opekarna Puconci 12 %, Temelj Cankova 20 % in Kroj 25 %.

Za posamezne namene je bil razporejen naslednji obseg sredstev:

	Vrednost v tisoč din		Struktura	
	1982	1983	1982	1983
1. Razporej. dohod.	6.077.747	9.095.890	150	100,0 100,0
2. Obvezn. za skupno in spl. porabo	1.322.368	1.777.822	134	21,8 19,6
– za skupn. porabo	1.237.453	1.625.034	131	20,4 17,9
– za spl. porabo	84.915	152.788	180	1,4 1,7
3. Druga obvezn. od tega:	1.248.645	2.204.374	177	20,5 24,2
– za delov. skupn.	404.913	559.855	138	6,7 6,2
– za obresti za kred.	503.609	1.044.348	207	8,3 11,5
4. Čisti oseb. dohodki in skupna poraba delavcev	2.384.429	3.240.744	136	39,2 35,6
– čisti oseb. doh.	2.087.170	2.798.108	134	34,3 30,8
– skupna por. delav.	297.259	442.636	149	4,9 4,8
5. Akumulacija	1.122.305	1.872.950	167	18,5 20,6
– amortiz. po višjih stop. od predpis. minimal.	109.648	234.054	214	1,8 2,6
– materij. osnova dela	870.098	1.300.410	150	14,3 14,3
– rezerve	142.559	338.486	237	2,3 3,7

Iz prikazane razporeditve izhaja, da se še vedno močno povečujejo obveznosti za splošno porabo in obresti za kredite. V delitvi dohodka se je povečal delež obveznosti za splošno porabo za 0,3, obresti za kredite 3,2 in akumulacijo 2,1 procentnih točk, zmanjšal pa se je delež čistih osebnih dohodkov za 3,5, sredstva za skupno porabo za 2,5 in obveznosti za delovne skupnosti za 0,5 procentnih točk.

Za razširitev in izboljšanje materialne osnove dela so OZD razporedile 2.740 milijonov din ali za 56 % več sredstev kot leta 1982. Kljub ugodnemu povečanju sredstev akumulacije (67 %) so sredstva za reprodukcijo dosegla nižjo rast. Vzrok je v umirjenejši rasti amortizacije po predpisani minimalni stopnji (36 %), katere sredstva so se v preteklih dveh letih zaradi zakonskih sprememb izredno močno povečevala. Amortizacija nad predpisano minimalno stopnjo je v gospodarstvu znašala 234 milijonov dinarjev in je za 114 % višja kot leto poprej.

V letu 1983 beleži gospodarstvo občine določeno izboljšanje posameznih kvalitativnih kazalcev gospodarjenja. Tako se je povečala rentabilnost poslovanja za 5 %, akumulativna sposobnost za 16,4 % in reproduktivna sposobnost 8,6 %. Na delavca je bilo doseženo 657.971 din dohodka, kar je za 47 % več kot leta 1982. Zaradi hitrejši rasti porabljenih sredstev od rasti celotnega prihodka se je ekonomičnost poslovanja poslabšala za 0,8 %.

Vrednost osnovnih sredstev v letu 1983 je znašala 18.946 milijonov dinarjev in se povečala v primerjavi z letom 1982 za 39 %.

Gospodarstvo občine je v letu 1983 razpolagalo s poslovnimi sredstvi v višini 31.228 milijonov dinarjev, ki so za 46 % višja od predhodnega leta. Struktura virov poslovnih sredstev se je poslabšala, saj se je delež trajnih virov znižal od 44 % na 42 % in dolgoročnih iz 12 % na 10 %, medtem ko se kratkoročni viri sredstev zaradi visoke rasti (58 %) povečali udeležbo za 4 procentne točke.

V OZD gospodarstva je bilo prisotnih kreditov v višini 6.036 milij. din ali za 31 % več kot leta 1982. Povečali so se predvsem kratkoročni krediti za 41 %.

V letu 1983 so v gospodarstvu občine znašale terjatve od kupcev 5.146 milij. din in so višje za 64 % ter obveznosti do dobaviteljev 4.144 milij. din in so višje za 55 % v primerjavi s predhodnim letom.

Ob koncu leta 1983 so OZD izkazovale skupne zaloge v višini 5.941 milij. din oz. za 59 % več kot v letu 1982.

Obseg gibanje in struktura zalog je bilo naslednje:

	Zaloge 1983 v 000 din	Ind. 1983/82	Struktura v % 1982	1983
Zaloge skupaj	5.940.921	159	100	100
– materiali	3.128.716	173	48,3	52,7
– nedok. proizv.	1.223.090	148	22,1	20,6
– gotovi izd. in blago	1.538.610	143	28,7	25,9
– zaloge prevz. od proizvaj.	50.395	143	0,9	0,8

V skupnih zalogah so se najbolj povečale zaloge materialov. Po podatkih Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino in organizacij združenega dela je bil v lanskem letu v občini dosežen izvoz blaga in storitev v vrednosti 2.614 milij. dinarjev ali realno za 12 % več kot v letu 1982.

Okoli 83 % celotnega izvoza odpade na izvoz na konvertibilno področje. Delež konvertibilne se zaradi hitrejšega povečevanja izvoza na klirinško področje nadalje zmanjšuje.

Največji izvoznik v občini je Tovarna oblačil in perila Mura na katero odpade 64 % celotnega izvoza, druga po velikosti je DO Mesna industrija z okoli 28 % deležem, ostale OZD v občini pa so realizirale le okoli 8 % celotnega izvoza.

Posamezne organizacije so v letu 1983 dosegle naslednje povečanje izvoza: Mura 11 %, Mesna industrija 14 %, ZGEP Pomurški tisk 155 %, Platana TOZD Ledava 153 %, DO Zunanja trgovina 83 %, KZ Panonka 102 %, Živinorejsko-veterinarski zavod 670 %, Tovarna mlečnega prahu 60 %, Panonija 9 %, Sobota TOZD Obrtništvo 74 % in LIV TOZD Oprema in orodje Rogaševci 135 %. Za okoli 50 % manjši obseg izvoza je položilo Gozdno in lesno gospodarstvo in za 30 % Agromerker. Poleg omenjenih organizacij se vključujejo v izvoz v manjšem obsegu še Tekstil TOZD Pletilstvo Prosenjakovci, Konstruktor Gradbeništvo Pomurje in Agroservis.

Izvozniki v občini so v celoti realizirali planiran obseg izvoza po usklajenem planu SISEOT za leto 1983, medtem ko so uvozili za 21 % manj blaga kot je bilo načrtovano. Načrtovani izvoz blaga so presegle naslednje OZD: DO Sobota za 298 %, DO Platana 262 %, ZGEP Pomurški tisk 66 %, DO Mura 29 % in ABC Pomurca DO Zunanja trgovina 23 %. Načrtovanega obsega pa niso dosegle: Tovarna mlečnega prahu, DO Agromerker, DO Gozdno in lesno gospodarstvo ter DO Mesna industrija.

V lanskem letu so OZD uvozile blago v višini 1.109 milijonov din ali za 7,3 % več kot leta 1982. Več kot 70 % uvoza sta realizirali DO Mura in DO Mesna industrija. Pretežni del uvoza odpade na reprodromaterial 66 %, na opremo 24 % in 10 % na uvoz blaga široke potrošnje.

Po podatkih Narodne banke Slovenije je znašal v občini priliv od izvoza blaga in storitev 2.396 milijonov din ali realno 24 % več. Delež priliva v celotnem prihodu znaša v letu 1983 4,9 %. Priliv od izvoza

blaga in storitev na konvertibilno področje je porasel za 16 % in predstavlja v strukturi priliva 83 %.

V enakem obdobju se je odliv za uvoz blaga in storitev zmanjšal za 3,5 % in je znašal 821.953.000 din.

Priliv od izvoza blaga in storitev je bil za 2,91 krat večji od odliva. Pokritost se je izboljšala za 64,7 indeksnih točk.

Leto 1983 je zaključilo z izgubo 5 organizacij združenega dela. Celotna izguba v občini je znašala 56.867.000 din in je za 10 % manjša kot leta 1982, 53 % celotne izgube odpade na DO Mesna industrija, ki je glede na leto 1982 zmanjšala izgubo za 9 %. Izkazujeta jo dve temeljni organizaciji in sicer TOZD Klavnica v višini 19.682.000 din (18 % manj) ter TOZD Predelava mesa 10.230.000 din (13 % več). Z izgubo sta poslovali še DES TOZD Elektro Murska Sobota v višini 14.275.000 din (24 % manj) in Konstruktor TOZD Opekarna Puconci 3.438.000 din (16 % manj). V letu 1983 se je z izgubo na novo pojavila LIV TOZD Oprema in orodja Rogaševci v višini 9.242.000 din.

Osnovni vzroki za izgube v organizacijah združenega dela gospodarstva so:

V Mesni industriji predvsem cenovno nesorazmerje med cenami mesa in mesnimi izdelki, visoka rast vseh vrst stroškov ter obveznosti za anuitete in obresti.

V DES TOZD Elektro Murska Sobota nizka realizacija letnega plana elektroenergetske bilance za leto 1983 in visoka rast vseh vrst stroškov.

V TOZD Opekarna Puconci disparitete med cenami gotovih izdelkov in cenami energije, zastarelost in iztrošenost opreme ter visoki proizvodni stroški na enoto proizvoda.

V LIV TOZD Oprema in orodja hitra rast cen repromateriala in počasnejša rast cen njihovih proizvodov ter naraščanje obresti in obveznosti za anuitete za novo halo.

Vse izgube razen v Opekarni Puconci so bile z zaključnim računom 1983 pokrite.

V gospodarstvu občine je bila dosežena industrijska proizvodnja v višini 13.464 milijonov din in se je realno povečala za 3,1 % (v SRS 37 %) v primerjavi z letom 1982. V živilsko predelovalni industriji, ki predstavlja polovico celotne vrednosti proizvodnje, se je proizvodnja povečala le za 1,1 %, v tekstilni industriji, katere delež v skupni proizvodnji je 32 % pa za 2,7 %. Delež kovinsko-predelovalne industrije predstavlja v skupni vrednosti 8 %, proizvodnja pa se je povečala za 9,4 %. Vrednost proizvodnje grafične industrije se je povečala za 4 %, lesne industrije 21 %, kemično-predelovalne industrije 14 %, industrije gradbenega materiala predstavlja 13 % in nekovinske industrije 0,1 %.

Na področju kmetijstva zastavljene naloge niso bile v celoti realizirane, zaradi slabih vremenskih razmer (suše). V rastlinski proizvodnji je v letu 1983 dosežen naslednji obseg proizvodnje posameznih poljščin:

	Dosežena proizvodnja		Ind.
	1982	1983	
KG Rakičan			
— pšenica	5.073	3.656	72
— koruza zrno	9.461	7.892	83
— sladkorna pesa	21.449	17.604	82
KZ Panonka			
— pšenica	27.935	23.397	84
— koruza zrno	39.249	25.579	65
— sladkorna pesa	17.060	13.715	80

Sušno leto je zelo vplivalo na rastlinsko proizvodnjo. Najbolj so bili prizadeti posevki koruze in sladkorne pese. Precejšen izpad v proizvodnji sladkorne pese je bil zaradi slabega vznika, ki je posledica suše. V sled tega so v KG Rakičan morali nekaj površin preorati. V KZ Panonki kooperanti niso zasejali vseh predvidenih površin, zato je proizvodnja sladkorne pese tudi v živilskem sektorju nižja od načrtovane.

Prav tako je suša zmanjšala pridelek koruze približno za 30 %, precej površin pod koruzo za zrno se je siliralo. Izpad pridelka koruze se bo odrazil v živilskemu sektorju oz. pri reži živine. Pridelci pšenice je bil povprečen.

V živalski proizvodnji so organizacije dosegle naslednjo proizvodnjo in odkup:

	Proizvodnja			Prodaja — Odkup		
	1982	1983	Indeks	1982	1983	Indeks
KG Rakičan						
— goveda v t	2.161	2.075	96	1.466	1.449	99
— prašiči v t	8.886	10.058	113	7.080	8.797	124
— mleko v 000 l	410	347	85	401	338	84
KZ Panonka						
— goveda v t	6.150	5.730	93	4.820	5.122	106
— prašiči v t	5.900	6.360	108	2.637	2.647	100
— mleko v 000 l	42.000	44.100	105	25.644	27.326	106

Ocenjuje se, da je bila planirana živalska proizvodnja v KG Rakičan dosežena. Razlika med proizvodnjo in prodajo je bila namenjena za povečanje stalaža osnovne črede govedi in prašičev. Nekaj mleka je bilo porabljeno pri pitanju telet.

Pri KZ Panonki je bil odkup skoraj za polovico nižji od proizvodnje. Načrtovana tržna proizvodnja živine je dosežena, vendar

pa je bilo zaradi velikih razlik v odkupnih cenah precej živine prodano izven občinskih meja. Poleg tega gre pri prašičih velik del proizvodnje za domači zakol.

Zaradi slabih vremenskih razmer, zlasti dolgotrajne suše se je v letu 1983 kmetijska proizvodnja zmanjšala za 2 %. Vrednost rastlinske proizvodnje se je realno znižala za okoli 20 %, v živilskemu sektorju pa se beleži 3,2 % rast glede na leto 1982. Ker je bila rastlinska proizvodnja v letu 1982 izredno dobra, primerjava proizvodnje leta 1983 s predhodnim letom ne daje realne slike. Ob primerjavi kmetijske proizvodnje s povprečno letino, bi po oceni v letu 1983 vrednost rastlinske proizvodnje zaradi že znanih razlogov upadla le za okoli 7 %, medtem ko bi skupna kmetijska proizvodnja porasla realno za 1,4 %.

Po podatkih statistike je bilo v letu 1983 v občini v povprečju skupno zaposlenih 18.328 delavcev, oz. 2,0 % (SRS 0,8 %) več kot v letu 1982. Od tega v gospodarstvu 15.065 delavcev ali 1,8 % (v SRS 0,7 %) več in v negospodarstvu 3.263 delavcev oz. 2,8 % (v SRS 1,6 %) več kot leto prej.

Hitreje od povprečja v občini se je povečalo število zaposlenih v obrtni dejavnosti 7,8 %, kmetijstvu 6,9 %, gostinstvu in turizmu 6,4 %, komunalni 5,9 %, zdravstvu in socialnem varstvu 4,7 %, finančnih tehničnih in poslovnih storitvah 3,4 % ter v industriji za 2,7 %. Zmanjšanje števila zaposlenih beležimo v gradbeništvu za 3,6 %, vodnem gospodarstvu 3,1 % ter v družbeno-političnih skupnostih in organizacijah za 0,6 %.

Ob prisotni rasti zaposlovanja v občini ter zaostrenih pogojih gospodarjenja in manjši investicijski aktivnosti se število iskalcev zaposlitve nadalje povečuje. Na skupnosti za zaposlovanje je bilo ob koncu leta 1983 prijavljenih 1.338 iskalcev zaposlitve, kar je za 14,9 % več kot pred letom dni.

Povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega v občini je znašal 16.918 din in se je povečal za 27,8 % v primerjavi z letom 1982 (v SRS 18.259 din, rast 27,1 %). V gospodarstvu občine je bil dosežen 16.526 din ali 29,5 % več (SRS 17.957 din, 27,9 %) in v negospodarstvu 18.735 din ali 21,4 % več kot povprečno v letu 1982 (SRS 19.864 din oz. 23,3 % več).

V letu 1983 je bilo za investicije v osnovna sredstva izplačano skupno 2.425 milijonov dinarjev ali za 43 % več kot v predhodnem letu.

Po posameznih področjih je bil za investicije porabljen naslednji obseg sredstev:

	1982		1983		Indeks 83/82
	vrednost	strukt.	vrednost	strukt.	
SKUPAJ INVESTICIJE	1.696.936	100	2.425.402	100	143
1. Gospodarstvo	1.495.241	88,1	2.159.853	89,1	144
— industrija	371.806	21,9	590.192	24,3	159
— kmetijstvo	179.648	10,6	351.623	14,5	196
— gozdarstvo	6.659	0,4	11.271	0,5	169
— vodno gosp.	44.211	2,6	149.340	6,2	338
— gradbeništvo	118.520	7,0	63.753	2,6	54
— promet in zveze	145.518	8,6	175.979	7,3	121
— trgovina	21.582	1,3	75.866	3,1	352
— gost. in turiz.	183.454	10,8	52.250	2,2	28
— obrt	16.311	0,9	17.469	0,7	107
— stan. kom. dej.	405.343	23,9	670.720	27,6	165
— fin. teh. in posl. storitve	2.189	0,1	1.390	0,1	63
2. Negospodarstvo	201.695	11,9	265.549	10,9	132
— izobr. znan. kult.	56.543	3,3	50.702	2,1	90
— zdrav. in social. varstvo	123.780	7,3	194.627	8,0	157
— DPS, SIS in DPO	21.372	1,3	20.220	0,8	95

Za investicije v gospodarstvu je bilo porabljeno 2.160 milijonov dinarjev ali za 44,4 % več, v negospodarstvu 265 milijonov dinarjev oz. za 31,7 % več. Investicije so se najbolj povečale v vodnem gospodarstvu za 238 %, predvsem za financiranje regulacij in melioracij. Investicije so naraščale zlasti v industriji za 59 %, v kmetijstvu za 96 % in v trgovini za 252 %.

Industrijska vlaganja so bila financirana iz naslednjih virov:

Viri sredstev	1982		1983		Indeks 83/82
	vrednost	%	vrednost	%	
Skupaj	1.696.936	100	2.425.402	100	143
— sredstva OZD in SIS mat. proizv.	740.440	43,6	1.227.906	50,6	166
— krediti bank	669.250	39,4	670.846	27,7	100
— plasmaji preko bank	28.100	1,7	118.461	4,9	422
— OZD, SIS družb. dejav. in KS	245.557	14,5	392.723	16,2	160
— druga sredstva	13.589	0,8	15.466	0,6	114

V skladu z načrtovano investicijsko politiko se v strukturi virov financiranja krepi delež lastnih sredstev in združevanje, udeležba kreditov pa upada.

Od resolucijsko načrtovanih investicij v občini Murska Sobota so OZD v letu 1983 realizirale oz. pristopile k naslednjim investicijam:

LIV Postojna TOZD Oprema in orodja Rogašovci je razširila in opremila proizvodne prostore.

Tovarna dušika Ruše TOZD Proizvodnja kremenčevih peskov Puconci je pričela z gradnjo obrata za proizvodnjo mas in razširitvijo transformatorske postaje ter izvedla pripravljala dela za aktiviranje novega odkopa rudnine v Kuštanovcih.

Mura Tovarna oblačil in perila je pričela s pripravami za izgradnjo skupnega skladišča surovin, nabavila opremo za AOP ter vlagala v trgovsko mrežo.

Rašica TOZD Beltinka je izvedla pripravljala dela za I. fazo gradnje proizvodnih prostorov.

V Tekstilu TOZD Pletilstvo Prosenjakovci poteka investicija v širitev proizvodnje netkanih tekstilnih izdelkov.

ZGEP Pomurski tisk je dopolnil opremo za avtomatsko obdelavo podatkov. TOZD-a Tiskarna in Kartonaža pa sta dogradila proizvodne prostore ter nabavila ustrezno opremo in ofset stroje.

Mesna industrija je pristopila h gradnji objekta za potrebe predelave, investirala v opremo za proizvodnjo komponentnih jedi, trajne in poltrajne konzerve ter izvedla pripravljala dela za rekonstrukcijo kafilerije.

Agromerkur TOZD Perutninskega mesa je pristopil k rekonstrukciji klavnice.

KZ Panonka je uredila deponijo pese v Lipovcih ter vlagala v naložbe zasebnega sektorja. Pričela je z melioracijami levega brega Ledave na površini 693 ha in v Berkovcih 150 ha ter komasirala 174 ha površin.

KG Rakičan je odkupilo 170 ha zemljišč, izvaja melioracije na 600 ha zemljišč, pristopilo je h gradnji nove mešanice krmil in govejih hlevov ter obnovilo vinograde in šadovnjake.

Gozdno in lesno gospodarstvo je vlagalo v pogozdovanje in nabavilo potrebno mehanizacijo.

Fazan Beltinci je obnovil grajene prostore za vzrejo divjadi. S DO SOBOTA je povečala površine v TOZD Vrtnarstvo, investirala v mehanisko delavnico ter nabavila novo strojno opremo in specialna transportna vozila.

CERTUS TOZD Avtobusni promet je nabavil 5 novih avtobusov.

ABC Pomurka DO Zunanja trgovina izvaja rekonstrukcijo obrata za razsekovanje divjačine v temeljni organizaciji DO Mesne industrije v Lendavi.

Veletrgovina Potrošnik je zgradila novo samopostrežno trgovino v Gederovcih in samopostrežno trgovino na Lendavski ulici, adaptirala Blagovnico v Murski Soboti.

Ni se še pristopilo k izvajanju naslednjih načrtovanih investicij:

— Mura: izgradnja skupne prikrejevalnice z avtomatskim krojenjem.

— KZ Panonka: ureditev skladišča v Gančanih in industrijskega tira v Lipovcih.

— KG Rakičan: namakanje 195 ha površin,

— GLG: rekonstrukcija žage v Mačkovcih,

— Veletrgovina Potrošnik: odkup zemljišča in priprava dokumentacije za gradnjo trgovine v Rogašovcih,

— Agroservis: gradnja hale za tehnične preglede.

V večini primerov ni prišlo do izvedbe navedenih investicij zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, neustrezno in nepravočasno dopolnjevanje projektnih dokumentacije ter zapletov pri urejanju zemljiško-lastninskih odnosov. Nekatere investicije so prenešene v leto 1984 oz. v kasnejše obdobje.

Na področju gospodarske infrastrukture so bile realizirane naslednje investicije:

Pri izvajanju modernizacije ceste je bila položena asfaltna prevleka na cesti Šalovci—Čepinci v dolžini 2 km. V komunalni dejavnosti je bila dokončana gradnja I. faze severnega kanalskega kolektorja v dolžini 725 m, začela so se dela na ureditvi križišča Gregorčičeve in Lendavske ulice, končana je ureditev Bakovske ulice ter dokončana izvedba hidravličnih izračunov za zgrajene kanalizacije v mestu Murska Sobota.

Mladina je s svojim prostovoljnim delom v okviru akcije Goričko 83 sodelovala pri urejanju cestišča na odseku Šalovci—Dolenci v dolžini 4 km.

Od resolucijsko načrtovanih nalog ni bilo urejeno cestišče na odseku Sebeborci—Andrejci—Ivanovci ter dograjen raziskovalni vodnjak za vodooskrbo mesta Murska Sobota zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Za potrebe stanovanjske gradnje se je pridobilo zemljišče na Lendavski — sever ter za gradnjo zaklonišča na Mojstrski ulici.

V letu 1983 je bila dokončana gradnja 89 stanovanj, od tega 65 stanovanj na Lendavski cesti in 24 na cesti St. Rozmana — Cvetkova. Pričela pa se je gradnja 58 stanovanj in sicer 50 na Mojstrski ulici in 8 v G. Petrovcih. Od predvidenega obsega izgradnje stanovanj za leto 1983 se ni pričela gradnja 106 stanovanj Lendavska — sever in gradnja stanovanj v Rogašovcih zaradi nepravočasno pripravljene lokacijsko-tehnične in projektna dokumentacije.

Na območju občine je bila v letu 1983 opravljena regulacija Ledave z ureditvijo nasipa v odseku Rakičan—Ivanci in urejeni nekateri pritoki Ledave kot Martijanski potok, Logojca in Brezovski potok. Zaradi nepra-

vočasno urejene dokumentacije za regulacijo Kučnice v odseku Cankova—Fikšinci v Gerlincih se je investicija podaljšala v letošnje leto.

DO za PTT promet je razširila GATC v M. Soboti in položila koaksialni kabel na relaciji M. Sobota—Radenci. K ureditvi ATC v Moravcih se ni pristopilo zaradi nepravočasno urejenega prenosa lastništva.

Elektro Maribor TOZD Elektro Murska Sobota je vlagala v elektrodistribucijske objekte in opremo.

V letu 1983 je bil za izgradnjo plinovoda na relaciji Križevci—Murska Sobota izdelan investicijski program.

Na področju negospodarstva je bila pri osnovni šoli Puconci zgrajena telovadnica, pristopilo se je h gradnji osnovne šole Dofenci in se nadaljevalo z izgradnjo kirurškega bloka bolnišnice v Rakičanu.

2. SKUPNA PORABA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Prihodki

Celotni prihodki vseh samoupravnih interesnih skupnosti, družbenih dejavnosti v občini so v letu 1983 znašali 1.376.811.000 din in so se glede na predhodno leto povečali za 23,6 %.

V skupnosti otroškega varstva so skupni prihodki porasli za 12 %, izobraževalni skupnosti 24,7 %, kulturni skupnosti 11 %, telesnokulturni skupnosti 24 %, skupnosti socialnega skrbstva 18 %, zdravstveni skupnosti 28 % in v skupnosti za zaposlovanje 27 %, v raziskovalni skupnosti pa so bili nižji in sicer za 11 %.

Med celotnimi prihodki so znašala sredstva za dejavnost 1.304.886.000 din in so porasla za 24 %, za vzajemnost 10.007.000 din, kar je 46 % več ter za investicije 61.918.000 din ali 12 % več kot v letu 1982.

V okviru sredstev za dejavnost so se sredstva za osnovno dejavnost povečala za 30 %, iz solidarnosti za 15 % ter iz ostalih virov za 13 %, med ko so bili prihodki za denarne pomoči manjši za 10 %.

Podroben pregled prihodkov po posameznih SIS prikazuje naslednja tabela:

	Realiz 1982	Realiz. 1983	— v 000 din Indeks 1983/82
PRIHODKI			
1. Skupnost otroškega varstva	185.365	207.758	112
2. Izobraževalna skupnost	276.185	344.496	125
3. Kulturna skupnost	18.214	20.168	111
4. Telesnokulturna skupnost	12.947	16.104	124
5. Skupnost socialnega skrbstva	52.631	62.428	119
6. Zdravstvena skupnost	549.896	704.079	126
7. Skupnost za zaposlovanje	14.204	18.005	127
8. Raziskovalna skupnost	4.241	3.773	89

SKUPAJ PRIHODKI: 1.113.683 1.376.811 123,6

Odhodki

Celotni odhodki SIS v občini so znašali 1.354.729.000.— din in so za 23 % večji od odhodkov v letu 1982. Med celotnimi odhodki so se sredstva za dejavnost povečala za 23,5 %, vzajemnost 48,5 % in za investicije 11,8 %.

V skupnosti otroškega varstva so odhodki višji za 12 %, izobraževalni skupnosti 21 %, kulturni okrog 13 %, telesnokulturni skupnosti 25 %, skupnosti socialnega skrbstva 20 %, zdravstveni skupnosti 28 %, skupnosti za zaposlovanje 27 %, v raziskovalni skupnosti pa so odhodki za 19 % nižji od odhodkov v letu 1982.

Glede na planiran obseg sredstev za leto 1983 so bili odhodki realizirani 100 %.

Po posameznih SIS je bilo gibanje odhodkov naslednje:

	Realiz. 1982	Realiz 1983	v 000 din Indeks 1983/82
ODHODKI			
1. Skupnost otroškega varstva	175.900	197.915	112
2. Izobraževalna skupnost	276.659	335.386	121
3. Kulturna skupnost	17.906	20.168	113
4. Telesnokulturna skupnost	12.882	16.084	125
5. Skupnost socialnega skrbstva	51.000	60.986	120
6. Zdravstvena skupnost	549.778	704.079	128
7. Skupnost za zaposlovanje	13.523	17.168	127
8. Raziskovalna skupnost	3.637	2.943	81

SKUPAJ ODHODKI: 1.101.285 1.354.729 123

3. PORABA NA PODROČJU SIS MATERIALNE PROIZVODNJE

Prihodki

Skupni prihodki v samoupravnih interesnih skupnostih s področja gospodarstva so v letu 1983 znašali 542.256.000 din in so bili za 41 % višji od prihodkov v predhodnem letu. Najbolj in sicer za 75 % so prihodki

porasli v skupnosti za pospeševanje kmetijstva, v skupnosti za PTT promet za 51 %, stanovanjski skupnosti 45 % in v vodni skupnosti za 41 %, v cestnokomunalni skupnosti so prihodki višji za 30 %, skupnosti za varstvo pred požarom 31 %, skupnosti za gozdarstvo 14 % in kmetijski zemljiški skupnosti le 1 %.

PRIHODKI	1982	1983	- v 000 din	
			Strukt. v %	Indeks
1. Območna SIS za PTT promet	8.370	12.653	23	151
2. Območna vodna skupn. MURA	23.980	33.879	6,2	141
3. SIS za gozdarstvo	189	216	0,1	114
4. Kmetijska zemljiška skupnost	11.483	11.563	2,1	101
5. Skupnost za pospeš. kmetij.	17.748	31.033	5,7	175
6. SIS za cestno-komunal. dej.	104.743	136.368	25,2	130
7. Samouprav. stanovanj. skupn.	205.973	299.333	55,2	145
8. Skupnost za varstvo pred pož.	13.174	17.211	3,2	131
SKUPAJ:	385.660	542.256	100,0	141

ODHODKI

Leta 1983 so imele samoupravne interesne skupnosti 578.125.000 din odhodkov, kar je v primerjavi z letom prej več za 42 %. Najbolj so porasli odhodki v Skupnosti za pospeševanje kmetijstva 69 %. Odhodki stanovanjske skupnosti so višji za 45 % v okviru katerih je močan porast sredstev za posojila za nakup stanovanj in individualno gradnjo ter v kratkoročnem kreditiranju družbeno usmerjene stanovanjske gradnje, v cestno-komunalni skupnosti so odhodki višji za 44 % enako v vodni skupnosti, v skupnosti za varstvo pred požarom pa so porasli za 42 %. Za 3 % so odhodki nižji v SIS za gozdarstvo in zemljiški skupnosti ter za 19 % v skupnosti za PTT promet.

ODHODKI	1982	1983	- v 000 din	
			Indeks	
1. Območna SIS za PTT promet	15.362	12.451	81	
2. Območna vodna skup. MURA	51.878	74.611	144	
3. SIS za gozdarstvo	187	181	97	
4. Kmetijska zemlj. skupnost	10.250	9.928	97	
5. Skupnost za posp. kmetijstva	15.864	26.758	169	
6. SIS za cestno-kom. dejavnost	95.470	137.761	144	
7. Samouprav. stanovanj. skupn.	205.973	299.333	145	
8. Skupn. za varstvo pred požar.	12.039	17.102	142	
SKUPAJ:	407.023	578.125	142	

4. SPLOŠNA PORABA

Skupni prihodki na področju splošne porabe so v letu 1983 znašali 232.823.000 din in so se glede na leto poprej povečali za 4 %. Na nižjo rast prihodkov je vplival prenos prometnega davka od prometa proizvodov v republiški proračun.

Priliv sredstev po posameznih virih je bil naslednji:

	- v 000 din		
	Realiz. 1982	Realiz. 1983	Indeks 1983/82
1. Davek iz OD in na dohodek	69.959	88.959	127
2. Prometni davek, davki na premoženje in na dohodek od premoženja	112.726	84.645	75
3. Takse	18.106	26.639	147
4. Prihodki po poseb. predpis.	11.054	12.732	115
5. Prihodki uprav. organov	11.399	17.134	150
6. Drugi prihodki	20	2.714	—
SKUPAJ:	223.264	232.823	104

Za splošne družbene potrebe je bilo porabljenih 195.730.000 din ali 17,3 % več kot v letu 1982. Na porast odhodkov za dejavnost organov DPS za 20 % so vplivala predvsem izplačila za osebne dohodke v upravnih, pravosodnih in inšpekcijskih organih. V okviru sredstev za komunalno dejavnost je bila v letu 1983 sofinancirana izvedba MDA Goričko.

Iz tekoče proračunske rezerve je bil največji del sredstev namenjen za ureditev zemljiške knjige na sodišču, kar je vplivalo na porast odhodkov za 162 %.

Odliv sredstev je bil naslednji:

	- v 000 din		
	Realiz. 1982	Realiz. 1983	Indeks 1983/82
I. ODHODKI SPLOŠNE PORABE			
1. Dejavnost organov DPS	122.256	146.464	120
2. Ljudska obramba	13.705	15.244	111
3. Dejavnost DPO in društev	13.434	15.607	116
4. Negospodarske investicije	3.030	1.981	65
5. Socialno skrbstvo	1.430	1.600	112
6. Zdravstveno varstvo	156	193	124
7. Komunalna dejavnost	1.615	2.078	129
8. Dejavnost KS	6.320	6.825	108
9. Gospodarski posegi	2.011	2.241	111
10. Tekoča proračun. rezerva	572	1.499	262
11. Rezervni sklad	2.232	1.998	90
SKUPAJ: I.	166.761	195.730	117
II. ODHODKI IZVEN SPLOŠNE PORABE			
1. Odstopljeni prihodki	12.062	18.595	154
2. Presežek	44.441	18.498	42
SKUPAJ: I. + II.	223.264	232.823	104

S spremembami dogovora o splošni porabi v občinah SR Slovenije je bila prvotno načrtovana rast splošne porabe za leto 1983 10,7 % povečana na 14,7 %. Zaradi višjih lastnih prihodkov upravnih organov, katerih poraba po dogovoru o omejevanju splošne porabe v občinah SRS ni omejena, so odhodki v primerjavi z letom 1982 višji za 17,3 %.

5. URESNIČEVANJE RESOLUCIJE O POLITIKI IZVAJANJA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE V LETU 1983

Z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana občine Murska Sobota za leto 1983 smo načrtovali rast družbenega proizvoda 2,5 %, industrijske proizvodnje 2,4 %, kmetijske proizvodnje 4 %, izvoza 10 %, zaposlovanja 2 %, produktivnost 0,5—1 %, sredstev splošne porabe nominalno za 10,7 % ter skupne porabe za 50 % počasneje in osebnih dohodkov za 35 % počasneje od rasti dohodka.

Po podatkih Zavoda SR Slovenije za statistiko so v letu 1983 porasle cene na drobno za 40,4 %, življenjski stroški za 40,3 %, hitreje pa so porasle v primerjavi z letom 1982 zlasti cene kmetijskim proizvodom in sicer za 47,6 %.

Glede na dosežena nominalna gibanja in rasti cen ocenjujemo, da so bila v letu 1983 v občini dosežena naslednja realna gibanja: družbeni proizvod okoli 4 %, industrijska proizvodnja 3,1 %, kmetijska proizvodnja —2 %, izvoz 12 %, zaposlenost 2 %, produktivnost dela izračunana na realno rast družbenega proizvoda okoli 2 %.

Realni osebni dohodki na zaposlenega so se v občini kot celoti znižali za 9 % v gospodarstvu 7,7 % in v negospodarstvu za 13,5 %.

Gospodarstvo občine je v letu 1983 razporedilo za 35 % več sredstev kot leto poprej.

Glede na 51 % dosežene rast dohodka in resolucijsko določilo o 35 % zaostajanju rasti OD za rasti dohodka bi gospodarstvo kot celota lahko povečalo osebne dohodke v masi največ za 32,50 %. Osnova za rast osebnih dohodkov je po dogovoru izboljšanje kvaliteten kazalcev gospodarjenja. Na osnovi doseženih izboljšanih kazalcev gospodarjenja in izvoza na konvertibilno področje, bi gospodarstvo lahko sredstva za OD povečalo v globalu za 31,43 %.

Sredstva za osebne dohodke so v negospodarstvu porasla za 29 %.

Iz prikazanih gibanj izhaja, da so OZD gospodarstva za osebne dohodke razporedila več sredstev, kot je bilo možno na dosežene izboljšane kvalitete kazalcev gospodarjenja oz. glede na določila dogovora. Rast OD je v negospodarstvu usklajena z dogovorom.

Sredstva skupne porabe SIS družbenih dejavnosti so se povečala za 23 %, splošne porabe pa za 17,3 %. Gibanja so v skladu z resolucijo oz. spremembami dogovora o omejevanju splošne porabe v občinah SR Slovenije.

Večina sprejetih nalog in ukrepov za uresničevanje resolucije s katerimi smo v letnem planskem dokumentu podrobneje opredelili in izpostavili določene naloge, je bila v letu 1983 uresničena. Izvajala se je resolucijska usmeritev o krepitevi materialne osnove dela, ki se kaže v povečanju deleža sredstev akumulacije v dohodku ter ukrepi in naloge varčevanja s surovinami, reprodukcijskimi materiali in energijo kar je vplivalo na nižjo rast tovrstnih stroškov od rasti porabljenih sredstev.

Ugodno lahko ocenimo tudi uresničevanje stabilizacijskih ukrepov na področju družbenih dejavnosti, kjer so bili ponovno preverjeni in skrženi nekateri programi.

V skladu z zastavljeno nalogo po resoluciji je bila ustanovljena Med-občinska energetska skupnost Podravje-Pomurje.

Povezovanja na področju gradbeništva so še v teku. Vodene so bile aktivnosti za ustanovitev SIS za preskrbo, vendar do ustanovitve ni prišlo, ker se je na skupščini občine ocenilo, da v občini ni posebno večjih težav pri preskrbi. Ni se pristopilo k izdelavi agrokarte. Opravljeno je bilo več

razgovorov z OZD v občini za financiranje razvojnih programov, ki pa se počasi odločajo za združitev sredstev za financiranje. Tako v lanskem letu še ni prišlo do konkretnega združevanja, prvi rezultati na tem področju pa naj bi bili doseženi v letošnjem letu.

V letu 1983 so bila v gospodarjenju prisotna naslednja negativna gibanja: hitrejša rast porabljenih stroškov od rasti celotnega prihodka in s tem poslabšanje ekonomičnosti poslovanja, pomanjkanja sredstev za obratna sredstva in likvidnostne težave, porast kratkoročnih kreditov za obratna sredstva, močno povečanje obresti za kredite, naraščanje obveznosti za splošno porabo ter težave v oskrbi s surovinami, repromateriali in rezervnimi deli. Izredno močno so naraščale cene, ki so dosežene pozitivne finančne rezultate dokaj razvrednotile. Velik je bil vpliv cen tudi na rast življenjskih stroškov in tudi ob hitrejši rasti osebnih dohodkov glede na določila dogovora so ti realno upadli.

UGOTOVITVE IN STALIŠČA O GOSPODARSKIH GIBANJH, SKUPNI IN SPLOŠNI PORABI TER URESNIČEVANJU RESOLUCIJE O POLITIKI IZVAJANJA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE MURSKA SOBOTA ZA OBDOBJE 1981—1985 V LETU 1983

Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota je na seji dne 20. marca 1984 razpravljal o gospodarskih gibanjih, skupni in splošni porabi ter uresničevanju resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1983 in

ugotovil:

V letu 1983 so bili v občini Murska Sobota kot celoti doseženi razmeroma ugodni poslovni rezultati. Visoko rast finančnih kazalcev izkazujejo zlasti OZD s področja kmetijstva medtem, ko so gospodarska gibanja v gozdarstvu, gradbeništvu, komunalni dejavnosti in poslovnih storitvah zaskrbnjujoča.

Pozitivni premiki so bili doseženi v delitvi dohodka, kjer se je povečal delež akumulacije in zmanjšale obveznosti za skupno porabo.

Prizadevanja organizacij za povečanje izvoza se kažejo v preseganju resolucijsko načrtovane rasti.

Dosežena je bila načrtovana rast industrijske proizvodnje, ki pa je nekoliko nižja od republiškega povprečja.

Obseg zalog se v gospodarstvu povečuje vzporedno z naraščanjem cen, nekoliko hitreje pa rastejo zaloge surovin in repromaterialov.

Zaradi težav pri zagotavljanju surovin, repromaterialov in rezervnih delov je v nekaterih organizacijah prihajalo do motenj v proizvodnji, kar je vplivalo tudi na večji obseg nedokončane proizvodnje.

Tudi v letu 1983 je v gospodarstvu občine prišlo do hitrejši rasti porabljenih sredstev od rasti celotnega prihodka.

Obseg izgub je v letu 1983 nekoliko manjši od predhodnega leta, vendar ni bistvenih premikov pri odpravi vzrokov izgub. Ob zaključnih računih so bile vse izgube pokrite razen v eni organizaciji, kjer je izguba manjšega obsega.

V strukturi delitve dohodka se je zlasti povečal delež za obresti za kredite in obveznosti za splošno porabo.

Zaskrbljujoč je tudi padec kmetijske proizvodnje, ki zaradi slabih vremenskih razmer v rastlinski proizvodnji ni dosegla načrtovanega obsega.

Vrednost investicijskih vlaganj se je v lanskem letu povečala nominalno za 43 %. Ob tem izvršni svet ugotavlja, da precej organizacij ni pristopilo k izvajanju načrtovanih naložb.

Z resolucijo predvidena gibanja za leto 1983 so skoraj v celoti uresničena in so nad povprečjem gospodarskih gibanj v SR Sloveniji.

Na podlagi ugotovitev iz analize in razprave je Izvršni svet sprejel naslednja

stališča:

1. Vse organizacije združenega dela, ki v letu 1983 niso dosegle povprečnih rezultatov gospodarstva občine, morajo pismeno obrazložiti vzroke odstopanj in poročati Izvršnemu svetu Skupščine občine o izvajanju ukrepov za doseganje boljših poslovnih rezultatov.

2. OZD, pri katerih so prisotne likvidnostne težave naj izdelajo bilanco dinarskih in deviznih sredstev ter sproti obveščajo IS občine o problemih s katerimi se srečujejo ob razreševanju likvidnostnih težav.

3. Podrobno je potrebno analizirati vse obveznosti iz dohodka in poskrbeti za povečanje deleža za izboljšanje materialne osnove dela oz. akumulacije.

4. Vse organizacije morajo poskrbeti za povečanje izvoza na konvertibilno tržišče in povečanje deleža priliva v celotnem prihodku.

5. Zaradi visokih inflacijskih gibani morajo OZD ob analiziranju finančnih poslovnih rezultatov ugotoviti tudi realna gibanja, zlasti fizičnega obsega proizvodnje.

6. IS bo tekoče spremljal gospodarska gibanja ter gibanja skupne in splošne porabe glede na resolucijska določila za leto 1984 in o tem tekoče obveščal občinsko skupščino.

— Analiza uresničevanja plana zaposlovanja v občini Murska Sobota za leto 1983, ter plan zaposlovanja za leto 1984

I. ANALIZA URESNIČEVANJA PLANA ZAPOSLOVANJA V OBČINI MURSKA SOBOTA ZA LETO 1983

1. Uvod

Slovensko gospodarstvo je v primerjavi z gospodarstvom drugih republik najbrž najbolj delovno intenzivno in razpolaga z najmanj izpolnjeno opremo. Podatki kažejo, da je vrednost osnovnih sredstev na zaposlenega v družbenem sektorju SR Slovenije najnižja in da imamo najnižjo avtomatizacijo (raziskava Ambrrožič-Počkar leta 1981). To pa pomeni, da smo imeli v minulem obdobju izrazito ekstenzivni gospodarski razvoj, ki je pogojeval tudi ekstenzivno zaposlovanje. Ta ugotovitev velja še v večji meri za pomursko regijo, ki po svoji gospodarski razvitosti še vedno spada med manj razvita območja naše republike, kar se izraža tudi na področju družbenih dejavnosti (zdravstva, šolstva in zaposlovanja).

Kljub dejstvu, da je izobrazbena raven zaposlenih v Pomurju še relativno nizka in zaostaja za republiškim povprečjem, vse pogosteje slišimo pripombe, oziroma zahteve po omejevanju izobrazevanja in po vključevanju večjega števila mladih v skrajšane programe usmerjenega izobrazevanja, ker so pač take potrebe združenega dela. To pa je v velikem razkoraku s težnjami po hitrejšem prestrukturiranju gospodarstva, uvajanju moderne tehnologije in večji vključitvi našega združenega dela v mednarodno delitev.

2. Gibanje zaposlenosti in zaposlovanja v obdobju januar — december 1983

Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana občine Murska Sobota v obdobju 1981—1985 za leto 1983 je predvidevala 2 % rast zaposlenosti, kar je pomenilo okoli 350 dodatnih zaposlitev, upoštevajoč druge kvalitativne dejavnike gospodarjenja (rast družbenega proizvoda), dohodka na zaposlenega, izboljšanje KV- strukture zaposlenih). S samoupravnim sporazumom o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja so bile v občini dogovorjene na področju zaposlovanja še naslednje usmeritve:

— dodatno bi naj zaposloval predvsem tiste OZD, ki povečujejo proizvodnjo za izvoz ter pridelavo in predelavo hrane;

— zaposlovanje na delih in nalogah, ki prispevajo k rasti proizvodnje in dohodka nazaposlenega;

— zmanjševanje števila zaposlenih v delovnih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih in SIS, družbenopolitičnih organizacijah ter v skupnih službah OZD, če ne gre za visokostrokovne kadre v razvoju in podobno;

— ukinjanje oziroma zmanjševanje pogodbenega dela in nadurnega dela, upokojevanje delavcev, ki izpolnjujejo pogoje za upokojevanje; uvajanje večizmenskega dela, kjer za to obstajajo pogoji in dosledno upoštevanje določil sporazuma glede zaposlovanja pripravnikov in uresničevanja dogovorjene študijske politike. Iz prikazanih podatkov v nadaljevanju naše analize ugotavljamo, da je bila večina zapisanih usmeritev v minulem letu realizirana.

Kljub številnim težavam, s katerimi se je soočalo združeno delo v letu 1983 ugotavljamo, da je bila dosežena na področju zaposlovanja zadovoljiva dinamika glede na postavljene cilje v začetku leta. Povprečna zaposlenost je v občini v letu 1983 porasla za 2,0 % ali 364 dodatnih delavcev v primerjavi z letom 1982; v gospodarstvu za 2,0 % ali 294 dodatnih delavcev in v negospodarstvu za 2,3 % ali 70 dodatnih delavcev, kar je celo nad resolucijskimi cilji. Zaposlenost v zasebnem sektorju je porasla za 13,3 % ali 82 delavcev. Ob koncu meseca decembra 1983 je bilo na območju občine zaposlenih v družbenem in zasebnem sektorju skupaj 19.269 delavcev. V skupni zaposlenosti so ženske udeležene s 47,1 %. Približno enako rast zaposlenosti izkazuje tudi Zavod za statistiko SRS po obrazcih Rad 1.

Gibanje zaposlenosti po področjih prikazujemo v naslednji tabeli:

Področje	Ø štev. zap. v obdobju		Ø Rast zapos. v %		Plan zap. 1983	Realizacija plana zapos. v %		Kast zap. v %
	1982	1983	abs.	v %		abs.	v %	
01 Industrija	7.508	7.746	238	3,2	106	341	231,7	4,6
02 Kmetijstvo	900	941	41	4,4	52	47	90,4	5,2
03 Gozdarstvo	135	143	8	4,3	1	10	100,0	7,4
04 Vodno gosp.	165	157	8	4,9	2	3		
05 Gradbeništvo	2.367	2.295	-72	-3,0	-73	-124		
06 Promet	851	875	24	2,8	20			
07 Trgovina	1.542	1.546	4	0,3		36		2,4
09 Obrt in os. stor.	304	324	20	6,6	6	10	166,7	3,3
08 Gostinstvo	381	402	21	5,5	5	19		5,0
10 Stan. Kom. dejavnost	150	162	12	8,0		36		
11 Fin. tehn. storitve	382	388	6	1,6	5	5	100,0	1,3
GOSPODARSTVO skupaj	14.685	14.079	294	2,0	110	311	282,7	2,1
12 Izobra., znanost in kultura	1.060	1.076	16	1,5	26	15	57,7	1,4
13 Zdravstvo	1.473	1.532	59	4,0	60	58	196,7	5,9
14 DPO, DPS, SIS	663	658	5	0,8	7	3	42,9	0,5
NEGOSPODARSTVO skupaj	3.196	3.266	70	2,3	93	76	81,7	2,3
Skupaj GOSPODAR. + NEGOSPODAR.	17.881	18.245	364	2,0	203	387	190,6	2,1

Podrobnejša analiza tabele kaže, da beležijo skoraj vsa področja rast zaposlenosti, izjema je gradbeništvo, ki beleži padec povprečne zaposlenosti kar za 3,0%; vzroke za zmanjšanje zaposlenosti na tem področju moramo iskati v investicijski politiki, ki področje gradbeništva najprej prizadene.

Rahlo znižanje zaposlenosti je zaznavno tudi v DPO, DPS in SIS, kar je v skladu s prizadevanji za uresničevanje stabilizacije. V letu 1983 so največ dodatnih zaposlitev realizirale s področja gospodarstva naslednje OD: Mura, Panonija, Mesna industrija in DO s področja kmetijstva. V negospodarstvu TOZD Moravske toplice in Srednješolski center usmerjenega izobraževanja.

Načrt zaposlovanja za leto 1983 ni bil usklajen z resolucijsko stopnjo, TOZD so s svojimi plani zaposlovanja načrtovali nekoliko nižjo rast zaposlenosti okoli 203 dodatnih zaposlitev. Ob koncu leta so TOZD presegle načrt zaposlovanja za 90,6%, oziroma zaposlile okoli 387 dodatnih delavcev v obdobju januar-december 1983, kar pomeni 2,1% rasti zaposlenosti. V teh zaposlitvah so zajeti vsi delavci, ki so sklenili delovno razmerje v letu 1983 ne glede na čas ko so se zaposlili (nekateri tudi v mesecu novembru in decembru). Najbolj so svoje načrte zaposlovanja presegle TOZD s področja industrije.

Upravičeno pa se lahko vprašamo, ali so tako rast zaposlenosti v letu 1983 spremljali tudi drugi kvalitativni dejavniki gospodarjenja. Glede kvalifikacijske strukture dodatnih in nadomestnih zaposlitev ugotavljamo, da TOZD še vedno zaposlujejo več kot 50% NK in PR delavcev, kar ne prispeva k izboljšanju KV strukture zaposlenih v občini. V letu 1983 so TOZD in delovne skupnosti zaposlile na dodatnih in nadomestnih delih in nalogah upoštevajoč tudi zaposlitve za določen čas 861 delavcev od teh je bilo ustrezno realiziranih glede na zahtevno stopnjo izobrazbe in poklic samo 601 ali 69,8% vseh potreb.

Kvalifikacijska struktura prijavljenih potreb je bila naslednja: 440 po delavcih ozkega profila ali 51,10 vseh potreb, 273 po delavcih širokega profila (poklicna šola) ali 31,7% vseh potreb, 87 po delavcih s srednjo izobrazbo ali 10,1% vseh potreb, 32 po delavcih z višjo izobrazbo ali 3,7% vseh potreb in 29 potreb po delavcih z visoko izobrazbo ali 3,4% vseh potreb. Najustreznejša realizacija je bila na delih in nalogah za katere se zahteva višja oziroma visoka izobrazba, kar v preteklosti ni bilo pravilo.

To pomeni, da prihaja vedno več ustreznih strokovno usposobljenih kadrov iz šolskega priliva glede na potrebe združenega dela. Od 861 prijavljenih potreb po delavcih je bilo realiziranih oziroma pokritih iz šolskega priliva 379 ali 44,0% vseh potreb, 461 ali 53,6% iz rezerv (že prijavljeni pri Skupnosti za zaposlovanje), 12 ali 1,4% vseh potreb z migracijo iz drugih republik in 9 ali 1% vseh potreb z delavci, ki so se vrnili iz tujine.

Vzroke, da še vedno zaposlujemo največ delavcev ozkega in širokega profila moramo iskati v nizki strukturi dela, ki zahteva predvsem pručeno in kvalificirano delovno silo, največ na nivoju poklicne šole

(kovinsko konfekcijske usmeritve) predvsem za potrebe proizvodnega dela. Taka naravnost združenega dela pa omejuje oziroma ne zagotavlja dovolj širokih možnosti mladi generaciji za nadaljnje izobraževanje (paleta poklicev je omejena glede na razvitost in enostranskost gospodarske sestave), zato se vedno ostreje postavlja vprašanje, kam oziroma za kaj izobraževati mlado generacijo, da ne bi po končani šoli ostala v vrstah nezaposlenih. Še posebej je zaskrbljujoč problem ženske mladine, katere je vedno več v skupini suficitarnih poklicev.

Pri pripravi analize uresničevanja načrta zaposlovanja za leto 1983 smo imeli veliko težav pri zagotavljanju statističnih podatkov predvsem s strani dislociranih obratov ali manjših delovnih skupnosti. Za to menimo, da bi morali posvetiti v razpravah več pozornosti globalnim problemom uresničevanja načrta zaposlovanja, in problemom, ki se v zvezi s tem porajajo, manjka samim statističnim podatkom. Pregled zaposlenosti po TOZD prikazujemo na koncu analize.

3. Gibanje nezaposlenosti

Konec meseca decembra 1983 je bilo pri Skupnosti za zaposlovanje prijavljenih 1.338 iskalcev zaposlitve, kar je za 14,9% ali 174 oseb več kot ob istem času leta 1982. Vzroke za povečanje nezaposlenosti moramo iskati v manjših možnostih zaposlitve (zmanjšanje investicij vsaj takih, ki pogojujejo dodatne zaposlitve) in v strukturni brezposelnosti, ki se izraža v vedno večjem neskladju med potrebami združenega dela in prilivu iz šol. Ta strukturna brezposelnost se zlasti kaže pri iskalcih zaposlitve s poklicni družboslovne usmeritve.

V zadnjih dveh letih se relativno vedno bolj povečuje delež strokovno usposobljenih iskalcev zaposlitve predvsem na nivoju V. zahtevnostne stopnje (ekonomski, kmetijski, strojni tehniki, medicinske sestre, vzgojiteljice, gimnazijski maturanti). Vse pogosteje pa čakajo tudi dalj časa na zaposlitev nekateri profili z višjo šolsko izobrazbo, predvsem to velja za pedagoške poklice. Pomemben kazalec brezposelnosti je tudi čakalna doba na zaposlitev, ki se v povprečju precej podaljšuje, predvsem za nekatere suficitarne poklice; če čakajo na zaposlitev izključno v svojem poklicu, traja to tudi dve ali pa več let.

Ugodna pa je starostna struktura iskalcev zaposlitve, saj odpade 735 ali 54,9% vseh brezposelnih v kategorijo mlajših od 26 let; 490 iskalcev zaposlitve ali 36,6% išče prvo zaposlitev, kar pomeni, da doslej niso bili v delovnem razmerju. Med temi jih ima največ tri ali štiri letno srednjo šolo. Posebno kategorijo med prijavljenimi iskalci zaposlitve predstavljajo težje zaposlivi, teh je 342 ali 25,6% vseh brezposelnih. To so iskalci zaposlitve, ki so s socialnoekonomskega vidika zaposlitve najbolj potrebni, a jo tudi najtežje dobijo (invalidnost, neustrezna poklicna usposobljenost, bolezen ali druge subjektivne težave). Vse pogosteje pa se dogaja, da mladi sprejemajo ponujeno zaposlitev tudi na delih in nalogah, ki so za eno ali celo dve zahtevnostni stopnji nižje od formalne izobrazbe mladih. Neredko se zgodi, da mladega delavca odklonijo ker ima previsoko izobrazbo za razglašena dela in naloge, kar pomeni, da je izobrazba ovira, ne pa prednost pri zaposlitvi.

3.1. Socialna varnost nezaposlenih, priprava za zaposlitev

V skladu z zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti je v letu 1983 pridobilo pravico do denarnega nadomestila 122 oseb, 48 oseb je imelo to pravico že iz leta 1982. Pravico do denarne pomoči je pridobilo 53 oseb, iz leta 1982 je imelo to pravico 16 oseb. Osnovni razlogi za pridobitev pravice do denarnega nadomestila so: prenehanje dela za določen čas, odjava obrti, vrnitev z začasnega dela iz tujine, pripravništvo za določen čas ipd.

V letu 1983 je skupnost porabila za kritje pravic iz socialne varnosti 86,5 % planiranih sredstev v tem letu ali 7.210.534,55 dinarjev.

Na komisiji za ugotavljanje lastnosti invalidne osebe I. stopnje je bilo obravnavanih 15 kandidatov, od tega je bil priznan 13. status invalidne osebe po določenih ZUZIO. V usposabljanje je bilo vključenih 14 oseb. Za ta namen je skupnost porabila 982.469,80 dinarjev ali 95,6 % planiranih sredstev. V programe usposabljanja je bilo vključenih 193 oseb (iskalcev zaposlitve) za potrebe Mure in Pletilstva Prosenjakovci. V ta namen je skupnost prispevala kot soudeležbo za stroške usposabljanja 1.034.866,25 din.

4. Uresničevanje Samoupravnega sporazuma o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v letu 1983

S Samoupravnim sporazumom o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja za leto 1983 so se TOZD v okviru občinske skupnosti dogovorile o politiki zaposlovanja v tem letu in konkretizirale nekatera določila, kot je to zaposlovanje pripravnikov (vsaj enega na 100 zapos-

lenih), zmanjšanje nadurnega in pogodbenega dela itd., kar je dalo tudi določene rezultate. Po Samoupravnem sporazumu bi TOZD in delovne skupnosti morale vključiti vsaj 170 pripravnikov. To svojo obveznost so v celoti realizirale, saj so vključile 171 pripravnikov, od tega 106 za določen čas in 65 za nedoločen čas; med pripravniki je bilo 61 lastnih študentov. Zaposlitev pripravnikov za določen čas se po opravljenem pripravništvu večinoma spremeni v zaposlitev za nedoločen čas; vsaj doslej je bila taka praksa. Vprašanje pa je, ali bo tako tudi v letu 1984? Obstaja nevarnost, da bi na tak način nadomeščale trenutni primanjkljaj delavcev, hkrati pa ne sprejemale nobenih obveznosti po opravljeni pripravniški dobi. To ne bi bilo v skladu z določili Samoupravnega sporazuma, ki leži k izboljšanju izobrazbene strukture zaposlenih ter zagotavljanju ustreznega dela mladi generaciji iz šolskega priliva. Največ pripravnikov so zaposlile naslednje DO: Mura 17, Panonija 5, PZC 23, Ljubljanska banka 10, Potrošnik 12. Težave pa so z manjšimi DO, ki ne zaposlujejo nobenih pripravnikov.

4.1. Delo preko polnega delovnega časa (nadure) in pogodbeno delo

V letu 1983 je v občini M. Sobota opravljalo delo preko polnega delovnega časa (nadure) 7.482 delavcev, kar je nekaj manj kot leta 1982. Skupaj so opravili ti delavci 505.071 nadur, kar je pa z 1,7 % več kot leto dni prej. Nadurno delo se je povečalo predvsem na račun gospodarstva, ki je povečalo obseg nadurnega dela za 5,6 %; negospodarstva se je znižal obseg nadurnega dela za 13,4 % predvsem na račun vzgoje in izobraževanja.

Podrobnejši pregled nadurnega dela po področjih prikazujemo v naslednji tabeli:

Področje	Štev. del.	Štev. nadur	Štev. del.	Števi. nadur	IND
	I. XII.	1982	I. XII.	1983	I. XII. 82 I. XII. 83
01 Industrija	5.125	208.563	5.515	293.862	140,9
02 Kmetijstvo	282	45.084	255	30.182	67,0
03 Gozdarstvo	14	1.068	1	110	10,3
04 Vodno gosp.	2	24			
05 Gradbeništvo	834	85.272	523	38.603	45,2
06 Promet in zveze	204	37.760	194	39.299	104,1
07 Trgovina	223	2.006	70	2.775	138,3
09 Obrt in os. storitve	4	307	61	5.414	1763,5
10 Stan. kom. dejavnost	87	10.729	82	3.845	35,8
11 Fin. tehn. in posl. st.	22	1.856	29	831	44,8
GOSPODARSTVO skupaj *	7.797	392.769	6.730	414.921	105,6
12 Izobraž., znanost	258	51.613	286	39.862	77,2
13 Zdravstvo in soc. varstvo	366	52.207	458	49.739	95,3
14 DPO, DPS, SIS	6	238	8	549	230,7
NEGOSPODARSTVO skupaj	630	104.058	752	90.150	86,6
GOSPODARSTVO + NEGOSPODARSTVO	8.427	496.827	7.482	505.071	101,7

Iz tabele je razvidno, da imajo vsa področja nadurno delo, izjema je le vodno gospodarstvo. Najbolj se je obseg nadurnega dela povečal v industriji in sicer za 40,9 % od 208.563 nadur v letu 1982 na 293.862 nadur v letu 1983. Največ nadur imata DO Mura 152.801 in Mesna industrija 89.629. Na področju negospodarstva pa Splošna bolnica 47.470 nadur.

V večini OZD navajajo kot glavne vzroke za uvedbo nadurnega dela pomanjkanje surovin in repromateriala, občasno povečan obseg dela zaradi specifičnega značaja proizvodnje, izpolnitev izvoznih obveznosti, bolniške i. tn. V združenem delu menijo, da je nadurno delo le izhod v sili, saj delavci ne radi pristajajo na delo preko polnega delovnega časa, zaposlovanje novih oziroma dodatnih delavcev pa v takih razmerah ne pride v poštev, ker so postopki za sprejem delavca na taka dela predolgi in predragi.

Združeno delo občine je v letu 1983 sklenilo z 997 delavci pogodbe o delu od tega v gospodarstvu z 798 delavci in v negospodarstvu z 199 delavci. Obseg pogodbenega dela se je v primerjavi z letom 1982 nekoliko zmanjšal, kar kaže fond opravljenih ur, ta je znašal 144.971 ur v letu 1983 ali za 1,1 % manj kot leto dni prej. Največ pogodbenega dela so imele v letu 1983 DO s področja kmetijstva, saj so sklenile 522 takih pogodb oziroma opravile 76.133 ur pogodbenega dela, kar je 52,5 % vseh

opravljenih ur po pogodbah. S področja negospodarstva pa so imele nekaj več pogodbenega dela TOZD oziroma delovne skupnosti s šolstva oziroma zdravstva. Kot najpogostejši vzrok za sklenitev pogodb o delu v OZD navajajo premajhen obseg dela za polno zaposlitev oziroma stroškovna neracionalnost pokrivanja teh del z rednimi oblikami zaposlitve, sezonski značaj dela (kmetijstvu), pomanjkanje delavcev s specifičnimi znanji in podobno.

Pregled o nadurnem in pogodbenem delu po posameznih TOZD in delovnih skupnostih hranimo pri Strokovni službi.

4.2. Zaposleni delavci, ki izpolnjujejo pogoje za upokožitev ali pa so dodatno zaposleni v drugi OZD

Za našo anketo smo skušali ugotoviti tudi število delavcev, ki so bili koncem leta 1983 še v delovnem razmerju, čeprav so izpolnjevali pogoje za upokožitev. Po podatkih, ki so jih posredovale TOZD je bilo takih delavcev v občini 17, dvomimo pa v realnost te informacije.

Zakon o delovnih razmerjih v 74. členu opredeljuje, da sme delavec, ki dela poln delovni čas, izjemoma delati še eni TOZD, vendar največ tretjino polnega delovnega časa po prejšnjem soglasju organov upravljanja obeh organizacij in sicer, kadar gre za dela in naloge:

— strokovnjakov, katerih sodelovanje je iz strokovnih razlogov nepogrešljivo;

— v temeljnih organizacijah v izobraževalni in kulturni dejavnosti, kjer je smotno sodelovanje strokovnjakov s prakso itn.
Takah primerov je bilo v občini 29.

4.3 Izvensko delo

Pomemben ekonomski kazalec, vsaj kar se tiče izkoristka osnovnih sredstev, ki ima neposredni vpliv na obseg zaposlenih je tudi izvensko delo. S povečanjem obsega izvenskega dela se neposredno povečujejo tudi možnosti za dodatno zaposlovanje novih delavcev in dviganje produktivnosti dela, kar je v dani situaciji izredno pomembno.

Z našo ankero smo ugotovljali podatke o izvenskem delu samo za področje industrije in prišli do sledečega zaključka:

— od 7.346 zaposlenih v industriji dela v eni izmeni 2.558 delavcev ali 34,8 % vseh zaposlenih; v dveh izmenah 4.367 ali 59,4 % vseh zaposlenih; v treh izmenah 312 ali 4,2 % vseh zaposlenih in v turnusu oziroma deljeni delovni čas 109 delavcev ali 1,5 % vseh zaposlenih.

Iz teh podatkov lahko zaključimo, da je izkoriščenost osnovnih sredstev vsaj v industriji zadovoljiva, saj dela 59,4 % vseh zaposlenih v dveh izmenah in verjetno ni posebej veliko rezerv za dodatno zaposlovanje. Vprašljiva pa so nekatera druga področja, ki imajo še precej rezerv in bi ob ustrežnejši organizaciji in večjem medsebojnem povezovanju lahko ustvarile dodatne možnosti za novo zaposlovanje, ob predpostavki, da razvijajo take proizvodne programe, kateri proizvodi bi bili izbrani tako na domačem kot tujem tržišču. To pa narekuje drugačno organiziranost združenega dela (vsaj dolgoročno) hitreje razvijanje ustreznih razvojnih služb in podobno, kar nam pa v tej situaciji manjka.

Na vprašanje kakšni pogoji bi morali biti zagotovljeni, da bi lahko povečali obseg izvenskega dela so v TOZD najpogosteje navajali:

- zadostna in kakovostna preskrba z repromaterialom
- potrebna obratna sredstva
- uvoz surovin
- ustrezno usposobljeni delavci

Vse to pomeni, da obstajajo realne možnosti za povečanje obsega izvenskega dela, če bomo naše aktivnosti usmerili v zagotavljanje ustreznih pogojev.

5. Zaključki in predlogi

Iz podane analize za leto 1983 lahko ocenjujemo, da je združeno delo, kljub prisotnim težavam v gospodarjenju, usmeritve iz plana zaposlovanja za leto 1983, kot tudi določila samoupravnega sporazuma o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja zadovoljivo uresničevalo:

Stopnja rasti zaposlovanja je bila celo minimalno presežena, kar pa verjetno bistveno ni vplivalo na zmanjšanje rasti družbenega proizvoda in produktivnosti dela, saj je bilo največ dodatnih zaposlitev realiziranih v neposredni proizvodnji (Mura, Panonija).

Zaposlovanje pripravnikov je bilo realizirano v dogovorjenem obsegu, čeprav nekatere manjše DO niso vključile nobenega pripravnika. Obseg nadurnega dela se ni zmanjšal.

Med zaposlenimi je relativno malo takih, ki izpolnjujejo pogoje za upokožitev.

V letu 1984 bomo morali posvetiti posebno skrb zaposlovanju pripravnikov s priliva na III. in IV. zahtevnostni stopnji, saj je to praktično nadaljevanje in zaključek izobraževanja mladih v združenem delu.

Pregled gibanja zaposlovanja v občini M. Sobota in realizacija načrtov zaposlovanja v letu 1983

Področje	Ø štev. zap. v obdobju		Ø rast zaposl.		Plan zap. plana	Real. zap.
	I. XII. 1982	I. XII. 1983	abs.	%	1983	I. XII. 83 abs.
	1	2	3	4	5	6
01 INDUSTRIJA	7.508	7.746	238	3,8	106	341
02 KMETIJSTVO	900	941	41	4,4	52	47
03 GOZDARSTVO	135	143	8	4,3	1	10
04 VODNO GOSP.	165	157	8	4,9	2	3
05 GRADBENIŠTVO	2.367	2.295	72	3,0	73	124
06 PROMET IN ZVEZE	851	875	24	2,8	20	22
07 TRGOVINA	1.542	1.546	4	0,3		36
08 GOSTINSTVO						
09 OBRT IN OSEBNE STORITVE	381	402	21	5,5	5	19
10 STANOV.-KOMUN. DEJAVNOST	304	324	20	6,6	6	10
11 FINANČNO TEHN. IN POSL. STOR.	150	162	12	8,0		36
	382	388	6	1,6	5	5

	1	2	3	4	5	6
GOSPODARSTVO SKUPAJ	14.685	14.979	294	2,0	110	311
12 IZOBRAZBA, ZNANOST IN KULTURA	1.060	1.076	16	1,5	26	15
13 ZDRAVSTVO IN SOC. VARSTVO	1.473	1.532	59	4,0	60	58
14 DPO, DPS, SIS	663	658	5		7	3
NEGOSPODARSTVO SKUPAJ	3.196	3.266	70	2,3	93	76
SKUPAJ gosp. + negosp.	17.881	18.245	364	2,0	203	387

6. Izvršni svet SO M. Sobota je v skladu s sprejetimi usmeritvami in sklepi obravnaval Analizo uresničevanja plana zaposlovanja v občini M. Sobota za leto 1983 in sprejel naslednje

ugotovitve in predloge:

a) Izvršni svet ugodno ocenjuje realizacijo plana zaposlovanja v občini M. Sobota v letu 1983, saj je bila prvotno neusklajena resolucijska stopnja kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja celo presežena.

b) Izvršni svet je ugotovil, da ni bistveno naraslo število iskalcev zaposlitve in da se struktura dela z vidika višje strokovnosti in zahtevnosti ni izboljšala, saj so TOZD zaposlile več kot 50 % ne kvalificiranih priučenih delavcev; da je v TOZD, drugih organizacijah in skupnostih kratkoročno načrtovanje potreb po kadrih že prisotno, vendar je premalo usklajeno s sprejetimi razvojnimi programi in dejanskimi potrebami in da dolgoročno planiranje kadrovskih potreb še ni postalo sestavni del temeljnih nalog pri planiranju gospodarskega razvoja; da se kljub sprejetim usmeritvam ni zmanjšal obseg nadurnega in pogodbenega dela ter dela preko polnega delovnega časa; da je bilo zaposlovanje pripravnikov realizirano v dogovorjenem obsegu, čeprav nekatere TOZD, druge organizacije in skupnosti niso vključile v delovni proces nobenega pripravnika; da zadovoljivo urejeno dvoizmensko delo vpliva na dobro izkoriščenost osnovnih sredstev.

c) Izvršni svet je predlagal skupnosti za zaposlovanje, da tudi v letu 1984 sprotno spremlja tokove zaposlovanja v občini, da ponovno pripravi analizo strukture nezaposlenih, da analizira stanje v tistih TOZD, drugih organizacijah in skupnostih, ki v letu 1983 niso zaposlile pripravnikov.

II. PLAN ZAPOSLJANJA V OBČINI M. SOBOTA ZA LETO 1984

S planom zaposlovanja v občini Murska Sobota za leto 1984 (v nadaljnjem besedilu: plan zaposlovanja) podrobneje opredeljujemo določila občinske Resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine za obdobje 1981—1985 v letu 1984 na področju politike zaposlovanja. Za kritje in obveznosti pri uresničevanju določil resolucije in plana zaposlovanja so se OZD in delovne skupnosti v občini M. Sobota dogovorile v okviru občinskega samoupravnega sporazuma o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja.

Pri izvajanju politike zaposlovanja bomo v tekočem letu uresničevali naslednje usmeritve in kriterije:

- produktivno zaposlovanje, kjer bo vsaka zaposlitev povečala dohodek zaposlenega in količinski obseg proizvodnje oziroma storitev.
- pri zaposlovanju bomo dajali prednost pokrivanju kadrovskih potreb v proizvodnji, ki je izvozno usmerjena in proizvodnji, ki nadomešča izvoz, kakor tudi pridelavi hrane
- delež delavcev na režijskih in administrativnih delih ne bomo povečali v odnosu na leto 1983.

Novo zaposlovanje na navedenih delih bo izjemoma možno le tam, kjer bo z lastnimi akcijskimi programi utemeljili nujnost takega zaposlovanja in izvedli usklajitev v koordinacijskem odboru občine.

— nadaljevali bomo z omejevanjem pogodbenega in nadurnega dela in na ta način omogočili zaposlitev novim delavcem iz vrst prijavljenih iskalcev zaposlitve.

— pri pripravi načrtov zaposlovanja bomo upoštevali tudi eventualne tehnološke in ekonomske presežke delavcev in v dogovoru s skupnostjo za zaposlovanje združevali sredstva za njihovo prekvalifikacijo s ciljem produktivnega prezaposlovanja teh delavcev.

Upoštevač strukturna neskladja med prilivom v zaposlitev in potrebami po delavcih bomo primanjkljaje pri delavcih ozkega profila in kvalificiranih pokrivali ob ustreznih prekvalifikaciji s presežkih delavcev s strokovno izobrazbo družboslovne usmeritve. Upoštevač ugotovitve iz prejšnjega odstavka in resolucijsko stopnjo rasti zaposlovanja za leto 1984, ki je za 0,5 % nižja kot v letu 1983, kar pomeni zmanjšanje dodatnega zaposlovanja in zaradi zaostrovanja strukturnega neskladja med prilivom v zaposlitev in potrebami združenega dela bo nezaposlenost v občini v letu 1984 porasla na okoli 1.500 iskalcev zaposlitve. Povečal se bo predvsem delež strokovno usposobljenih delavcev. Zaradi spremenjenih določil zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brez-

poslenosti se bo povečalo tudi število upravičencev do denarnega nadomestila in denarne pomoči na okoli 260.

S posredovanjem skupnosti za zaposlovanje (strokovne službe) se bo zaposlilo okoli 1.100 delavcev. V programe strokovnega usposabljanja in prekvalifikacije bo vključenih okoli 220 nezaposlenih delavcev od tega 20 invalidov.

Upoštevajoč določila Samoupravnega sporazuma o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja se bo zaposlilo približno 200 pripravnikov, za šolsko leto 1984/85 bo razpisanih okoli 180 kadrovskih štipendij, število štipendistov iz združenih sredstev pa bi naj ostalo na ravni leta 1983 (okoli 470), kar pomeni da bo lahko skoraj celotna generacija mladih dobila štipendijo.

Vprašanje pa je ali je poklicna naravnost mladih v nadaljnje izobraževanje usklajeno s potrebami združenega dela.

Z uresničevanjem tega plana bomo zagotavljali vse pogoje za izvajanje usmerjenega izobraževanja s posebnim poudarkom na proizvodnem delu, delovni praksi ter v sodelovanju s posebnimi izobraževalnimi skupnostmi zagotovili večje število kadrovskih štipendij, predvsem za proizvodne poklice. Kadrovska struktura novozaposlenih delavcev mora biti praviloma boljša od izobrazbene strukture zaposlenih ob koncu leta 1983:

— povsod tam, kjer tehnologija in značaj dejavnosti to omogočajo, bomo poskrbeli za boljši izkoristek vloženih sredstev z uvajanjem večizmenskega dela oziroma podaljševanje obratovalnega časa in na ta način povečanje dohodka, zlasti v industriji, kmetijstvu in storitvenih dejavnostih;

— ustrežneje bomo ovrednotili in izboljšali delovne pogoje (npr. skrajšanje delovnega časa) pri deficitarnih delih in nalogah, kar bi po eni strani stimuliralo iskalce zaposlitve, po drugi strani pa mladino za vpis v šolo z deficitarnimi poklici;

— na delih na nalogah, na katerih je ekonomsko in družbeno smotno glede na izrabo delovnega časa bomo uveljavili zaposlovanje novozaposlenih delavcev s krajšim od polnega delovnega časa, v skladu z zakonom o delovnih razmerjih;

— dosledno bomo izvedli vse upokojitve v skladu z zakonom.

Pri zaposlovanju novih delavcev bomo sodelovali s strokovno službo občinskih skupnosti za zaposlovanje in dajali prednost pri zaposlitvi:

- ustrezno usposobljenim delovnim invalidom
- iskalcem prve zaposlitve, s strokovno izobrazbo
- iskalcem zaposlitve, ki so začasno sprejeli zaposlitev na delih in nalogah, ki zahtevajo nižjo strokovno usposobljenost
- iskalcem zaposlitve, ki jim je prenehalo delovno razmerje zaradi ukinitve delovne organizacije ali zmanjšanja proizvodnje
- uživalcem denarnega nadomestila in denarne pomoči iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti.

Ob upoštevanju predvidenega porasta družbenega proizvoda, dohodka in industrijske proizvodnje iz resolucije o politiki uresničevanju družbenega plana občine za obdobje 1981—1985 za leto 1984 se bo število zaposlenih v občini Murska Sobota povečalo za 1,5% ali 275 dodatnih delavcev. Na nadomestnih oziroma izpraznjenih delovnih mestih pa se bo lahko zaposlilo okoli 130 delavcev, kar pomeni da bo lahko dobilo delo v občini Murska Sobota v letu 1984 okoli 455 novih delavcev.

Ocena generacijskega priliva za zaposlitev (iz naravnega prirasta) za leto 1984 bo znašala okoli 803 mladih od tega 272 s končano osnovno šolo ali manj, 32 s skrajšanimi programi za manj zahtevna dela, 21 iz srednjega izobraževanja za srednje zahtevna dela, 190 iz srednjega usmerjenega izobraževanja za zahtevna dela (prejšnja poklicna šola), 150 iz srednje usmerjenega izobraževanja za bolj zahtevna dela (štiriletna srednja šola), 75 iz višješolskega izobraževanja za zelo zahtevna dela in 62 iz visokošolskega izobraževanja na visoko zahtevna dela. Po podatkih iz ankete poklicne namere osmošolcev ugotavljamo, da bo ostalo doma na kmetiji okoli 50 mladih kar pomeni, da bo iskalo zaposlitev v občini v letu 1984 okoli 750 mladih. Po posameznih izobrazbenih nivojih bo predvidoma največji priliv v zaposlitev na IV. in V. zahtevnostni stopnji usmerjenega izobraževanja in sicer na: IV. zahtevnostni stopnji so to naslednji poklici: prodajalci — 14, natakarji — 12, kuharji — 8, kovinarji 130 različnih poklicev; na V. zahtevnostni stopnji pa administrativni tehnik 16, ekonomski tehnik — 63, medicinske sestre — 31, kmetijski tehnik — 28. Večina mladih s V. zahtevnostne stopnje bo nadaljevalo izobraževanje, saj so možnosti, da bi dobili zaposlitev v svojem poklicu minimalne. Če upoštevamo za prijavljene iskalce zaposlitve istih poklicev. Nadaljevanje izobraževanja pa pomeni hiperprodukcijo kadrov na višjem nivoju, predvsem pedagoških kadrov, socialnih delavcev in še nekaterih drugih poklicev. Saj pri prilivu kadrov ne bi smeli zanemarjati izobraževanje ob delu, ko si tudi veliko mladih pridobiva višjo izobrazbo. Vse več mladih bo imelo v prihodnje težave pri zaposlovanju v okviru svoje poklicne usposobljenosti, če ne bomo hitro preinirali obstoječo strukturo dela v našem združenem delu, kar predvsem pomeni uvajanje novih proizvodnih programov s sodobnejšo tehnologijo in organizacijo dela.

Uresničevanje tega plana bo spremljala strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje Pomurja, ki bo izdelala dvakrat na leto (ob koncu polletja in na koncu leta) podrobnejšo analizo, kvartalno pa le krajše statistične informacije. O izdelanih analizah in informacijah bo razpravljala skupščina občinske skupnosti za zaposlovanje in njeni samoupravni organi, ki bodo glede na strokovne ugotovitve predlagali

določene ukrepe. Te analize bodo obravnavali tudi Izvršni sveti skupščine občine in družbenopolitične organizacije.

Tabelni pregled načrtovanih dodatnih zaposlitev in pripravnikov po posameznih TOZD oziroma delovnih skupnosti za leto 1984 v občini M. Sobota.

Naziv TOZD oziroma DS	Štev. zaposlenih		Štev. nabit. dol. zap.	Število priprav.
	31. 12. 83	31. 12. 84		
DES TOZD Elektro	90	92	2	2/2
TOZD Proizvod. kremen. peska Puconci	101	101	—	—
IMP Panonija	773	816	43	21/19
Konstruktor TOZD Opekarna Puconci	51	46	—5	—
LI Platana DSSS	12	12	—	—
LI Platana TOZD Ledava	120	125	5	—
LI Platana TOZD Lesna predelava	97	101	4	—
ZGEP Pomurski tisk DSSS	75	78	3	2/1
ZGEP Pomurski tisk TOZD Tiskarna	174	180	14	—
ZGEP Pomurski tisk TOZD Kartonaža	287	292	5	1/1
Tekstil TOZD Plet. Prosenjakovci	202	220	18	3/3
Rašica TOZD Beltinka Beltinci	301	303	2	—
Mura DSSS	195	209	14	4/4
Mura TOZD Ženska oblačila	864	890	26	4/4
Mura TOZD Oblačila	1.173	1.197	24	6/3
Mura TOZD Ženski plašči	702	724	22	3/3
Mura TOZD Perilo	1.306	1.332	26	7/7
ŽK Intes TOZD Mlinopek	151	151	—	4/4
ABC Pom. Mesna indust. DSSS	75	75	—	—
ABC Pom. TOZD Klavnica	447	447	—	—
ABC Pom. TOZD Predelava mesa	328	328	—	—
ABC Tov. mlečnega prahu	144	146	1	1/—
KG Rakičan Tov. močnih krnil	59	67	8	1/—
LIV Rogaševci	90	90	—	—
LEK — Lipovci	28	34	6	—
Slovenijaceste TOZD Meh. obrati	124	124	—	—
Modni salon Grad	44	45	1	4/4
01 INDUSTRIJA	8.013	8.225	219	63/55
KG Rakičan DSSS	39	39	—	—
KG Rakičan PG Beltinci	174	179	5	2/2
KG Rakičan TOZD Prašičereja	146	159	13	3/3
KZ Panonka	160	160	—	—
Živinorejsko veterinarski zavod	85	99	13	9/1
Agromerkur DSSS	37	38	1	—
Agromerkur TOZD Proiz. perut. mesa	167	181	14	—
Agromerkur TOK Peruninar	2	2	—	—
Agrotehnika Gruda — Proizvod.	4	4	—	—
Veterinarska postaja	48	49	1	1/1
Sobota TOZD Vrtnarstvo	52	50	—2	—
02 KMETIJSTVO	914	956	45	15/7
Gozdno in lesno gospodarstvo — DSSS	25	25	—	—
GLG TOZD Gozdarstvo	105	110	5	7/7
GLG TOK Gozdarstvo	24	24	—	—
GLG TOZD Predelava lesa Mačkovec	12	12	—	—
GLG Fazan Beltinci	13	13	—	—
Gozdna drevesnica Tišina	17	17	—	—
03 GOZDARSTVO	196	201	5	7/7
Vodno gospodarstvo Mura	156	150	—	—
04 VODNO GOSPODARSTVO	156	150	—	—
SGP Konstruktor Pomurje	1.007	1.080	73	4/4
GP Temelj Cankova	105	105	—	—
Gradbeno podjetje Graditelj Beltinci	71	83	12	—
Cestno podjetje TOZD Vzdrževanje	160	42	2	2/—
Sobota DSSS	40	42	2	2/—
Sobota TOZD Obrtništvo	201	206	5	—
Sobota TOZD Gradbeništvo	275	284	3	—
IMP TOZD Blisk	361	378	17	—
Obrtno podjetje Komuna Beltinci	79	79	—	—
SOZD Prekmurka	15	16	—	—
05 GRADBENIŠTVO	2.314	2.436	115	6/4
Certus TOZD Avtobusni promet	243	249	6	2/—
PTT M. Sobota	247	249	2	4/4
Avtoradgona TOZD Transport	118	125	7	—
MIS TOZD Transport	62	62	—	—
Agromerkur TOZD Transport	43	43	—	—

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Petrol — DO Trg. TOZD Avtopark	4	4	—	—	Intereuropa — izpostava M. Sobota	9	9	—	—
Špedrans TOZD Poslov. M. Sobota	37	37	—	—	Transjug — izpostava	3	3	—	—
Avtoprevoz Maribor PE M. Sobota	2	2	—	—	Hranilno kreditna služba Panonka	20	20	—	—
ŽTO Postaja Pragersko	36	37	1	1/1					
ŽTO Transport — Maribor	20	21	1	—	11 FINANČNO TEHNIČNE IN POSLOVNE STORITVE	507	513	5	6/1
ŽTO Upravljanje in vzdrževanje prog	34	35	1	—					
ŽTO TOZD za vleko vlakov	17	18	1	—	SKUPAJ GOSPODARSTVO	15.400	15.842	464	6/1
06 PROMET IN ZVEZE	863	882	19	7/5	Osnovna šola Šalovci	20	20	—	—
SOZD ABC Pomurka DS pravne pomoči	9	9	—	—	Osnovna šola Fokovci	14	14	—	—
SOZD ABC Pomurka DSSS	36	36	—	—	Osnovna šola Beltinci	84	84	—	—
ABC Pomurka Zunanja trgovina	45	48	3	—	Osnovna šola Cankova	29	29	—	—
Potrošnik DSSS	83	84	1	—	Osnovna šola Puconci	59	49	—1	—
Potrošnik TOZD Merkur	159	164	5	—	Osnovna šola Rogašovci	40	40	—	—
Potrošnik TOZD Veleprodaja	215	215	—	—	Osnovna šola Petrovci	35	34	—1	—
Potrošnik TOZD Preskrba	371	371	—	—	Osnovna šola Prosenjakovci	27	27	—	—
Potrošnik TOZD Izbira	215	215	—	—	Osnovna šola Kuzma	18	18	—	—
Mesna industrija TOZD Trgovina	63	63	—	—	Osnovna šola BaKovci	36	36	—	—
Elektrotehna	23	22	—1	—	Osnovna šola Grad	37	37	—	—
Lesnina prod. pohištva	15	17	2	—	Osnovna šola Bogojina	27	27	—	—
Lesnina prod. gradbenega materiala	8	8	—	—	Osnovna šola Tišina	45	45	—	—
Jeklotehna	75	73	—	—	OVIZ M. Sobota	193	195	2	—
Agrotehnika Gruda	3	3	—	—	Glasbena šola	12	13	1	—
Agrotehnika Gruda prodajalna	37	37	—	—	Zdravstvena šola	24	23	—1	—
Semenarna	7	7	—	—	Srednja družb. in ekonom. šola	46	46	—	—
Slovenijašport	2	2	—	—	SŠC Tehnično pedagog. usmeritve	140	144	4	17/—
Petrol bencinski servis	38	38	—	—	Kmetijska srednja šola Rakičan	29	31	2	—
Feromoto	4	5	1	—	Delavska univerza	5	5	—	—
Petrol na debelo	4	4	—	—	Zveza telesno kult. organizacij	6	6	—	—
Dinos skladišče	16	16	—	—	Zveza kulturnih organizacij	2	2	—	—
Surovina odkupna postaja	7	7	—	—	Zavod za ekonomiko in urbanizem	26	26	—	—
Koteks — Tobus — Koto	4	4	—	—	Kulturni center	32	32	—	—
Tolak — prodaja na debelo	52	52	—	—	Zavod za časopisno in radij. dejavnost	32	34	2	2/1
Peko — prodajalna	8	8	—	—	Pomurski tisk TOZD Pomurska založba	68	68	—	—
Planika — prodajalna	8	8	—	—	Večer podružnica M. Sobota	3	3	—	—
Alpina — prodajalna	6	6	—	—	Delo podružnica M. Sobota	6	6	—	—
Beograd industrija obuče	2	2	—	—	Zveza lovskih družin	1	1	—	—
Borovo prodajalna	18	18	—	—	Aero klub M. Sobota	2	2	—	—
Astra — prodajalna	3	3	—	—					
Tekstil Lan	3	3	—	—	12 IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN KULTURA	1.089	1.097	8	19/1
Varteks — prodajalna	6	6	—	—	PZC DSSS	101	102	1	1/1
Standard Konfekcija	4	4	—	—	PZC TOZD Zdravstveni dom	294	316	11	12/5
LiP Bled — prodajalna	7	7	—	—	PZC TOZD Lekarna	52	65	13	6/6
Poljooskrba	4	4	—	—	PZC TOZD Zavod za soc. medicino in hig.	43	46	3	1/1
Mesnica Beltinci	2	2	—	—	PZC Splošna bolnica	591	627	17	12/1
ABA Optika	3	3	—	—	Radenska TOZD Moravske toplice	158	174	5	2/—
Astra prodajalna tehničnega blaga	—	8	8	—	Center za socialno delo	29	29	—	—
07 TRGOVINA	1.565	1.571	19	3/—	Vzgojno varstveni zavod	172	172	—	—
ABC TOZD Družbena prehrana	58	58	—	—	Dom oskrbovancev Rakičan	50	56	6	1/—
Radenska TOZD Diana	144	144	—	—	Invalidska delavnica Solidarnost	48	54	6	—
Radenska TOZD Zvezda	183	195	13	—	Dom učencev M. Sobota	21	21	—	—
Kompas PE G. Petrovci	11	11	—	—					
Kompas PE M. Sobota	4	4	—	—	13 ZDRAVSTVO IN SOC. VARSTVO	1.559	1.662	62	35/14
Slovina Bife Dokležovje	1	1	—	—	Zavod SRS za šolstvo	9	10	1	—
ZG—TIG TOZD Turiz. posloval. M. Sobota	7	7	—	—	Skupščina občine	183	184	1	1/—
08 GOSTINSTVO IN TURIZEM	408	420	13	—	IS skupščine občine	14	14	—	—
ABC Pomurka Agroservis	232	243	11	4/—	Uprava za inšpekcijske službe	40	41	1	—
Kroj	79	85	6	—	Občinski svet ZSS	6	6	—	—
Urarstvo	6	6	—	—	Občinska konferenca SZDL	6	6	—	—
Gorenje Servis PE M. Sobota	8	8	—	—	Občinska konferenca ZSMS	4	4	—	—
Finomehanika	3	4	1	1/1	Komite občin. konference ZKS	4	4	—	—
Iskra Servis	3	3	—	—	Samoupravna stanovanjska skupnost	13	13	—	—
Birostroj	1	1	—	—	SIS za cestno in kom. dejavnost	4	4	—	—
09 OBRT IN OSEBNE STORITVE	332	350	18	5/1	Medobčinski svet ZKS	3	3	—	—
Podjetje Dimnikar Beltinci	54	55	1	—	Strokovna služba obč. skupnosti za zaposlovanje	15	15	—	—
Sobota TOZD Komunala	78	83	5	1	Skupnost pokojninskega in inval. zav.	16	16	—	—
10 STANOVANJSKO KOM. DEJAVNOST	132	138	6	—	Krajevna skupnost Bakovci	1	1	—	—
Zavarovalna skupnost Triglav	103	103	—	1/—	DSSS Krajevna skupnost M. Sobota	6	6	—	—
Ljubljanska banka	309	314	4	4/—	Občinska gasilska zveza	6	8	2	—
Projektivni biro	34	35	1	1/1	SDK Podružnica M. Sobota	107	106	1	2/2
Interna banka ABC Pomurka	12	12	—	—	Hidrometeorološki zavod	2	2	—	—
Jugobanka PE M. Sobota	11	11	—	—	Občinski sodnik za prekrške	9	9	—	—
Avtokomerce DSSS	3	3	—	—	Občinsko javno pravobranilstvo	2	2	—	—
Loterija PE M. Sobota	3	3	—	—	Sodišče združenega dela	4	4	—	—
					Družbeni pravobranilec samoupravljanja	3	3	—	—
					Temeljno javno tožilstvo	12	13	1	—
					Temeljno sodišče	63	69	6	2/—
					Oddelek RSPU Zaporci	12	12	—	—

1	2	3	4	5
Carinarnica	39	39	—	—
Kmetijsko zemljiška skupnost	2	2	—	—
Območna vodna SIS	4	4	—	—
Medobčinska gospodarska zbornica	7	7	—	—
Medobčinsko društvo slušno prizadetih	1	1	—	—
Avto moto društvo	20	20	—	—
Gasilsko društvo M. Sobota	1	1	—	—
Počitniška skupnost	4	4	—	—
Občinski odbor RKS	3	3	—	—
Skupna strokovna služba SIS druž- benih dejavnosti	51	51	—	—
14. DPO, SIS IN DPS	670	687	11	5/2
SKUPAJ NEGOSPODARSTVO	3.318	3.446	81	59/17
SKUPAJ GOSPODARSTVO	15.400	15.842	464	112/80
SKUPAJ GOSPODARSTVO + NEGOSPODARSTVO	18.718	19.288	545	171/97

OPOMBA: TOZD in delovne skupnosti so s svojimi načrti zaposlovanja za leto 1984 (MK—LP—84) planirale 545 dodatnih zaposlitev, kar pomeni 2,9 % rast zaposlenosti. V dodatnih zaposlitvah so upoštevani tudi pripravniki 171. V letošnjem letu so prvič med pripravniki vsrjeti tudi mladi, ki prihajajo z usmerjenega izobraževanja na IV. zahtevnostni stopnji (prejšnja poklicna šola). Ti si pridobivajo dokončno poklicno usposobljenost šele po opravljeni pripravniški dobi v ustrezni TOZD. V številki pripravniki za ulomkovo črto so prikazani lastni študenti združenega dela. S področja gospodarstva predvidevajo največ novih zaposlitev DO — Mura, DO — Panonija in SGP Konstruktor TOZD Pomurje; s področja negospodarstva pa TOZD s področja zdravstva in socialnega varstva.

Glede na znane težave v zaposlovanju, ko vedno bolj narašča delež iskalcev zaposlitve s strokovno izobrazbo, menimo v strokovni službi, da bi morali vsi dejavniki podpirati realizacijo načrta zaposlovanja ne glede, če je ta nekoliko višji od resolucijske stopnje. Razmere v gospodarstvu v letu 1984 prav gotovo ne bodo ugodnejše kot v letu 1983. Zato lahko pričakujemo še več težav na področju zaposlovanja, predvsem glede priliva strokovnih kadrov na V. zahtevnostni stopnji.

TOZD na obstoječo strukturo dela zaposlujejo vse preveč NK in PR delavcev, kar je v precejšnjem razkoraku s prilivom iz izobraževanja.

Pri pripravi načrta zaposlovanja smo imeli veliko težav zaradi zagotavljanja podatkov (čeprav so DO zakonsko obvezne sporočiti skupnosti za zaposlovanje svoje kadrovske potrebe do 31. 12. 1983) predvsem z manjšimi poslovnimi enotami, ki imajo sedež svoje matične organizacije izven območja občine. Pa tudi nekatere večje TOZD niso bile v stanju zagotoviti ustreznih kadrovskih planov zaradi objektivnih nemalokrat pa tudi subjektivnih vzrokov.

Ugotovitve, stališča in predlogi izvršnega sveta

1. Izvršni svet sprejema Plan zaposlovanja v občini M. Sobota za leto 1984, čeprav le ta ni usklajen z resolucijsko stopnjo zaposlovanja.

2. Izvršni svet ugotavlja, da se bo v letu 1984 povečalo število iskalcev zaposlitve, predvsem mladih strokovno usposobljenih delavcev.

3. Izvršni svet predlaga vsem TOZD, drugim organizacijam in skupnostim:

- da se zavzemajo za izboljšanje kadrovske strukture in za produktivno zaposlovanje, ki bo povečalo količinski obseg proizvodnje;
- da proučijo možnosti in povečajo število kadrovskih štipendij;
- da zagotavljajo pogoje za uresničevanje pripravništva vsem učencem, ki v letu 1984 končujejo III. in IV. stopnjo usmerjenega izobraževanja in ostali mladini, ki končuje šolanje na drugih šolah;
- da izdelajo temeljito analizo o zmanjšanju nadurnega in pogodbenega dela ter zaposlijo prijavitelne iskalce zaposlitve, četudi za določen čas;

- da zagotavljajo pogoje za izvajanje usmerjenega izobraževanja s posebnim poudarkom na proizvodnem delu;

- da z združevanjem sredstev pridobivajo nove razvojne programe in delovna mesta;

4. Izvršni svet predlaga Skupnosti za zaposlovanje

- da upošteva prednostne elemente politike zaposlovanja in daje prioriteto tistim iskalcem zaposlitve, ki so v težjem materialnem položaju;

- da spremlja zaposlovanje invalidnih oseb in delavcev, ki se vračajo z začasnega dela v tujini;

- da usklajuje izobraževalne interese in zaposlitvene potrebe v prid dolgoročnega reševanja nezaposlenosti;

- da skrbi za uresničevanje letnega načrta zaposlovanja, poroča o njegovi realizaciji dvakrat letno in po potrebi predlaga pristojnim organom ustrezne ukrepe.

73. Spremembe in dopolnitve Statuta občine Murska Sobota
74. Ugotovitve, stališča in usmeritve k poročilu o izvajanju programov SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje ter gibanju splošne porabe v občini Murska Sobota v letu 1983 z usmeritvami za leto 1984
75. Odlok o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine Murska Sobota za obdobje od leta 1986 do leta 1995 oz. za določena področja do leta 2000
76. Odlok o proračunu občine Ljutomer za leto 1984
77. Odlok o potrditvi zaključnega računa o izvršitvi proračuna občine Ljutomer za leto 1983
78. Odlok o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno stavbno zemljišče v občini Ljutomer za leto 1984
79. Odlok o izobešanju zastav na območju občine Ljutomer
80. Odlok o določitvi prispevka za financiranje nalog Ljudske obrambe in družbene samozaščite za čas od 1. 4. 1984 do 31. 12. 1985 v občini Lendava
81. Odlok o spremembi odloka o poprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno zemljišče v občini Lendava
82. Odlok o proračunu občine Lendava za leto 1984
83. Odlok o zaključnem računu proračuna občine Lendava za leto 1983
84. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah v občini Lendava
85. Odlok o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Lendava za obdobje 1986—1990
86. Sklep o izvolitvi predsednika in podpredsednika Skupščine občine Murska Sobota
87. Sklep o izvolitvi predsednika in podpredsednika Zbora združenega dela Skupščine občine Murska Sobota
88. Sklep o izvolitvi predsednika in podpredsednika Zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Murska Sobota
89. Sklep o izvolitvi predsednice in podpredsednika Druženopolitičnega Zbora Skupščine občine Murska Sobota
90. Odredba o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1984 na območju občine Lendava
91. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za območje Krajevne skupnosti Selo — Fokovci
92. Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za območje Krajevne skupnosti Ratkovci
93. Sklep o razpisu referendumu za glasovanje o prenehanju veljavnosti sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka za naselje Kančevci, Ratkovci
94. Sklep o dohodkovnih pogojih in o višini denarne pomoči otrokom v letu 1984 v občini Ljutomer
95. Popravek odloka o določitvi imen in spremembi potekov ulic in trgov na območju občine Gornja Radgona
96. Popravek

73

Na podlagi 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, štev. 12/80 in 36/81), je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora, dne 23. marca 1984 sprejela

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA OBČINE MURSKA SOBOTA

1. člen

V Statutu občine Murska Sobota se poglavje »Ljudska obramba in družbeno samozaščita« spremeni in glasi (členi od 96. do 112.):

SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

96. člen

Občina Murska Sobota organizira in pripravlja obrambo pred agresijo, preprečevanje sovražnih in družbeno škodljivih pojavov in dejanj, zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah ter preprečevanje in odpravljanje izrednih razmer. V ta namen usmerja in usklajuje obrambne priprave in družbeno samozaščitno delovanje delovnih ljudi in občanov, samoupravnih organizacij in skupnosti, usmerja organiziranje in usposabljanje narodne zaščite, organizira in pripravlja teritorialno obrambo in civilno zaščito ter določa svoje obrambne in varnostne načrte.

Ob naravnih in drugih nesrečah sprejema ukrepe za zaščito in reševanje ljudi in materialnih dobrin, v primeru izrednih razmer ali drugih nevarnosti, sprejema ukrepe za njihovo odpravljanje, v vojni pa organizira in vodi splošni ljudski odpor na svojem območju.

97. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite izvršujejo v mejah svoje pristojnosti občinska skupščina in njen svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, izvršni svet, štab za teritorialno obrambo in štab za civilno zaščito, upravni organ pristojen za zadeve ljudske obrambe, drugi upravni organi ter organ za notranje zadeve.

98. člen

Občinska skupščina določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter ureja organizacijske, materialne in druge pogoje za izvajanje obrambnih priprav in samozaščitnih aktivnosti, ki so skupnega pomena.

Občinska skupščina sprejema načrt organizacije in razvoja teritorialne obrambe ter ustanavlja občinski štab, enote teritorialne obrambe, določa organizacijo civilne zaščite, predpisuje izvrševanje ukrepov civilne zaščite in opravlja druge naloge, ki jih določa zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti in drugi predpisi.

99. člen

Pri uresničevanju nalog na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite sodeluje občinska skupščina s skupščinami drugih občin, s katerimi usklajuje svoje delo na tem področju in po potrebi in dogovoru ustanavlja skupne službe.

Skupaj s skupščinami občin Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer ustanovi skupščina občine Murska Sobota pokrajinski odbor za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito kot skupni medobčinski organ.

Pokrajinski odbor skrbi za izvajanje in usklajevanje obrambnih priprav, ter aktivnosti in ukrepov družbene samozaščite, ki so skupnega pomena za občine Pomurje.

100. člen

Med vojno odloča o vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine, če se ta ne more sestati, predsedstvo občinske skupščine. Predsedstvo občinske skupščine imenuje občinska skupščina. Sestavo, naloge, način dela in druga vprašanja delovanja predsedstva v vojni in izrednih razmerah določa zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti.

101. člen

Za usklajevanje ter povezovanje obrambnih priprav in družbene samozaščite in opravljanje drugih zadev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ustanovi občinska skupščina Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Člane sveta imenuje občinska skupščina. Število članov sveta določa občinska skupščina hkrati z imenovanjem. Predsednik sveta je predsednik občinske skupščine.

Naloge sveta za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito določa zakon in odlok občinske skupščine.

102. člen

Občinski komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito spremlja in ocenjuje varnostne in vojno politične razmere v občini, usmerja obrambne priprave in samozaščitno delovanje ter izdelavo in dopolnjevanje obrambnih in varnostnih načrtov v občini. Usmerja razvoj, oboroževanje in opremljanje enot teritorialne obrambe, ter razvoj in delovanje civilne in narodne zaščite, spodbuja in usklajuje ukrepe in delo nosilcev družbeno gospodarskega in političnega razvoja

v občini, spremlja in usmerja obrambno in družbeno samozaščitno usposabljanje delovnih ljudi in občanov, samoupravnih organizacij in skupnosti, teritorialne obrambe, narodne zaščite, civilne zaščite in drugih nosilcev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in drugi predpisi.

Občinski komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito imenuje občinska skupščina, v skladu z določili in usmeritvami zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti. Število članov komiteja določi občinska skupščina hkrati z imenovanjem.

103. člen

Izvršni svet občinske skupščine izvaja politiko in odločitve občinske skupščine s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Naloge izvršnega sveta podrobneje določa zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti.

104. člen

Upravni organ za ljudsko obrambo, upravni organ za notranje zadeve in drugi občinski organi opravljajo naloge s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki jih določajo zakon, odloki občinske skupščine in drugi predpisi.

105. člen

Za izvajanje oboroženega boja in drugih oblik splošnega ljudskega odpora, za delovanje ob naravnih in drugih nesrečah in v izrednih razmerah se organizirajo po enotnih načelih in v skladu z obrambnim in varnostnim načrtom občine, v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, enote teritorialne obrambe.

Enote teritorialne obrambe v občini vodi občinski štab za teritorialno obrambo.

Občinski štab za teritorialno obrambo opravlja naloge, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi ter naloge, ki mu jih naložijo pokrajinski štab za teritorialno obrambo, občinska skupščina, svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter izvršni svet občinske skupščine v skladu z njihovimi pristojnostmi.

106. člen

Civilna zaščita je del splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki se organizira v vseh delovnih in življenjskih okoljih, kot najširša oblika priprav in udeležbe delovnih ljudi in občanov za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, naravnih in drugih nesrečah in za izvajanje samozaščitnih nalog v izrednih razmerah.

Za organizirano usmerjanje pripravljavanja delovnih ljudi in občanov, za vodenje in usposabljanje enot civilne zaščite ter za odrejanje in usmerjanje zaščitnih in reševalnih ukrepov ob vojnih akcijah, naravnih in drugih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah se ustanovijo v občini, krajevnih skupnostih, temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih organizacijah in skupnostih, štabi za civilno zaščito.

Občinski štab za civilno zaščito imenuje izvršni svet občinske skupščine in je za svoje delo odgovoren izvršnemu svetu in svetu za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Naloge štaba za civilno zaščito določa zakon.

107. člen

V krajevnih skupnostih se delovni ljudje in občani organizirajo, pripravljajo in usposabljujejo za opravljanje nalog in aktivnosti družbene samozaščite, za oborožen boj in druge oblike odpora, za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin in drugih dobrin ob vojnih akcijah, naravnih in drugih nesrečah ter drugih izrednih razmerah, za preskrbo oboroženih sil in prebivalstva ter za opravljanje drugih nalog, ki so določene z zakonom, statutom, obrambnim in varnostnim načrtom krajevnih skupnosti in občine. Naloge na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite uresničujejo delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti preko skupščine krajevnih skupnosti, sveta krajevnih skupnosti, komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in drugih organov, ki so določeni z zakonom, statutom in obrambnim načrtom krajevnih skupnosti in občine.

108. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti določajo načrti izvajanja obrambnih priprav s svojim razvojnim načrtom, programi dela ter v skladu s svojimi nalogami za delovanje ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni.

Organizacije in skupnosti iz prejšnjega odstavka morajo uskladiti svoje obrambne načrte in programe za delo v vojni z obrambnim načrtom občine.

Organizacije in skupnosti iz prvega odstavka tega člena se vključujejo v obrambne priprave krajevnih skupnosti, v katerih imajo svoj sedež, sodelujejo z njo in dajejo pomoč njenim organom pri izvrševanju nalog s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter sodelujejo tudi z drugimi krajevnimi skupnostmi, v katerih žive njihovi delavci.

Naloge na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnosti opravljajo delavski sveti, komite za

splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, poslovodni organ in drugi organi, kot določajo predpisi in splošni akti organizacij združenega dela.

V delovnih organizacijah, ki imajo v svojem sestavu več temeljnih organizacij združenega dela, se za izvrševanje skupnih nalog s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ustanovi komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito tudi na ravni delovne organizacije.

109. člen

V samoupravnih interesnih skupnostih opravljajo naloge s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite skupščine skupnosti, odbor za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in drugi organi skupnosti. Pravice in dolžnosti organov skupnosti na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite se podrobneje določijo s samoupravnimi splošnimi akti skupnosti.

110. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, v delovnih skupnostih samoupravnih organizacij, v organih družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter društvi, organizirajo narodno zaščito kot najširšo obliko samozaščitnega in samoobrambnega delovanja delovnih ljudi in občanov za varovanje z ustavo določenega družbenega reda, pogojev dela, družbenega in zasebnega premoženja, objektov skupnega pomena in javnega reda, za zagotavljanje mirnega in varnega življenja in opravljanja drugih določenih nalog družbene samozaščite ter za najširše vključevanje delovnih ljudi in občanov v oborožen boj in druge oblike splošnega ljudskega odpora.

Narodno zaščito organizira v temeljni organizaciji združenega dela delavski svet, v krajevni skupnosti pa svet krajevnih skupnosti.

Narodna zaščita deluje po posebnem načrtu, ki je sestavni del varnostnega in obrambnega načrta, samoupravne organizacije ali skupnosti, v kateri je organizirana.

111. člen

Delovni ljudje in občani skrbijo, da se ustvarijo pogoji za varnost v občini in organizira ter izvaja preventivna dejavnost v cestnem prometu.

Za uveljavljanje družbene samozaščite na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu skrbi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Sestavo, naloge in način dela sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu določa občinska skupščina v skladu z zakonom.

112. člen

Delovni ljudje in občani v občini imajo pravico in dolžnost, da na temelju družbene samozaščite varujejo pred požarom družbeno premoženje in premoženje občanov.

V samoupravni interesni skupnosti za varstvo pred požarom uresničujejo delovni ljudje in občani svoje in družbene potrebe po varstvu pred požarom in drugimi naravnimi nesrečami ter pospešujejo razvoj družbene samozaščite na tem področju.

2. člen

Za 159. členom Statuta se doda 159. a člen, ki se glasi: »Skupščina občine lahko ustanovi Svet občine. Svet občine je politično posvetovalno telo občine, ki obravnava pomembnejša vprašanja splošne politike v okviru pravic in dolžnosti občine. O obravnavanih vprašanjih svet zavzema stališče in smernice ter jih posreduje pristojnim organom. Svet občine ustanovi občinska skupščina z odlokom, s katerim določi tudi sestav, delovanje in druga vprašanja dela sveta.«

3. člen

Spremembe in dopolnitve Statuta občine Murska Sobota začnejo veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah.

Številka: 011-1/84-1

V Murski Soboti, dne 23. marca 1984

Predsednik
Skupščine občine Murska Sobota
Martin HORVAT, l. r.

74

Na podlagi 165 člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80 in 36/81) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora, dne 9. marca 1984, sprejela naslednje

UGOTOVITVE, STALIŠČA IN USMERITVE

k poročilu o izvajanju programov SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje ter gibanju splošne porabe v občini Murska Sobota v letu 1983, z usmeritvami za leto 1984

Zbori skupščine občine Murska Sobota so na seji dne 9. marca 1984 obravnavali Poročilo o izvajanju programov SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje ter gibanju splošne porabe v občini Murska

Sobota v letu 1983 z usmeritvami za leto 1984 in predlog bilance sredstev SIS družbenih dejavnosti za leto 1984 ter ob tem

ugotovili:

Zaostreni pogoji gospodarjenja in zožene materialne možnosti so se v letu 1983 bistveno odražale tudi na področju skupne in splošne porabe. Organizacije združenega dela so se občasno znašle v likvidnostnih težavah, skozi vse leto pa je bilo evidentno zaostajanje osebnih dohodkov delavcev v družbenih dejavnostih za višino in rastjo osebnih dohodkov enakih ali podobnih izobrazbenih struktur v gospodarstvu občine.

Zaradi omejevanja sredstev so vse SIS in OZD s področja družbenih dejavnosti sprejele programe stabilizacijskih ukrepov, ki so na nekaterih področjih posegali v krčenje letnih programov in zahtevali večjo soudeležbo koristnikov storitev. Samoupravne interesne skupnosti so sprejete stališča in programe v veliki meri realizirale. Zbori občinske skupščine posebej izpostavljajo pozitivna prizadevanja na področju zdravstva in šolstva, kjer so imeli ti programi najbolj konkretne finančne učinke.

Krčenje posameznih programov ni bistveno vplivalo na kvaliteto in doseženi nivo posameznih dejavnosti. Zbori v danih razmerah ugodno ocenjujejo realizacijo programov v letu 1983.

Občinska skupščina meni, da je bilo v letu 1983 nujno tekoče usklajevati bilanco sredstev SIS družbenih dejavnosti in v zvezi s tem prispevne stopnje, saj smo se s tem izognili ustvarjanju presežkov v SIS in nepotrebnem obremenjevanju združenega dela.

Na področju gospodarske infrastrukture je bil dosežen obseg načrtovanih sredstev ter realiziran močno skrčen program nalog za leto 1983. Sedanja izgradnja gospodarske infrastrukture ne daje možnosti za hitrejši gospodarski in družbeni razvoj občine.

Nepravočasno in pomanjkljivo pripravljene tehnične dokumentacije povzročajo zamaknitev planiranih rokov začetka izgradnje posameznih objektov in naprav in s tem podražitve.

Močno omejevanje sredstev splošne porabe in visoka rast materialnih stroškov povzročata, da v proračunu občine ostaja vedno manj sredstev za izvajanje zakonsko obvezujočih nalog zlasti na področju urbanizma, notranjih zadev, dela inšpekcijskih služb, geodetske uprave in pravosodnih organov.

Poročilo pa ne vsebuje ugotovitev in smernic o organiziranosti samoupravnih interesnih skupnosti, delo delegacij in skupščin.

Na podlagi poročila in razprav so zbori občinske skupščine sprejeli naslednja

stališča in usmeritve:

1. Zbori občinske skupščine sprejemajo poročilo o realizaciji programov SIS in na področju splošne porabe za leto 1983 ter podpirajo programske usmeritve za leto 1984, po katerih se obseg programov ne povečuje. V kolikor bo pri kateri skupnosti prišlo zaradi zakonskih predpisov ali drugih objektivnih razlogov do širitve programov je potrebno v ta namen zagotoviti dodatna finančna sredstva. Poleg sprejetih kratkoročnih programov stabilizacijskih ukrepov je potrebno izdelati tudi dolgoročne programe.

2. Zbori občinske skupščine so sprejeli korigirano bilanco sredstev SIS družbenih dejavnosti za leto 1984. Bilanca je sestavni del teh stališč.

Bilanca sredstev skupne porabe, ki je bila objavljena v Delegatskem vestniku, se spremeni v naslednjem:

— zaradi bistvenega zaostajanja osebnih dohodkov delavcev v družbenih dejavnostih za povprečjem v gospodarstvu občine se samoupravnim interesnim skupnostim priznajo dodatna sredstva v skupnem znesku 45.105.000.— din, ki so namenjena za valorizacijo osebnih dohodkov delavcev v družbenih dejavnostih za leto 1983. Z dodatnim obsegom sredstev dovoljene porabe je za leto 1983 zagotovljena delavcem družbenih dejavnosti rast osebnih dohodkov za 26 % v primerjavi z letom 1982;

— za dodatno priznana sredstva se poveča dovoljena poraba za leto 1983, sredstva pa se zagotovijo iz priliva v letu 1984;

— v letu 1984 se dovoli povečanje skupne porabe iz leta 1983 za 23,2 %.

3. Zbori priporočajo, da organizacije združenega dela s področja družbenih dejavnosti valorizirajo za leto 1983 osebne dohodeke za 26 % v primerjavi z letom 1982, ostala razpoložljiva sredstva pa ramenijo za pokrivanje skladov.

4. Zbori sprejemajo predlagane prispevne stopnje ter ocenjujejo, da bodo predlagane prispevne stopnje ob načrtovanih gibanjih zagotavljale združevanje sredstev do višine dovoljene porabe.

5. Zbori občinske skupščine priporočajo samoupravnim interesnim skupnostim in organizacijam združenega dela s področja družbenih dejavnosti, da ob dogovorjeni svobodni menjavi iščejo tudi možnosti za združevanje sredstev v obliki neopredne svobodne menjave.

6. Strokovne službe morajo na podlagi zaključnih računov izdelati temeljito analizo o poslovanju OZD s področja družbenih dejavnosti v letu 1983, s posebnim poudarkom na gibanju osebnih dohodkov, materialnih stroškov, sklada skupne porabe in amortizacije. Glede na ugotovitve iz analize bo že v drugem trimesečju potrebno ponovno proučiti ustreznost bilance skupne porabe in po potrebi predlagati spremembe, ki bi zagotavljale delavcem na področju družbenih dejavnosti približno enak položaj, upoštevajoč pri tem prioriteto zdravstva in

šolstva. V analizi je potrebno izpostaviti tudi ustreznost sedanje organiziranosti administrativnih služb.

7. Zbori občinske skupščine podpirajo stališče samoupravnih interesnih skupnosti, da se sedanji sistem solidarnosti do konca tekočega srednjeročnega obdobja ne spreminja.

8. V razvoju gospodarske infrastrukture je potrebno v letu 1984 nameniti posebno pozornost predvsem vzdrževanju in izgradnji cest, nekaterih komunalnih objektov ter usmerjeni individualni in blokovni gradnji. Razvoj teh dejavnosti mora potekati v skladu s potrebami hitrejšega gospodarskega razvoja občine.

9. Komunalna skupnost in območna vodna skupnost se morata vključiti v reorganizacijo komunalnega oz. vodnega gospodarstva ter v skladu s sprejetim zakonom v komunalnem gospodarstvu dopolniti sistem financiranja, predvsem razširjene reprodukcije.

10. Na področju stanovanjske izgradnje je treba nadaljevati z gradnjo po načelu investitorstva in uveljavljati vse ostale oblike družbeno usmerjene stanovanjske gradnje, zlasti zadružno gradnjo.

11. Pri izvajanju investicij v gospodarsko infrastrukturo je potrebno pravočasno pripraviti kvalitetno tehnično dokumentacijo in zaostri odgovornost posameznih nosilcev nalog.

12. Zbori občinske skupščine predlagajo SIS materialne proizvodnje, da do konca prvega polletja 1984 reorganizirajo strokovne službe z združitvijo v skupno strokovno službo.

13. Slediti je potrebno rasti splošne porabe v letu 1984 kot jo opredeljuje občinska resolucija ter zagotoviti sredstva tudi za hitrejšo izvajanje racionalizacije dela upravnih organov in posodobitev opreme.

Številka: 402—10/84—1

Murska Sobota, dne 9. marca 1984

Predsednik
Skupščine občine M. Sobota
Martin HORVAT, l. r.

75

Na osnovi 54. člena zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Ur. list SFRJ, št. 6/76), odloka Skupščine SR Slovenije o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana SR Slovenije za obdobje od leta 1986 do leta 1995 oz. za določena področja do leta 2000 (Ur. list SRS, št. 17/78) ter na osnovi 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave pomurskih občin, št. 12/80) je Skupščina občin Murska Sobota na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora dne 23. 3. 1984 sprejela

ODLOK

o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine Murska Sobota za obdobje od leta 1986 do leta 1995 oz. za določena področja do leta 2000.

1. člen

Dolgoročni plan občine Murska Sobota se pripravi in bo sprejet za obdobje od leta 1986 do leta 1995 oz. za določena področja do leta 2000 (v nadaljnjem besedilu: dolgoročni plan občine).

V skladu z zakonskim načelom celovitosti planiranja je planiranje prostorskega razvoja občine sestavni del dolgoročnega plana občine.

2. člen

Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota pripravi in predloži Skupščini občine Murska Sobota do 31. 7. 1984 predlog smernic za pripravo dolgoročnega plana občine Murska Sobota.

3. člen

Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota pripravi in do 31. 12. 1984 predloži Skupščini občine Murska Sobota osnutek, do 30. 4. 1985 pa predlog dolgoročnega plana občine Murska Sobota.

4. člen

Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota določi program dela za pripravo dolgoročnega plana občine Murska Sobota. Š programom dela se določijo naloge, organi, organizacije in roki v zvezi s pripravo dolgoročnega plana občine.

5. člen

Plansko obdobje iz 1. člena tega odloka velja v skladu z načelom sočasnosti planiranja za vse nosilce in udeležence v družbenem planiranju.

Dolgoročne plane sprejemajo zlasti:

— OZD, katerih dejavnost je vezana na pomembnejše koriščenje energije ter naravnih virov in pogojev;

— OZD, katerih razvoj pomembneje posega v prostor;

— OZD, ki predstavljajo širše oblike združevanja dela in sredstev ter poslovne skupnosti;

— vse tiste samoupravne organizacije in samoupravne interesne skupnosti, ki opravljajo ali ki so ustanovljene v zvezi z opravljanjem dejavnosti posebnega družbenega pomena,

— OZD gospodarstva, ki so v preteklem letu ustvarile več kot 50 milijonov dinarjev celotnega prihodka in imela več kot 150 zaposlenih ali so nosilci razvoja določene dejavnosti gospodarstva v občini.

6. člen

Na osnovi določil tega odloka so dolžni pripraviti in sprejeti svoje dolgoročne plane za obdobje iz 1. člena tega odloka naslednji samoupravni nosilci planiranja v občini Murska Sobota:

Organizacije združenega dela gospodarstva:

DES TOZD Elektro Murska Sobota

TOZD Proizvodnja kremenčevega peska Puconci

Delovna organizacija Panonija

Delovna organizacija Pomurski tisk

Delovna organizacija Platana

Delovna organizacija Mura

Delovna organizacija KG Rakičan

Kmetijska zadruga Panonka

Delovna organizacija Agromerkur

Tovarna mlačnega prahu

Delovna organizacija Mesna industrija

Gozdno in lesno gospodarstvo

Intes TOZD Mlinopek

Konstruktor TOZD Pomurje

Delovna organizacija Sobota

IMP TOZD Blisk

Delovna organizacija Potrošnik

Radenska TOZD Diana, TOZD Moravske tolice in TOZD Zvezda

Certus TOZD Avtobusni promet Murska Sobota

Delovna organizacija za PTT promet

Temeljna pomurska banka Murska Sobota

DO Agroservis

Samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje

SIS za cestno in komunalno dejavnost

Samoupravna stanovanjska skupnost

Kmetijska zemljiška skupnost

Območna vodna skupnost

Območna SIS za PTT promet

Skupnost za pospeševanje kmetijstva

Skupnost za gozdarstvo

Samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti

Skupnost otroškega varstva

Izobraževalna skupnost

Kulturna skupnost

Telesnokulturna skupnost

Zdravstvena skupnost

Skupnost za zaposlovanje

Skupnost za socialno skrbstvo

Raziskovalna skupnost

Skupnost socialnega varstva.

7. člen

V pripravo dolgoročnega plana občine se bodo vključevale tudi vse krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in druge organizacije, ki niso po tem odloku posebej zavezane za pripravo in sprejem svojih dolgoročnih planov.

8. člen

Nosilci in udeleženci družbenega planiranja sprejmejo program dela za pripravo svojih dolgoročnih planov, s katerimi zagotovijo hkrati svoje sodelovanje v vseh fazah dela na pripravi dolgoročnega plana občine.

9. člen

Za delo v zvezi s pripravo dolgoročnega plana občine se poleg sredstev za redno dejavnost komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj v občini določijo posebna sredstva, ki bodo vsako leto določena z občinskim proračunom in porabljena v skladu s programom nalog za pripravo dolgoročnega plana.

10. člen

Za namensko porabo sredstev iz prejšnjega člena tega odloka je odgovoren Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota.

11. člen

Nosilec aktivnosti pri pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine Murska Sobota je Izvršni svet Skupščine občine.

12. člen

Strokovni nosilec aktivnosti pri pripravi in izdelavi dolgoročnega plana občine je komitej za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj občine, poleg tega pa drugi upravni organi občine, strokovne službe SIS in strokovne službe organizacij združenega dela.

13. člen

Delo na pripravi dolgoročnega plana občine se prične takoj.

14. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, prenehata veljati Odlok o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine Murska Sobota za obdobje od leta 1986 do leta 1995 oziroma za določena področja do leta 2000 (Ur. objave pomurskih občin, št. 8/79) in Odlok o spremembah in dopol-

nitvah odloka o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine Murska Sobota za obdobje od leta 1986 do leta 1995 oziroma za določena področja do leta 2000 (Ur. objave pomurskih občin, št. 43/81).

15. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Predsednik

Skupščine občine Murska Sobota
Martin HORVAT l. r.

Številka: 30-5/84-3
V M. Soboti, dne

76.

Na podlagi 23. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. list SRS št. 39/74) lin 1981. člena statuta občine Ljutomer (Ur. objave občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 44/81 in 12/83) je skupščina občine Ljutomer na seji zбора združenega dela in zбора krajevni skupnosti dne 22. 3. 1984 sprejela

ODLOK

O PRORAČUNU OBČINE LJUTOMER ZA LETO 1984

1. člen

Sproračunom občine Ljutomer za leto 1984 (v nadaljnjem besedilu: občinski proračun) se zagotavljajo sredstva za financiranje splošnih družbenih potreb v občini Ljutomer v letu 1984.

2. člen

Skupni prihodki občinskega proračuna znašajo: 88.695,012 din
Prihodki se razporedijo:
— za občinske potrebe v višini 88.581,952 din
— za tekočo proračunsko rezervo 113,060 din

Pregled prihodkov občinskega proračuna in njihova razporeditev sta zajeta v planu prihodkov in planu razporeditve prihodkov občinskega proračuna, ki je sestavni del splošnega dela občinskega proračuna.

3. člen

Od prihodkov po prvem odstavku 2. člena, zmanjšanih za prenesena sredstva iz leta 1983 se izloči največ 1 % v sredstva rezerve občine Ljutomer.

4. člen

Sredstva občinskega proračuna se delijo med letom vsem porabnikom enakomerno (praviloma po 12-tinah) v okviru doseženih prihodkov in njihove razporeditve, če ni z zakonom ali drugim aktom občinske skupščine oz. njenega izvršnega sveta drugače določeno.

5. člen

Kot sredstva za delo se občinskim upravnim organom, medobčinskim upravnim organom in pravosodnim organom (v nadaljnjem besedilu: občinskim in medobčinskim upravnim in pravosodnim organom) v skladu s 104. členom Zakona o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu skupščine, SR Slovenije ter republiških upravnih organih zagotavlja v letu 1984;

— sredstva, ki jih delavci teh organov v skladu z navedenim zakonom pridobivajo kot dohodek delovnih skupnosti,

— sredstva za osebne dohodek funkcionarjev, ki vodijo upravne organe in njihove namestnike,

— sredstva za materialne stroške in

— sredstva za posebne namene in sredstva za opremo.

6. člen

Podlaga za ugotavljanje potrebnega obsega sredstev za osebne dohodek delavcev občinskih in medobčinskih upravnih in pravosodnih organov je število izvajalcev potrebnih za izvršitev programiranih del in nalog in povprečni osebni dohodek delavcev v organizacijah združenega dela v občini, ki opravljajo dela in naloge enake zahtevnosti, v približno enakih delovnih pogojih.

Osnova za ugotavljanje potrebnega obsega sredstev za skupno porabo delavcev je višina sredstev skupne porabe po posameznih namenih, ki so opredeljena po merilih dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1984 in družbenega dogovora o skupnih osnovah za usklajeno urejanje odnosov pri pridobivanju in razporejanju dohodka delovnih skupnosti upravnih in drugih organov.

Osnova za določanje sredstev za materialne stroške, opremo in amortizacijo so družbeno ugovorjeni kriteriji in merila, ki jih sprejme izvršni svet skupščine občine, upoštevajoč zakonske predpise in porast cen materiala ter storitev.

7. člen

Dokler ne bodo izdelana merila za finančno vrednotenje del in nalog, se bodo občinskim in medobčinskim upravnim in pravosodnim organom zagotavljala sredstva za osebne dohodek na podlagi bruto vrednosti točke, ki je veljala na dan 31/12-1983.

Bruto vrednost točke se lahko na podlagi sklepa izvršnega sveta skupščine občine med letom poveča v skladu z rastjo dohodka in gibanjem osebnih dohodkov v organizacijah združenega dela v občini, upoštevajoč merila dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1984 in sklepe komisije podpisnikov družbenega dogovora o osnovah in merilih za določanje osebnih dohodkov in drugih osebnih prejemkov delegatom in voljenim ali imenovanim funkcionarjem.

8. člen

Če se med letom znatno spremeni delovno področje ali pristojnost, obseg ali narava dela ter pogoji za izvrševanje nalog, se občinskim in medobčinskim upravnim in pravosodnim organom lahko sporazumno poveča ali zmanjša tudi odobren obseg sredstev za delo.

Če se med letom ustanovi novi organ, se sredstva za njegovo delo zagotovijo iz tekoče proračunske rezerve na osnovi predračuna, ki ga potrdi izvršni svet skupščine občine.

Če je med letom prenehal delovati organ ali drugi uporabnik sredstev občinskega proračuna, se preostanek sredstev za njegovo dejavnost prenese v tekočo proračunsko rezervo.

9. člen

Občinski in medobčinski upravni in pravosodni organi ter drugi uporabniki sredstev občinskega proračuna morajo opravljati svoje naloge v okviru sredstev, ki so jim zagotovljene v občinskem proračunu. Ti ne smejo prevzemati novih obveznosti, za katere nimajo zagotovljenih sredstev.

Izvršni svet skupščine občine lahko začasno zmanjša obseg sredstev ali začasno omeji uporabo proračunskih sredstev proračunskim uporabnikom, če prihodki proračuna med letom niso doseženi v planirani višini. O teh ukrepih mora izvršni svet obvestiti pristojne skupščine občin in jim predlagati ustrezne ukrepe.

Vsi prihodki, ki jih občinski ali medobčinski upravni organi ustvarijo s svojo dejavnostjo, so prihodek občinskega proračuna, če ni s tem odlok ali zakonom drugače določeno.

10. člen

Izvršni svet skupščine občine nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev in financiranje investicij iz sredstev občinskega proračuna.

Oddelek za občo upravo spremlja finančno-materialno in računovodsko poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev po namenu, obsegu in dinamiki uporabe. Če ugotovi, da sredstva niso uporabljena za tiste namene, za katere so bila odobrena, obvesti o tem izvršni svet SO in predlaga ustrezne ukrepe.

Za smotno in zakonito uporabo sredstev, ki so posameznim občinskim in medobčinskim upravnim ter pravosodnim organom in drugim uporabnikom sredstev občinskega proračuna bila odobrena, so odgovorni funkcionarji, ki vodijo te organe, in druge pooblaščen osebe kot odredbodajalci.

Za zakonito uporabo sredstev občinskega proračuna je odgovoren tudi vodja računovodstva proračuna.

11. člen

Občinski in medobčinski upravni ter pravosodni organi in drugi uporabniki sredstev občinskega proračuna morajo predložiti oddelku za občo upravo občine Ljutomer najpozneje do 15/3-1984 finančni načrt za leto 1984 ter zaključni račun za leto 1983.

12. člen

Nosilci sredstev za obveznosti, ki imajo značaj splošnih družbenih potreb in za katere se sredstva zagotavljajo v občinskem proračunu, so:

- izvršni svet skupščine občine za sredstva za delo državnih organov, za tekočo proračunsko rezervo in za sredstva rezerve občine,

- komite za družbeno planiranje in gospodarski razvoj za intervencije v gospodarstvu, za odstopljene prihodke, za dejavnost krajevnih skupnosti, za vzdrževanje železniških prehodov in za prostorski plan ter urbanistično dokumentacijo,

- Oddelek za občo upravo za delo občinskih in medobčinskih upravnih organov, za socialno skrbstvo in zdravstveno varstvo ter za vzdrževanje spomenikov in spominskih obeležij borcev NOV,

- geodetska uprava — za geodetska dela po programu za tekočo leto in srednjeročno obdobje,

- oddelek za ljudsko obrambo — za področje ljudske obrambe in družbene samozaščite in

- občinska konferenca SZDL — za dejavnost družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev.

13. člen

Izvršni svet skupščine občine se pooblasti, da odloča:

- o začasni prerazporeditvi sredstev na posameznih postavkah proračuna občin,

- o uporabi sredstev rezerve občine, vendar samo za namen iz 1. in 2. točke 39. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih,

- o uporabi sredstev tekoče proračunske rezerve,
- o odpisu neizterljivih prispevkov in davkov ali drugih neizterljivih obveznosti iz sredstev občinskega proračuna.

14. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota:

Številka: 400-1/82-2

Datum: 22/3-1984

Predsednik
skupščine občine Ljutomer
Emil KUHAR, l. r.

77

Na podlagi 23. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. list SRS št. 39/74) in 181. člena statuta občine Ljutomer (Ur. objave občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 44/81 in 12/83) je Skupščina občine Ljutomer na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 22. 3. 1984 sprejela

ODLOK O POTRĐITVI ZAKLJUČNEGA RAČUNA O IZVRŠITVI PRORAČUNA OBČINE LJUTOMER ZA LETO 1983

1. člen

Sprejme se zaključni račun o izvršitvi proračuna občine Ljutomer za leto 1983, katerega sestavni del je zaključni račun rezervnega sklada občine in posebnega računa za zdravstveno varstvo živali občine Ljutomer.

4

2. člen

Zaključni račun proračuna občine izkazuje:

— skupne prihodke v bilanci proračuna	80.260.365,85
— skupno razporeditev prihodkov po bilanci proračuna	78.774.999,85
— presežek prihodkov nad odhodki, ki se razporedi za blagovne rezerve	1.485.366,00
Zaključni račun rezervnega sklada občine izkazuje:	
— skupne prihodke	3.475.190,60
— skupne odhodke	—
— presežek prihodkov nad odhodki	3.475.190,60
Zaključni račun sredstev posebnega računa za zdravstveno varstvo živali izkazuje:	
— skupne prihodke	7.931.222,80
— skupne odhodke	5.690.457,55
— presežek prihodkov nad odhodki	2.240.765,25

3. člen

Presežek prihodkov nad odhodki po zaključnem računu proračuna občine v znesku 1.485.366,00 se razporedi za blagovne rezerve. Uporaba in višina teh sredstev, ki se sme koristiti v letu 1983, je citirana v 9. členu družbenega dogovora.

4. člen

Presežek prihodkov nad odhodki rezervnega sklada občine v višini 3.475.190,60 din se prenese kot prihodek rezervnega sklada občine za leto 1984.

5. člen

Presežek prihodkov nad odhodki posebnega računa sredstev za zdravstveno varstvo živali v znesku 2.240.765,25 se prenese kot prihodek posebnega računa za zdravstveno varstvo živali občine Ljutomer za leto 1984.

6. člen

Pregled doseženih prihodkov in njihova razporeditev sta šestavni del proračunske bilance za leto 1983.

7. člen

Ta odlok začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 400-1/83

Datum: 22/3-1984

Predsednik
skupščine občine
Emil KUHAR, l. r.

Na podlagi 39. in 40. člena Zakona o razglasitvi in o prisilnem prenosu nepremičnin v družbeni lastnini (Uradni list SRS, št. 5/80) ter 181. člena Statuta občine Ljutomer (Uradne objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, št. 44/81 in 12/83) je skupščina občine Ljutomer na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 22. 3. 1984. sprejela

**ODLOK
O POPREČNI GRADBENI CENI IN POPREČNIH STROŠKIH
KOMUNALNEGA UREJANJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ TER KO-
RISTI ZA RAZLAŠČENO STAVBNO ZEMLJIŠČE V OBČINI
LJUTOMER ZA LETO 1984**

1. člen

Ta odlok določa za območje občine Ljutomer poprečno gradbeno ceno, poprečne stroške komunalnega urejanja stavbnih zemljišč in koristi za razlaščeno stavbno zemljišče.

2. člen

Poprečna gradbena cena in poprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč v občini Ljutomer, kot osnovna elementa za izračun valorizirane vrednosti stanovanjske hiše oziroma stanovanja znašata:

— poprečna gradbena cena za m² uporabne stanovanjske površine na območju občine Ljutomer 27.251,00 din,

— poprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč na območju občine Ljutomer pa 15 % gradbene vrednosti zgradbe oziroma objekta.

3. člen

Korist za razlaščeno stavbno zemljišče se določi v odstotku od poprečne gradbene cene, ki se je oblikovala v preteklem letu za m² stanovanjske površine v družbeni gradnji in znaša:

— na območju mesta Ljutomer 0,70 %, kar znaša 190,75 din po m²,

— na ostalih območjih v občini 0,60 %, kar znaša 163,50 din po m².

4. člen

Ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlaščeno stavbno zemljišče v občini Ljutomer za leto 1983 (Uradne objave, št. 10/83).

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 351-1/83

Datum: 22/3-1984

Predsednik
skupščine občine Ljutomer
Emil KUCHAR, l. r.

79

Na podlagi 172. člena Ustave SR Slovenije (Ur. list SRS št. 6/74), zakona o uporabi grba, zastave in himne socialistične federativne republike Jugoslavije ter o uporabi podobe in imena predsednika republike Josipa Broza Tita (Ur. list SFRJ, št. 21/77), 25. člena zakona o prekrških (Ur. list SRS št. 25/83) in 181. člena Statuta občine Ljutomer (Ur. objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota št. 44/81 in 12/83), je skupščina občine Ljutomer na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 22. 3. 1984 sprejela

**ODLOK
O IZOBESANJU ZASTAV NA OBMOČJU OBČINE LJUTOMER**

1. člen

Delovni ljudje v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacijah, ki imajo poslovne zgradbe in objekte, uporabniki družbenih in praviloma lastniki zasebnih stanovanj, so dolžni na dan državnih, republiških, občinskih in krajevnih praznikov in ob posebnih priložnostnih slavnostih ter na splošen javni poziv izobesiti zastave.

2. člen

Subjekti iz prejšnjega člena so dolžni na zgradbah in objektih zagotoviti primerne nosilce drogov za izobešanje zastav tako, da je možno izobesiti zastavo SFR Jugoslavije, SR Slovenije in zastavo ZK Jugoslavije, ali praviloma vsaj eno zastavo.

3. člen

Zastave je treba izobesiti na dan pred praznovanjem in pred priložnostno slavnostjo; odstraniti pa najkasneje v 24. urah, ko mine

razlog, zaradi katerega so bile izobešene. Ob žalovanju na pol droga, pa le na določene dneve žalovanja. V 24. urah je treba odstraniti tudi morebitne transparente in druge priložnostne oznake praznovanja, ali priložnostne slavnosti.

4. člen

Ob javnih prometnih površinah in cestah ter na drugih javnih mestih, predvidenih za izobešanje zastav, odgovarjajo za izobešanje zastav pravne osebe in odgovorne osebe pravnih oseb krajevnih skupnosti, in pooblaščenice organizacije združenega dela.

5. člen

Zastave tujih držav se smejo izobesiti samo z dovoljenjem pristojnega upravnega organa za notranje zadeve občine ali na splošen javni poziv.

Kadar se skupaj z našimi izobešajo zastave tujih držav na splošen javni poziv, je take zastave dolžan zagotoviti organizator sodelovanja s tujino. Samostojno se tuje zastave ne smejo izobešati.

6. člen

Pri izobešanju zastav je potrebno upoštevati naslednje zaporedje:

— če je izobešenih več zastav v koloni ali skupini je na prvem mestu zastava SFR Jugoslavije, nato zastava ZK Jugoslavije, zastava SR Slovenije, na kar se razvrstijo ostale zastave;

— če so zastave v vrsti, se jih razvrsti v naslednje zaporedje: na prvem mestu oz. gledano od spredaj je prva z leve strani zastava SFR Jugoslavije, za njo zastava ZK Jugoslavije, zastava SR Slovenije in za tem se razvrstijo ostale zastave;

— če se izobesi zastava SR Slovenije skupaj z zastavo SFR Jugoslavije in zastavo ZK Jugoslavije, je pravilno naslednje zaporedje: zastava SR Slovenije, zastava SFR Jugoslavije, zastava ZK Jugoslavije gledano od spredaj.

7. člen

Zastave SFR Jugoslavije in SR Slovenije se izobešajo po zaporedju barv, določenih v Ustavi SFR Jugoslavije in Ustavi SR Slovenije.

8. člen

Ne smejo se izobešati raztrgane, umazane, zmečkane, močno obledela ali poškodovane oz. drugače neprimerne zastave.

9. člen

V dnevi žalovanja, določenega s splošnim javnim pozivom, se zastave spustijo na pol droga, dokler traja žalovanje. Ob smrti člana delovne skupnosti, organizacije ali društva, se praviloma lahko izobesi samo primerna črna zastava.

10. člen

Ni dovoljeno uporabljati zaposredja osnovnih barv zastav SFR Jugoslavije in SR Slovenije za simbole in zastave družbenih organizacij in društev za njihove prapore in slično. Prepovedano je tudi na zastavo pisati datume, imena ali druge oznake.

11. člen

Z denarno kaznijo od 500 do 10.000 din se kaznuje za prekršek organizacija združenega dela ali skupnost:

— če ne poskrbi, da bodo ob državnih, republiških, občinskih ali krajevnih praznikih, ob posebnih priložnostih oziroma na splošen javni poziv izobešene zastave;

— če izobesi zastavo, ki ne ustreza ustavnim določilom in predpisom družbenopolitičnih skupnosti;

— če izobesi raztrgano, umazano, obledelo ali drugače neprimerno zastavo;

— če v določenem roku ne odstrani izobešenih zastav in drugih priložnostnih obeležij, ki so bila uporabljena ob praznovanju;

— če izobesi zastavo tuje države brez dovoljenja pristojnega upravnega organa za notranje zadeve občine ali splošnega javnega poziva ali jo izobesi samostojno;

— če ravna v nasprotju s 4., 9. in 10. členom tega odloka.

Z denarno kaznijo od 100 do 2.000 din se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in hišnega sveta, če je storjen prekršek iz katere od alinej tega člena.

12. člen

Z denarno kaznijo od 100 do 2.000 din se kaznujejo tudi lastniki zasebnih stanovanj, če ravna v nasprotju z drugo, tretjo, četrto in peto alinejo 11. člena tega odloka.

13. člen

Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka opravljajo delavci postaje milice s splošnim delovnim področjem in komunalni inšpektor.

14. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 62-1/84-1

Datum: 22/3-1984

Predsednik
skupščine občine
Emil KUCHAR, l. r.

Na osnovi 290. člena zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti (Uradni list SRS štev.: 35/82) in 278. člena statuta skupščine občine Lendava (Uradne objave Pomurja, št. 37/81), je skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela, dne 26. marca 1984 sprejela

ODLOK

o določitvi prispevka za financiranje nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite za čas od 1. 4. 1984 do 31. decembra 1985

1. člen

Delovni ljudje v OZD, TOZD, delovnih skupnostih in SIS, ki niso sprejeli aneksa k SAMOUPRAVNEMU SPORAŽUMU o združevanju sredstev za financiranje nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite za obdobje 1981—1985 ter delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi v lasti občanov plačujejo prispevek za financiranje nalog SLO in DS v času od 1. 4. 1984 do 31. decembra 1985 v višini 0,60 % iz doseženega dohodka (osnova za izračun je bruto osebni dohodek).

Prispevek se obračunava in plačuje na način, kot je z zakonom o obračunavanju in plačevanju prispevka za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Uradni list SRS, štev.: 33/80, 23/83) določeno za obračunavanje in plačevanje prispevkov iz osebnega dohodka za družbene dejavnosti.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah Pomurja, uporablja pa se od 1. 4. 1984 dalje.

Številka: 402/10

Datum: 26. marca 1984

Predsednik
zbora združenega dela
Terezija DONKO, l. r.

81

Na podlagi 40. člena Zakona o razlastitvi in prisilnem prenosu nepremičnin v družbeni lastnini (Ur. list SRS, št. 5/80) ter na podlagi 265. člena statuta Občine Lendava (Ur. objave, št. 37/81) je skupščina Občine Lendava na seji zbora združenega dela in zbora krajevne skupnosti, dne 26. marca 1984 sprejela

ODLOK

o spremembi odloka o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno zemljišče v občini Lendava

1. člen

V 1. členu Odloka o spremembi odloka o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč, ter koristi za razlašeno zemljišče v občini Lendava (Ur. objave, št. 5/83) se znesek 25.519,00 din nadomesti z zneskom 29.399 din.

2. člen

V 2. členu se v 1. vrsti 0,6 odstotkov nadomesti z 0,8 odstotkov in 153,10 din v 2. vrsti z zneskom 235,20 din.

3. člen

Z dnem ko začne veljati ta odlok preneha veljati odlok o spremembi odloka o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno zemljišče v občini Lendava (Ur. objave, št. 5/83).

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah.

Številka: 465-1/76-3

Datum: 12. 3. 1984

Predsednik SO Lendava
Mirko HAJDINJAK l. r.

82

Na podlagi 265. člena Statuta občine Lendava (Uradne objave štev. 27/81) ter 16. in 23. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. list SRS, štev. 29/74 in 4/78) je skupščina občine Lendava na ločenih sejah zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, dne 26. 3. 1984 sprejela

ODLOK

O PRORAČUNU OBČINE LENDAVA ZA LETO 1984

1. člen

S proračunom občine Lendava (v nadaljnjem besedilu: občinski proračun) se zagotavljajo sredstva za financiranje splošnih družbenih potreb v občini Lendava,

2. člen

Skupni prihodki občinskega proračuna za leto 1984 znašajo 113.248.225 din in se razporedijo:

— za dejavnost organov in organizacij DPS	108.111.963 din
— za tekočo proračunsko rezervo	463.314 din
— za sredstva, izločena za posebno partijo žiro računa proračuna	4.672.948 din

Pregled prihodkov občinskega proračuna in njihova razporeditev je zajeta v splošnem in posebnem delu proračuna, kar je sestavni del občinskega proračuna.

3. člen

Turistične takse se v celoti uporabljajo za pospeševanje turistične dejavnosti v skladu z družbenim dogovorom o uporabi turistične takse v SR Sloveniji.

4. člen

Takse na promet parkljarjev in kopitarjev se samo evidenčno izkazujejo v proračunu občine in se namenljajo v celoti za zdravstveno varstvo živali.

5. člen

Od izvornih prihodkov proračuna občine se 1 % izloča v sredstva rezerve občinskega proračuna.

6. člen

Za izvrševanje proračuna je odgovoren Izvršni svet Skupščine občine Lendava (v nadaljnjem besedilu: Izvršni svet).

Sredstva občinskega proračuna se med letom delijo praviloma enakomerno kot mesečne akontacije v okviru doseženih prihodkov, če s posebnim aktom skupščine občine ali izvršnega sveta oziroma v dogovoru z uporabnikom ni drugače določeno.

7. člen

Izvršni svet Skupščine lahko začasno zmanjša zneske sredstev, ki so v občinskem proračunu razporejeni za posamezne namene ali začasno omeji uporabo teh sredstev, če prihodki občinskega proračuna med letom niso doseženi v planirani višini. O ukrepih iz prejšnjega stavka mora izvršni svet poročati zborom občinske skupščine.

8. člen

Upravni organi, strokovne službe in organizacije, pridobivajo sredstva za delo na podlagi programov dela in doseženih rezultatov dela delavcev pri izvrševanju programa.

Dohodek delovnim skupnostim občinskih upravnih organov se zagotavlja v skladu s sprejetim dogovorom. Rast osebnih dohodkov in sredstev za skupno porabo se bo usklajevala z dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v SR Sloveniji v letu 1984.

9. člen

Upravni organi in drugi uporabniki sredstev morajo opravljati naloge iz svojega delovnega področja v mejah sredstev, ki so jim določena s tem proračunom, razen če se s posebnim aktom oziroma dogovorom skupščine občine ne določi drugače.

Upravni organi, ki se financirajo iz občinskega proračuna smejo prevzemati obveznosti po pogodbah le v mejah sredstev, ki so jim odobrena s proračunom.

10. člen

Vsi prihodki, ki jih upravni organi ustvarijo s svojo dejavnostjo ali za delo s pogodbami, so prihodki občinskega proračuna. Ne glede na določbo prejšnjega stavka se sredstva, ki jih uprava za družbene prihodke pridobi na osnovi sporazuma za odmero in pobiranje prispevkov občanom za SIS, uporabijo kot namenska sredstva za modernizacijo in izboljšanje materialnega položaja uprave.

11. člen

Za zakonito in smotno uporabo sredstev, ki so odobrena v občinskem proračunu je odgovoren funkcionar, ki vodi upravni organ oziroma druga pooblaščen oseba kot odredbodajalec. Poleg funkcionarja je za zakonito uporabo sredstev odgovoren tudi vodja proračuna.

12. člen

Izvršni svet je pooblaščen, da odloča:

- o uporabi sredstev rezerv do višine 800.000 din za izdatke iz 1. točke 39. člena zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitični skupnosti (Uradni list SRS, št. 39/74 in 4/78);
- o uporabi sredstev „tekoče proračunske rezerve“;
- o začasni uporabi sredstev rezerv, če prihodki pritekajo neenakomerno, vrniti se morajo do konca leta 1984.

13. člen

Za spremljanje izvajanja občinskega proračuna je dolžen Komitee za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj, ki poroča izvršnemu svetu ter po potrebi predlaga sprejem potrebnih ukrepov.

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1. januarja 1984.

Številka: 400-2/84-3
Datum: 8/3-1984

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko HAJDINJAK l. r.

83

Na podlagi 35. člena Zakona o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 39/74) ter 276. člena Statuta občine Lendava (Uradne objave, št. 37/81) je Skupščina občine Lendava na ločenih sejah zboru krajevnih skupnosti, zboru združenega dela in družbenopolitičnega zbora dne 26. 3. 1984 sprejela

ODLOK

O ZAKLJUČNEM RAČUNU PRORAČUNA OBČINE
LENDAVA ZA LETO 1983

1. člen

Sprejme se zaključni račun proračuna občine Lendava za leto 1983, ki obsega:

— skupne prihodke po bilanci proračuna	99.039.289
— skupno razporeditev prihodkov po bilanci proračuna	98.748.677
— presežek prihodkov nad odhodki proračuna	340.612
— skupne prihodke posebne partije žiro računa proračuna	16.694.811
— skupne odhodke posebne partije žiro računa proračuna	9.941.423
— presežek prihodkov nad odhodki posebne partije žiro računa proračuna	6.753.388

2. člen

Presežek prihodkov nad odhodki proračuna v višini 340.612 din se prenese kot prihodek proračuna za leto 1984. Presežek prihodkov nad odhodki posebne partije žiro računa proračuna v višini 6.753.388 din se prenese kot prihodek posebne partije žiro računa proračuna za leto 1984.

3. člen

Bilanca izvršitve proračuna za leto 1983 je sestavni del tega odloka.

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah Občin Pomurja.

Številka: 400-4/83-3
Lendava, dne 23/2-1984

Predsednik Skupščine občine
Mirko HAJDINJAK l. r.

84

Na podlagi 1. in 4. člena zakona o komunalnih taksah (Ur. list SRS, št. 29/65, 12/69, 7/70 in 72/70) in 277. člena statuta občine Lendava (Uradne objave št. 37/81 in 29/83) je Skupščina občine Lendava na seji zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti dne 26. 3. 1984 sprejela

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah v občini
Lendava

1. člen

Spremeni se tarifna številka 2 tarife odloka o komunalnih taksah v občini Lendava (Uradne objave št. 7/72, 8/75, 22/80 in 10/82) tako, da se glasi:

»Začasno prebivanje turistov na območju občine se plačuje turistična taksa dnevno:

— za domače goste	20,00 din
— za tuje goste	40,00 din

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se od 1. 1. 1983.

Številka: 423-2/84
Datum: 23. 2. 1984

Predsednik
Skupščine občine Lendava
Mirko HAJDINJAK, l. r.

Na podlagi 50. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Ur. list SRS št. 1/80) ter 47. člena statuta občine Lendava (Uradne objave št. 37/81), je Skupščina občine Lendava na sejah Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 26. 3. 1984 ter seji Družbenopolitičnega zbora dne 26. 3. 1984 sprejela

ODLOK

o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Lendava za obdobje
1986—1990

1. člen

Družbeni plan občine Lendava se pripravi in bo sprejet za obdobje od leta 1986 do 1990.

Nosilci planiranja bodo pri pripravi družbenega plana občine in lastnih planskih dokumentov izhajali iz dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, načrta uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v republiki in občini ter dolgoročnih planov SR Slovenije in občine.

2. člen

Izvršni svet Skupščine občine pripravi in do konca septembra 1984. leta predloži Skupščini občine predlog smernic za pripravo družbenega plana občine.

Izvršni svet Skupščine občine pripravi in do konca junija 1985. leta predloži skupščini občine osnutek, do konca novembra 1985. leta pa predlog družbenega plana občine.

Izvršni svet bo do konca februarja 1985. leta predložil podpisnikom osnutek, do konca julija 1985. leta pa predlog dogovora o temeljih družbenega plana občine za obdobje 1986—1990.

3. člen

Izvršni svet skupščine občine določi delovni program pripravljanja družbenega plana občine, v katerem določi tudi konkretne naloge, postopke in roke za posamezne nosilce planiranja po posameznih fazah oblikovanja, usklajevanja in sprejemanja planskih aktov.

OZD, KS in samoupravne interesne skupnosti sprejmejo programe dela za pripravo svojih planov, s katerim zagotovijo vsebinsko in časovno usklajenost s pripravo družbenega plana občine.

4. člen

Za delo v zvezi s pripravo družbenega plana občine bo Izvršni svet zagotovil sredstva v okviru proračuna občine. Za namensko porabo teh sredstev je odgovoren predsednik komiteja za družbeno planiranje. Strokovni nosilec aktivnosti pri pripravi in izdelavi družbenega plana občine je Komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj.

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 30-3/84-2
Datum: 26. 3. 1984

Na osnovi 183. in 188. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave št. 12/80 in 36/81) je Skupščina občine Murska Sobota, na sejah Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora, dne 23. marca 1984 sprejel

SKLEP

o izvolitvi predsednika in podpredsednika Skupščine občine
Murska Sobota

I.

Za predsednika Skupščine občine Murska Sobota je izvoljen Martin HORVAT, Kocljeva 2, Murska Sobota.

II.

Za podpredsednika Skupščine občine Murska Sobota je izvoljen Štefan OŠLAJ, Miklošičeva 85, Murska Sobota.

III.

Dvoletni mandat začne teči s 14. aprilom 1984.

IV.

Ta sklep se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 020-3/84-1
Murska Sobota, 23. marca 1984

Predsedujoči delegat
Zbora združenega dela
Stefan ŠEBŔK, l. r.
Predsedujoči delegat
Zbora krajevnih skupnosti
Franjo ŠKARABŔT, l. r.
Predsedujoči delegat
Družbenopolitičnega zbora
Alojz VALENČIČ, l. r.

Na podlagi 189. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80 in 36/81) je Zbor združenega dela Skupščine občine Murska Sobota na seji, dne 23. marca 1984 sprejel

SKLEP
o izvolitvi predsednika in podpredsednice
Zbora združenega dela Skupščine občine
Murska Sobota

I.
Za predsednika Zbora združenega dela Skupščine občine Murska Sobota je izvoljen Karel PEČEK, Titova 15, Murska Sobota.

II.
Za podpredsednico zbora združenega dela je izvoljena Terezija ŠERUGA, Kmečka 12, Beltinci.

III.
Dvoletni mandat začne teči s 14. aprilom 1984.

IV.
Ta sklep se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.
Številka: 020-4/84-1
Murska Sobota, dne 23. marca 1984

Predsedujoči delegat:
Štefan ŠEBÖK, l. r.

88

Na podlagi 189. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80 in 36/81) je Zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Murska Sobota na seji, dne 23. marca 1984 sprejel

SKLEP
o izvolitvi predsednika in podpredsednika
Zbora krajevnih skupnosti Skupščine
občine Murska Sobota

I.
Za predsednika Zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Murska Sobota je izvoljen Rudolf ČIPIOT, Lendavska 6, Murska Sobota.

II.
Za podpredsednika Zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Murska Sobota je izvoljen Franc LAH, Gerlinci 94.

III.
Dvoletni mandat začne teči s 14. aprilom 1984.

IV.
Ta sklep se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.
Številka: 020-5/84-1
Murska Sobota, 23. marca 1984

Predsedujoči delegat:
Franjo ŠKARABOT, l. r.

89

Na podlagi 189. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80 in 36/81) je Druženopolitični zbor Skupščine občine Murska Sobota na seji, dne 23. marca 1984 sprejel

SKLEP
o izvolitvi predsednice in podpredsednice Druženopolitičnega
zbora Skupščine občine Murska Sobota

I.
Za predsednico Druženopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota je izvoljena Silva CENAR, Staneta Rozmana 2, Murska Sobota.

II.
Za podpredsednika Druženopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota je izvoljen Ivo OREŠNIK, Naselje Borisa Kraigherja 17, Murska Sobota.

III.
Dvoletni mandat začne teči s 14. aprilom 1984.

IV.
Ta sklep se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.
Številka: 020-6/84-1
Murska Sobota, 23. marca 1984

Predsedujoči delegat:
Alojz VALENCIČ, l. r.

Na podlagi 2. odstavka 38. člena in 51. člena Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. list SRŠ, št. 18/77 in 2/78) in 2. člena Odredbe o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1984 (Ur. list SRŠ, št. 41/83) ter 316. člena Statuta občine Lendava (Ur. objave, št. 37/81) je Izvršni svet Skupščine občine Lendava na seji dne 28. februarja 1984 sprejel

ODREDBO
O PREVENTIVNIH CEPLJENJIH IN DIAGNOSTIČNIH
TER DRUGIH PREISKAVAH V LETU 1984
NA OBMOČJU OBČINE LENDA VA

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Da se preprečijo oziroma ugotovijo v tej odredbi navedene živalske kužne bolezni mora veterinarska organizacija, ki je po predpisih verificirana za preprečevanje in zatiranje kužnih bolezni, opraviti v letu 1984 ukrepe zaradi ugotavljanja, odkrivanja, preprečevanja in zatiranja kužnih bolezni.

Lastniki živali so dolžni izvajati ukrepe iz te odredbe.

2. člen

Preventivne ukrepe iz te odredbe bo v letu 1984 opravljal Oddelek za preprečevanje in zatiranje kužnih bolezni (Oddelek za epizootologijo) Veterinarske postaje Lendava, razen v kooperacijskih rejah brojlerjev DO „Agromerkur“, kjer bo iste opravljala obratna veterinarska ambulanta.

Pred začetkom izvajanja ukrepov iz te odredbe mora Veterinarska postaja Lendava in obratna ambulanta DO „Agromerkur“ o tem obvestiti organ veterinarske inšpekcije pri Upravi za inšpekcijske službe občin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, enota Lendava. O opravljenem delu mora poročati na predpisanih obrazcih.

3. člen

Preventivna cepljenja se morajo opraviti tolikokrat, kolikokrat je potrebno, da so živali stalno zaščitene.

4. člen

Veterinarska postaja in obratna veterinarska ambulanta, ki opravljata preventivna cepljenja ali diagnostične preiskave, morata voditi evidenco o datumu cepljenja oziroma preiskave, o imenu in bivališču posestnika živali, o opisu živali, o proizvajalcu, o serijski in kontrolni številki cepiva ter rezultatu cepljenja in preiskavo.

Veterinarska postaja in obratna ambulanta, iz prejšnjega odstavka morata spremljati zdravstveno stanje živali po uporabi biološkega preparata in o tem obveščati občinski upravni organ, pristojen za veterinarsko inšpekcijo.

II. PREVENTIVNI UKREPI

5. člen

Preventivno cepljenje kopitarjev, goveđ in ovac proti vraničnemu prisadu se mora opraviti v vasi Gaberje. Zaščitno cepljenje je treba opraviti do 30. aprila 1984.

6. člen

Splošno preventivno cepljenje psov proti steklini se mora opraviti do 1. maja 1984.

Zaščitno cepljenje mladih psov proti steklini se mora opraviti takoj, ko dopolnijo štiri mesece starosti.

Preventivno je treba cepiti proti steklini tudi domače živali, ki se pasejo brez nadzorstva — to je brez pastirja na nevarno ali umetno neograjanih površinah, ki so oddaljene od naselij.

Psi, ki se uporabljajo za lov, morajo biti dvakrat na leto zaščitno cepljeni proti steklini.

7. člen

Preventivno cepljenje kokoši, piščancov, brojlerjev in puranov proti atipični kokošji kugi se mora opraviti:

- v perutninski farmi v Dobrovniku, last DO „Agromerkur“;
- v obratih individualnih proizvajalcev, ki proizvajajo v kooperaciji za „DO „Agromerkur“ Murska Sobota;
- v sledečih naseljih: Pince Marof, Petišovci, Trnje, Dolnja Bistrica, Dobrovnik, Kobilje in Turnišče;
- v obratih individualnih proizvajalcev, kjer pomeni reja perutnine pomembnejšo gospodarsko dejavnost.

Cepljenje iz prejšnjega odstavka se opravi z živo ali mrtvo vakcino po programu imunoprofilakse (obvezno strokovno navodilo Republiške veterinarske uprave št. 322/A—026/82 z dne 11. 3. 1982).

Cepljenje, določeno s tem členom, opravita:
Veterinarska postaja Lendava v zgoraj navedenih naseljih in v obratih individualnih proizvajalcev, kjer pomeni reja perutnine pomembnejšo gospodarsko dejavnost.

Obratna ambulanta DO „Agromerkur“ na farmi v Dobrovniku in v obratih individualnih proizvajalcev, ki proizvajajo v kooperaciji z OZD.

Cepljenje se opravi na način, ki ga za posamezno vakcino določi proizvajalec.

8. člen

Proti prašičji kugi je treba preventivno cepiti prašiče v gospodarstvih, ki imajo deset in več plemenskih svinj oziroma najmanj petdeset pitancev.

Proti tej bolezni je treba preventivno cepiti tudi prašiče, ki se hranijo s pomijami ali z odpadki živalskega izvora, ne glede na njihovo število v gospodarstvu.

Cepljenje iz prejšnjega odstavka se opravi s sevom K lapiniziranega virusa.

9. člen

Veterinarska postaja mora v letu 1984 začeti VII. splošno tuberkulinizacijo in intradermalno tuberkulizirati 20 % vseh goved na območju občine Lendava.

Tuberkulinizirati je treba kokoši v tistih naseljih, kjer je bila ugotovljena kokošja tuberkuloza in sicer vsa dvorišča, ki neposredno mejijo na okuženo dvorišče. Tuberkulinizacijo opravi veterinarska postaja.

10. člen

Glede na brucelozo je treba preiskati enkrat letno:

— krave v hlevih individualnih proizvajalcev z mlečno prstenastim preizkusom; v primeru sumljive reakcije je potrebno odvzeti kri živali za pregled;

— s serološko preiskavo krvi bika v prirodnem pripustu in laboratorijsko preiskavo semena in sicer v presledkih šest mesecev med obema pregledoma;

Vzorec mleka in krvi odvzame veterinarska postaja.

Mlečno prstenasto preiskavo in laboratorijske preiskave krvi (SA-test) krav opravijo veterinarske organizacije, pooblašene za diagnostične preiskave (VI. točka odločbe o pooblastitvi veterinarskih organizacij združenega dela in imenovanju komisije za nadpregled živalskih proizvodov).

Laboratorijsko preiskavo krvi in semena obeh bikov opravi VTOZD za veterinarstvo.

11. člen

Na govejo levkozo je treba pregledati plemenjaka v prirodnem pripustu.

Preiskave seruma s preizkusom v agar gelu opravi VTOZD za veterinarstvo — Biotehniške fakultete v Ljubljani.

12. člen

Plemenjaka v prirodnem pripustu je treba preiskati enkrat letno na mehurčasti izpuščaj pri govedu (LBR/IPV).

Vzorce odvzame Vet. postaja Lendava, preiskavo pa opravi VTOZD za veterinarstvo, Biotehniške fakultete v Ljubljani.

Pri plemenskih bikih je treba opraviti tudi pregled na vibriozo, (infekcija s *Campylobacter fetus*), leptospirozo, trihomonijazo in koprološki pregled ter opraviti bakteriološki pregled semena glede na onesaženost z ubikvitarnimi bakterijami.

13. člen

Na kužno malokrvnost kopitarjev je treba preiskati plemenskega žrebca. Prav tako je treba preiskati vse kopitarje, ki se prodajo ali kako drugače odtujijo; o tem se izda potrdilo.

Potrdilo o opravljeni serološki preiskavi krvi ne sme biti starejše od 30 dni.

Vzorce krvi odvzame Veterinarska postaja. Serološki pregled vzorcev krvi z gelprecipitacijskim testom (Coggins-test) opravi VTOZD za veterinarstvo, Biotehniške fakultete v Ljubljani.

14. člen

Ta odredba začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, istočasno pa preneha veljati odredba o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1983, objavljena v Uradnih objavah Pomurskih občin št. 5 z dne 24. 2. 1983.

Štev.: 322—4/84—9/95—FA

Datum: 28. 2. 1984

Predsednik
izvršnega sveta
Skupščine občine Lendava:
Ludvik JEREBIC

91

Na osnovi 2. člena zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 3/73 in 17/83 in 42. člena statuta Krajevne skupnosti Selo-Fokovci) je Skupščina Krajevne skupnosti Selo-Fokovci na svoji seji dne 9. 3. 1984 sprejela:

SKLEP

o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka za območje
Krajevne skupnosti Selo-Fokovci

1. člen

Razpisuje se referendum za uvedbo Krajevnega samoprispevka za območje Krajevne skupnosti Selo-Fokovci, ki bo dne 15. 4. 1984 in sicer za vasi Selo in Fokovci na običajnem glasovnem mestu v vaseh od 7 do 19 ure.

2. člen

Samoprispevek oz. sredstva zbrana s samoprispevkom se bodo uporabila za:

V naseljih Selo in Fokovci za komunalno urejanje naselij.

3. člen

Samoprispevek se uvede za obdobje pet let in sicer od 1. 5. 1984 do 30. 4. 1989.

4. člen

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju KS Selo-Fokovci in sicer:

— V DENARJU:

— 1,5 % od neto osebnih dohodkov zaposlenih

— 4,0 % od katasterskega dohodka

— 1,5 % od čistega dohodka obrtnikov

— 1,5 % od povprečnega OD v preteklem letu v SRS zaposleni v tujini mesečno

— V DELU:

— za lastnike traktorjev letno po 16 ur v prevozih s traktorjem in 4 ure v delu

— za lastnike zemlje letno po vsakem hektarju

obdelovalne zemlje po delovni dan

— za ostala gospodinjstva in gospodarstva letno po dva delovna dneva

Nadomestila v denarju za eno uro prevoza s traktorjem znaša 500 din, za en delovni dan, ki traja 8 ur, pa znaša 800 din.

5. člen

Glede oprostive samoprispevka se uporablja 10. člen zakona o samoprispevku in njegova določila.

6. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik na območju KS Selo-Fokovci in zaposleni občani, ki še niso vpisani v splošni volilni imenik, imajo pa lastnost delavca v združenem delu.

7. člen

Volilni glasujejo neposredno in tajno z glasovnico, ki ima naslednje besedilo:

Krajevna skupnost
Selo-Fokovci

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu, dne 15. 4. 1984 o uvedbi krajevnega samoprispevka v denarju in delu na območju Krajevne skupnosti Selo-Fokovci za obdobje pet let od 1. 5. 1984 do 30. 4. 1989, ki bo znašal:

a. V DENARJU: za komunalno urejanje naselij

— 1,5 % od neto osebnih dohodkov

— 4,0 % od katasterskega dohodka

— 1,5 % od čistega dohodka obrtnikov

— 1,5 % od povprečnega OD v preteklem letu v SRS zaposleni v tujini mesečno

b. V DELU:

— za lastnike traktorjev letno po 16 ur v prevozih s traktorjem in 4 ure v delu

— za lastnike zemlje letno po vsakem hektarju obdelovalne zemlje po 1 delovni dan

— za ostala gospodinjstva in gospodarstva letno po dva delovna dneva.

Nadomestila v denarju za delovni dan, ki traja 8 ur, znaša 800 din, za eno uro prevoza z traktorjem pa 500 din.

GLASUJEM

»ZA«

»PROTI«

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če soglaša z uvedbo samoprispevka, oziroma obkroži besedo »PROTI«, če se z uvedbo samoprispevka ne strinja.

8. člen

Sredstva samoprispevka se bodo zbirala na posebnem žiro računu Krajevne skupnosti Selo-Fokovci, št. in razporejala po programu KS Selo-Fokovci.

9. člen

Nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev samoprispevka bo opravljala SVET KS Selo-Fokovci, ki o tem vsako leto poroča zborom občanov Krajevne skupnosti.

10. člen

Ta sklep začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah Pomurskih občin.
V Selo-Fokovci 9. 3. 1984

Predsednik skupščine
Krajevne skupnosti:
Rajnar Alojz

Na osnovi 2. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 3/73 in 17/83) in 42. člena statuta Krajevne skupnosti Ratkovci je skupščina Krajevne skupnosti Ratkovci na svoji seji dne 18. 3. 1984 sprejela:

SKLEP

o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka za območje Krajevne skupnosti Ratkovci

1. člen

Razpisuje se referendum za uvedbo samoprispevka za območje Krajevne skupnosti Ratkovci, ki bo dne 15. 4. 1984 in sicer za vasi Ratkovci, Kančevci, Lončarovci in Ivanovce na običajnem glasovalnem mestu in sicer v vseh vaseh od 7.00 do 19.00 ure.

2. člen

Samoprispevek oz. sredstva zbrana s samoprispevkom se bodo uporabila za:

V naseljih Ratkovci, Ivanovci, Kančevci in Lončarovci za komunalno urejanje naselij ter v naseljih Ivanovci, Ratkovci in Kančevci še za asfaltiranje ceste Andrejci skozi vas Ivanovci, Kančevci ter Ratkovci

3. člen

Samoprispevek bo uveden za obdobje 5 let in sicer od 1. 5. 1984 do 30. 4. 1989.

4. člen

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju KS Ratkovci in sicer:

— za komunalno urejanje naselij v denarju

2 % od katastrskega dohodka

1,5 % od osebnega dohodka zaposlenih — neto

100 din mesečno za zaposlene v tujini.

— V naselju Ivanovci, Kančevci in Ratkovci še za asfaltiranje ceste

2 % od katastrskega dohodka

2 % od neto osebnega dohodka zaposlenih

100 din mesečno od zaposlenih v tujini

300 din letno za lastnike traktorjev

200 din letno za lastnike osebnih avtomobilov od vsakega avtomobila

— v delu

— za vsako gospodinjstvo do 3 ha zemlje 3 delovne dni

— za vsako gospodinjstvo z nad 3 ha zemlje 5 delovnih dni

— za lastnike traktorjev 10 ur v prevozih

Nadomestilo v denarju za delovni dan, ki traja 8 ur znaša 1.000,00 din, za uro prevoza s traktorjem pa 500,00 din.

5. člen

Glede oprostive samoprispevka se uporablja 10. člen zakona o samoprispevku in njegova določila.

6. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik na območju KS Ratkovci in zaposleni občani, ki še niso vpisani v splošni volilni imenik, imajo pa lastnost delavca v združenem delu.

7. člen

Volilci glasujejo neposredno in tajno z glasovnico, ki ima naslednje besedilo:

KRAJEVNA SKUPNOST
RATKOVCI

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu, dne 15. 4. 1984 o uvedbi krajevnega samoprispevka v denarju in delu na območju krajevne skupnosti Ratkovci za obdobje 5 let od 1. 5. 1984 do 30. 4. 1989, ki bo znašal:

a) v denarju: za komunalno urejanje naselij

— 2 % od katastrskega dohodka

— 1,5 % od osebnega dohodka — neto

— 100,00 din mesečno od zaposlenih v tujini

b) v delu

— za vsako gospodinjstvo do 3 ha zemlje 3 delovne dni

— za vsako gospodinjstvo z nad 3 ha zemlje 5 delovne dni

— za lastnike traktorjev 10 ur v prevozih

Nadomestilo v denarju za delovni dan, ki traja 8 ur znaša 1.000,00 din za uro prevoza s traktorjem pa 500,00 din.

c) v naselju Ivanovci, Ratkovci, in Kančevci še za asfaltiranje ceste

— 2 % od katastrskega dohodka

— 2 % od neto osebnega dohodka zaposlenih

— 100,00 din mesečno za zaposlene v tujini

— 300,00 din letna za lastnike traktorjev od vsakega traktorja

— 200,00 din letno za lastnike osebnih avtomobilov od vsakega avtomobila

GLASUJEM

„ZA“

„PROTI“

Volilce izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo „ZA“, če soglaša z uvedbo samoprispevka oziroma obkroži besedo „PROTI“, če se z uvedbo samoprispevka ne strinja.

8. člen

Sredstva samoprispevka se bodo zbirala na posebnem žiro računu krajevne skupnosti Ratkovci, št. 51900—780—72182 in razporejala po referendumskem programu.

9. člen

Nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev samoprispevka bo opravljal svet KS Ratkovci, ki o tem vsako leto poroča zboru občanov Krajevne skupnosti.

10. člen

Ta sklep začne veljati 8. dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Ratkovci, dne 18. 3. 1984

Predsednik skupščine
KS RATKOVCI
ŠKERLAK Viljem

Na osnovi 2. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SR Slov. št. 3/73 in 17/83) in 43. člena statuta Krajevne skupnosti Ratkovci je skupščina krajevne skupnosti Ratkovci na svoji seji dne 18. 3. 1984 sprejela:

SKLEP

o razpisu referenduma za glasovanje o prenehanju veljavnosti sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka za naselje Kančevci, Ratkovci

1. člen

Razpisuje se referendum za glasovanje o prenehanju veljavnosti sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka za naselje Kančevci, Ratkovci (uradne objave pomurskih občin št. 25 z dne 21. 10. 1980), ki bo dne 15. 4. 1984 in sicer na običajnem glasovalnem mestu od 7.00 do 19.00 ure.

2. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik na območju teh dveh vasi in zaposleni občani, ki še niso vpisani v splošni volilni imenik in imajo lastnost delavca v združenem delu.

3. člen

Volilci glasujejo neposredno in tajno z glasovnico, ki ima naslednje besedilo:

KRAJEVNA SKUPNOST
Ratkovci

GLASOVNICA

Za glasovanje na referendumu, dne 15. 4. 1984 o prenehanju veljavnosti sklepa krajevnega samoprispevka za naselje Kančevci, Ratkovci (Ur. objave pomurskih občin št. 25/80),

GLASUJEM

„ZA“

„PROTI“

4. člen

Ta sklep začne veljati 8 dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Ratkovci, dne 18. 3. 1984

Predsednik skupščine
KS RATKOVCI
Viljem ŠKERLAK

Na podlagi 51. člena Zakona o družbenem varstvu otrok (Uradni list SRS, št. 35/79) in 17. člena Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Občinske skupnosti otroškega varstva Ljutomer je skupščina Občinske skupnosti otroškega varstva Ljutomer na seji, dne 26. 3. 1984 sprejela

SKLEP

O DOHODKOVNIH POGOJIH IN O VIŠINI DENARNE POMOČI OTROKOM V LETU 1984

I.

Pravico do denarne pomoči ima otrok delavca oziroma delovnega človeka v znesku:

— 1.900,00 din mesečno, če je dohodek družine v kateri otrok živi oz. v katero spada do 4.900,00 din na družinskega člana mesečno;

— 1.100,00 din mesečno, če je dohodek družine v kateri otrok živi oz. v katero spada od 4.901 do 5.600 din na družinskega člana mesečno;

— 600,00 din mesečno, če je dohodek družine v kateri otrok živi oz. v katero spada od 5.601 do 6.000 din na družinskega člana mesečno.

II.

Pri ugotavljanju upravičenosti do denarne pomoči se upoštevajo vsi dohodki, ne glede na vir in predpise, po katerih jih družina ali otrok ima, doseženi v preteklem letu oz. v tekočem letu, v kolikor je dohodek na novo pridobljen.

Kot dohodek delovnih ljudi, ki z osebnim delom z lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost se šteje dohodek, ki je podlaga za odmero prispevka oz. davka.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v 13-kratnem znesku katastrskega dohodka.

Mnenje o socialnem položaju družine v kateri otrok živi oz. v katero spada da krajevna skupnost oz. organizacija združenega dela oceni višino dohodkov, ki vplivajo na ugodnejši socialni položaj družine.

III.

Pravico do denarne pomoči ima otrok iz kmečke družine in druge družine, ki ji je pomoč nujno potrebna v znesku 600,00 din mesečno ob pogojih:

— da je dohodek iz kmetijske dejavnosti glavni vir za preživljanje družine in skupni katastrski dohodek ne presega 9.000 din oz. 2.800 din letno na člana družine ali je družina brez dohodkov;

— poleg katastrskega dohodka se upoštevajo tudi drugi dohodki družine in tudi druge okoliščine, zaradi katerih je družina v ugodnejšem oz. težjem socialnem položaju.

IV.

Otrok, ki ima pravico do denarne pomoči je upravičen do povečane denarne pomoči v znesku:

— 600,00 din mesečno, če je težje telesno ali duševno prizadet,

— 400,00 din mesečno, če ima edinega hranilca.

O upravičenosti do povečane denarne pomoči sklepa odbor za uveljavljanje denarnih in materialnih pravic pri občinski skupnosti otroškega varstva Ljutomer.

Pri dodelitvi povečane denarne pomoči upošteva odbor vpliv otrokove prizadetosti na socialni položaj družine oz. razloge, zaradi katerih je otrok, ki ima edinega hranilca v težjem socialnem položaju.

V.

Občan, ki s člani svoje družine živi na kmetijskem posestvu sorodniku po katerem ima katerikoli član njegove družine pravico do zakonitega dedovanja se šteje, da ima dohodek iz kmetijske dejavnosti.

Višina dohodka iz kmetijske dejavnosti iz prejšnjega odstavka te točke se ugotovi tako, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti deli na lastnika posestva in člane njegove družine, ki jih je on dolžan preživljati ter na občanovo družino, če občan ne dokaže, da tega dohodka nima.

VI.

Za družinske člane se šteje občan, pri katerem otrok živi oz. h kateremu spada, njegov zakonec oz. oseba, ki živi z občanom v življenjski skupnosti, otroci in stari starši.

Stari starši se štejejo za družinske člane, če so brez lastnih sredstev za preživljanje ali imajo lastna sredstva za preživljanje, vendar njihovi povprečni mesečni dohodki skupaj s katastrskim dohodkom ne presežajo 4.270,00 din mesečno.

VII.

Odbor za uveljavljanje denarnih in materialnih pravic lahko ne glede na določbo 1. točke tega sklepa po svobodnem preudarku dodeli denarno pomoč ali pa jo odreče, če ugotovi, da živi otrok v težjih ali ugodnejših socialnih razmerah.

VIII.

Odbor za uveljavljanje denarnih in materialnih pravic lahko dodeli otroku, ki živi na območju občine enkratno, večkratno ali stalno pomoč v funkcionalni obliki ali denarju.

Pri upravičenosti do te pomoči upošteva odbor okoliščine v katerih otrok živi in dostopnost do vzgojnovarstvenih storitev.

IX.

Denarna pomoč se praviloma izplačuje roditelju, drugi fizični ali pravni osebi, ki pretežno skrbi za otroka.

Za otroke, ki so vključeni v vzgojnovarstvene organizacije, celodnevno šolo in v druge organizacije, celodnevno šolo in v druge organizacije, se denarna pomoč lahko preusmeri za povračilo prispevka varstva in prehrane.

X.

Občani, ki denarno pomoč že prejemajo, morajo vložiti zahtevek po tem sklepu na obrazcu SP-2 »Sporočilo o spremembah podatkov vloge za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic« najpozneje v 15 dneh po objavi tega sklepa v Uradnih objavah skupščin občin Pomurja, sicer se jim s 1. 5. 1984 ukine izplačevanje denarne pomoči brez predhodnega obvestila.

XI.

Z dnem uporabe tega sklepa preneha veljati Sklep o višini denarnih pomoči in dohodkovnih pogojih v letu 1983 (Uradne objave skupščin občin Pomurja, št. 11/83).

XII.

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah skupščin občin Pomurja, uporablja pa se od 1. maja 1984 dalje.

Štev.: 32/84—3—3/2

Datum: 26. 03. 1984

Predsednica skupščine OSOV
Majda KRISTL. l. r.

95

POPRAVEK

odloka o določitvi imen in spremembi potekov ulic in trgov na območju občine Gornja Radgona

V odloku o določitvi imen in spremembi potekov ulic in trgov na območju občine G. Radgona (Uradne objave, št. 8/84) se v 12. točki ime ulice pravilno glasi: »MIKLOŠICEVA«

Sekretar
skupščine občine G. Radgona
Petek Feliks. l. r.

96

POPRAVEK

Pri sklepu št. 52 objavljen v Uradnih objavah dne 15/3-1984 pod številko: 025-4/84 o sprejemu in veljavnosti Samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne komunalne interesne skupnosti občine Gornja Radgona, se na koncu doda besedilo:

»Uporablja se od 1. 1. 1984 dalje«.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
SKIS
Ivan KOVAČ l. r.